

HUBERT KAZIMIERZ KUJAWA

KSIĘGA LOTNIKÓW POLSKICH

**POLEGŁYCH, ZMARŁYCH I ZAGINIONYCH
W LATACH 1939 - 1946 ·**

TOM I

**POLEGLI W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ, POMORDOWANI
W ZSRR I W INNYCH OKOLICZNOŚCIACH PODCZAS OKUPACJI**

WYDANIE II POPRAWIONE I UZUPEŁNIONE

Na prawach rękopisu. Wszelkie prawa zastrzeżone.

O D A U T O R A

Początki powstania tej książki datują się od roku 1968, kiedy to w moje ręce wpadła podniszczona i niekompletna książka wydana przez Instytut Historyczny im. Gen. Sikorskiego w Londynie w 1952 roku, zatytułowana :”Wykaz poległych i zmarłych żołnierzy PSZ na Obczyźnie w latach 1939-1946” Książka zawierała 15.783 nazwiska żołnierzy PSZ, usystematyzowane według rodzajów broni. Jak podawali autorzy tego opracowania, podstawą do dokonania tego zestawienia były: księga zgonów Naczelnego Kapelana W.P, wykaz strat wojska sporządzony przez Komendę Uzupelnień, wykaz poległych oficerów zestawiony przez Sztab Naczelnego Wodza oraz imienny wykaz strat personelu latającego opracowany przez Komisję Historyczną Stowarzyszenia Lotników Polskich w Londynie.

Opierając się na danych zawartych w tej książce, założyłem kartotekę poległych lotników w latach II wojny światowej. Jednak dane zawarte w tej książce, w chwili kiedy dotarła ona do moich rąk, okazały się już nieaktualne. Bowiem w 1955 r. Międzynarodowa Komisja Grobów Wojennych zakończyła przeprowadzoną na szeroką skalę ekshumację żołnierzy alianckich, w tym i Polaków,. W tym też roku został wydany przez Imperial War Graves Commision rejestr ekshumowanych żołnierzy z podziałem na poszczególne cmentarze wojenne w Europie i Afryce Północnej.

Pozwoliło mi to na ustalenie ostatecznego miejsca spoczynku polskich lotników, szczególnie tych, którzy walczyli w Polskich Siłach Powietrznych na Zachodzie. Brak było jednak bardziej szczegółowych danych o poległych lotnikach, okolicznościach śmierci i t.p Zwróciłem się więc o pomoc do archiwów. Szczególną pomoc uzyskałem ze strony sekcji polskiej Army Records Centre Ministry of Defence w Hayes, a mianowicie pani ECM Ford i pana T.Bishopa, którzy udostępnili mi mikrofilmy z kartotekami wypadkowymi poległych polskich lotników. Inne dokumenty pozwalające na uzupełnienie danych otrzymałem od kustosa Instytutu im.gen.Sikorskiego - pani mgr Reginy Oppmanowej. Z brytyjskiego Records Office uzyskałem dane o lotnikach, którzy zmarli na terenie Wielkiej Brytanii śmiercią naturalną, a nie pełnili służby w RAF-ie. Dotyczyło to w znakomitej większości personelu technicznego, który został skierowany do pracy w brytyjskim przemyśle lotniczym.

Przy weryfikacji niektórych faktów szczególnie pomocnymi okazały się dokumenty uzyskane z Bundesarchiv we Freiburgu (Niemcy). Otrzymane stamtąd informacje pozwoliły na szczegółowe ustalenie zestrzeleń polskich dywizjonów myśliwskich. I tak 308 dm „Krakowski” podczas działań w nocy z 8/9 `kwietnia 1941 r. zestrzelił 5 samolotów niemieckich w obronie Coventry, co nie zostało zapisane na konto Polaków. Jak bowiem wynikało, z rajdu na Coventry nie wróciły do baz cztery Heinkle He-111 i jeden Junkers Ju-88. Te zestrzelenia należy dopisać polskim myśliwcom, ponieważ tej nocy w powietrzu nie działały inne dywizjony poza polskim 308 dm „Krakowskim” Podobnie miała się sprawa wyniku lotu bojowego, wykonanego 11 września 1943 r. przez dwa zespoły samolotów 307 dmn „Lwowskich Puchaczy”. Polscy lotnicy zestrzelili wówczas 12 samolotów niemieckich. Według danych Bundesarchiv - żaden

samolot nie wrócił do bazy, podczas gdy Brytyjczycy zaliczyli Polakom tylko 6 zestrzeleń pewnych, dwa prawdopodobne i 4 uszkodzenia.

Materiałami pomocniczymi były również Dzienniki Personalne MSWojsk z lat 1927-35 udostępnione mi przez Centralną Bibliotekę Wojskową w Warszawie oraz Tajne Dzienniki Awansowe z lat 1936-1938 udostępnione w kserokopiach przez Centralne Archiwum Wojskowe, które generalnie dotyczyły absolwentów OSŁ a następnie SPL w Dęblinie. Ponadto korzystałem z Roczników Oficerskich oraz szeregu innych dokumentów i opracowań dla weryfikacji danych osobowych.

Znacznie trudniejszym zadaniem było sporządzenie kartoteki poległych lotników podczas kampanii wrześniowej 1939 r., pomordowanych przez hitlerowców w okresie okupacji, pomordowanych przez NKWD na Wschodzie, a ponadto ustalenie miejsca wiecznego spoczynku. Znajdująca się w tzw. drugim obiegu książka mjr Moszyńskiego „Lista katyńska” nie rozwiązywała problemu, ponieważ w wykazie jeńców obozów: kozielskiego, starobielskiego czy ostaszewskiego brak było nie tylko stopni wojskowych, ale specjalności i innych danych. Zresztą sam mjr Moszyński zastrzegał się, że była to tylko próba zestawienia strat Polaków, poniesionych w wyniku zbrodniczej działalności NKWD w początkowym okresie wojny. Ten rozdział w pierwszym wydaniu „Księgi” został zatytułowany dość enigmatycznie: Zaginieni po zakończeniu wojny obronnej 1939 r.. Ale takie były czasy i tylko tak można było opublikować ten rozdział. Publikacja tej księgi nie była by możliwa bez wsparcia osób, które w jakiś sposób decydowały o jej wydaniu. Pierwszym krokiem była pozytywna opinia szefa katedry lotnictwa WIH- Wojskowego Instytutu Historycznego w Warszawie płk nawig.prof. dr hab. Czesława Krzemińskiego, a następnie decyzja o podjęciu druku zakomunikowana mi przez dyrektora wyd.MON - płk Stępniewskiego. Szczególnie życzliwie odniosła się do propozycji druku pani dr Jadwiga Nadziejowa, ówczesnie pełniąca funkcję kierownika Redakcji Historycznej. Wyrazy szczególnego uznania należą się pani redaktor mgr Barbarze Warysze, która przez te wszystkie lata pracowała ze mną nad nadaniem ostatecznego kształtu „Księgi poległych lotników.” Dzięki wysiłkowi tych ludzi, wymienionych z nazwiska i tych nie wymienionych pracowników Wydawnictwa MON, udało się wydać księgę w 50 rocznicę wybuchu II wojny światowej, mimo występujących wówczas trudności z zaopatrzeniem w papier, karton i inne.

Spośród innych osób, które powinienem wymienić ze względu na szczególną pomoc okazaną mi podczas kompletowania materiałów, wspomnieć muszę pana mgr inż.Ryszarda Bartła, Mieczysława Hasińskiego, Wacława Króla, Adama Kurowskiego, Jerzego Pawlaka, Adama Popiela oraz rodziny poległych lotników, które przesłały mi wiele listów i informacji, szczególnie po ukazaniu się książki na rynku. Z uwagi na to, że wiele odznaczeń nadanych polskim lotnikom ma charakter pamiątkowy (n.p gwiazda za udział w określonej kampanii), przyjąłem zasadę wymieniania tylko odznaczeń bojowych.Do nich należy zaliczyć Polowe Odznaki personelu latającego, charakteryzujące się zielonym wiankiem, które były nadawane lotnikom za wykonanie co najmniej 5 lotów bojowych. Podstawą do tego były Dzienniki Urzędowe, rozkazy Inspektora PSP oraz inne dokumenty dotyczące nadania odznaczenia bojowego. Ujednolicone zostały również specjalności wojskowe oraz stopnie wojskowe ,zarówno polskie, jak też stopnie funkcyjne RAF.

Jak wiadomo, po zakończeniu wojny, na wniosek Komisji Likwidacyjnej Lotnictwa w Londynie przeprowadzona została weryfikacja, w wyniku której nadano poległym lotnikom pośmiertnie wysokie odznaczenia, jak również awanse pośmiertne. N.p mjr Marian Pisarek otrzymał pośmiertnie Złoty Krzyż IV kl. Orderu Virtuti Militari, kpt. pil. Eugeniusz Horbaczewski awansował pośmiertnie do stopnia majora, płk pil. Stefan Pawlikowski do stopnia gen. brygady i inne. Księga poległych uwzględnia te zmiany, jak również awanse pośmiertne. Dla celów identyfikacji przed każdym nazwiskiem używany jest numer służbowy RAF - w odniesieniu do lotników służących w Wielkiej Brytanii.

Jednak to wszystko czego dokonałem przy pomocy innych, życzliwych ludzi - jak to zwykle bywa - spotkało się również z krytyką. Po bitwie powietrznej nad Anglią, dowódca lotnictwa myśliwskiego RAF - marszałek Hugh Dowding powiedział „zawsze znajdą się fotelowi krytycy po bitwie, którzy stwierdzą, że można ją było prowadzić i inaczej.... Podobnie i w moim przypadku, zarzucano mi, że w kilku biogramach nie uwzględniłem działalności konspiracyjnej kilku lotników, że pominąłem ich odznaczenia z okresu przedwojennego, że nie wymieniałem nazwisk wszystkich, którzy współpracowali w powstaniu tej księgi... Może, gdybym nie wydał tej pozycji, nikt nie miałby powodów do krytyki. A tak, znaleźli się „fotelowi krytycy”. Może to i dobrze?

Po całym świecie rozsiane są groby polskich lotników i żołnierzy. Ich bohaterstwo upamiętniają pomniki, tablice pamiątkowe na cmentarzach i w kościołach. Jedynym sanktuarium, w którym znajduje się wykaz poległych, zmarłych, zamordowanych i zaginionych polskich lotników, jest kościół pod wezwaniem św. Piusa V w Dęblinie, w którym została złożona księga polskich lotników, którzy oddali swoje życie w latach 1912 - 1946 opracowana przez niżej podpisanego. Kopia tej księgi znajduje się w Instytucie Historycznym im. gen. Sikorskiego w Londynie oraz w bibliotece klasztoru OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie. Lotnicze sanktuarium poświęcone zostało przez JE ks. bp Jana Mazura w 60 rocznicę pierwszej dęblińskiej promocji - 15 sierpnia 1988 r.

Ta księga niechaj stanowi drukowany pomnik wszystkich polskich lotników poległych podczas II wojny światowej. Mędrzec kiedyś powiedział, że *zapomnienie jest gorsze od śmierci*. Niech więc pamięć o tych, którzy odeszli do „niebieskiej eskadry” pozostanie wiecznie żywa w pamięci narodu i pokoleń.

A u t o r.

ZARYS HISTORII POLSKIEGO LOTNICTWA

Początki polskiego lotnictwa wojskowego sięgają roku 1916, kiedy to oficer 5 baterii Legionów ppor. Janusz de Beaurain przedstawił Komendantowi I Brygady Legionów - Józefowi Piłsudskiemu, projekt odkomenderowania do austriackich szkół lotniczych, grupy oficerów i podoficerów, którzy po przeszkoleniu i stażu na froncie, stanowić mogli załóżek polskiego lotnictwa. Projekt został zaakceptowany przez komendanta J. Piłsudskiego i kilka tygodni później grupa polskich oficerów została skierowana do lotniczych ośrodków szkoleniowych armii austriackiej. Pierwszymi lotniczymi absolwentami szkoły pilotów w Wiener Neustadt byli por. por. Pareński, Siemieński, Tomicki, Gaweł, Menczak, Szczudłowski, Kubala, Pawłowski, Roland i ppor. de Beaurain

Ponadto przeszkolono podoficerów: plut. Poznański, plut. Zawisza i kpr. Grzybowski. Po ukończeniu szkolenia wszyscy zostali skierowani do eskadr austriackich na froncie. Nie udało się niestety utworzyć przy I Brygadzie Legionów polskiej eskadry lotniczej. Wkrótce też nastąpił

„kryzys przysięgowy” i sprawa polskiego lotnictwa została zapomniana.

Wobec fiaska utworzenia eskadry lotniczej przy I Brygadzie, pod koniec 1917 r. kolejną próbę podjęto w II Brygadzie Legionów, która wówczas wchodziła w skład 3 armii austriackiej. Niestety, i tym razem nie powiodło się. W trakcie szkolenia polskich lotników, wskutek sytuacji na froncie, przerwano szkolenie i wszystkich szkolonych skierowano do ich macierzystych jednostek. Sprawa utworzenia polskiego lotnictwa przy II Brygadzie ostatecznie upadła.

Niezależnie od tych działań organizacyjnych w rejonie zaboru austriackiego, w początkach 1917 r. podjęto działania organizacyjne w Warszawie (zabór rosyjski), nad powołaniem Polskiego Towarzystwa Żeglugi Napowietrznej, które w zamyśle organizatorów miało stanowić kadre polskiego lotnictwa wojskowego. Niemiecki generał-gubernator von Bessler, którego wojska okupowały Warszawę, nie wyraził zgody na legalizację PTŻN, natomiast nie sprzeciwiał się prowadzeniu kursów lotniczych (teoretycznych). Kursy ukończyło 73 słuchaczy, przy czym kierownictwo PTŻN prowadziło starania w tym kierunku, aby absolwenci mogli odbyć szkolenie praktyczne w niemieckich szkołach lotniczych. Niemcy wyrazili na to zgodę, ale pod warunkiem, że przeszkoleni polscy piloci latać będą bojowo w niemieckich eskadrach na froncie zachodnim. Ten warunek został z oczywistych względów odrzucony przez Komendę Główną Legionów.

Pierwszą jednostką polskiego lotnictwa w pełni sformowaną i wyposażoną, było lotnictwo I Korpusu gen. Dowbora-Muśnickiego w Rosji. Jednostka ta sformowana w Mińsku pod dowództwem kpt. pil. Z. Studzińskiego przyjęła nazwę „I Polski Oddział Awiacyjny”. Wyposażenie jednostki stanowiły samoloty porzucone przez rosyjskie oddziały lotnicze w Bobrujsku. Jednostka działała bardzo krótko i wobec demobilizacji I Korpusu gen. Dowbora, samoloty spalono, a personel częściowo wrócił do kraju. Jednostka przestała istnieć 20 czerwca

1918 r. Wszelkie próby tworzenia polskich jednostek lotniczych przy armii rosyjskiej, generalnie kończyły się fiaskiem. Dotyczy to jednostek lotniczych formowanych przy II Korpusie gen.Hallera przy formacjach Odeskich i innych. Jediną formacją lotniczą, która zdołała uniknąć demobilizacji była eskadra przy 4 dywizji gen.Żeligowskiego, która w pełni sformowana przybyła do Polski i przemianowana została na 10 eskadrę wywiadowczą.

Zalążkiem polskiego lotnictwa wojskowego było lotnictwo przy armii polskiej we Francji, zorganizowane w maju 1918 roku. Ochotników skierowano początkowo na szkolenie lotnicze w Dijon, a następnie do wyższej szkoły pilotażu w Pau. Na wiadomość o tworzeniu polskiego lotnictwa we Francji, zaczęli napływać Polacy, służący dotychczas w eskadrach francuskich. Obok tego zgłaszali się polscy lotnicy z formacji austriackich, rosyjskich i niemieckich. Wobec napływu dość licznych kadr lotniczych, w Pau utworzony został polski obóz szkoleniowo-lotniczy. Według danych na dzień 23 marca 1919 r. lotnictwo polskie liczyło:

- 88 pilotów i uczniów pilotów
- 3 obserwatorów
- 2 oficerów technicznych
- 110 mechaników lotniczych.

Liczba ta nie uległa większym zmianom aż do czasu wyjazdu armii gen.Hallera do Polski. Lotnictwo polskie we Francji posiadało dwie eskadry bombardujące, 3 eskadry wywiadowcze i jedną eskadrę myśliwską. Eskadry wyposażone były w 15 samolotów każda, a zatem stan samolotów wynosił około 90 maszyn. W maju 1919 r. lotnictwo polskie armii gen.Hallera transportami kolejowymi dotarło do Warszawy

Tymczasem w Polsce, pod koniec 1918 r. rozpoczęto działania mające na celu opanowanie lotnisk okupantów i przejęcie, możliwie największej ilości sprzętu. 31 października 1918 r. zajęte zostało przez Polaków lotnisko Rakowickie w Krakowie. Kolejno przejmowano lotniska: w Lublinie, w Przemyślu, Lwowie, Poznaniu, Toruniu i Bydgoszczy. 16 grudnia 1918 r. na lotnisku mokotowskim w Warszawie, polscy lotnicy złożyli pierwszą przysięgę na wierność Rzeczypospolitej.

Opanowanie większości lotnisk przez Polaków spowodowało konieczność skoordynowania działań organizacyjnych, dla utworzenia polskiego lotnictwa wojskowego. Po utworzeniu Ministerstwa Spraw Wojskowych, 14 listopada 1918 r. rozpoczęła pracę „Sekcja Żeglugi Napowietrznej Departamentu Technicznego MSWojsk” pod dowództwem ppłk obs.bal. Hipolita Łossowskiego. Pierwszym rozkazem dotyczącym sprawy organizacji lotnictwa był rozkaz nr L.23 Sztabu Generalnego W.P. z 21.11.1918 r. „O organizacji służby technicznej Wojsk Polskich”. Uzupełnieniem tego rozkazu był rozkaz nr 66 z 20.12.1918 r., który regulował formy organizacyjne i podległość wszystkich jednostek lotniczych.

19 marca 1919 r. dotychczasowe formy organizacyjne uległy zmianom. Utworzone zostały następujące instytucje centralne:

- Inspektorat Wojsk Lotniczych podległy Min.Spraw Wojsk.
- Szefostwo Lotnictwa przy Naczelnym Dowódcy W.P..
- Sekcja Żeglugi Napowietrznej MSWojsk.

Inspektorat Wojsk Lotniczych i Sekcja Żegluga Napowietrznej spełniały wobec Szefostwa Lotnictwa funkcję zaopatrzeniową. O ile Inspektor WL był dowódcą wszystkich jednostek lotniczych w kraju, o tyle Szef Lotnictwa dowodził wszystkimi eskadrami frontowymi, przy czym uzupełnienie w sprzęt i wyszkolony personel, leżało w gestii Inspektoratu WL i Sekcji Żegluga Napowietrznej. Tego rodzaju organizacja władz lotniczych spowodowała znaczne utrudnienie w dowodzeniu i zaopatrzeniu. Podległość tych jednostek: Inspektoratu WL - II wiceministrowi Spraw Wojskowych, Sekcji Żegluga Napow. - I wiceministrowi Spraw Wojskowych i Szefostwa Lotnictwa - Naczelnemu Wodzowi, spowodowała chaos organizacyjny. Ostatecznie jednak, w czerwcu 1919 r. faktycznym dowódcą lotnictwa stał się Inspektor WL, aczkolwiek było to dowodzenie nieoficjalne.

Rok 1919 i przybycie do Polski lotnictwa armii gen. Hallera, spowodowały znaczny rozwój polskiego lotnictwa wojskowego, poprzez zaopatrzenie eskadr w sprzęt francuski. Utworzona zostały ponadto ośrodki szkoleniowe (Niższa Szkoła Pilotów w Krakowie i Francuska Szkoła Pilotów w Warszawie), które zaczęły dostarczać wykwalifikowanych kadr personelu latającego.

Odrębnym zagadnieniem było lotnictwo, które powstało w byłym zaborze pruskim. Zajęcie przez Polaków lotniska Ławica w Poznaniu i zdobycie dość dużej ilości sprzętu lotniczego spowodowało, że lotnictwo w Wielkopolsce miało bardziej ułatwione warunki organizacji i formowania. Najtrudniejszym zadaniem była sprawa wykwalifikowanego personelu latającego. Przede wszystkim brak było oficerów lotnictwa. W lotnictwie niemieckim nie dopuszczano Polaków służących w lotnictwie do awansowania na stopnie oficerskie. Tak więc, mimo dość dobrego wyposażenia w sprzęt i zaplecze techniczne - lotnictwo wielkopolskie zmuszone zostało do szkolenia personelu latającego od podstaw, co rzecz jasna, wydłużało okres formowania eskadr. Uwidocznili się swego rodzaju separatyzm. Na terenie Wielkopolski stworzone zostały organy dowódcze lotnictwa. Inspektorem Wojsk Lotniczych został płk pil. Gustaw Macewicz, któremu podlegała 1 Wlkp. Grupa Lotnicza, 4 eskadry lotnicze, stacja Ławica, warsztaty i składy lotnicze w Poznaniu.

25 września 1919 r. nastąpiło ostateczne zjednoczenie wszystkich formacji lotniczych b. zaborów. Dekretem Naczelnika Państwa - Józefa Piłsudskiego Inspektorem Wojsk Lotniczych został awansowany do stopnia gen. bryg. pil. Gustaw Macewicz, który przystąpił natychmiast do prac nad rozwojem polskiego lotnictwa. O ile szkolenie personelu latającego nie przedstawiało zbyt wielkich problemów, o tyle palącą sprawą stało się zaopatrzenie lotnictwa w sprzęt. Na przełomie 1919/1920 r. dokonano więc zakupów sprzętu we Francji, Wlk. Brytanii i Austrii. Ponadto kilkanaście samolotów uzyskano drogą zakupów we Włoszech i Niemczech.

Tego rodzaju polityka sprzętowa spowodowała, że na uzbrojeniu polskich eskadr lotniczych znajdowały się samoloty niemieckie, włoskie, austriackie, francuskie i angielskie. To natomiast stawiało przed personelem technicznym znaczne trudności w zakresie obsługi samolotów. Zdawano sobie doskonale sprawę, że rozbudowa lotnictwa oparta wyłącznie na zakupach sprzętu nie jest możliwa. Dokładano więc starań, aby uruchomić produkcję własnych samolotów, jeśli nie polskiej konstrukcji, to przynajmniej na licencji. Jednak z braku funduszy, budowa zakładów produkcyjnych nie była możliwa. Podjęto więc produkcję samolotów na

niewielką skalę w Centralnych Warsztatach Lotniczych, opartą o konstrukcję niemieckiego samolotu „Brandenburg”

Działania wojenne na froncie wojny polsko-bolszewickiej zmuszały lotnictwo do doraźnych posunięć organizacyjnych dla zapewnienia efektywności działania. W okresie najbardziej intensywnych walk (kwiecień - październik 1920 r.) na froncie znajdowało się 20 eskadr polskiego lotnictwa wojskowego. Po zawarciu rozejmu, z braku sprzętu utworzonych zostało 13 eskadr, które stanowiły podstawę do dalszych zmian organizacyjnych lotnictwa.

W maju 1921 r. rozpoczęto organizowanie 1 pułku lotniczego w Warszawie (ppłk pil. Camillo Perini), 11 sierpnia 1921 r. powstał 2 pułk lotniczy w Krakowie (ppłk pil. Ernest Cieślewski), a 29 sierpnia 1921 r. 3 pułk lotniczy w Poznaniu (ppłk pil. Aleksander Serednicki). Dalsza organizacja pułków lotniczych, wobec dużych trudności zaopatrzenia w sprzęt lotniczy, została przerwana. Dopiero w połowie maja 1924 - przystąpiono do organizowania 4 pułku lotniczego w Toruniu na bazie rozformowanej Oficerskiej Szkoły Obserwatorów Lotniczych. Pierwszym dowódcą pułku został dotychczasowy komendant OSOL - płk pil. Roman Florer.

W 1925 r. Postanowiono przystąpić do organizacji pułków o jednolitym profilu: myśliwskich i bombowych, które miały by stanowić w przyszłości lotnictwo dyspozycyjne Naczelnego Wodza. Na bazie tej koncepcji 19 marca 1925 r. sformowano 11 pułk myśliwski (płk pil. Jerzy Kossowski) w Wilnie-Lidzie. Ostatecznie jednak w 1926 r. zaniechano tej koncepcji i 11 pułk myśliwski przemianowano na 5 pułk lotniczy. Pułku bombowego nie sformowano, ani nie podjęto żadnych prób w tym kierunku.

23 maja 1925 r. przystąpiono do organizowania ostatniego - 6 pułku lotniczego we Lwowie (płk pil. Camillo Perini). Wobec braku zabudowań lotniskowych i całego zaplecza, organizacja pułku była bardzo utrudniona i trwała prawie do 1929 r. kiedy to oddano do użytku zabudowania lotniskowe i lotnisko w Skniłowie. W ten sposób został zakończony etap reorganizacji polskiego lotnictwa wojskowego na stopie pokojowej. Ostatecznie ukształtowała się struktura organizacyjna pułków, która z małymi zmianami przetrwała do chwili wybuchu wojny. Każdy pułk posiadał w swoim składzie:

- dywizjon samolotów liniowych (rozpoznawczych)
- dywizjon samolotów myśliwskich
- dywizjon samolotów towarzyszących (obserwacyjnych)

Zaopatrzenie jednostek lotniczych w sprzęt samolotowy zapewniały Państwowe Zakłady Lotnicze (PZL) oraz inne fabryki samolotów (PWS czy LWS). Sukcesywnie następowało przezbrajanie polskiego lotnictwa w samoloty własnej konstrukcji: myśliwskie PZL P-7 oraz PZL P-11, rozpoznawcze PZL P-23 „Karaś”, bombowe PZL P-37 „Łoś” oraz samoloty obserwacyjne R.-XIII „Lublin” i RWD-14b „Czapla”. Uzupełnienie personelu latającego zapewniały początkowo na krótkich kursach szkoły lotnicze w Krakowie, Bydgoszczy i Warszawie. W 1925 r. utworzona została Oficerska Szkoła Lotnicza w Grudziądzu, przeniesiona 14 kwietnia 1927 r. do Dębli. Słynna „Szkoła Orłąt” do chwili wybuchu wojny wyszkoliła ponad 980 pilotów i obserwatorów.

Niezależnie od Oficerskiej Szkoły Lotniczej, przemianowanej w 1929 r. na Szkołę Podchorążych Lotnictwa (SPL) szkolenie pilotów-podoficerów prowadzone było przez

Podoficerską Szkołę Pilotów w Bydgoszczy, a następnie przez Szkołę Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich (SPLdM) w Bydgoszczy. Reorganizacja szkolnictwa lotniczego w ostateczności doprowadziła do utworzenia dwóch dużych ośrodków szkoleniowych: CWOL - Centrum Wyszukolenia Oficerów Lotnictwa w Dęblinie (przemianowane później na CWL-1) i CWPL - Centrum Wyszukolenia Podoficerów Lotnictwa w Bydgoszczy (przemianowane później na CWL-2) i przeniesione w początkach 1939 r. do Krosna. Po przeniesieniu w 1927 r. OSŁ do Dęblina, na jej miejsce w Grudziądzu zorganizowano Lotniczą Szkołę Strzelania i Bombardowania (LSSiB), która prowadziła kursy wyższego pilotażu dla pilotów myśliwskich oraz szkoliła strzelców pokładowych lotnictwa bombowego. Z czasem te obowiązki przejęła SPLdM, natomiast w miejsce zlikwidowanej LSSiB powstała Wyższa Szkoła Pilotażu, przeniesiona w marcu 1939 r. do Ułęża.

Techniczny rozwój lotnictwa spowodował, że zaczęło się ono domagać wysoko kwalifikowanych kadr technicznych. Stąd też w 1934 r. w Bydgoszczy zorganizowana Szkoła Podchorążych Lotnictwa o kierunku technicznym, której zadaniem było wyszkolenie inżynierów, specjalistów lotnictwa. Mieli oni zastąpić dotychczasowych oficerów technicznych, którzy nie posiadali gruntownego wyszkolenia z zakresu techniki lotniczej. Na przełomie 1936/1937 SPLT została przeniesiona z Bydgoszczy do Warszawy. Ogółem wyszkolono 186 promowanych ppor.techn. lotnictwa.

Szkolono także oficerów rezerwy lotnictwa. Od 1925 r. istniała Szkoła Podchorążych Lotnictwa w Poznaniu, która sporadycznie szkoliła pilotów- rezerwistów. Od 1929 r. szkolenie rezerwistów odbywało się w CWOL w Dęblinie. Dopiero od 1937 r. Szkoła Podchorążych Rezerwy Lotnictwa (SPRL) została usamodzielniona i przeniesiona na lotnisko Sadków k.Radomia. Istniała do 1 września 1939 r. Prowadzono także od 1937 r. szkolenie techniczne podchorążych rezerwy. Roczne kursy rezerwistów zorganizowane zostały w SPLT w Warszawie. Według niepełnych danych, jednoroczne kursy techniczne podchorążych rezerwy lotnictwa ukończyło około 65 uczniów.

Studia taktyczne dla oficerów lotnictwa były prowadzone przez Wyższą Szkołę Wojenną w Warszawie, która jednak z uwagi na swój profil nie prowadziła odrębnej katedry lotnictwa. W całym okresie międzywojennym tytuł oficera dyplomowanego uzyskało 44 oficerów lotnictwa. 15 lipca 1936 r. powstała przy WSWoj w Warszawie Wyższa Szkoła Lotnicza z jednorocznym programem studiów o profilu wyłącznie lotniczym. Zadaniem WSLot było przygotowanie oficerów lotnictwa do pracy w sztabach lotniczych. Obok taktyki innych rodzajów broni wykładano taktykę lotnictwa myśliwskiego i bombowego, taktykę ogólną lotnictwa, służbę sztabów lotniczych i inne. Do chwili wybuchu wojny WSLot ukończyło 73 oficerów lotnictwa i 5 oficerów artylerii przeciwlotniczej.

Jak wynika z tego pobieżnego zapisu, polskie lotnictwo w przededniu wojny dysponowało dobrze przygotowaną kadrą dowódczą oraz świetnie wyszkolonym personelem latającym. Problem słabości polskiego lotnictwa, który jaskrawo uwidocznił się w pierwszych dniach działań wojennych, miał zupełnie inne podłoże. Wieloletnie zaniedbanie i niedofinansowanie lotnictwa ujemnie wpłynęło na jego rozwój liczebny

i techniczny. Polska przeznaczala na rozwój i modernizację lotnictwa około 10% budżetu wojskowego, co miało szczególnie drastyczną wymowę w porównaniu z krajami zachodniej Europy. Tabelę porównawczą budżetów lotniczych przedstawia załącznik 1.

Nie bez znaczenia była również rola lotnictwa w ówczesnej armii polskiej. Organizację i użycie lotnictwa w przyszłej wojnie określiły wytyczne Głównego Inspektoratu Sił Zbrojnych z 13 października 1926 r. (załącznik 2). Rola lotnictwa według tych wytycznych sprowadzała się do przeprowadzania rozpoznania i utrzymywania łączności. Dziesięć lat później, kiedy rola lotnictwa w przyszłej wojnie rysowała się już wyraźniej, Komitet do Spraw Uzbrojenia i Sprzętu (KSUS) podjął uchwałę o rozbudowie lotnictwa. Była to uchwała spóźniona o kilka lat, niemniej jednak na jej podstawie przystąpiono do szczegółowego opracowania planu rozbudowy. 23 października 1937 r. dowództwo lotnictwa przedstawiło plan rozbudowy lotnictwa w myśl uchwały KSUS (L.dz.393/mob/37). Przed zatwierdzeniem tego planu, 7 lipca 1937 r. zastępca szefa Sztabu Głównego - gen.bryg. Tadeusz Malinowski odbył konferencję z dowódcą lotnictwa gen.bryg.pil.inż. Ludomiłem Rayskim. Treścią konferencji była sprawa możliwości redukcji jednostek bojowych przewidywanych w planie rozbudowy lotnictwa, z uwagi na wysokie koszty (1.153 mln.zł.) oraz sprawy przemysłu lotniczego (załącznik 3)

Z treści notatki sporządzonej przez gen.T.Malinowskiego wynika, że gen.Rayski był przeciwny zawężeniu swojego programu i skłonny był do rezygnacji jedynie z pewnej liczby eskadr myśliwskich (jedna - trzy) oraz kilku liniowych - zależnie od zadań związanych z projektem nowego samolotu (P-38). Nie zgadzał się na zmniejszenie lotnictwa bombardującego, uważając jego stan za skromny. Opowiadał się natomiast za przyjęciem przez Państwowe Zakłady Lotnicze zamówień zagranicznych na produkcję w 1937 r. płatowców P-23 i P-24, zapewniając, że zamówienia własne na 200 szt. P-23 na czerwiec 1937 r. będą zrealizowane. Uważał za możliwe uruchomienie od października 1937 r. produkcji płatowców metalowych P-37 i P-38 pod warunkiem niezwłocznego przystąpienia do budowy wytwórni, opierając się na fabryce Plage&Laśkiewicz w Lublinie i wyasygnowanie na ten cel na początek kwoty 3 mln zł.

Plan gen.Rayskiego przewidywał osiągnięcie w 1942 r. następujących stanów lotnictwa (patrz załącznik 4). W celu realizacji tego projektu planowano budowę trzech dużych wytwórni lotniczych w Centralnym Okręgu Przemysłowym: PZL Wytwórnia Płatowców nr 2, PZL Wytwórnia Silników nr 2 oraz Wytwórnia Silników „Avia II”. Ponadto zamierzano zmodernizować i rozbudować Podlaską Wytwórnę Samolotów (PWS) oraz Lubelską Wytwórnę Samolotów (LWS). Plany te - jak wspomniano – przewidywały osiągnięcie określonych stanów dopiero w 1942 r. Tymczasem zagrożenie ze strony Niemiec narastało coraz bardziej, szczególnie po aneksji Austrii i zajęciu Czechosłowacji. Dla nikogo nie ulegało wątpliwości, że kolejnym celem napaści Hitlera będzie Polska.

Do osłabienia polskiego lotnictwa bezpośrednio przed wybuchem wojny, niewątpliwie przyczynił się kryzys na stanowisku dowódcy lotnictwa i związane z tym zmiany personalne. Niezbyt szczęśliwym rozwiązaniem było utworzenie w 1936 r. stanowiska Inspektora Obrony Powietrznej Państwa, który z chwilą wybuchu wojny stawał się Naczelnym Dowódcą Lotnictwa i OPL, podczas gdy rzeczywisty dowódca lotnictwa przechodził pod rozkazy Ministra Spraw

Wojskowych. Powołanie na stanowisko IOPP generała nie posiadającego lotniczego „rodowodu”, było wielkim błędem. Po śmierci gen. Orlicz-Dreszera stanowisko to objął gen.bryg.Józef Zając, nie mający dotychczas z lotnictwem nic wspólnego. Organem wykonawczym IOPP miał być sztab lotniczy przy Sztapie Głównym, którego szefem mianowano gen.bryg.obs. Stanisława Ujejskiego.

W marcu 1939 r. marszałek Edward Rydz-Śmigły udzielił dymisji dotychczasowemu dowódcy lotnictwa - gen.bryg.pil.inż. Ludomiłowi Rayskiemu na jego prośbę. Wraz z gen.Rayskim odwołani zostali ze swoich stanowisk trzej jego zastępcy oraz niektórzy szefowie wydziałów w dowództwie lotnictwa. Nowym dowódcą lotnictwa został mianowany gen.bryg.pil. Władysław Kalkus, a jego zastępcą do spraw dowodzenia - płk pil.Edward Lewandowski. Aczkolwiek obaj byli dobrymi dowódcami liniowymi, to żaden z nich nie posiadał kwalifikacji do pełnienia powierzonych im nowych funkcji.

W połowie maja 1939 r. wyjechała do Francji polska delegacja wojskowa, dla uzgodnienia wspólnych działań na wypadek wybuchu wojny (protokół ustaleń przedstawia załącznik 5) W składzie delegacji znaleźli się również lotnicy: ppłk pil. Stanisław Karpiński i ppłk obs. Ksawery Piniński, którzy podczas rozmów z przedstawicielami lotnictwa francuskiego ustalili zakres lotniczej pomocy dla Polski.

Miała być ona zrealizowana w postaci przysłania 5 dywizjonów bombowych (60 maszyn z załogami) do dyspozycji polskiego lotnictwa. Jak powszechnie wiadomo, działania francuskiego lotnictwa na korzyść Polski, po wybuchu wojny 1 września 1939 r. nie zostały podjęte Mimo wypowiedzenia wojny Niemcom 3 września 1939 r. Francja nie kwapiła się do wypełnienia swoich sojuszniczych zobowiązań wobec Polski. Z naszej strony nastąpiły co prawda przygotowania na przyjęcie lotnictwa francuskiego (przygotowano węzeł lotnisk, zgromadzono zapasy paliwa i bomb oraz kompanię lotniskową, kolumnę samochodową i radiostację) ale w toku działań okazało się, że to wszystko było zupełnie zbędne.

Przygotowania Polski do wojny podjęte zostały stosunkowo dość późno, bo dopiero 23 marca 1939 r. Podczas konferencji w GISZ-u w Warszawie, podczas której gen.Zając został mianowany Naczelnym Dowódcą Lotnictwa i OPL na wypadek wojny, ustalono również, że w skład jego sztabu wejdzie dotychczasowy sztab lotniczy przy Sztapie Głównym oraz dotychczasowy sztab Inspektora OPP.. Obsadę ścisłego sztabu NDLot i OPL przedstawiono na następnych stronach Jak już wspomniano, założenia planu KSUS dotyczące rozwoju i modernizacji lotnictwa obliczone były na dalsze lata i nie rokowały wprowadzenia istotnych zmian w wyposażeniu i liczebności eskadra bojowych. Inspektor Obrony Powietrznej Państwa - gen.J.Zając, w oparciu o materiały Instytutu Technicznego Lotnictwa (ITL) i Kierownictwa Zaopatrzenia Lotniczego (KZL) skierował pod koniec 1938 r. memoriał dotyczący stanu polskiego lotnictwa. Wnioski zawarte w tym memoriale sprowadzały się do czterech punktów.

1. Gotowość naszego lotnictwa jest bardzo mała i nie ulegnie zmianie w ciągu 1939-1940r.
2. Personel bojowy lotnictwa jest wysoko wartościowy moralnie i fachowo.

3. Ponieważ modernizacja sprzętu podjęta w 1936 r. w aktualnych warunkach nie może nastąpić przed upływem dwóch lat, konieczne staje się dorywcze wypełnienie tej luki, grożącej w przypadku wojny zupełną bezbronnością lotnictwa myśliwskiego na froncie i na tyłach wobec lotnictwa przeciwnika.

4. Rozwiązanie przemysłu lotniczego wymaga wdrożenia i natychmiastowej akcji rozłożonej na kilka lat i obmyślenia środków zaradczych na czas uruchomienia przemysłu w skali zaspokajającej potrzeby gotowości bojowej.

Powyższy memoriał stał się podstawą do wydania przez Ministra Spraw Wojskowych zarządzenia z dnia 28.03.1939 r. „W sprawie podniesienia gotowości bojowej lotnictwa”.

Zgodnie z tym zarządzeniem postanowiono:

- niezwłocznie przystąpić do zakupu za granicą niezbędnej ilości samolotów myśliwskich i liniowych,
- przejąć serię samolotów PZL P-24F i PZL P-43B budowanych na eksport do Bułgarii,
- niezwłocznie podjąć produkcję samolotów PZL P-46 „Sum” oraz myśliwskich PZL P-50 „Jastrząb”,
- niezwłocznie podjąć i uruchomić produkcję balonów zaporowych typu WBS model 39

W oparciu o powyższe zarządzenia, do Francji i Wielkiej Brytanii udały się misje wojskowe pod przewodnictwem gen.L.Rayskiego i płk pil.W.Makowskiego. We Francji zakupiono 160 maszyn myśliwskich Morane Saulnier MS-406, natomiast w Wielkiej Brytanii 100 lekkich bombowców Fairey „Battle”, 10 myśliwskich Hawker „Hurricane” i jeden Supermarine „Spitfire” Mk I.

Dokonane zakupy, podobnie zresztą jak wszystkie inne ustalenia nie zostały zrealizowane. Zakupione samoloty nie dotarły nigdy do Polski, podobnie jak nie zatrzymano w Polsce samolotów PZL P-43B przeznaczonych dla Bułgarii i jeszcze w lipcu 1939 r. przekazano Bułgarom kolejne partie maszyn. To samo dotyczyło myśliwskich PZL P-24 budowanych dla Bułgarii i Grecji. W Wytwórni Balonów i Spadochronów w Legionowie pod Warszawą została co prawda uruchomiona produkcja balonów zaporowych WBS typ 39, ale nie zostały one użyte podczas kampanii wrześniowej, ponieważ zawiodła dostawa wyciągarek zamówionych przez WBS w Polskich Zakładach Inż. Planowane podjęcie produkcji myśliwskiego samolotu PZL P-50 „Jastrząb” nie mogło zostać również zrealizowane. „Jastrząb” znajdował się ciągle w stadium prób i wobec stwierdzenia wielu usterek nie został dopuszczony do seryjnej produkcji. Jedynie Wielka Brytania wywiązała się ze swoich zobowiązań handlowych i pierwsza partia samolotów zakupionych w Anglii została wysłana do Rumunii. Dotarła jednak do rumuńskich portów zbyt późno i wobec nacisków niemieckiej dyplomacji, transporty tych samolotów skierowano do portów neutralnej Turcji.

Polityka sprzętowa ówczesnych polskich władz wojskowych w odniesieniu do produkcji lotniczej, była dość charakterystyczna. Brak zamówień, brak pieniędzy na wdrażanie prototypów powodowały, że Państwowe Zakłady Lotnicze aby utrzymać rytmiczność produkcji, musiały poszukiwać odbiorców zagranicznych. Stąd też PZL obok realizacji zamówień wojska, sprzedawały polskie samoloty wojskowe odbiorcom zagranicznym. Sprzedażą tych maszyn zajmowała się spółka „SEPEWE” powstała w latach trzydziestych. Początkowo jej

podstawowym zadaniem była sprzedaż na eksport tzw. „sprzętu stokowego”, którym wojsko dysponowało w dużych ilościach. Sprzedano m.innymi:

- bomby lotnicze 12,5 kG
- foto-kaemy
- karabiny maszynowe stałe typu „Vickers”
- karabiny maszynowe ruchome typu „Levis”
- silniki lotnicze Lorraine Dietrich 450 KM
- części zapasowe do samolotów PWS-10

oraz bliżej nie ustaloną ilość samolotów szkolnych i turystycznych do Jugosławii, państw bałtyckich, Czechosłowacji, Palestyny, Brazylii, Portugalii, Wenezueli i innych. Kiedy jednak zabrakło samolotów starszych typów, a w PZL zaczęły powstawać nadwyżki produkcyjne, „SEPEWE” zaoferowała je swoim kontrahentom i sprawa została załatwiona. Tego rodzaju polityka polskich władz wojskowych spowodowała, że polskie lotnictwo podczas kampanii wrześniowej dysponowało przestarzałymi samolotami, podczas gdy najnowsze samoloty rodzimej produkcji sprzedawane były za granicę. Do paradoksów można zaliczyć fakt, że polski myśliwiec PZL P-24 nie został użyty w ogóle podczas działań wojennych nad Polską, mimo że swoją klasą dorównywał niemieckiemu Messerschmittowi. Szczegółowe zestawienie sprzedanych za granicę samolotów przedstawia załącznik 6. Jak z niego wynika, za granicę sprzedano 149 samolotów myśliwskich PZL P-24 różnych wersji. Było to niemal tyle, ile posiadało polskie lotnictwo w dniu wybuchu wojny. Łącznie sprzedano za granicę w latach poprzedzających wybuch II wojny światowej - 362 samoloty wojskowe z czego około 75% stanowiły maszyny fabrycznie nowe, najnowsze konstrukcje polskich inżynierów. Warto tu wspomnieć, że samolot myśliwski PZL P-24 osiągał maksymalną prędkość w granicach 420 - 430 km/h i pułap 10.500 metrów. „Oerlikon” w gondolach podskrzydłowych, co w sposób bardzo istotny decydowało o sile ognia.

Zmodernizowane samoloty liniowe PZL P-43 B o zdecydowanie lepszych osiągnięciach i wyposażeniu, również nie weszły na uzbrojenie polskiego lotnictwa we wrześniu 1939 r. Stare PZL P-23B „Karaś”, będące na wyposażeniu eskadr rozpoznawczych, nie mogły w żadnym przypadku stawić czoła niemieckim Messerschmittom. Podobnie zresztą jak polskie samoloty myśliwskie PZL P-11c, które ustępowały niemieckim myśliwcom prędkością i uzbrojeniem.

1. PRZYGOTOWANIE POLSKIEGO LOTNICTWA DO WOJNY.

Przygotowanie polskiego lotnictwa do wojny zaczęło się zbyt późno aby mogło być efektywne. Prace te zostały podjęte dopiero w marcu 1939 r. Działania te, prowadzone wielotorowo okazały się wszystkie jednostki bojowe lotnictwa, mobilizowane były w trybie alarmowym, natomiast niektóre sztaby i służby - w trybie mobilizacji powszechnej. Dopiero interwencja oficerów odcinkowych spowodowała, że wszystkie jednostki lotnicze, zarówno bojowe jak i pomocnicze, mobilizowane były w tym samym trybie. W planie działań wojennych, lotnictwu została wyznaczona rola wspierania wojsk lądowych. Dlatego też polskie lotnictwo zostało podzielone i poszczególne jednostki podporządkowane zostały dowódcom armii lub samodzielnych grup operacyjnych, za pośrednictwem dowództwa lotnictwa armii. Po ogłoszeniu mobilizacji lotnictwa, składało się ono z:

I. Lotnictwa dyspozycyjnego Naczelnego Wodza.

W składzie:

- Naczelnego Dowództwa Lotnictwa i OPL
- Brygady Pościgowej
- Brygady Bombowej
- 16 eskadry obserwacyjnej

Ponadto w dyspozycji Naczelnego Wodza i Szefa Sztabu znajdowały się dwa plutony samolotów łącznikowych. Zadaniem lotnictwa dyspozycyjnego NW było przeprowadzanie rozpoznania na rzecz sztabu Naczelnego Wodza, przeprowadzanie działań interwencyjnych na froncie i przeciwdziałanie lotnictwu nieprzyjaciela.

II. Lotnictwa armijnego

które przeznaczone było do bezpośredniego wsparcia wojsk lądowych na polu walki. W skład lotnictwa armijnego wchodziły jednostki myśliwskie, eskadry rozpoznawcze (liniowe) i towarzyszące (obserwacyjne) oraz plutony łącznikowe i służby lotnicze. Jednostki myśliwskie były przeznaczone do zwalczania lotnictwa n-pla w strefie frontowej, osłony własnego lotnictwa podczas wykonywania zadań i osłony wojsk armii. Eskadry obserwacyjne przeznaczone były do prowadzenia rozpoznania i obserwacji na polu bitwy, natomiast eskadry rozpoznawcze (liniowe), do prowadzenia rozpoznania na szczeblu armii oraz wykonywania nalotów bombowych na doraźnie wybrane cele. Lotnictwo przydzielone armiom stanowiło około 63% ogólnych sił polskiego lotnictwa. Podział ten był następujący:

Armia „Karpaty”	- 6,8%
SGO „Narew”	- 10,9%
Armia „Modlin”	- 10,9%
Pozostałe armie	- 17,8%

III. Dowództwa lotnictwa armii

Utworzone zostały w przededniu wybuchu wojny t.j. od dnia ogłoszenia mobilizacji alarmowej dla lotnictwa. Powstały one w oparciu o działalność oficerów odcinkowych, którzy objęli swoje funkcje 23.03.1939 r. po naradzie dowódców armii w GISZ-u. Oficerowie odcinkowi mieli za zadanie przygotowanie terenu dla dowództwa lotnictwa armii na wyznaczonym terenie operacyjnym. Zadania dowódców lotnictwa armii polegały na zorganizowaniu i dowodzeniu lotnictwem przydzielonym armiom polowym. Etat dowództwa lotnictwa armii przewidywał 22 stanowiska oficerskie: dowódcy lotnictwa, szefa sztabu, oficera operacyjnego, dwóch oficerów informacyjnych, oficera łączności, oficera OPL, oficera dozoru, oficera technicznego, dwóch oficerów zaopatrzenia technicznego, kwatermistrza, lekarza, płatnika i innych. Zorganizowane w ten sposób sztaby lotnictwa armii osiągnęły swoje stanowiska dowodzenia w dniach 26 - 28 sierpnia 1939 r. Jednostki lotnicze przydzielone armiom opuściły swoje stałe lotniska w nocy z 31 sierpnia na 1 września 1939 r. unikając tym samym skutków bombardowań lotnictwa niemieckiego, dokonanych w pierwszym dniu wojny na stałe bazy polskiego lotnictwa. Ofiarami tego ataku stał się w większości personel pomocniczy baz lotniczych, który nie został ewakuowany na lotniska polowe.

A. Lotnictwo myśliwskie.

Dokonany podział lotnictwa myśliwskiego na lotnictwo dyspozycyjne i lotnictwo armijne spowodował, że siły lotnictwa myśliwskiego były zbyt słabe, aby skutecznie przeciwstawić się nieprzyjacielowi. W składzie Brygady Pościgowej znajdowało się 5 eskadr myśliwskich, w tej liczbie jedna (123) eskadra, wyposażona w przestarzałe samoloty PZL P-7a, których nie można zaliczyć do pełnowartościowych samolotów myśliwskich. Pozostałe eskadry: 111, 112, 113, 114 pochodziły z 1 pułku lotniczego w Warszawie i dysponowały samolotami PZL P-11a i PZL P-11c. Brygada Pościgowa broniła Warszawy przez 6 dni, po czym została przesunięta na lubelski węzeł lotnisk, skąd ewakuowała się do Rumunii. W armiach znalazło się 5 dywizjonów myśliwskich, przy czym każda armia dysponowała dwu-eskadrowym dywizjonem. Jedyne armia „Karpaty”, która utworzona została zbyt późno nie otrzymała żadnej eskadry myśliwskiej.. Natomiast SGO „Narew” i armia „Modlin” otrzymały po jednej eskadrze z podzielonego III/5 dywizjonu myśliwskiego z Wilna, przy czym 151 eskadra wyposażona w przestarzałe samoloty PZL P-7a oddana została do dyspozycji SGO „Narew”, natomiast 152 eskadra na samolotach PZL P-11c i dowództwo dywizjonu - przydzielone zostały do armii „Modlin” Łącznie w lotnictwie armijnym znajdowało się 10 eskadr myśliwskich wyposażonych w 104 samoloty typu PZL P-11a, PZL P-11c i PZL P-7a. W te ostatnie wyposażone były tylko dwie eskadry: wspomniana 151 eskadra i 162 eskadra w lotnictwie armii „Łódź”

B. Lotnictwo rozpoznawcze.

Wszystkim armiom przydzielono po jednej eskadrze rozpoznawczej (liniowej). Łącznie w armiach znalazło się siedem eskadr rozpoznawczych wyposażonych w samoloty PZL P-23B „Karaś”. Pozostałych 5 eskadr rozpoznawczych przydzielonych zostało do dyspozycji dowódcy Brygady Bombowej, tworząc dwa dywizjony bombowe i jedną samodzielną eskadrę. W toku działań bojowych, jedynie 41 eskadra rozpoznawcza otrzymała uzupełnienie w postaci 5 szt. samolotów PZL P-43B „Karaś” - eksportowej wersji przeznaczonej na sprzedaż do Bułgarii. Było to jedyne uzupełnienie eskadr rozpoznawczych podczas kampanii wrześniowej. Aczkolwiek w CWL-1 w Dęblinie utworzona została eskadra rozpoznawcza, złożona z 10 samolotów PZL P-23A „Karaś” z zadaniem uzupełnienia stanów eskadr bojowych, to jednak nie została ona skierowana do linii z powodu zbyt późnego sformowania

C. Lotnictwo obserwacyjne.

Poszczególnym armiom przydzielono po dwie eskadry obserwacyjne, za wyjątkiem armii „Modlin”, armii „Karpaty” i SGO „Narew”, które otrzymały po jednej eskadrze. Łącznie w armiach znajdowało się 11 eskadr obserwacyjnych, które z reguły dzielone były na dwa plutony i oddawane do dyspozycji dowódców wielkich jednostek. Spośród nich 7 eskadr posiadało na uzbrojeniu samoloty R.-XIII/D „Lublin”, natomiast 4 eskadry uzbrojone były w nowsze RWD-14b „Czapla”. W trakcie działań bojowych na uzupełnienie stanów eskadr obserwacyjnych skierowano 15 samolotów, w tej liczbie 3 najnowszego typu - LWS - 3 „Mewa”. Ogółem około 37,5% stanu eskadr obserwacyjnych stanowiły w miarę nowoczesne samoloty RWD-14b „Czapla”, których jednak było zbyt mało w stosunku do potrzeb.

D. Lotnictwo bombowe.

Lotnictwo bombowe pozostawało w dyspozycji Naczelnego Wodza i było zorganizowane w Brygadę Bombową, dysponującą łącznie 86 samolotami, w tym 36 nowoczesnych średnich bombowców PZL P-37B „Łoś” oraz 50 samolotami rozpoznawczymi PZL P-23B „Karaś” Ogółem Brygada Bombowa posiadała 4 eskadry samolotów bombowych - 211, 212, 216 i 217 oraz 5 eskadr samolotów rozpoznawczych - 21, 22, 55, 64 i 65. Skuteczność działania Brygady Bombowej wobec rozczłonkowania dowództwa (dowódca z częścią sztabu w Warszawie, jego zastępca z częścią sztabu w Dęblinie) wobec braku łączności i sieci dozoru okazała się wątpliwa. Skierowanie eskadr bombowych na lotniska zupełnie nie nadające się do działań samolotów „Łoś”, brak zaopatrzenia w bomby i paliwo - przyczyniło się do powstania dotkliwych strat w ludziach i sprzęcie. Szczególnie dotkliwe straty poniosła Brygada Bombowa podczas improwizowanych akcji bombowych na kierunku Radomsko - Piotrków. I mimo zadania Niemcom poważnych strat w ludziach i sprzęcie pancernym, działań tych nie można zaliczyć do sukcesów Brygady Bombowej. To, że samoloty Brygady Bombowej wykonywały działania bojowe, zawdzięczać można załogom, które niejednokrotnie przepompowywały paliwo ręcznymi pompami z beczek do zbiorników., że startowały z podmokłych terenów, ryzykując życie i utratę maszyny za cenę wykonania jeszcze jednego lotu bojowego.

E. Lotnictwo łącznikowe.

Dowództwo lotnictwa każdej armii teoretycznie otrzymało do dyspozycji po jednym plutonie samolotów łącznikowych, za wyjątkiem armii „Pomorze”, która posiadała dwa plutony. Według etatu, wszystkie armie powinny posiadać łącznie 8 plutonów łącznikowych ze stanem 24 samolotów. Z uwagi jednak na to, że plutony były organizowane z rezerwistów a samoloty pochodziły z pułkowych szkół pilotażu czy eskadr treningowych, wiele plutonów łącznikowych nie dotarło nigdy do rejonów działania lotnictwa armii. Braki te uzupełniane były doraźnie przez przejmowanie porzuconych z braku paliwa samolotów klubowych i szkolnych.. Obok wymienionych rodzajów lotnictwa, poszczególnym armiom przydzielono siedem kompanii balonów obserwacyjnych, pododdziały służb lotniczych jak: ruchome parki lotnicze, kompanie lotniskowe, stacje meteorologiczne i drużyny radio korespondencyjne.

Po dymisji gen. L.Rayskiego w marcu 1939 r. nastąpi szereg zmian w dowództwie lotnictwa, co spowodowało brak koordynacji w późniejszych działaniach. Podobnie przedstawiała się sprawa ze sztabami lotniczymi przydzielonymi armiom. Oficer odcinkowy z chwilą przejścia na organizację wojenną, stawał się szefem sztabu lotnictwa armijnego i był zorientowany w problematyce, natomiast pozostali oficerowie sztabu kompletowani byli w trybie mobilizacji. Nie znali się nawzajem, nie znali ani zadań sztabu do którego należeli, ani metod pracy. Miało to wpływ na późniejsze działania lotnictwa armijnego.

Po zmianach personalnych w marcu 1939 r. obsada personalna ważniejszych stanowisk przedstawiała się następująco:

Inspektor OOP

- gen.bryg.pil.dr Józef Zając

Zastępca

- ppłk obs. Józef Jungraw

Sztab lotniczy przy Sztabie Głównym

Szef sztabu

- gen.bryg.obs. Stanisław Ujejski

Z-ca szefa sztabu
Oficerowie sztabu

- płk pil. Stanisław Karpiński
- mjr pil. Józef Kiecoń
- mjr pil. Tadeusz Wójcicki
- mjr piech. Julian Kaliciński
- kpt. pil. Jan Bąk
- kpt.obs. Stanisław Hermanowski
- kpt.łączn. Adam Szancer
- kpt.admin. Arnold Jaskowiński

Dowództwo lotnictwa Ministerstwa Spraw Wojskowych

Dowódca lotnictwa
Z-ca d.s. dowodzenia
Z-ca d.s. technicznych
Z-ca d.s. zaopatrzenia
Szef sztabu
Z-ca szefa sztabu
Szef kontroli technicznej
Szef kontroli przemysłowej

- gen.bryg.pil. Władysław Kalkus
- płk pil. Edward Lewandowski
- ppłk pil.inż. Waclaw Makowski
- vacat
- ppłk dypl.pil. Józef Jasiński
- ppłk dypl.obs Władysław Bohuszewicz
- płk pil.inż. Tytus Karpiński
- płk obs.inż. Czesław Filipowicz

Szefowie wydziałów:

organizacyjnego
studiów
wyszkolenia
personalnego
technicznego
zasobów MOB
przemysłu lotniczego
budżetowego
Samodz. Referat Bezpieczeństwa
Samodz. Referat Balonowy
D-ca I Grupy lotniczej
Oficer sztabu
D-ca III Grupy lotniczej
Oficer sztabu

- mjr dypl.pil. Ludwik Szul
- ppłk dypl.pil. Olgierd Tuskiewicz
- mjr obs. Władysław Madeyski
- mjr obs.bal. Karol Bruckner
- mjr pil.inż. Franciszek Suchos
- mjr pil. Jakub Kosinski
- mjr pil.inż. Roman Suryn
- mjr pil. Stanisław Krajewski
- mjr obs. Tadeusz Moszkowski
- ppłk pil.ster. Jan Woszlegier
- mjr dypl.obs. Władysław Heller
- mjr obs. Edward Młynarski
- płk pil. Waclaw Iwaszkiewicz
- ppłk dypl.obs. Zygmunt Wojciechowski

Dowództwa pułków lotniczych

1 pułk lotniczy Warszawa
Zastępca d-cy
D-ca Zgrupowania Myśliwskiego
Komendant Bazy

- płk pil. Stefan Pawlikowski
- vacat
- ppłk pil. Leopold Pamuła
- mjr pil. Tadeusz Kurdziel

2 pułk lotniczy Kraków

- ppłk pil. Stanisław Nazarkiewicz

Zastępca d-cy Komendant Bazy	- ppłk obs. Stanisław Luziński - mjr obs. Władysław Popiel
<u>3 pułk lotniczy Poznań</u> Zastępca d-cy Komendant Bazy	- ppłk dypl.pil. Tadeusz Jarina - ppłk dypl.pil. Mateusz Iżycki - mjr pil. Witold Rudkowski
<u>4 pułk lotniczy Toruń</u> Zastępca d-cy Komendant Bazy	- płk pil. Bolesław Stachoń - ppłk pil. Zygmunt Pistl - ppłk pil. Bolesław Wojtarowicz
<u>5 pułk lotniczy Wilno - Lida</u> Zastępca d-cy Komendant Bazy	- płk pil. Jerzy Garbiński - vacat - ppłk techn. Kazimierz Górski
<u>6 pułk lotniczy Lwów</u> Zastępca d-cy Komendant Bazy	- płk pil. Tadeusz Prauss - ppłk dypl.pil. Franciszek Haberek - mjr pil. Marian Leodl
<u>1 Bat.Balon. Jabłonna</u>	- mjr obs.bal. Konstanty Kamieński
<u>2 Bat.Balon. Toruń</u>	- ppłk obs.bal. Konstanty Siewewicz
Komendant Grupy Szkół Komendant CWL-1 Komendant CWL-2 SPL Dęblin SPLT Warszawa SPRL Radom SPLdM Krosno SPil.Mysł. Ułęż	- płk obs. Stefan Sznuk - ppłk dypl.obs. Modest Rastawiecki - ppłk pil. Adam Zaleski - ppłk pil. Jerzy Bajan - ppłk pil.inż. Antoni Gosiewski - ppłk pil. Alfons Beseliak - ppłk dypl.obs. Edmund Ostrowski - kpt. pil. Stanisław Brzezina
<u>Wyższa Szkoła Lotnicza</u> Komendant Dyrektor Nauk Wykładowcy	- płk dypl.pil. Stanisław Kuźmiński - ppłk dypl.obs. Adam Kurowski - ppłk pil. Michał Bokalski - ppłk dypl.obs. Gustaw Winnicki - ppłk pil. Bernard Adamecki - mjr pil. Stanisław Pawluc - mjr obs. Tadeusz Lewkowicz - mjr dypl.pil. Eugeniusz Wyrwicki

Oficer do zleceń - kpt.obs. Kazimierz Ciesielski

Institucje centralne

ITL - ppłk pil.inż. Franciszek Rudnicki
 SDDL - ppłk pil. Józef Krzyczkowski
 IBLL - ppłk dr med. Antoni Fiumel
 KZL - ppłk obs.inż. Waław Czaplicki
 KFL - płk pil. Wiktor Pniewski
 Gł. Składnica Lotn. Nr 1 - mjr pil. Marian Renstein
 Gł. Składnica Lotn. Nr 2 - mjr obs.bal. Konstanty Piotrowicz

Attache lotniczy

W Rzymie - pplk dypl.pil. Marian Romeyko
 W Waszyngtonie - ppłk pil.inż. Andrzej Chramiec
 W Londynie - ppłk dypl.obs. Bogdan Kwieciński
 W Tallinie - ppłk dypl.pil. Stanisław Szczekowski
 W Paryżu - ppłk obs. Ksawery Piniński
 W Berlinie - ppłk pil. Adam Kowalczyk

Struktura najwyższych władz lotniczych i sztabów uległa ostatecznie zmianie, zgodnie z planem MOB. . W początkach sierpnia 1939 r. wszyscy dowódcy lotnictwa armii otrzymali ogólne wytyczne użycia lotnictwa, opracowane przez sztab lotniczy przy Sztapie Głównym (tekst wytycznych przedstawia załącznik 7), w którym zaleca się oszczędne używanie sił lotniczych. Szczególnym dokumentem, który w sposób istotny ograniczył działania polskiego lotnictwa bombowego, były „Wytyczne dotyczące bombardowania lotniczego” (załącznik 8) podpisane przez marszałka E.Rydza-Śmigłego.

W sierpniu 1939 r. II Oddział Sztabu Głównego przedstawił Naczelnemu Dowódcy Lotnictwa i OPL szczegółowe sprawozdanie o składzie i dyslokacji niemieckiego lotnictwa (załącznik 9) Personal Luftwaffe według danych polskiego wywiadu, w końcu sierpnia tego roku liczył około 128 tys. żołnierzy służby czynnej (4800 oficerów, 44 tysiące podoficerów i 80 tys. szeregowców.), a razem z rezerwistami około 267 tysięcy żołnierzy

Polska mogła przeciwstawi tej sile 12.043 .żołnierzy lotnictwa, w tej liczbie: 4 generałów, 1437 oficerów, 3602 podoficerów i 7000 szeregowych.

Jeszcze bardziej drastycznie wypadało porównanie ilości posiadanych samolotów. Luftwaffe w przededniu rozpoczęcia wojny posiadała łącznie 4.118 samolotów, w tej liczbie 2.731 bojowych. Polska mogła tej potędze przeciwstawić 397 samolotów bojowych, na ogólną liczbę 856 posiadanych samolotów. Z tej liczby 117 samolotów znajdowało się w szkolnictwie, 146 w rezerwie i 135 w remontach.

Na dzień 1 września 1939 r. polskie lotnictwo posiadało w pełni wyszkolony personel latający w liczbie 1897 żołnierzy, w tym:

- 1181 pilotów

- 497 obserwatorów
- 219 strzelców pokładowych W działaniach wojennych udział wzięło:

594 pilotów, w tym: 159 oficerów
 101 podchorążych
 334 podoficerów

347 obserwatorów, w tym: 279 oficerów
 68 podchorążych

210 strzelców pokładowych

Jak wynika z tego zestawienia, etatów bojowych i samolotów zabrakło dla 746 żołnierzy personelu latającego.

2. KAMPANIA WRZEŚNIOWA 1939 R.

W dniach 23-28 sierpnia 1939 r. jednostki bojowe lotnictwa, zgodnie z zarządzoną mobilizacją alarmową przeszły na lotniska polowe w pełnych składach etatowych. Zlikwidowane zostały pułki lotnicze a ich miejsce zajęły Bazy, których zadaniem było uzupełnianie eskadr bojowych w sprzęt i mobilizowany personel.

Sztab Naczelnego Dowódcy Lotnictwa i OPL

Naczelnny Dowódca Lotnictwa	- gen.bryg.pil.dr Józef Zając
Szef sztabu	- gen.bryg.obs. Stanisław Ujejski
Z-ca szefa sztabu	- płk dypl. Marian Koreywo
Szef współpracy	- płk pil. Stanisław Karpiński
Szef wydz. operacyjnego	- ppłk obs. Józef Jungrow
Szef wydz. informacyjnego	- mjr pil. Józef Kiecoń
Szef wydz. zaopatrzenia	- ppłk obs. Władysław Bohuszewicz
Szef OPL	- ppłk dypl.art. Marian Jurecki
Oficer sztabu	- mjr pil. Tadeusz Wójcicki
	- mjr obs. Zygmunt Piątkowski
	- kpt. pil. Jan Bąk
	- mjr pil.inż. Eugeniusz Roland
	- kpt. Zygmunt Podhorski

Lotnictwo dyspozycyjne Naczelnego Wodza.

Brygada Pościgowa została zorganizowana 24 sierpnia 1939 r. w oparciu o istniejące Zgrupowanie Myśliwskie przy 1 pułku lotniczym w Warszawie. Liczyła około 600 żołnierzy i składała się z 5 eskadr. Wyposażona była w 54 samoloty bojowe: 31 PZL P-11c, 13 PZL P-11a, 10 PZL P-7a oraz trzy samoloty łącznikowe RWD-8

Dowódca brygady	- płk pil. Stefan Pawlikowski
Zastępca d-cy	- ppłk pil. Leopold Pamuła
Szef sztabu	- mjr dypl.pil. Eugeniusz Wyrwicki
Oficer operacyjny	- kpt.dypl.pil. Stefan Łaskiewicz

Oficer do zleceń	- kpt. pil. Stefan Kołodyński
Oficer zaopatrzenia	- kpt. pil. Tadeusz Grzmiła
Adiutant	- por.pil. Zbigniew Kustrzyński

S k ł a d b r y g a d y :

III/1 dywizjon myśliwski	- kpt. pil. Zdzisław Krasnodębski
Oficer operacyjny	- por.pil. Aleksander Gabszewicz
Oficer łączności	- kpt.obs. Jarosław Giejsztowt
Lekarz	- por.lek. Kazimierz Kotłowski
111 eskadra	- kpt. pil. Adam Kowalczyk
112 eskadra	- kpt. pil. Tadeusz Opulski
IV/1 dywizjon myśliwski	- kpt. pil. Adam Kowalczyk
Oficer operacyjny	- por.pil. Arsen Cebrzyński
Oficer łączności	- por.obs.Edward Policiewicz
113 eskadra	- por.pil. Wincesław Barański
114 eskadra	- kpt. pil. Juliusz Frey
123 eskadra	- kpt.pil. Mieczysław Olszewski

Pododdziały służb:

- kompania łączności (8 radiostacji)
- kompania ckm plotn (16 ckm typu Hotchkiss)
- pluton sanitarny
- pluton samolotów łącznikowych (bez numeru)

Personel Brygady składał się w większości z rozformowanego 1 pułku lotniczego w Warszawie, a jedynie 123 eskadra myśliwska przydzielona została z 2 pułku lotniczego w Krakowie. W końcu sierpnia 1939 r. brygada osiągnęła etatowy stan 659 żołnierzy. W tej liczbie znajdowało się 89 pilotów (58 oficerów i 31 podoficerów.) Piloci byli doskonale wyszkoleni i tylko około 20% stanowili absolwenci SPL w Dęblinie, którzy od czerwca odbywali praktykę w pułku. Personel techniczny został uzupełniony do pełnych stanów rezerwistami, którzy stanowili około 30% stanu ogółu personelu naziemnego. Po ogłoszeniu mobilizacji sztab Brygady i III/1 dywizjon przebazowały na lotnisko polowe w Zielonce pod Warszawą, natomiast IV/1 dywizjon przeleciał do Poniatowa.

31 sierpnia 1939 r. o godz.23.00 dowódca Brygady wydał swój pierwszy rozkaz operacyjny dla dowódców dywizjonów i eskadr, który streszczał się do zapewnienia Warszawie osłony z powietrza przed nalotami niemieckimi. Następnego dnia o świcie, dywizjony zostały poderwane w powietrze na alarm i w rejonie Modlina napotkano niemiecką wyprawę bombową. Podczas pierwszego ataku por.Gabszewicz i kpr.Niewiara zestrzelili niemieckiego Heinkla He-111. Był to pierwszy samolot niemiecki zestrzelony w obronie Warszawy. Brawurowy atak polskich myśliwców dezorientował Niemców. Wypadające z szyku, z czarnymi pióropuszcami dymu „Heinkle” spowodowały panikę. Niemcy zrzucili bomby gdzie popadło i na pełnym gazie odlecieli do swoich baz.. Tego dnia na Warszawę nie spadła ani jedna bomba niemiecka. Za próbę ataku na Warszawę Niemcy zapłacili stratą 14 samolotów. Tego samego dnia, 1 września,

podczas popołudniowej walki z niemieckimi myśliwcami, zastępca dowódcy brygady - ppłk pil.L.Pamuła, osaczony przez trzy niemieckie myśliwce, wykonał pierwszy taran powietrzny w II wojnie światowej. Sam zdołał szczęśliwie wyskoczyć ze spadochronem.

Z każdym dniem nasilały się walki powietrzne w obronie Warszawy. Przez kolejnych 5 dni Brygada Pościgowa odnosiła sukcesy, ponosząc jednocześnie straty. W dniach od 1 do 6 września 1939 r. Brygada Pościgowa zestrzeliła na pewno 43 samoloty niemieckie, 9 samolotów zestrzelono prawdopodobnie i 20 uszkodzono. Straty Brygady wyniosły: dwóch poległych, trzech zaginionych i 10 rannych w szpitalach. Straty w sprzęcie wyniosły 38 samolotów, czyli około 70% stanu wyjściowego.

6 września Brygada otrzymała rozkaz przebazowania na lubelski węzeł lotnisk: III/1 dywizjon na lotnisko Kierz, IV/1 dywizjon na lotnisko Bełżyce. Po przylocie do Bełżyc stwierdzono, że lotnisko jest zatłoczone samolotami ewakuowanymi z CWL-1 w Dęblinie. Wobec tego, dowódca dywizjonu uzyskał zgodę na przebazowanie IV/1 dywizjonu na lotnisko Rudawiec Wielki. Po uzupełnieniu sprzętu i personelu, Brygada Pościgowa miała bronić rejonu Lublina, przewidzianego na siedzibę Naczelnego Dowództwa i Rządu. Plany te uległy zmianom i 9 września Brygada została skierowana na Wołyń - w rejon Łucka, a następnie Hrubieszowa. 10 września dalsze przebazowanie jednostek Brygady zostało wstrzymane z powodu braku paliwa i zaopatrzenia.

W tym samym czasie, t.j. 6 września 1939 r. wszystkie eskadry myśliwskie lotnictwa armijnego otrzymały rozkaz opuszczenia obszarów operacyjnych armii i przebazowania na lubelski węzeł lotnisk do dyspozycji dowódcy Brygady Pościgowej. 12 września dotarł do Brygady rozkaz Naczelnego Dowódcy Lotnictwa o reorganizacji lotnictwa. Zgodnie z tym rozkazem, Brygada Pościgowa miała uzupełnić stany etatowe III/1 i IV/1 dywizjonów przez włączenie personelu i samolotów wycofanych dywizjonów myśliwskich lotnictwa armijnego. Nadwyżki personelu latającego miały zostać odesłane do dyspozycji dowódcy lotnictwa MSWojsk - gen.Kalkusa - w m. Kutry, natomiast nadwyżki personelu technicznego miały zostać skierowane do Łucka. Ostatecznie dopiero 16 września przeprowadzona została reorganizacja Brygady Pościgowej. Utworzone zostały dwa dywizjony: „Krakowski” i „Warszawski” oraz eskadra rozpoznawcza na samolotach PZL P-7a 17 września od świtu samoloty brygady prowadziły rozpoznanie obszarów na północ i wschód od Lwowa. Stwierdzono przekroczenie granicy Polski przez oddziały Armii Czerwonej na całej długości. Tego dnia polscy myśliwcy podejmują walkę z myśliwcami radzieckimi. W walce z trójką radzieckich myśliwców ginie ppor.Stanisław Zatorski, zestrzeliwując jednego myśliwca, a drugiego uszkodzając. Na południe od Lwowa ppor.T.Koc zestrzelił samotny radziecki bombowiec.

17 września 1939 r. o godz.16.00 43 samoloty myśliwskie Brygady Pościgowej odleciały do Rumunii na lotnisko Czerniowce. Rzut kołowy brygady dotarł do Śniatynia w godzinach południowych 18 września i wieczorem przekroczył granicę polsko-rumuńską.

Bilans działań Brygady to 50 samolotów niemieckich i 2 radzieckich zestrzelonych na pewno ze stratą 53 maszyn własnych. Straty w personelu to dwóch poległych, sześciu zaginionych i 12 rannych w szpitalach. Po ewakuacji do Rumunii większość personelu Brygady przedostała się do Francji a następnie do Wielkiej Brytanii, pełniąc służbę w PSP na Zachodzie.

Brygada Bombowa

Zmobilizowana została 24 sierpnia 1939 r. i liczyła około 2000 żołnierzy. W skład Brygady weszło 9 eskadr ze stanem 86 samolotów bojowych (36 samolotów PZL P-37B „Łoś” i 50 samolotów PZL P-23B „Karaś”) i 9 samolotów transportowych Fokker F-VII/B/3m. Ponadto przydzielono Brygadzie dwa plutony samolotów łącznikowych RWD-8

Dowódca brygady	- płk dypl.obs. Władysław Heller
Zastępca	- ppłk pil. Michał Bokalski
Szef sztabu	- mjr obs. Edward Młynarski
Oficer operacyjny	- mjr pil. Stefan Florianowicz
Oficer do zleceń	- mjr pil. Zygmunt Janicki
Oficer zaopatrzenia	- kpt.obs. Stanisław Michowski
Oficer łączności	- kpt. pil. Emil Fuhrman
S k ł a d b r y g a d y :	
X dywizjon bombowy	- ppłk pil. Józef Werakso
Oficer operacyjny	- kpt.obs. Marian Dydziul
Oficer nawigacyjny	- por.obs. Tadeusz Rylski
Oficer techniczny	- por.techn. Jerzy Unger
211 eskadra	- kpt.obs. Franciszek Omylak
212 eskadra	- kpt. pil. Stanisław Wołkowiński
XV dywizjon bombowy	- kpt. pil. Stanisław Cwynar
Oficer operacyjny	- kpt.obs. Jan Stapor
Oficer nawigacyjny	- kpt. pil. Piotr Łaguna
Oficer techniczny	- ppor.techn. Ludwik Dominikowski
Lekarz	- ppor.rez.lek.Kazimierz Urbańczyk
216 eskadra	- kpt.obs. Władysław Dukszo
217 eskadra	- kpt.obs. Eugeniusz Prusiecki
II dywizjon bombowy	- mjr pil. Jan Biały
Oficer operacyjny	- kpt.obs. Jerzy Kranc
Oficer nawigacyjny	- ppor.rez.obs. Zygmunt Mazur
Oficer techniczny	- por.techn. Ludwik Kurowski
Lekarz	- sierż.pchor.rez.dr Kucharski
21 eskadra	- kpt.obs. Jan Buczma
22 eskadra	- kpt. pil. Kazimierz Słowiński
VI dywizjon bombowy	- mjr obs. Alfred Peszke
Oficer operacyjny	- kpt.obs. Jan Gaździk
Oficer nawigacyjny	- por.obs. Jerzy Preiss
Oficer techniczny	- ppor.techn. Tadeusz Łukaszewicz
Lekarz	- por.lek. Waław Lalka
64 eskadra	- kpt. pil. Mieczysław Pronaszko
65 eskadra	- kpt. pil. Maciej Piotrowski

55 eskadra	- kpt.obs. Józef Skibiński
4 pluton łącznikowy	- ppor.rez.pil. Zdzisław Kulpiński
12 pluton łącznikowy	- por.rez.pil. Jan Kaleta

Pododdziały służb:

- 21 i 25 kolumna samochodów ciężarowych
- 21 pluton łączności lotnictwa bombowego
- 22 pluton reflektorów szlakowych
- 12 stacja meteorologiczna
- 210 pluton warsztatowy
- 215 pluton warsztatowy.

Personel Brygady pochodził z różnych pułków lotniczych. Dwa dywizjony „Łosi” pochodziły z 1 pułku lotniczego w Warszawie, II dywizjon bombowy z 2 pułku lotniczego w Krakowie, VI dywizjon bombowy z 6 pułku lotniczego we Lwowie i 55 samodzielna eskadra bombowa z 5 pułku lotniczego w Wilnie. Personel tych jednostek składał się w większości z doświadczonych lotników i zgranych załóg. Tylko personel plutonów samolotów łącznikowych rekrutował się z rezerwistów.

Wyznaczony na miejsce formowania Brygady lubelski węzeł lotnisk okazał się zupełnie nieprzydatny dla samolotów typu „Łoś”, wobec czego sztab Brygady został podzielony: dowódca z częścią sztabu znajdował się w Warszawie, jego zastępca z drugą częścią sztabu w Dęblinie. Eskadry bombowe zostały rozrzucone na różne lotniska: Ułęż i Podlodów k. Dębłina, Marynin pod Radzyminem, Nosów k. Białej Podlaskiej oraz Wsola i Kamień pod Radomiem.

W dniu 1 września 1939 r. eskadry Brygady Bombowej nie zostały użyte do działań bojowych. Dopiero następnego dnia dowództwo Brygady wydało rozkazy: II dywizjon - wykonać trzy rozpoznania w rejonach: Częstochowy, Lublińca, Opola i Strzelec Opolskich, dla ustalenia ruchów niemieckich wojsk pancernych. VI dywizjon miał zbombardować uprzednio rozpoznane niemieckie kolumny pancerne w rejonie Lublińca, Częstochowy i Olesna. Dwa dywizjony „Łosi” (X i XV) miały atakować niemieckie kolumny pancerne w rejonie Radomska i Częstochowy. Jedynie 55 eskadra bombowa „Karasi” nie otrzymała na ten dzień zadania.

Nie skoordynowane działania eskadr bombowych, brak łączności i sieci dozoru spowodowały, że Brygada ponosiła ciężkie straty. Szczególnie w rejonie Radomska, gdzie atakowano niemiecką 4 dywizję pancerną. Brak odpowiednich lotnisk spowodował, że samoloty zabierały na lot bojowy zaledwie połowę wagomiaru bomb, zmniejszając tym samym skuteczność swojego działania.

W dniach od 6 do 8 września Brygada bombardowała wojska niemieckie w rejonie Rożana i Makowa Mazowieckiego, a w następnych dniach prowadziła działania rozpoznawcze rejonu dolnej Narwi, Skierniewic i Opoczna oraz na południowy zachód od Warszawy, na rzecz sztabu Naczelnego Wodza. Od 10 września Brygada podjęła działania bojowe na kierunku Rzeszów - Lwów, gdzie siłami X dywizjonu bombardowano niemieckie wojska pancerne na szosie Radymno - Jaworów. Inne dywizjony Brygady prowadziły działania na obszarze: Siedlce, Sokołów, Mińsk Mazowiecki.

11 września wskutek dużych start w sprzeczcie rozformowano 55 samodzielną eskadrę bombową i II dywizjon bombowy. Personel tych jednostek miał pobrać w Łucku angielskie samoloty Fairey „Battle”, których w rzeczywistości tam nie było. Pozostałe dywizjony Brygady prowadziły działania w rejonie na zachód od Lwowa oraz rozpoznawały rejony: Siedlce, Małkinia i Mińsk Mazowiecki. W dniach 13 - 16 września Brygada ostatkiem sił prowadziła działania między Hrubieszowem, Zamościem i Lwowem. Ostatnie loty bojowe wykonał XV dywizjon, który jednym kluczem bombardował niemiecką kolumnę pancerną w rejonie Hrubieszowa, drugim - niemiecką jednostkę pancerną pod Włodawą, 17 września rzut powietrzny X dywizjonu przeleciał na lotnisko Gwoździec Stary, a stamtąd do Rumunii.. Rzut kołowy przekroczył granicę rumuńską wraz z rzutem kołowym VI dywizjonu pod Serafinem. Następnego dnia - 18 września - granicę rumuńską przekroczył dowódca Brygady ze swoim sztabem oraz część rzutu kołowego. Z lotniska Podhorodyszczce w pobliżu Obertyna, odleciało do Rumunii 12 samolotów XV dywizjonu bombowego i wylądowało w Czerniowcach w Rumunii.

Od 1 do 16 września 1939 r. Brygada - mimo niedoskonałości sprzętu, braków w paliwie i amunicji - dokonała wielkiego wysiłku. Wykonano łącznie 327 lotów bojowych, zrzucając na nieprzyjaciela 181 ton bomb, oraz zestrzelono w walkach 12 samolotów niemieckich. Zadano nieprzyjacielowi duże straty w sile żywej i pojazdach pancernych. Sukces ten, Brygada opłaciła jednak dotkliwymi stratami. Zginęło 69 lotników, utracono bezpowrotnie 87 samolotów, a więc ponad 100% stanu wyjściowego.

16 eskadra obserwacyjna

Dowódca	- kpt.obs. Eugeniusz Lech
D-ca I plutonu	- por.obs. Jan Lemieszonek
D-ca II plutonu	- por.obs. Jerzy Stachurski

Eskadra wyposażona była w 7 samolotów obserwacyjnych R.-XIII/D „Lublin” i dwa łącznikowe RWD-8. 31 sierpnia 1939 r. przebazowała na polowe lądowisko Pęchery k. Otwocka, skąd w dniach od 1 do 5 września działała na rzecz Dowódcy Okręgu Korpusu nr 1 w Warszawie., a następnie przeszła pod rozkazy Naczelnego Dowódcy Lotnictwa i OPL w Brześciu n.Bugiem. Od 7 września wykonywała loty obserwacyjne i łącznikowe na rzecz NDLot, przebazowując kolejno na lotniska: Niepokojczyce koło Żabinki, Hutniki k. Brodów, Tarnopol, Horodenka i Kołomyja. 17 września dowódca eskadry otrzymał rozkaz ewakuacji samolotów do Rumunii, którego nie wykonał. Z braku map i niezbyt korzystnych warunków atmosferycznych, polecił spalić pozostałe 5 samolotów R.-XIII/D „Lublin” i 1 RWD-8. Wraz z personelem ziemnym przekroczył granicę rumuńską bez strat własnych.. Łącznie 16 eskadra obserwacyjna wykonała 12 lotów bojowych

Lotnictwo armijne

Lotnictwo armii „Karpaty.

Dowódca	- ppłk dypl.pil. Olgierd Tuskiewicz
Szef sztabu	- mjr obs. Witold Zaniewski
Oficer operacyjny	- kpt.obs. Józef Łachwa

Skład:31 eskadra rozpoznawcza	- kpt. pil. Witalis Nikonow
Oficer operacyjny	- por.obs. Henryk Możdżeń
Oficer techniczny	- chor.techn. Bolesław Kaszyński
Lekarz	- ppor.rez.dr Edward Romanowski
56 eskadra obserwacyjna	- kpt.obs. Marian Sukniewicz
D-ca I plutonu	- por.obs. Mieczysław Gorzeński
D-ca II plutonu	- kpt.obs. Eugeniusz Arciuszkiewicz
5 pluton łącznikowy	- ppor.rez.pil. Jerzy Gerlicz
Od 9 września w dyspozycji dowódcy lotnictwa armii:	
23 eskadra obserwacyjna	- por.obs. Władysław Rewakowicz
26 eskadra obserwacyjna	- kpt.obs. Stanisław Rzepa.

Pododdziały służb:

- pododdział parkowy „Krosno”
- samodzielny patrol meteorologiczny
- kompania lotniskowa (nie przybyła w rejon armii)

Na wyposażeniu lotnictwa armii „Karpaty” znajdowało się: 10 samolotów rozpoznawczych PZL P-23B „Karaś”, 7 samolotów obserwacyjnych R.-XIII/D „Lublin” oraz 3 łącznikowe RWD-8.

Personel 31 eskadry pochodził z 3 pułku lotniczego w Poznaniu, natomiast 56 eskadry obserwacyjnej - z 5 pułku lotniczego w Wilnie-Lidzie. % pluton łącznikowy mobilizowany był z rezerw 3 pułku lotniczego na lotnisku Lublinek koło Łodzi. 1 września 1939 r. eskadry przydzielone armii „Karpaty” znajdowały się na wyznaczonych lotniskach polowych: 31 eskadra rozpoznawcza na lotnisku Werynia, 25 km na północ od Rzeszowa, 56 eskadra obserwacyjna na lotnisku Mrowla, 9 km na północny zachód od Rzeszowa.

Wobec szczupłości sił lotniczych, działania lotnictwa armii polegały głównie na rozpoznawaniu ruchów wojsk niemieckich na przedpolach i w rejonie działania armii. Eskadra rozpoznawcza przez trzy kolejne dni prowadziła rozpoznanie rejonu Słowacji - bez skutków. 3 września o świcie, podczas kolejnego lotu na rozpoznanie rejonu Słowacji, przelatujący na małej wysokości nad Zakładami Azotowymi w Tarnowie „Karaś”, został zestrzelony ogniem własnej obrony plotn i spadł na teren zakładów. Tego dnia w godzinach popołudniowych eskadra bombardowała kolumny pancerne nieprzyjaciela na szosie Nowy Targ - Chabówka. Bombardowanie było skuteczne i spowodowało duże straty po stronie niemieckiej. Utracono jeden samolot, który został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. Załoga zdołała się uratować, ale dostała się do niewoli niemieckiej. 6 września eskadra atakowała niemieckie zgrupowanie pancerne w rejonie m. Kije, zadając Niemcom poważne straty. 12 września eskadra dwoma samolotami atakowała niemiecką kolumnę pancerną na szosie Jarosław - Lubaczów, tracąc jedną załogę. Drugi „Karaś” postrzelany przez niemieckie myśliwce, z trudem powrócił na macierzyste lotnisko. Przez następne dni eskadra wykonywała zadania rozpoznawcze i przebazowywała na kolejne lotniska polowe.

W tym okresie 56 eskadra obserwacyjna wykonywała loty na bliskie rozpoznanie i loty łącznikowe. Od 9 września w składzie lotnictwa armii „Karpaty” znalazły się dwie eskadry obserwacyjne, wycofane z lotnictwa armii „Kraków”. Wraz z 56 eskadrą obserwacyjną

wykonywały loty na rozpoznanie rejonów Lwowa i Drohobycza. 17 września wszystkie samoloty eskadr obserwacyjnych i 5 samolotów 31 eskadry rozpoznawczej przeleciało na lotnisko Czerniowce w Rumunii. Rzuty kołowe wszystkich eskadr ewakuowały się w dniach 18- 20 września. Bilans działań lotnictwa armii „Karpaty przedstawia się następująco: 31 eskadra rozpoznawcza wykonała 48 lotów bojowych zrzucając około 8 ton bomb. Straty własne wyniosły 6 lotników i 10 zniszczonych samolotów. 56 eskadra obserwacyjna wykonała 71 lotów bojowych ze stratą dwóch lotników i 9 samolotów.

Lotnictwo armii „Kraków”

Dowódca	- płk obs. Stefan Sznuć
Szef sztabu	- ppłk dypl.obs. Felicjan Sterba
Oficer operacyjny	- mjr pil. Stefan Pawluc
Oficer informacyjny	- mjr pil. Stanisław Gajek
Oficer zaopatrzenia	- mjr pil.inż. Stefan Skulski
Oficer sztabu	- kpt. pil. Józef Orłowski

S k ł a d :

24 eskadra rozpoznawcza	- kpt.obs. Julian Wojda
oficer operacyjny	- por.obs. Aleksander Bujalski
oficer techniczny	- ppor.techn. Czesław Hrynaszkiewicz
lekarz	- ppor.rez.lek. Józef Walter
III/2 dywizjon myśliwski	- kpt. pil. Mieczysław Medwecki
oficer operacyjny	- kpt. pil. Walerian Jesionowski
oficer techniczny	- ppor.techn.Florian Martini
lekarz	- por.lek. Witold Pełczyński
121 eskadra myśliwska	- kpt. pil. Tadeusz Sędzielowski
z-ca dowódcy	- ppor.pil. Waćław Król
oficer techniczny	- ppor.techn. Jerzy Głębocki
122 eskadra myśliwska	- kpt. pil. Mieczysław Wiórkiewicz
z-ca dowódcy	- ppor.pil. Edward Pilch
oficer techniczny	- chor.techn. Gustaw Pokrzywka
23 eskadra obserwacyjna	- por.obs. Władysław Rewakowicz
d-ca I plutonu	- por.obs. Włodzimierz Cupryk
d-ca II plutonu	- por.obs. Stefan Lintzel
26 eskadra obserwacyjna	- kpt.obs. Stanisław Rzepa
d-ca I plutonu	- por.obs. Leon Wrzeszcz
d-ca II plutonu	- por.obs. Stanisław Król
3 pluton łącznikowy	- por.rez.pil. Piotr Dunin

Pododdziały służb:

- 6 kompania balonów obserwacyjnych

- pododdział parkowy Kraków
- 51 stacja meteorologiczna
- 2 drużyna radiokorespondencyjna
- kompania lotniskowa (trzy plutony wartownicze dwa lotniskowe)

Na wyposażeniu lotnictwa armii „Kraków” znalazło się: 10 samolotów rozpoznawczych PZL P-23B „Karaś”, 20 samolotów myśliwskich PZL P-11c, 7 samolotów obserwacyjnych R.-XIII/D „Lublin”, 7 samolotów obserwacyjnych RWD-14b „Czapla”, 5 samolotów dyspozycyjnych RWD-8, 3 samoloty łącznikowe RWD-8, jeden łącznikowy R.-XIII/C „Lublin”.

Sztab lotnictwa armii miał swoje m.p. w Krakowie, 24 eskadra rozpoznawcza na lotnisku połowym Klimontów (30 km na północny wschód od Krakowa), III/2 dywizjon myśliwski (121 i 122 eskadra) na lotnisku Balice, wydzielając ze swojego składu trzech pilotów pod dowództwem ppor.pil. Wacława Króla, jako zasadzkę na lotnisku Aleksandrowice k. Bielska Białej. 23 eskadra obserwacyjna przeszła na lotnisko Palczowice koło Zatora, pod rozkazy dowódcy GO „Bielsko”, 26 eskadra obserwacyjna podzielona została na dwa plutony i jej pierwszy pluton przeszedł na lotnisko Zarębice- Przyrów koło Częstochowy, natomiast II pluton na lotnisko Klimontów koło Sosnowca do dyspozycji GO „Śląsk”. 3 pluton samolotów łącznikowych zmobilizowany został na lotnisku Rakowice z rezerwistów 2 pułku lotniczego i działał od 2 września z lotniska Pasternik na korzyść sztabu armii „Kraków. 24 eskadra rozpoznawcza prowadziła intensywne działania rozpoznawcze na obu skrzydłach armii „Kraków”. Stwierdzono silne natarcie n-pla na odcinku obrony 1 B.Gór. oraz dużą jednostkę pancerno-motorową na zachód od Częstochowy. Następnego dnia, po stwierdzeniu natarcia dużego zgrupowania pancernego na 7 DP w rejonie Częstochowy, wystartowało 6 załóg eskadry na zbombardowanie wykrytego ugrupowania. Skuteczność bombardowania była bardzo duża i zatrzymała marsz kolumn pancernych na pozycje pod Częstochową. Tym razem załogi „Karasi” były osłaniane przez dwa klucze myśliwskie 122 eskadry, dowodzone przez kpt. pil. M. Wiórkiewicza. Tego dnia 24 eskadra wykonała jeszcze dwa loty na rozpoznanie, wykrywając w rejonie Jordanów - Chabówka duże kolumny broni pancernej i piechoty.

3 września prowadzono rozpoznanie rejonu Zawiercia i Tarnowskich Gór, a także dozorowano przemieszczanie się uprzednio rozpoznanej kolumny niemieckiej w rejonie Chabówki. Przed południem 6 samolotów 24 eskadry dokonało nalotu bombowego na kolumnę niemieckich wojsk w rejonie Rabka -Podwilk - Jabłonka. Osiągnięto duży sukces kosztem straty jednej załogi. O godz.16.00 z rozkazu dowódcy lotnictwa armii, 9 pozostałych samolotów eskadry odleciało na lotnisko Ułęż koło Dębina. 4 września eskadra nie wykonywała żadnych zadań z braku łączności z dowódcą lotnictwa armii. Następnego dnia dwie załogi eskadry wykonywały loty rozpoznawcze w rejonie Ostrołęki i Zduńskiej Wolina rzecz Naczelnego Dowódcy Lotnictwa i OPL.

6 września wykonano trzy loty na rozpoznanie i przed wieczorem eskadra przeszła na połowe lotnisko Wronów pod Lublinem. Z tego lotniska wykonywano loty rozpoznawcze na korzyść NDLot , dowódcy armii „Lublin” oraz dowódcy armii „Poznań”. Po przebazowaniu na lotnisko Łuszczów pod Lublinem 9 września - nadal prowadzono rozpoznanie na rzecz dowódcy armii „Lublin” gen.T.Piskora. Prowadzono m.in. rozpoznanie przepraw na Wiśle od

Dęblina do Baranowa. Przed wieczorem 12 września, eskadra przeszła na nowe lotnisko Strzyżów koło Hrubieszowa. Z lotniska Strzyżów wykonano w następnych dniach 7 lotów rozpoznawczych na korzyść Naczelnego Wodza i dowódcy armii „Lublin”.

14 września nastąpiło przeniesienie eskadry na lotnisko Kniahinin koło Młynowa, a 16 września na lotnisko Użyniec. Z nowego lotniska wykonywano loty rozpoznawcze w rejonie Chełm-Zamość-Krasnystaw-Hrubieszów na rzecz Naczelnego Wodza i dowódcy armii „Lublin”. 17 września wykonano 6 lotów bojowych po czym o godz. 17.00 pozostałe samoloty eskadry odleciały na lotnisko Gwoździec Stary koło Horodenki, by niemal natychmiast wystartować do Czerniowiec w Rumunii. Następnego dnia granicę rumuńską przekroczył rzut kołowy eskadry.

III/2 dywizjon myśliwski podjął działania w pierwszym dniu wojny we wczesnych godzinach porannych. Tego dnia ppor. pil. W. Gnyś zestrzelił pierwszy samolot nad Polską, tego też dnia poległ kpt. pil. M. Medwecki jako pierwszy polski pilot w II wojnie światowej. Zasadzka myśliwska dowodzona przez ppor. pil. W. Króla na lotnisku w Aleksandrowicach koło Bielska Białej, w tym dniu wykonała około 30 lotów bojowych zestrzeliwując 3 samoloty niemieckie i wieczorem dołączyła do dywizjonu. Mimo skutecznych działań krakowskich myśliwców, III/2 dywizjon otrzymał rozkaz przebazowania 5 września na lotnisko Kraczewice k. Opola Lubelskiego. Na nowym m.p. przebywał przez 4 dni wykonując loty patrolowe w rejon Dęblina, Puław, Kurowa i Solca. 9 września dywizjon przebazował na lotnisko Strzelce koło Hrubieszowa. 12 września dywizjon przeszedł pod rozkazy dowódcy Brygady pościgowej. Po reorganizacji Brygady i utworzeniu dywizjonu „Krakowskiego”, loty wykonywane były sporadycznie z powodu braku paliwa. Ostatecznie krakowski dywizjon wspólnie z Brygadą Pościgową przeleciał do Czerniowiec w Rumunii 17 września 1939 r. zaś rzut kołowy dywizjonu przekroczył granicę rumuńską następnego dnia.

Działalność eskadr obserwacyjnych na obszarze operacyjnym armii „Kraków” trwała do dnia 8 września, po czym 23 eskadra przeszła na lotnisko w Medyce k. Przemyśla, a 26 eskadra na lotnisko w Weryni. Od 9 września obydwie eskadry podporządkowane zostały dowódcy lotnictwa armii „Karpaty” i dalej wykonywały zadania bojowe. Bilans działań poszczególnych jednostek armii „Kraków” przedstawia się następująco: 24 eskadra rozpoznawcza wykonała łącznie 57 lotów bojowych zrzucając 4 tony bomb. Straty wyniosły 2 poległych lotników i 3 własne samoloty. III/2 dywizjon myśliwski zestrzelił 14 samolotów niemieckich na pewno i 5 uszkodził. Straty własne wyniosły 3 poległych pilotów i 10 własnych samolotów.

23 eskadra obserwacyjna wykonała 92 loty bojowe ze stratą 6 samolotów. Strat w personelu nie było. 26 eskadra obserwacyjna wykonała 52 loty bojowe tracąc 4 lotników i 13 samolotów.

Należy podkreśli postawę dowódców eskadr, którzy mimo zerwania łączności z dowódcą lotnictwa armii, nadal wykonywali zadania bojowe do ostatniego dnia kampanii wrześniowej. Odnotować trzeba również błędne przebazowanie jednostek lotniczych armii „Kraków” w najbardziej niekorzystnym dla armii momencie. Pozbawienie osłony lotniczej i wsparcia przez lotnictwo rozpoznawcze, w dużej mierze zaważyło na przebiegu odwrotu armii. Wycofanie już 5 września, krakowskiego dywizjonu myśliwskiego w rejon Dęblina było

również poważnym błędem taktycznym. Było to równoznaczne z otwarciem nieba nad obszarem armii dla bezkarnego działania Luftwaffe

Lotnictwo armii „Łódź”

Dowódca	- płk pil. Wacław Iwaszkiewicz
Szef sztabu	- ppłk dypl.pil. Mateusz Iżycki
Oficer operacyjny	- mjr obs. Władysław Żaczkiewicz
Oficer informacyjny	- mjr pil. Andrzej Markiewicz
Oficer sztabu	- por.dypl.pil. Ludwik Kózka
S k ł a d :	
32 eskadra rozpoznawcza	- kpt.obs. Mieczysław Ryszkiewicz
oficer operacyjny	- por.obs. Bronisław Wojciechowski
oficer techniczny	- ppor.techn. Teodor Dachowski
lekarz	- kpr.pchor.rez.lek.Szczyrski
III/6 dywizjon myśliwski	- mjr pil. Stanisław Morawski
oficer operacyjny	- por.pil. Tadeusz Jeziorowski
oficer techniczny	- ppor.techn. Władysław Gandor
lekarz	- por.lek. Stanisław Pokrzywnicki
161 eskadra myśliwska	- kpt. pil. Władysław Szcześniewski
z-ca dowódcy	- por.pil. Władysław Goethel
oficer techniczny	- ppor.rez.techn. Kazimierz Dereń
162 eskadra myśliwska	- por.pil. Bernard Groszewski
z-ca dowódcy	- por.pil. Jan Wiśniewski
oficer techniczny	- ppor.techn. Tadeusz Niemczewski
63 eskadra obserwacyjna	- kpt.obs. Jan Hareźlak
d-ca I plutonu	- kpt.obs. Władysław Fedorowicz
d-ca II plutonu	- kpt.obs. Jerzy Wolf
66 eskadra obserwacyjna	- kpt.obs. Albert Kubieniec
d-ca I plutonu	- kpt.obs. Jan Krzysztoforski
d-ca II plutonu	- kpt.obs. Leonid Rochowski
10 pluton łącznikowy	- ppor.rez.pil. Bohdan Arct

Pododdziały służb:

- 3 kompania balonów obserwacyjnych
- 2 ruchomy park lotniczy (nie przybył w rejon armii)
- 7 kompania lotniskowa (trzy plutony wartownicze, dwa lotniskowe)
- 6 drużyna radiokorespondencyjna
- 61 stacja meteorologiczna

Jednostki lotnictwa armii „Łódź” posiadały na uzbrojeniu: 10 samolotów rozpoznawczych PZL P-23B „Karaś”, 10 samolotów myśliwskich PZL P-7a, 12 samolotów myśliwskich PZL P-11a/c, 7 samolotów obserwacyjnych R.-XIII/D „Lublin”, 7 samolotów obserwacyjnych RWD-14b

„Czapla” i dwa dyspozycyjne RWD-8. Trzy samoloty RWD-8 10 plutonu łącznikowego, podczas dolotu w rejon Łodzi zostały zestrzelone przez własne wojska.

Jednostki bojowe lotnictwa armii Łódź” przybyły na lotnisko Lublinek 31 sierpnia 1939 r., a stamtąd przesunęły się na właściwe lotniska operacyjne. Za wyjątkiem 32 eskadry rozpoznawczej i 10 plutonu łącznikowego, wszystkie jednostki lotnictwa armii pochodziły z 6 pułku lotniczego we Lwowie. 32 eskadra rozpoznawcza przydzielona została z 3 pułku lotniczego w Poznaniu, natomiast 10 pluton łącznikowy mobilizowany był na lotnisku w Wilnie-Lidzie. Dowództwo lotnictwa armii miało swoje m.p. przy sztabie armii mieszczącym się w pałacyku Hintzla w parku Julianowskim (dziś dzielnica Łodzi) 32 eskadra rozpoznawcza przebazowała na lotnisko Sokolniki (15 km na północ od Łodzi) dywizjon myśliwski na pola folwarku Widzew koło Pabianic, natomiast eskadry obserwacyjne pozostały na lotnisku Lublinek k. Łodzi.

32 eskadra rozpoznawcza rozpoczęła działania bojowe w pierwszym dniu wojny, wykonując w godzinach popołudniowych cztery loty rozpoznawcze w rejon: Krzepice, Kłobuck, Olesno, Kluczbork. W tym rejonie stwierdzono wielkie kolumny pancerne wojsk niemieckich. Następnego dnia prowadzono również działania rozpoznawcze, stwierdzając dalsze kolumny pancerno-motorowe przesuujące się w kierunku Radomska i Łodzi. Do 6 września włącznie, załogi 32 eskadry rozpoznawczej prowadziły loty na rozpoznanie rejonów przedpola armii „Łódź” dostarczając istotnych wiadomości. W godzinach popołudniowych eskadra przebazowała na lotnisko Piastów pod Radomiem, by następnego dnia przenieść się na lotnisko Wymysłów koło Kazimierza n. Wisłą. Ostatecznie eskadra dotarła na lotnisko Borki k. Radzyna Podlaskiego, gdzie została rozwiązana, a jej jedyne dwa samoloty przekazane zostały VI dywizjonowi bombowemu jako uzupełnienie. Dowódca eskadry z personelem latającym odjechał do m. Kutry, natomiast oficer techniczny eskadry - ppor. Dachowski, po przekazaniu pozostałego sprzętu do bazy w Łucku, ewakuował się z podległymi mu żołnierzami w kierunku granicy węgierskiej, którą przekroczone 19 września 1939 r.

Dywizjon myśliwski w pierwszym dniu wojny prowadził intensywne działania patrolowe w rejonie Łodzi, jednak do spotkania z Niemcami nie doszło. Następnego dnia o świcie odleciały wyznaczone klucze myśliwskie na zasadzki: w Zduńskiej Woli, Łasku i Woli Wężykowej. W tym dniu nastąpiło pierwsze starcie z niemiecką wyprawą bombową, zakończone zestrzeleniem trzech samolotów niemieckich. 3 września działania myśliwców nie były zbyt intensywne. Jednak zainteresowanie Niemców lotniskiem Widzew-Ksawerów zaczęło przybierać niepokojące rozmiary. 4 września w godzinach popołudniowych nad lotniskiem pojawił się pojedynczy Dornier Do-17. Przeciwko niemu wystartowały dwie „jedenastki”: por. Jeziorowski i ppor. Zadroziński. Na to tylko czekali Niemcy. Zaatakowali z furją. Zginął por. Jeziorowski, natomiast ppor. Zadroziński ciężko ranny z trudem zdołał wylądować na postrzelanym samolocie obok lotniska. Niemcy do wyczerpania amunicji atakowali lotnisko i stojące na nim samoloty. Zniszczeniu uległo 5 polskich maszyn, a trzy poważnie uszkodzono.

Po południu 5 września dowódca dywizjonu otrzymał rozkaz przesunięcia jednostki na lotnisko Drwalew k. Grójca. Następnego dnia zdolne do lotu samoloty III/6 dywizjonu

wystartowały na przelot do Drwalewa. Po krótkim pobycie w Drwalewie mjr Morawski otrzymał rozkaz kolejnego przebazowania na lotnisko Matczyn koło Lublina i przejścia pod rozkazy dowódcy Brygady Pościgowej. III/6 dywizjon myśliwski, po przejściu na lubelski węzeł lotnisk nie prowadził działań bojowych z uwagi na brak paliwa. Wraz z personelem Brygady pościgowej ewakuował się do Rumunii 17 września 1939 r..

63 eskadra obserwacyjna po przybyciu w rejon działań miała początkowo w całości przejść do dyspozycji dowódcy GO „Piotrków” gen.bryg. Wiktora Thomme. Dowódca lotnictwa armii zarządził jednak inaczej. I pluton 63 eskadry przekazany został do dyspozycji dowódcy GO „Piotrków” i przeleciał na lotnisko Łękińsko, natomiast II pluton przebazował na lotnisko polowe w Behcicach, jako odwód dowódcy lotnictwa armii.

66 eskadra obserwacyjna po przybyciu na lotnisko Lublinek została podzielona: jej I pluton przeszedł pod rozkazy dowódcy 10 DP i odleciał na lotnisko Męcka Wola k. Kalisza, natomiast II pluton przekazano pod rozkazy dowódcy Wołyńskiej Brygady Kawalerii na polowym lądowisku Łemków koło Wielunia. Obydwie eskadry wykonywały zlecone im zadania, wycofując się wraz z oddziałami armii, aby na rozkaz dowódcy lotnictwa armii przejść na lubelski węzeł lotnisk. Od 14 września obydwie eskadry, po przebazowaniu na lotnisko Stasin w pobliżu Kołomyji, weszły w skład formowanego dywizjonu obserwacyjnego mjr pil. Tadeusza Wójcickiego z zadaniem współpracy na rzecz dowódcy Obrony Przedmościa Rumuńskiego. Jednak z braku paliwa eskadry wykonywały tylko pojedyncze zadania, by ostatecznie 17 września 1939 r. przelecieć do Czerniowiec.

Osiągnięcia lotnictwa armii” Łódź” wyrażają się cyframi: 32 eskadra rozpoznawcza wykonała 28 lotów bojowych i zestrzeliła jeden samolot niemiecki. Zginęło 14 lotników, utracono 8 samolotów. III/6 dywizjon myśliwski zestrzelił 14 samolotów niemieckich na pewno i 3 uszkodził. Straty własne wyniosły 6 poległych lotników oraz 18 samolotów. Eskadry obserwacyjne wykonały: 63 eskadra - 36 lotów bojowych ze stratą 2 lotników i 5 samolotów, 66 eskadra - 31 lotów bojowych bez strat w personelu. Uległo jedynie zniszczeniu 5 samolotów R.-XIII/D „Lublin”. Pluton samolotów łącznikowych zmobilizowany na lotnisku w Lidzie i przydzielony armii „Łódź” składał się z rezerwistów 5 pułku lotniczego w Wilnie. Podczas przelotu na lotnisko docelowe, dwa samoloty plutonu zostały celnie ostrzelane przez własne wojska w rejonie Skierniewic i jedynie d-ca plutonu - ppor.rez.pil.B.Arct zdołał dolecieć do celu. Wobec faktu zbombardowania siedziby sztabu armii i udania się dowódcy armii gen.J.Rómmla w nieznanym kierunku, dowodzenie nad cofającymi się wojskami przejął dowódca GO „Piotrków” - gen.bryg. W.Thomme. Spowodowało to, że lotnictwo armii „Łódź” musiało działać w zależności od powstałej sytuacji. Podkreślić należy nie wykorzystanie 32 eskadry rozpoznawczej do wspierania własnych wojsk przez bombardowanie rozpoznanych jednostek pancernych nieprzyjaciela.

Lotnictwo armii „Modlin”

Dowódca
Szef sztabu

- płk pil. Tadeusz Prauss
- ppłk pil. Bernard Adamecki

Oficer operacyjny	- mjr dypl.pil. Bohdan Kleczyński
Oficer informacyjny	- mjr pil. Kazimierz Benz
Oficer sztabu	- kpt.dypl.pil. Władysław Polesiński

S k ł a d :

41 eskadra rozpoznawcza	- kpt.obs. Władysław Chrzanowski
oficer operacyjny	- kpt. pil. Henryk Kołodziejek
oficer techniczny	- ppor.techn. Zygmunt Dyszlewski
lekarz	- por.rez.dr Bernard Chrzanowski
III/5 dywizjon myśliwski	- mjr pil. Edward Więckowski
oficer operacyjny	- por.pil. Kazimierz Woliński
oficer techniczny	- ppor.techn. Ignacy Pluciński
152 eskadra myśliwska	- kpt. pil. Włodzimierz Łazoryk
z-ca dowódcy	- por.pil. Marian Imiela
oficer techniczny	- ppor.techn. Przemysław Sadowski
lekarz	- ppor.dr Alfred Kramer
53 eskadra obserwacyjna	- kpt. pil. Józef Kierzkowski
d-ca I plutonu	- kpt.obs. Stanisław Sawczyński
d-ca II plutonu	- kpt.obs. Marian Kucharski
11 pluton łącznikowy	- nazwisko dowódcy nieznane

Pododdziały służb:

- 3 ruchomy park lotniczy
- 1 kompania lotniskowa (trzy plutony wartownicze i dwa lotniskowe)
- stacja meteorologiczna
- drużyna radiokorespondencyjna

Lotnictwo armii „Modlin” dysponowało: 8 samolotami rozpoznawczymi PZL P-23B „Karaś” 9 samolotami myśliwskimi PZL P-11c i jednym PZL P-11a, 7 samolotami obserwacyjnymi RWD-14b „Czapla”, 1 dyspozycyjnym RWD-8 i 3 łącznikowymi RWD-8.

41 eskadra rozpoznawcza przydzielona została z 4 pułku lotniczego w Toruniu, 152 eskadra myśliwska i 53 eskadra obserwacyjna z 5 pułku lotniczego w Wilnie-Lidzie, przy czym wraz ze 152 eskadrą myśliwską przebywał dowódca dywizjonu ze swoim sztabem, co w istotny sposób komplikowało dowodzenie tą jednostką. 11 pluton samolotów łącznikowych zmobilizowany został na lotnisku Skniłów z rezerw 6 pułku lotniczego we Lwowie. Nie zachowały się żadne dokumenty z działalności tego plutonu, ani nie jest znany jego skład osobowy.

41 eskadra rozpoznawcza podjęła działania 2 września 1939 r. z polowego lotniska Zdunowo koło Zakroczymia, prowadząc rozpoznanie dwoma załogami na kierunkach: Chorzele-Przasnysz oraz Szczytno - Nidzica- Działdowo. Trzeciego dnia wojny prowadzono nadal działania rozpoznawcze. 4 września 4 samoloty eskadry osłaniane przez klucz myśliwców

152 eskadry dokonały nalotu bombowego w rejonie walk. Jednak z powodu braku rozpoznania wyniki nalotu okazały się mizerne. W dodatku, podczas lotu powrotnego, podczas lądowania uszkodzone zostały dwa samoloty eskadry. Wieczorem eskadra przeniosła się na lotnisko Zielonka koło Warszawy. 9 września kolejne przebazowanie na lotnisko Krzesk koło Siedlec. W dalszym ciągu prowadzono loty na rozpoznanie, przekazując ich wyniki do sztabu armii. 10 września przebazowanie z Zielonki do Siennicy koło Mińska Mazowieckiego. Podczas przelotu ginie jedna załoga eskadry, zestrzelona przez niemieckie myśliwce. Po tej stracie eskadra posiadała tylko dwa samoloty. Następnego dnia, dowódca eskadry otrzymał rozkaz przebazowania do Brześcia nad Bugiem. Podczas przygotowań do ewakuacji, lotnisko w Siennicy zostało zbombardowane przez Luftwaffe i jeden z dwóch „Karasi” eskadry uległ zniszczeniu. Do Brześcia wystartował tylko jeden samolot eskadry, który postrzelany przez niemieckie myśliwce z trudem doleciał do Brześcia, rozbijając się podczas lądowania. Wobec braku samolotów eskadra została przesunięta do Łucka, skąd rzutem kołowym o godzinie 10.00.

152 eskadra myśliwska wieczorem 31 sierpnia 1939 r. przybyła na wyznaczone lotnisko operacyjne Szpondowo, położone około 25 km na północ od Modliła. Jak już wspomniano, wraz z eskadrą przebywał dowódca dywizjonu ze swoim sztabem i praktycznie to on dowodził eskadrą. 1 września około godziny 16.00 zarządzony został start trzech kluczy z zadaniem obrony Modlina przed bombardowaniem. Dwa klucze związały się w walce z niemiecką wyprawą bombową kierująca się na Warszawę, natomiast jeden klucz, w sposób skuteczny udaremnił nalot pięciu Heinkli He-111 na Modlin. Następnego dnia nie wykonywano lotów, zajmując się usuwaniem uszkodzeń i naprawą samolotów. 3 września osłanianie przemarszu 8 dywizji piechoty, a następnego dnia ubezpieczano wyprawę bombową 41 eskadry rozpoznawczej. 5 września eskadra przeszła na lotnisko Wieruszów koło Ożarowa, skąd kolejny rozkaz przerzucił ją na lotnisko Kierz k. Lublina do dyspozycji dowódcy Brygady Pościgowej. Z lotniska Kierz eskadra wykonywała loty patrolowe i rozpoznawcze w rejonie Dęblin-Lublin, zwalczając samoloty niemieckie. 9 września eskadra otrzymała rozkaz przelotu na lotnisko Zielonka koło Warszawy z zadaniem obrony warszawskich mostów na Wiśle przed bombardowaniem. 11 września odlot do Brześcia nad Bugiem, następnego dnia do Ostrożca koło Łucka, ponownie do składu Brygady Pościgowej. Po przejściu na nowe lotnisko eskadra nie wykonywała żadnych lotów z powodu braku paliwa. 15 września zarekwirowano niewielką ilość paliwa, która wystarczyła na kolejny przelot eskadry do Litiatyna koło Brzeżan. 17 września dwa samoloty eskadry, wraz z samolotami Brygady Pościgowej przeleciały do Czerniowiec w Rumunii. Rzut kołowy eskadry pod dowództwem kpt. pil. W. Łazoryka przekroczył granicę rumuńską w nocy z 18/19 września 1939 roku.

53 eskadra obserwacyjna przybyła na lotnisko operacyjne Sokołówek koło Ciechanowa w godzinach popołudniowych 31 sierpnia 1939 r. I pluton został odkomenderowany do dyspozycji dowódcy Nowogródzkiej Brygady Kawalerii i przeszedł na lotnisko Konopaty Wielkie, II pluton pozostawał w dyspozycji dowódcy lotnictwa armii. Działalność obu plutonów polegała na wykonywaniu zadań rozpoznawczych na nakazanych kierunkach. Eskadra wykonywała swoje zadania przenosząc się na polowe lądowiska, wraz z wycofującymi się

wojskami armii „Modlin”. 12 września dowódca eskadry otrzymał rozkaz przejścia do dyspozycji dowódcy lotnictwa MSWojsk w m. Kutry, natomiast sprzęt miał zostać przekazany do Bazy w Łucku, gdzie zamierzano sformować nową eskadrę rozpoznawczą. Zamiar nie został zrealizowany i załogi eskadry wykonały kilka lotów rozpoznawczych na rzecz dowódcy obrony Łucka (gen.Skuratowicz) oraz na rzecz Naczelnego Wodza. Wobec odcięcia dróg ewakuacji do Rumunii przez wojska radzieckie, personel 53 eskadry obserwacyjnej skierował się w stronę granicy węgierskiej, którą przekroczył 20 września 1939 r.

Za okres od 1 do 17 września 1939 r. lotnictwo armii „Modlin” osiągnęło następujące sukcesy: 41 eskadra rozpoznawcza wykonała łącznie 32 loty bojowe, zrzucając około 2 tony bomb i zestrzeliwując 1 balon obserwacyjny. Straty eskadry wyniosły 6 poległych lotników i wszystkie samoloty. 152 eskadra myśliwska zestrzeliła 8 samolotów niemieckich ze stratą 1 poległego pilota i 8 samolotów. 53 eskadra obserwacyjna wykonała 42 loty bojowe ze stratą 4 poległych lotników i 6 samolotów.

Lotnictwo armii „Pomorze”.

Dowódca	- płk pil. Bolesław Stachoń
Szef sztabu	- ppłk pil. Stanisław Skarżyński
Oficer operacyjny	- mjr obs. Stanisław Olszewski
Oficer informacyjny	- kpt.dypl.obs. Alfred Kasprzyk
Oficer OPL	- ppłk obs. Wiktor Szandorowski
Oficer zaopatrzenia	- kpt.obs. Stanisław Doliński
Oficer sztabu	- kpt.obs. Stanisław Łojasiewicz
Oficer sztabu	- kpt.obs.Romuald Stelmach
Oficer lotniskowy	- por.techn. Jan Filipowicz
Szef łączności	- por.obs. Marian Kostuch
D-ca esk. Łącznikowej	- por.obs. Jan Eichsteadt
Oficer łącznikowy	- ppor.pil. Jerzy Sobolewski
S k ł a d :	
42 eskadra rozpoznawcza	- kpt.obs. Wacław Waltera
oficer taktyczny	- kpt.obs. Wiktor Szumbariski
oficer techniczny	- chor.techn. Antoni Chruszczyński
lekarz	- ppor.rez.lek. Alfons Olejniczak
III/4 dywizjon myśliwski	- kpt. pil. Florian Laskowski
oficer operacyjny	- por.pil. Franciszek Skiba
oficer łączności	- por.obs. Wacław Przymeński
oficer techniczny	- por.techn. Rafał Dąbrowski
lekarz	- por.dr Apolinary Wiktorczyk
141 eskadra myśliwska	- kpt. pil. Tadeusz Rolski
z-ca dowódcy	- por.pil. Marian Pisarek
oficer techniczny	- ppor.techn. Edward Tatarski
142 eskadra myśliwska	- kpt. pil. Mirosław Leśniewski

z-ca dowódcy	- por.pil. Waław Wilczewski
oficer techniczny	- ppor.techn. Aleksander Ehrbar
43 eskadra obserwacyjna	- kpt.obs. Władysław Dawidek
d-ca I plutonu	- por.obs. Eugeniusz Siedlecki
d-ca II plutonu	- por.obs. Tadeusz Jasionowski
46 eskadra obserwacyjna	- kpt. pil. Roman Rypsoń
d-ca I plutonu	- por.obs. Tadeusz Pokoniewski
d-ca II plutonu	- por.obs. Stanisław Osiadacz
7 pluton łącznikowy	- ppor.rez.pil. Henryk Lewandowski
8 pluton łącznikowy	- ppor.rez.pil. Włodzimierz Krzyżanowski

Pododdziały służb:

- 1 kompania balonów obserwacyjnych - kpt.obs.bal. Tadeusz Kasprzycki
- 4 ruchomy park lotniczy - kpt.obs. Stefan Gagola
- 25 kompania lotniskowa (9 81 i 82 pluton lotniskowy)
- 81,82 i 83 plutony wartownicze
- 81 stacja meteorologiczna
- 4 drużyna radiokorespondencyjna

Lotnictwo armii „Pomorze” posiadało na stanie: 10 samolotów rozpoznawczych PZL P-23B „Karaś”, 22 samoloty myśliwskie PZL P-11a/c, 14 samolotów obserwacyjnych R.-XIII/D „Lublin”, 6 samolotów łącznikowych RWD-8 i 1 dyspozycyjny RWD-8. Personel lotnictwa armii w całości rekrutował się z rozwiązanego 4 pułku lotniczego w Toruniu. O świcie 1 września 1939 r. wszystkie jednostki bojowe lotnictwa armii „Pomorze” znalazły się na wyznaczonych lotniskach operacyjnych: 42 eskadra rozpoznawcza na lotnisku Zduny k. Inowrocławia, III/4 dywizjon myśliwski na lotnisku Markowo (22 km na południowy zachód od Torunia), natomiast eskadry obserwacyjne podzielone na plutony, odleciały na lotniska operacyjne zgodnie z przydziałami. I tak I pluton 43 eskadry pozostał w dyspozycji dowódcy armii „Pomorze” na lotnisku Toruń-Katarzynki. II pluton tej eskadry przeszedł na lotnisko Niedźwiedź koło Wąbrzeźna pod rozkazy dowódcy GO „Wschód” - gen.Bołtucia. I pluton 46 eskadry przeszedł na lotnisko koło Czerska do dyspozycji dowódcy GO „Czersk”, natomiast II pluton - na lotnisko Bielice koło Bydgoszczy pod rozkazy dowódcy 15 DP.

42 eskadra rozpoznawcza rozpoczęła działania w pierwszym dniu wojny od lotów na rozpoznanie rejonu Piła - Krzyż i rejonu Brodnicy. Następnie rozpoznawano rejon: Nakła, Grudziądz, Chełmna oraz Brodnicy. W trzecim dniu wojny eskadra poniosła omyłkową stratę; powracający z rozpoznania rejonu Nakła „Karaś”, niespodziewanie został zaatakowany przez dwa myśliwce toruńskiego dywizjonu i zapalił się podczas przymusowego lądowania. 4 września w godzinach południowych wystartowało 6 samolotów eskadry z zadaniem zbombardowania rozpoznanego zgrupowania niemieckich wojsk pancernych w Nowym Dworze oraz zniszczenia mostu na Wiśle pod Grudziądzem. Zadanie zostało wykonane, a wieczorem nastąpiło przebazowanie eskadry na lotnisko Folbórz koło Włocławka. 6 września wieczorem, dowódca lotnictwa armii - płk pil.B.Stachoń przekazał dowódcy eskadry następujące rozkazy:

- eskadra przechodzi na lotnisko Butlerów koło Węgrowa i wejdzie jako uzupełnienie VI dywizjonu bombowego,
- nadwyżka personelu latającego przesunie się na lotnisko Butlerów rzutem kołowym, pozostały personel naziemny pod dowództwem por.pil.Lewandowskiego oczekiwać będzie na dalsze rozkazy w Folborzu.

Zgodnie z tymi rozkazami, 7 września 6 samolotów 42 eskadry rozpoznawczej odleciało do Butlerowa, a następnego dnia przebazowało na lotnisko Franopol. 11 września przekazano VI dywizjonowi bombowemu siedem kompletnie wyposażonych „Karasi” oraz trzech pilotów. Reszta personelu odjechała wieczorem do Łucka. Po krótkim pobycie w Łucku, personel eskadry przez Młynów, Zbaraż dotarł do Kołomyji, skąd 17 września pod dowództwem kpt.Szumbarskiego przeszedł do Rumunii.

III/4 dywizjon myśliwski rozpoczął działania bojowe od świtu 1 września 1939 r. Klucz alarmowy wystartował około godz.6.00 w rejon Torunia, gdzie zaatakowano rozpoznawczego Dorniera Do-17. Niemiec jednak nie podjął walki i wykorzystując przewagę prędkości odleciał w stronę Prus Wschodnich. Drugi klucz, dowodzony przez ppor.S.Skalskiego zestrzelił Henschla Hs-126.Następnego dnia od samego rana dywizjon prowadził intensywne działania dwu samolotowymi patrolami w rejonie Grudziądz i Bydgoszczy. Nad Malborkiem zestrzelono kolejnego Henschla Hs-126. Tego dnia dowódca dywizjonu Kpt. pil.Florian Laskowski otrzymał ze sztabu armii rozkaz wykonania ataku z lotu koszącego na zgrupowanie pancerno-motorowe na szosie Brodnica-Grudziądz. Dowódca dywizjonu zdecydował się wykonać zadanie tylko jedną - 141 eskadrą - podczas gdy 142 eskadra w tym czasie przeprowadzić miała wymiatanie w rejonie Grudziądz - Brodnica. 141 eskadra prowadzona przez dowódcę dywizjonu, po dolicie w rejon rzekomego zgrupowania wojsk pancerno-motorowych, stwierdziła małe oddziały niemieckie w marszu i pojedyncze pojazdy na drodze. Niemcy otworzyli silny ogień z broni maszynowej, w wyniku którego eskadra straciła trzech pilotów, w tym dowódcę dywizjonu. Nie przemyślana z punktu widzenia wojskowego „powietrzna szarża” przyniosła dywizjonowi nie powetowane straty. 142 eskadra tymczasem, patrolując w rejonie Torunia bombowe zestrzeliwując 7 samolotów niemieckich bez strat własnych. Tego dnia dowodzenie dywizjonem objął kpt. pil.T.Rolski, dotychczasowy dowódca 141 eskadry, natomiast dowodzenie eskadrą powierzono por.pil.M.Pisarkowi.

3 września dywizjon otrzymał zadanie osłony z powietrza przeprawy własnych wojsk przez Wisłę pod Chełmnem. Zadanie wykonywała 141 eskadra, podczas gdy 142 eskadra przeprowadziła wymiatanie w rejonie Grudziądz,Chełmży i Łasina. Wieczorem dywizjon przebazował na lotnisko Kaczkowo koło Inowrocławia. Następnego dnia przed południem kolejne przeniesienie na lotnisko Poczalkowo. Nad tym lotniskiem, wkrótce po przebazowaniu dywizjonu rozegrała się bitwa powietrzna 12 polskich myśliwców przeciwko niemieckiej wyprawie bombowej. Spotkanie zakończyło się kolejnym sukcesem polskich myśliwców - zestrzelono 5 samolotów niemieckich.

5 września był dniem odpoczynku dla dywizjonu, by następnego dnia podjąć dalszą działalność z lotniska Osiećciny, lotami na rozpoznanie przepraw przez Wisłę pod Grudziądzem i Chełmnem. Tego dnia w godzinach wieczornych, dowódca dywizjonu otrzymał rozkaz

przebazowania na lotnisko Kierz pod Lublinem i przejście pod rozkazy dowódcy Brygady, zaatakowała dwa zgrupowania Pościgowej. 7 września - 12 samolotów PZL P-11c i jeden RWD-8 odleciało do Kierza. Po przylocie na miejsce okazało się, że nie jest zapewnione zaopatrzenie w paliwo i żywność. Dowódca dywizjonu musiał uzupełniać te braki we własnym zakresie. Zdobywając niewielkie ilości paliwa, dywizjon prowadził ograniczoną działalność bojową aż do 17.IX.1939 r.

Po reorganizacji Brygady Pościgowej, część pilotów dywizjonu weszła w skład dywizjonu „Krakowskiego”, natomiast piloci nie posiadający samolotów, skierowani zostali rzutem kołowym do Konstancy po odbiór francuskich i angielskich samolotów. 17 września 1939 r. 8 pilotów III/4 dywizjonu pod dowództwem por.J.Słońskiego odleciała do Czerniowiec. Reszta personelu pod dowództwem kpt. pil.T.Rolskiego przekroczyła granicę rumuńską 18 września 1939 r.

Po odlocie 42 eskadry rozpoznawczej i dywizjonu myśliwskiego z rejonu armii, rozwiązane zostało dowództwo lotnictwa armii, a jego personel przeszedł do dyspozycji dowódcy lotnictwa MSWojsk -gen.W.Kalkusa. W dyspozycji armii pozostały jedynie dwie eskadry obserwacyjne, które wykonywały zadania bojowe aż do wyczerpania sił. Zarówno personel 43 eskadry, jak i 46 eskadry obserwacyjnej brał udział w ostatnim akordzie zmagania armii „Pomorze” i „Poznań” - w „bitwie nad Bzurą” do 17 września 1939 r. Tego dnia z rozkazu dowódcy lotnictwa armijnego, odleciały z Luszyńca trzy załogi 43 eskadry obserwacyjnej, natomiast z lotnictwa Załusków odleciały trzy załogi 46 eskadry obserwacyjnej.

Bilans działań lotnictwa armii „Pomorze” przedstawia się następująco: 42 eskadra rozpoznawcza wykonała łącznie 23 loty bojowe zrzucając na nieprzyjaciela około 3 ton bomb. Zginęło trzech lotników, utracono trzy samoloty. III/4 dywizjon myśliwski zestrzelił 21 samolotów niemieckich i 1 uszkodził. Poległo 4 pilotów, utracono 14 samolotów. 43 eskadra obserwacyjna wykonała 55 lotów bojowych tracąc wszystkie swoje samoloty i 1 poległego pilota. 46 eskadra obserwacyjna wykonała 46 lotów bojowych tracąc wszystkie swoje samoloty i 2 poległych obserwatorów.

Lotnictwo armii „Poznań”

Dowódca	- płk dypl.pil. Stanisław Kuźmiński
Szef sztabu	- ppłk dypl.obs. Adam Kurowski
Oficer operacyjny	- mjr dypl.pil. Jan Koźmiński
Oficer OPL	- kpt.art. Jan Maciej Pawłowski
Oficer informacyjny	- kpt.obs. Kazimierz Ciesielski
Kwatermistrz	- kpt.techn. Stanisław Miękina
Pomocnik kwatermistrza	- por.techn. Jan Prus
Oficer płatnik	- ppor.rez. Józef Szewczyk
Pomocnik	- chor. Władysław Gracz
D-ca kolumny samochodowej	- kpt.obs. Jan Łuszczynski

S k ł a d :

34 eskadra rozpoznawcza

- kpt.obs. Janusz Badowski

oficer operacyjny	- por.obs. Stanisław Martyni
oficer techniczny	- ppor.techn. Józef Ciszewski
lekarz	- ppor.rez.lek. Czesław Kołaczkowski
III/3 dywizjon myśliwski	- mjr pil. Mieczysław Mumler
oficer operacyjny	- por.pil. Kazimierz Wiśniewski
oficer techniczny	- ppor.techn. Władysław Turecki
lekarz	- por.lek. Bolesław Chełchowski
131 eskadra myśliwska	- kpt. pil. Jerzy Zaremba
z-ca dowódcy	- por.pil. Zbigniew Moszyński
oficer techniczny	- ppor.techn. Kazimierz Koźmiński
132 eskadra myśliwska	- kpt. pil. Franciszek Jastrzębski
z-ca dowódcy	- ppor.pil. Henryk Bibrowicz
oficer techniczny	- ppor.techn. Edward Dąbrowski
33 eskadra obserwacyjna	- kpt.obs. Stanisław Zaleski
d-ca I plutonu	- por.obs. Jan Jaworski
d-ca II plutonu	- por.pil. Stanisław Gardulski
36 eskadra obserwacyjna	- kpt.obs. Bolesław Dorembowicz
d-ca I plutonu	- por.obs. Jan Szyszko
d-ca II plutonu	- por.obs. Jan Wajda
6 pluton łącznikowy	- por.rez.pil. Janusz Mościcki

Pododdziały służb:

- 4 kompania balonów obserwacyjnych
- 1 ruchomy park lotniczy
- 4 kompania lotniskowa (trzy plutony wartownicze i dwa lotniskowe)
- 71 stacja meteorologiczna
- 3 drużyna radio korespondencyjna

Na wyposażeniu lotnictwa armii „Poznań” znajdowało się: 10 samolotów rozpoznawczych PZL P-23B „Karaś”, 21 samolotów myśliwskich PZL P-11a/c, 7 samolotów obserwacyjnych R.-XIII/D „Lublin”, 7 samolotów obserwacyjnych RWD-14b „Czapla”, 3 samoloty łącznikowe RWD-8 i jeden dyspozycyjny RWD-8. Personel eskadr w całości rekrutował się z rozformowanego 3 pułku lotniczego w Poznaniu.

34 eskadra rozpoznawcza o świcie 31 sierpnia 1939 r. przeleciała na lotnisko operacyjne Gulczewo koło Gniezna, skąd następnego dnia rozpoczęła loty rozpoznawcze w rejon Piła - Złoczów--Wałcz- Wyrzysk. Następnego dnia prowadzono szczegółowe rozpoznanie rejonu na zachód od Poznania i na styku z armią „Pomorze”. 3 września eskadra przeszła na nowe lotnisko Kazimierz Biskupi koło Konina. Prowadzono w dalszym ciągu rozpoznanie rejonu Żmigród - Milicz i Wągrowiec-Czarnków-Piła. 4 września wykonano cztery loty na rozpoznanie po czym nastąpiło przebazowanie eskadry na lotnisko Ozorzyn koło Koła. Z nowego lotniska rozpoznawano rejon działania armii „Łódź” oraz jej przedpole w rejonie Warty i Sieradza. 6 września eskadra przeszła na lotnisko Krośniewice - Perna, a następnego dnia na

lotnisko Lubień koło Włocławka. Stamtąd prowadzono rozpoznanie ruchów wojsk niemieckich na drogach w rejonie Łęczycy i Kalisza. 8 września, w związku z przygotowywanym przez gen.Kutrzebę zwrotem zaczepnym, załogi wykonały 5 lotów bojowych na rozpoznanie, a następnego dnia rozpoznawały przedpole armii i ruch na drogach: Sochaczew-Głowno-Łódź-Ozorków-Łęczycza.

10 września eskadra przeleciała na lotnisko Krośniewice prowadząc rozpoznanie rejonu Konin - Koło. W dniach 13 i 14-go września warunki atmosferyczne uniemożliwiały wykonywanie lotów. 14 września przelot na lotnisko Brzozów. Ostatnie dwa „Karasia” eskadry zostały zniszczone przez niemiecką artylerię na lotnisku w Brzozowie. Tego dnia nadszedł rozkaz dowódcy lotnictwa armii aby zniszczyć wszystkie posiadany sprzęt, natomiast personel winien przebiegać się w kierunku Warszawy. W dniach 17 i 18 września większość personelu 34 eskadry rozpoznawczej dotarła do stolicy i brała udział w walkach na ziemi w obronie Warszawy.

III/3 dywizjon myśliwski 31 sierpnia 1939 r. przeleciał na lotnisko operacyjne w Dzierżnicy, położone około 16 km na południowy wschód od Poznania. Na lotnisku Ławica pozostał jedynie dyżurny klucz myśliwski. Wobec nieskuteczności sieci dozoru, dywizjon rozpoczął działania z zasadzek rozmieszczonych w rejonie Kalisza i Poznania oraz z lotniska zapasowego Gułtowy k.Dzierżnicy. W toku dalszych działań zorganizowane zostały kolejne zasadzki na lotniskach: Gniezno-Gębarzewo, w rejonie Żnina i w Kleczewie

Od 6 września działalność eskadr myśliwskich ograniczona została do osłaniania przegrupowania własnych wojsk oraz osłaniania lotów na rozpoznanie wykonywanych przez 34 eskadrę. 7 września dywizjon przeniesiony został na nowe lotnisko w Krośniewicach. Na dzień 9 września dowódca lotnictwa armii wydał rozkaz: „Ubezpieczać własne rozpoznanie. Zwalczać lotnictwo n-pła w rejonie Kutna. Samoloty niezdatne do lotów bojowych oraz zbędny personel odesłać do Bazy nr 3 w m. Kierz”. Ponadto na rozkaz dowódcy lotnictwa armii odleciał do Warszawy por.pil.Z.Moszyński, aby osobiście przekazać dowódcy lotnictwa prośbę o zbombardowanie niemieckiej kolumny pancernej na szosie pod Łęczycą. Mimo przekazania osobiście tej prośby płk Hellerowi - dowódcy Brygady Bombowej - por.Moszyński nie otrzymał żadnej odpowiedzi i żadne działania Brygady Bombowej nie nastąpiły.

Po południu, wskutek uszkodzeń samolotów, dowódca dywizjonu rozwiązał 131 eskadrę myśliwską. Część pilotów weszła w skład 132 eskadry, natomiast reszta odleciała na uszkodzonych samolotach do Bazy nr 3 w Kierzu pod Lublinem. Rzut kołowy dywizjonu poprowadził ppor.techn.Turecki. Wieczorem dywizjon przebazował na lotnisko Lubień mając w dyspozycji 14 samolotów PZL P-11c. Od tego dnia dywizjon wykonywał zadania bojowe działając w dwu samolotowych kluczach, patrolując rejony Głowna, Strykowa, Skierniewic i Aleksandrowa. Następnego dnia myśliwcy przebazowali na lotnisko Mnich koło Kutna i osłaniali przemarsz 8 DP, a następnie rozpoznawali rejon Zgierza, Strykowa i Ozorkowa. 12 września wykonano lot na rozpoznanie rejonu walk GO gen. Knolla-Kownackiego. Do 16 września działania dywizjonu myśliwskiego, który posiadał niepełną eskadrę, ograniczały się do prowadzenia rozpoznania i doraźnego zwalczania napotkanych samolotów niemieckich. Pod koniec dnia nastąpiło przeniesienie myśliwców do Iłowa. Z lotniska w Iłowie odleciały tylko dwie sprawne „jedenastki”: jedna pilotowana przez dowódcę dywizjonu, druga przez

kpt. Jastrzębskiego, który zabrał ze sobą lekarza dywizjonu. Pozostali piloci i personel obsługi mieli przedzierać się z Iłowa przez Kampinos, Warszawę, Dęblin do Kierza. Większości z nich to się udało.

33 eskadra obserwacyjna podzielona na dwa plutony i skierowana do dyspozycji dowódcy 26 DP (I pluton) na lotnisko Sielec k. Żnina oraz do dyspozycji dowódcy 25 DP (II pluton) na lotnisko Dembe koło Kalisza, działała na rzecz wymienionych jednostek do 9 września. Z rozkazu dowódcy lotnictwa armii I i II pluton przeleciał na lotnisko Lubień, dysponując już tylko 3 samolotami „Czapla” i jednym RWD-8.

Wobec zamiaru zaatakowania Niemców przez gen. Kutrzebę, wszystkie siły lotnicze zostały użyte do prowadzenia rozpoznania na kierunkach ruchów wojsk niemieckich. Eskadra wykonywała loty do 16 września 1939 r. Następnego dnia z lotniska w Brzozowie odleciał tylko jeden samolot eskadry, który lądował w rejonie Chełma. Pozostały personel eskadry przebiegał się wraz z wojskami armii „Poznań” w kierunku na Warszawę. 36 eskadra obserwacyjna swym I plutonem działała na rzecz dowództwa armii „Poznań”, natomiast jej II pluton, odkomenderowany do dyspozycji dowódcy Wielkopolskiej Brygady Kawalerii, wykonywał zadania na jej rzecz do 5 września, po czym przyłączył się do reszty eskadry na lotnisku Niwka koło Włodawy. Od 6 do 8 września eskadra prowadziła rozpoznanie na rzecz sztabu armii, natomiast 9 września przeszła pod rozkazy dowódcy GO gen. Knolla-Kownackiego. Prowadzono rozpoznanie kierunku Strykowa, Brzezin, Ozorkowa i Głowna. Od 12 września eskadra ponownie przeszła pod rozkazy d-cy lotnictwa armii. Wobec zaciskającego się pierścienia wojsk niemieckich, dowódca lotnictwa armii wydał rozkaz odlotu wszystkich sprawnych samolotów do Kierza k. Lublina. Eskadra miała tylko jeden sprawny samolot, którym odleciał z Brzozowa Starego 17 września - kpt. Dorembowicz z sierż. Simińskim. Pozostały personel eskadry przebiegał się wraz z wojskami armii „Poznań” z okrażenia nad Bzurą do Warszawy.

Bilans walk lotnictwa armii „Poznań” przedstawia się następująco: 34 eskadra rozpoznawcza wykonała 48 lotów bojowych tracąc 5 lotników i wszystkie samoloty (10 szt.). III/3 dywizjon myśliwski zestrzelił 36 samolotów niemieckich. Poległo 2 pilotów, utracono 21 własnych maszyn. 33 eskadra obserwacyjna wykonała 44 loty bojowe, tracąc 4 poległych lotników i wszystkie samoloty. 36 eskadra obserwacyjna wykonała 40 lotów bojowych. Zginął jeden obserwator i utracono wszystkie samoloty.

Na szczególne podkreślenie zasługuje tu postawa dowódcy lotnictwa armii, który nie odesłał - mimo rozkazu - jednostek bojowych lotnictwa na tyły, co zaowocowało osiągniętymi wynikami zestrzeleń dywizjonu myśliwskiego.

Lotnictwo Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Narew”

Dowódca	- ppłk pil. Stanisław Nazarkiewicz
Szef sztabu	- mjr pil. Stanisław Żarski
Oficer operacyjny	- mjr obs. Stefan Szubert

S k ł a d :

51 eskadra rozpoznawcza - kpt. pil. Leopold Hrabkiewicz

oficer operacyjny	- por.obs. Leopold Łacina
oficer techniczny	- ppor.techn. Zygmunt Grażyński
lekarz	- ppor.lek. Michał Kulikowski
151 eskadra myśliwska	- por.pil. Józef Brzeziński
z-ca dowódcy	- por.pil. Marian Wesołowski
oficer techniczny	- ppor.pil. Zygmunt Kinel
13 eskadra obserwacyjna	- kpt.obs. Lucjan Fijuth
d-ca I plutonu	- kpt.obs. Feliks Misiewicz
d-ca II plutonu	- kpt.obs. Seweryn Łażniewski
9 pluton łącznikowy	- ppor.rez.pil. Stanisław Krakowski

Pododdziały służb:

- 6 kompania lotniskowa (trzy plutony wartownicze, dwa lotniskowe)
- 2 ruchomy park lotniczy Bazy nr 1
- 31 stacja meteorologiczna
- 5 drużyna radio korespondencyjna

Na uzbrojeniu lotnictwa SGO „Narew” znalazło się: 10 samolotów rozpoznawczych PZL P-23B „Karas”, 10 samolotów myśliwskich PZL P-7a, 7 samolotów obserwacyjnych RWD-14b „Czapla”, 3 samoloty łącznikowe RWD-8 i dwa dyspozycyjne RWD-8. Personel jednostek rekrutował się: 151 eskadry myśliwskiej i 51 eskadry rozpoznawczej z 5 pułku lotniczego w Wilnie-Lidzie, 13 eskadra obserwacyjna została przydzielona z 1 pułku lotniczego w Warszawie, natomiast 5 pluton łącznikowy mobilizowany był z rezerwistów 5 pułku lotniczego w Wilnie-Lidzie.

Zadaniem lotnictwa SGO „Narew” było przeprowadzenie rozpoznania ruchów wojsk niemieckich na odcinku działania grupy oraz osłona rejonów mobilizacji. 51 eskadra rozpoznawcza rozpoczęła działania bojowe pierwszego dnia wojny z lotniska Rynek, prowadząc rozpoznanie wzdłuż granicy państwowej. Wskutek zmieniających się rozkazów podczas przelotów na kolejne lotniska, jeszcze przed rozpoczęciem działań bojowych eskadra utraciła 3 samoloty. Po południu 1 września eskadra przebazowała na lotnisko Zalesie. Podczas lądowania na nowym lotnisku uszkodzono kolejny samolot. 3 września klucz samolotów eskadry dokonał nalotu bombowego na kolumnę pancerną w rejonie Baranowa. Kolejne bombardowanie Niemców, eskadra wykonała czterema samolotami 5 września na drodze Kadzidło - Myszyniec. Po południu eskadra przeniosła się na lotnisko Ceranów koło Sokołowa Podlaskiego. Z nowego lotniska podjęto wyprawę bombową na kolumnę pancerną w rejonie Rożana. Po tym nalocie w eskadrze pozostały tylko trzy samoloty. 8 września prowadzono tylko loty na rozpoznanie. 11 września trzy „Karasie” eskadry odleciały do Prużan a następnie do Łucka. 14 września, zgodnie z zarządzeniem NDLot miała nastąpić reorganizacja 41 i 51 eskadry rozpoznawczej i utworzenia z nich Eskadry Rozpoznawczej Dalekiego Zasięgu pod dowództwem kpt.obs.S.Sawczyńskiego. Z uwagi na to, że obydwie eskadry nie posiadały już samolotów, zamiar sformowania eskadry dalekiego zasięgu nie został zrealizowany.

15 września rzut kołowy eskadry wyruszył w kierunku Kołomyji. Przez Kowel-Równe-Dubno-Zbaraż dotarł do Tarnopola, gdzie w m. Bajkowce został wzięty do niewoli radzieckiej. Tylko dwa samochody ciężarowe z personelem zdołały umknąć w stronę granicy węgierskiej, którą udało się przekroczyć w godzinach popołudniowych 18 września 1939 r. Jedyne „Karaś” eskadry odleciał do Czerniowiec w Rumunii 17 września 1939 r..

151 eskadra myśliwska wyposażona w przestarzałe samoloty, wykonywała z lotniska Biel pod Ostrowią Mazowiecką loty w celu ubezpieczania własnych samolotów rozpoznawczych. Z powodu zacinających się kaemów Vickers wz.E doznała poważnych strat (utracono 6 samolotów) i 10 września przeszła do dyspozycji Naczelnego Dowódcy Lotnictwa, wykonując loty rozpoznawcze oraz patrolowanie wyznaczonych rejonów. Podczas działań bojowych zestrzelono jeden samolot niemiecki bez strat własnych. 17 września 4 samoloty 151 eskadry myśliwskiej przeleciały do Czerniowiec, natomiast rzut kołowy eskadry przekroczył granicę rumuńską 18 września w godzinach przedpołudniowych.

13 eskadra obserwacyjna rozpoczęła działania z lotniska Wierzbowo, prowadząc rozpoznanie wzdłuż granicy państwowej, następnie rozpoznawano zgrupowanie wojsk pancernych na szosie Chorzele - Rożan. Eskadra działała z lotnisk: Jabłonka, Pobikry, Łysów, Jeleniec, Gorzków, Hołubin,, Płonka i Hasin. 10 września została przydzielona do dyspozycji dowódcy Frontu Północnego, mimo iż jeszcze przez kilka dni wykonywała zadania dla SGO „Narew”. Z lotniska Hasin część personelu przeszła do Rumunii, natomiast rzut kołowy, dowodzony przez por.pil. Edmunda Piorunkiewicza, dołączył do wojsk SGO „Polesie”

9 pluton łącznikowy, skierowany do SGO „Narew” nie przybył w rejon działania. Po dwóch dniach oczekiwania na rozkazy w Białymstoku, dowódca plutonu powrócił do Lidy. Piloci plutonu , po wymianie postrzelanych samolotów w Ośrodku Szkolnym w Słonimiu, działali w rejonie Polesia, a następnie odlecieli na Łotwę.

Bilans działań lotnictwa SGO „Narew” przedstawia się następująco: 51 eskadra rozpoznawcza wykonała 22 loty bojowe zrzucając na różne cele około 4 tony bomb. Straty własne wyniosły 9 samolotów oraz 4 poległych lotników. 151 eskadra myśliwska zestrzeliła jeden samolot bez strat w ludziach, natomiast utracono 6 samolotów PZL P-7a. 13 eskadra obserwacyjna wykonała 45 lotów bojowych tracąc 3 poległych lotników i 5 samolotów. Szczegółowe zestawienie strat własnych i strat zadanych nieprzyjacielowi przedstawiają załączniki.

Poza wymienionymi jednostkami lotnictwa dyspozycyjnego i armijnego istniał jeszcze Morski Dywizjon Lotniczy w Pucku, dowodzony przez kmdr por.pil. Edwarda Szystowskiego, a po jego śmierci przez kmdr ppor.pil. Kazimierza Szalewicza. W chwili wybuchu wojny MDLot składał: się z :

- eskadry dalekiego rozpoznania
- eskadry bliskiego rozpoznania
- eskadry szkolnej

1 września baza MDLot w Pucku została zbombardowana, w wyniku czego uległy zniszczeniu obiekty bazy. Zginął również dowódca MDLot - kmdr por.pil.E.Szystowski. po ewakuowaniu wodnosamolotów do Juraty, zostały one zniszczone w dalszych dniach wojny. Jedyne

nowoczesny wodnosamolot CANT Z-506B z powodu braku torped i uzbrojenia został ewakuowany w głąb kraju i ostatecznie uległ zniszczeniu przez Luftwaffe na jeziorze Siemień koło Parczewa. Personel MDLot zorganizowany w kompanie marynarskie bronił półwyspu helskiego i ostatecznie znalazł się w niewoli niemieckiej. Tylko nielicznym udało się przedostać do Szwecji.

W ramach mobilizacji sformowany został pluton łącznikowy Dowództwa Lądowej Obrony Wybrzeża, który rekrutował się z byłych pilotów Aeroklubu Gdańskiego. Pluton posiadał na wyposażeniu 1 samolot R.-XIII/c „Lublin”, 1 samolot RWD-8 i jeden RWD-13. Dowódcą plutonu był ppor.rez.pil. Edmund Jereczek. Piloci: ppor.rez.pil.Gerard Ranoszek, matpil. Józef Czerwiński i ppor,obs.mar. Alfons Górski. 14 września ppor.Jereczek z dwoma innymi lotnikami (nazwiska nieznane) odleciał na RWD-13 do Szwecji. Ppor.Ranoszek przedostał się na południowy wschód i ewakuował się do Rumunii, natomiast mat pil. J.Czerwiński został ciężko ranny podczas lotu bojowego 6 września i przewieziony został do szpitala w Gdyni.

Plutony łącznikowe

Plutony łącznikowe mobilizowane były przez poszczególne pułki lotnicze z rezerwistów i samolotów RWD-8 i przeznaczone były dla poszczególnych dowództw lotnictwa armii.

1 pluton łącznikowy	- por.rez.pil. Henryk Śliwiński
2 pluton łącznikowy	- ppor.rez.pil. Stanisław Filipowicz
3 pluton łącznikowy	- por.rez.pil.Piotr Dunin
4 pluton łącznikowy	- ppor.rez.pil. Zdzisław Kulpiński
5 pluton łącznikowy	- ppor.rez.pil. Jerzy Gerlicz
6 pluton łącznikowy	- por.pil. Janusz Mościcki
7 pluton łącznikowy	- ppor.rez.pil. Henryk Lewandowski
8 pluton łącznikowy	- ppor.rez.pil.Włodzimierz Krzyżanowski
9 pluton łącznikowy	- ppor.rez.pil. Stanisław Krakowski
10 pluton łącznikowy	- ppor.rez.pil. Bohdan Arct
11 pluton łącznikowy	- brak danych

12 pluton łącznikowy

- por.rez.pil. Jan Kaleta

Eskadra sztabowa

- kpt. pil. Henryk Wirszyłło

W toku kampanii wrześniowej powstawały również doraźnie zorganizowane jednostki lotnicze, które wykonywały różne zadania. Od utrzymywania łączności do bezpośredniej interwencji na polu walki.

- Grupa Dęblińska - złożona z byłych instruktorów pilotażu Szkoły Pilotażu Myśliwskiego w Ułężu pod dowództwem kpt. pil. Stanisława Brzeziny, broniła rejonu Dęblińska od 2 do 7 września 1939 r. na samolotach PZL P-7a i PZL P-11a.

- Jednostka myśliwska kpt. pil. Jerzego Orzechowskiego, sformowana na lotnisku Świdnik z pilotów Bazy nr 3, wyposażona była w samoloty porzucone na lotniskach, działała na rzecz dowódcy OK. Lublin, prowadząc rozpoznanie na zachód od Wisły na prawdopodobnym kierunku marszu wojsk niemieckich. Jednostka dysponowała dwoma samolotami PZL P-11c, jednym szkolnym PWS-26 i jednym obserwacyjnym R.-XIII/D „Lublin”. Oprócz kpt. Orzechowskiego zadania rozpoznawcze wykonywali ppor.rez.ppor.rez. Andrzej Zarębski, Andrzej Miszewski, Rudolf Kesselring, Maciej Lipiński, Aleksander Narucki, Teofil Szymankiewicz, Michał Maciejewski. Jednostka prowadziła działania do 9 września 1939 r. po czym samoloty przekazano Brygadzie Pościgowej, a personel ewakuował się rzutem kołowym do Rumunii.

- Pluton lotniczy Warszawskiej Brygady Pancerno-Motorowej:

sformowany został w nocy z 3/4 września 1939 r. w CWL-1 z rozkazu komendanta Grupy Szkół - płk pil. F. Wiedena jako jednostka wsparcia 10 WBP-M płk S. Roweckiego. Zadanie zorganizowania plutonu otrzymał kpt. obs. Julian Łagowski. W skład plutonu weszli: kpt. obs. Henryk Jarzabek, por. obs. Romuald Staniewicz, por. obs. Antoni Voellnagel, por. obs. Witold Żurawski i sierż. pchor. obs. Alojzy Dreja. Piloci: plut. Wacław Bernatowicz, plut. Lucjan Dutkiewicz, plut. Antoni Głowacki, plut. Edward Paterek, kpr. Józef Stradomski i kpr. Jan Szalkiewicz oraz strzelec samolotowy sierż. Józef Chybała. Samoloty przydzielone zostały z Eskadry Ćwiczebnej Obserwatorów SPL - kpt. pil. Jana Hryniewicza, który zamiast nowocześniejszych „Czapli” oddał do dyspozycji plutonu nie uzbrojone Potezy XXV.

Pluton uformował się na lotnisku Żyrzyn i rozpoczął działania na rzecz 10 WBP-M. Następnego dnia kpt. Łagowski otrzymał od dowódcy Eskadry Ćwiczebnej Pilotów - kpt. pil. Jana Czernego dwa PZL P-23A „Karaś”, na których prowadzono rozpoznanie rejonu Wisły, Dęblińska, Radomia i Puław. Prowadzono także rozpoznanie przedpoła działania 10 WBP-M oraz rozpoznanie na rzecz dowódcy armii „Lublin”. Z braku paliwa, samoloty plutonu na rozkaz dowódcy zostały spalone. Zatrzymano jedynie RWD-8, na którym dowódca plutonu z por. Voellnaglem wykonał kilka lotów łącznikowych dla dowódcy armii „Lublin” oraz dla

dowódcy obrony Lwowa - gen. Langnera. Ze Lwowa wystartowano 18 września 1939 r. na Węgry do m. Uźborad. Pozostały personel plutonu rzutem kołowym przedostał się do Rumunii.

Eskadra Ćwiczebna Obserwatorów SPL

Dowódca eskadry - kpt. pil. Jan Hryniewicz otrzymał przydzielonych z Działu Nauk obserwatorów, którzy objęli funkcje dowódców plutonów.

- 1 pluton - por.obs. Zbigniew Osuchowski 15 samolotów (różnych)
- 2 pluton - por.obs. Dymitr Mackiewicz 15 samolotów RWD-8
- 3 pluton - por.obs. Karol Woźniak 7 samolotów R.-XIII/C
- 4 pluton - por.obs. Bolesław Jezierski 8 samolotów różnych typów

Eskadra w pierwszym dniu września przeszła na polowe lądowisko w Górze Puławskiej, gdzie przebywała do 7 września. Wobec zagrożenia ze strony Niemców, nastąpiło przebazowanie na lotnisko Bełżyce k. Lublina. W Górze Puławskiej pozostawiono 14 niesprawnych samolotów szkolnych. Eskadra wykonywała sporadycznie loty na rozpoznanie i łącznikowe przemieszczając się kolejno na lotniska: Brus k. Parczewa, Chłopce koło Łucka, Winnica, Kmiecianki i Wielick, skąd 17 września przeszła na lotnisko Potoczyska. Tam 18 września została wzięta do niewoli przez oddziały radzieckie. Personel eskadry w części zdołał uniknąć niewoli i na własną rękę przedzierał się na Węgry i do Rumunii. 1 pluton por. Osuchowskiego po wylądowaniu w rejonie Łucka podjął działania na rzecz dowódcy obrony miasta - gen. Skuratowicza, wykonując w dniach 18 - 22 września 1939 r. szereg lotów rozpoznawczych. Jednocześnie współdziałało z grupą płk Hanki-Kuleszy. 22 września 6 pozostałych samolotów plutonu odleciało do Rumunii.

Eskadra Ćwiczebna Pilotów SPL

Zmobilizowana w trybie alarmowym 1 września 1939 r. pod dowództwem kpt. pil. Jana Czernego ze stanem: 17 samolotów PZL P-23A „Karas” oraz 6 samolotów PZL P-7a. Wśród instruktorów byli: Por.pil.T.Czerwiński, por.pil.E.Antolak, ppor.pil.A.Fengler, sierż.pil.E.Paterek, sierż.pil.Siemiński, sierż.pil.W.Szpaliński, plut.pil.A.Głowacki, plut.pil.W.Bernatowicz, plut.pil.L.Pruski i inni. Z posiadanych samolotów PZL P-7a utworzone zostały dwa klucze dla obrony Dębina, pozostałych 17 „Karasi” ewakuowano na lotnisko Żyrzyn. Dwa z posiadanych „Karasi” przekazane zostały plutonowi kpt. Łagowskiego, natomiast pozostałe samoloty po zamontowaniu uzbrojenia miały utworzyć eskadrę rozpoznawczą z przeznaczeniem dla uzupełnienia eskadr frontowych. Eskadra taka została utworzona pod dowództwem kpt.obs. Maksymiliana Brzozowskiego, natomiast kpt. Czerny z grupą instruktorów i kilkoma RWD-8 ewakuował się w kierunku Hrubieszowa. W drodze otrzymał rozkaz pozostawienia samolotów (13 września) i udania się z podległym personelem do granicy rumuńskiej, gdzie miał otrzymać nowe rozkazy. W Kutach, z rozkazu ppłk Nazarkiewicza grupa kpt. Czernego przekroczyła granicę rumuńską 17 września 1939 r. w godzinach wieczornych.

Eskadra Rozpoznawcza CWL-1

Zorganizowana została przez kpt.obs. Maksymiliana Brzozowskiego na lotnisku Żyrzyn z samolotów Eskadry Ćwiczebnej Pilotów. Załogi „Karasi” stanowili nowo mianowani podporucznicy piloci i obserwatorzy ostatniej promocji SPL w Dęblinie (13 promocja) oraz

- 3 pluton - mjr obs. Zygmunt Zbrowski
- 4 pluton - ppor.obs. Kazimierz Grocholski
- Pluton ckm - por.rez.pil. Jan Kaleta

Ponadto w składzie lotniczych oddziałów obrony Warszawy walczyły:

- Batalion Lotniczy kpt.obs. Franciszka Rybickiego
- Batalion balonowy kpt.obs.bal.Józefa Świerzyńskiego (2 kompanie)

Wszystkie wymienione jednostki lotnicze, organizowane doraźnie, nie dysponowały odpowiednim sprzętem. Utworzone na bazie porzuconego sprzętu klubowego, nie odegrały większej roli w działaniach wojennych. Ze względu jednak na ich charakter, wolę walki personelu, nie powinny zostać pominięte w opisie kampanii wrześniowej. Mimo braku samolotów, uzbrojenia, paliwa - jednostki te, wykonując loty łącznikowe lub bliskiego rozpoznania, spełniały swój wojenny obowiązek.

Wbrew przewidywaniom sztabowców Luftwaffe, wojna w Polsce nie była „spacerkiem”!

Jak wynika ze sprawozdania Generalnego Kwatermistrza Luftwaffe, podczas działań wojennych w Polsce niemieckie lotnictwo straciło 734 żołnierzy, w tym::

- 539 żołnierzy personelu latającego
- 66 żołnierzy personelu naziemnego
- 129 żołnierzy z OPL

Straty w sprzęcie wyniosły 285 samolotów zniszczonych w walkach:

- 78 samolotów bombowych (He-111, Ju-86, Do-17)
- 31 bombowców nurkujących Ju-87B „Stuka”
- 67 samolotów myśliwskich Messerschmitt Me-109E
- 12 samolotów myśliwskich ciężkich Messerschmitt Me-110C
- 63 samoloty rozpoznawcze Henschel Hs-126
- 12 samolotów transportowych Junkers Ju-52
- 22 samoloty innych typów

Do tej liczby należy dodać 279 samolotów, które ze względu na rodzaj uszkodzeń doznanych w walkach, zostały skasowane ze stanu Luftwaffe. Tak więc straty lotnictwa niemieckiego w walkach nad Polską wyniosły łącznie 564 samoloty.

Z liczby 285 samolotów zniszczonych w walkach, 150 zestrzelonych zostało przez polskich myśliwców, 88 samolotów zestrzeliła artyleria przeciwlotnicza, natomiast 47 samolotów uległo zniszczeniu przez inne środki obrony przeciwlotniczej i przez strzelców pokładowych polskiego lotnictwa bombowego i rozpoznawczego. Liczba samolotów niemieckich zestrzelonych przez polskich myśliwców mogła by być znacznie wyższa, gdyby nie wycofanie z linii frontu dywizjonów myśliwskich lotnictwa armijnego - już 6 września. Dowodem nie wykorzystanej skuteczności lotnictwa myśliwskiego

Może być wynik zestrzeleń poznańskiego dywizjonu myśliwskiego, którego konto wyniosło 36 samolotów niemieckich zestrzelonych na pewno, przy stosunkowo niewielkich stratach własnych.

AGRESJA RADZIECKA NA POLSKĘ .

Przygotowania do napaści na Polskę prowadzone były już od roku 1938. Podpisanie przez ZSRR paktu Ribentrop-Mołotow spowodowało, że wojska radzieckie w połowie sierpnia 1939 r. zajęły podstawy wyjściowe do zaatakowania Polski, gdy nadarzy się ku temu sposobność.

Pierwsze plany operacyjne zostały zrealizowane już w czasie kryzysu czechosłowackiego, kiedy to zachodnia granica ZSRR została postawiona w stan podwyższonego pogotowia. Ostatecznie w sierpniu 1939 r. przygotowano do uderzenia na Polskę dwa fronty: Białoruski i Ukraiński, które łącznie dysponowały 21 dywizjami piechoty, 16 brygadami kawalerii, 2 korpusami i 10 samodzielными brygadami czołgów.

Siły te wspierane lotnictwem, wyposażonym w około 500 samolotów bojowych. W działaniach przeciwko Polsce udział wzięły samoloty myśliwskie typu I-16, I-152 i I-153 „Czajka”. Bombowce typu SB-2 M-103, SB-2 M-100A, R.-5, szturmowe R.-2 oraz rozpoznawczo-bombowe R.-10.

Wobec skierowania wszystkich sił lotniczych Polski w kierunku południowo-wschodnim, wobec występujących braków paliwa, walki powietrzne z radzieckimi samolotami były sporadyczne. Według posiadanych wiadomości, 17 września 1939 r. polskie lotnictwo myśliwskie zestrzeliło na pewno 3 samoloty radzieckie : ppor. Władysław Gnyś, podczas lotu rozpoznawczego dla pułk KOP „Czortków” ostrzelał nie rozpoznane samoloty radzieckie. Ppor. Tadeusz Koc tego samego dnia około godz. 10.00 zestrzelił radziecki samolot typu R.-5 nad Delatynem. O godz. 11.00 nad Rokitnem stoczył samotną walkę z trzema radzieckimi myśliwcami, ppor. pil. B. Zatorski, zestrzeliwując jednego I-152 i drugiego uszkodził. Sam zginął podczas przymusowego lądowania.

Prawdopodobnie przez polską obronę przeciwlotniczą zostały zestrzelone inne samoloty radzieckie: dwa bombowce SB-2 w rejonie Tarnowica Leśna - Kosowo, jeden SB-2 zestrzelony został nad Ołynią. Być może, straty lotnictwa radzieckiego były by znaczne, ale jak wiadomo, 17 września 1939 r. wszystkie samoloty zdadne do lotu odleciały na lotnisko Czerniowce. Stąd też niewielka liczba zestrzeleń polskich myśliwców.

Straty poniesione przez polskie lotnictwo w wyniku zdradzieckiej napaści ZSRR na Polskę 17 września 1939 r. spowodowane zostały działaniami nie bojowymi. Zdezorientowane polskie dowództwo, nie wydało rozkazu walki z drugim agresorem, w wyniku czego, duża liczba personelu lotniczego, który znalazł się na południowo-wschodnich krańcach Polski, została wzięta bez oporu do niewoli radzieckiej. Szczególnie licznie reprezentowani byli w niewoli radzieckiej oficerowie CWL-1 w Dęblinie, SPRL w Radomiu, SPLT w Warszawie oraz kadra SPLdM w Krośnie. Nie uzbrojone grupy lotników, ewakuujące się, zgodnie z rozkazami

w kierunku granicy rumuńskiej, brane były do niewoli radzieckiej i transportowane w głąb ZSRR.

Tam nastąpił podział internowanych. Oficerowie z zasady kierowani byli do obozów oficerskich NKWD (Kozielsk i Starobielsk), w których zostali wymordowani wiosną 1940 r. Szeregowcy, albo zostali wymienieni i spędzili wojnę za drutami obozów niemieckich, albo też zostali skazani na przymusowe prace w lagrach, gdzie zginęli z głodu i wyczerpania. Straty polskiego personelu lotniczego w wyniku zbrodniczych działań władz radzieckich (NKWD) wyniosły około 75% strat poniesionych przez polskie lotnictwo podczas kampanii wrześniowej.

Zdobycze Armii Radzieckiej w polskim sprzęcie lotniczym ograniczyły się do kilkudziesięciu samolotów starszych typów, które nie zostały użyte przez lotnictwo radzieckie.. Jedynymi cennymi zdobyczami były dwa „Łosie” z 221 eskadry bombowej w Małaszewiczach, które z braku paliwa lądowały na terytorium ZSRR. Zostały one użyte do badań w Instytucie Lotnictwa w Moskwie, a wyniki tych badań posłużyły w późniejszym okresie radzieckim konstruktorom lotniczym. Np. używane w późniejszym okresie wojny radzieckie średnie bombowce Pe-2, posiadały wiele elementów konstrukcyjnych ze zdobytych we wrześniu 1939 r. polskich „Łosi”.

Lotnictwo polskie w końcowej fazie działań wojennych we wrześniu 1939 r. znajdowało się na polowych lądowiskach w południowo-wschodniej Polsce, gdzie zamierzano utworzyć kolejną linię obrony, a jednocześnie umożliwić jednostkom lotniczym przebrojenie się w nowe samoloty zakupione we Francji i Wielkiej Brytanii. Nie wiadomo wówczas, że brytyjskie transporty samolotów, zostały z rumuńskich portów skierowane do portów neutralnej Turcji.

O świcie 17 września 1939 r., Armia Radziecka bez wypowiedzenia wojny przekroczyła granice Polski na całej długości, wspierana działaniami z powietrza. Polskie lotnictwo myśliwskie, które mogło by przeciwstawić się lotnictwu radzieckiemu, nie posiadało zaopatrzenia w paliwo, amunicję ani żywność, a posiadane rezerwy paliwa wystarczały zaledwie na krótki przelot do Rumunii. Działania polskich myśliwców przeciwko samolotom radzieckim nie były w tej sytuacji możliwe, tym bardziej, że polskie lotnictwo skoncentrowane było w rejonie południowo-wschodnim i cała linia frontu od Lwowa po Wilno pozbawiona była osłony z powietrza. Doszło co prawda do kilku spotkań w powietrzu, ale nie miały one większego znaczenia ani wpływu na przebieg wydarzeń.

Wkroczenie Armii Czerwonej do Polski zupełnie zaskoczyło polskie dowództwo. Oficjalnie ZSRR nie wypowiedział wojny Polsce, a jedynie wręczona została ambasadorowi Polski w Moskwie - Wacławowi Grzybowskiemu - nota rządu ZSRR, która uzasadniała wkroczenie wojsk radzieckich do Polski tym, że rząd polski już nie istnieje „że nastąpił zupełny rozpad państwa polskiego - co rzecz jasna - było stwierdzeniem nieprawdziwym. Nie mając możliwości prowadzenia wojny na „dwa fronty” rząd polski i Naczelny Wódz zdecydowali o ewakuacji polskich jednostek wojskowych do Rumunii i na Węgry. 17 września 1939 r. w godzinach popołudniowych w Kosowie, Naczelny Wódz wydał następujący rozkaz:

„Sowiety wkroczyły. Zarządzam ogólne wycofanie na Rumunię i Węgry najkrótszymi drogami. Z Sowiecami nie walczyć, tylko w razie natarcia z ich strony, lub próby rozbrojenia

naszych oddziałów .Oddziały, do których podeszły Sowiety, powinni z nimi pertraktować w celu wyjścia z garnizonów do Rumunii lub Węgier.... ”

Rozkaz ten odczytano w sztabie Naczelnego Dowódcy Lotnictwa, który natychmiast wydał rozkaz o odlocie wszystkich sprawnych samolotów do Rumunii na lotnisko Czerniowce. Rzuty kołowe lotnictwa, zgodnie z tym skierowały się do m. Kutu i przekraczały granice rumuńską. Część personelu lotniczego, odcięta przez wojska radzieckie, usiłowała przedostać się na Węgry, lub dostawała się do niewoli radzieckiej.

Do niewoli radzieckiej dostawały się w zasadzie jednostki szkolne i tyłowe. Spośród lotników wymordowanych w Katyniu, większość stanowią oficerowie Bazy nr 3, pułku lotniczego w Poznaniu, która podczas ewakuacji transportem kolejowym, została zbombardowana przez niemieckie lotnictwo pod Tarnopolem, co spowodowało opóźnienie w ewakuacji. Podobnie jak personel CWL-1 w Dęblinie, SPLdM w Krośnie. Zasadniczym jednak powodem była spóźniona ewakuacja jednostek lotniczych. Jako przykład może tu posłużyć relacja kpt. pil. Stanisława Brzeziny, napisana 26.11.1939 r. w Paryżu, komendanta Szkoły Pilotażu Myśliwskiego w Ułężu k. Dębina.

„...Dnia 19 września ruszyliśmy w kierunku na Podhajce i w Sarkach Średnich natknęliśmy się na oddziały bolszewickie. Bolszewicy nas rozbroili i wzięli do niewoli. Bolszewicy pędzili nas piechotą do Monasterzysk. Dnia 21 września wraz ze swoimi pilotami i oficerami zdecydowaliśmy się uciec z niewoli i przedostać na teren Rumunii. Po ucieczce udaliśmy się do wsi Dobrewody, gdzie zrzuciliśmy mundury i przebraliśmy się w chłopskie ubrania...”

Rozkaz przedzierania się do Rumunii lub na Węgry dotarł do jednostek zbyt późno i nie wszystkie jednostki mogły go wykonać w terminie. Zdezorientowane jednostki szkolne, w oczekiwaniu na rozkazy, często stawały się łupem wojsk radzieckich. Tak było np. z Eskadrą Ćwiczebną Obserwatorów SPL, która została zaskoczona przez radzieckie czołgi na lotnisku Potoczyska. Dowódca eskadry z kilkoma podoficerami zdołał uniknąć niewoli, natomiast pozostali zostali zabrani przez radzieckich czołgistów.

Z południowo-wschodnich obszarów Polski kierowano wszystkich polskich żołnierzy do obozów przejściowych, gdzie przechodzili pod rozkazy NKWD. Tam podlegali szczegółowej selekcji pod względem politycznym, według instrukcji z Moskwy. Oficerowie, jako element niebezpieczny, kierowani byli do oddzielnych obozów przejściowych, skąd po wstępnej selekcji skierowani zostali do Kozielska, Starobielska lub Ostaszkowa. Zarówno Kozielsk, jak i Starobielsk - były obozami mieszanymi. Kierowano tam oficerów różnych rodzajów broni, za wyjątkiem Korpusu Ochrony Pogranicza, Żandarmerii, wywiadu wojskowego, policji państwowej i sądownictwa. Ci ostatni kierowani byli do obozu w Ostaszkowie, o szczególnym rygorze. 3 października 1939 r. szef NKWD - Ławrentij Beria wydał okólnik do wszystkich Zarządów NKWD, na terenie których znajdowały się obozy przejściowe, aby dokonano segregacji jeńców według tego okólnika. W.g zarządzenia Berii generałowie, oficerowie starsi i urzędnicy państwowi winni być skierowani do Starobielska, kadra wywiadu, kontrwywiadu, żandarmerii, służby więziennej i policji - powinna zostać osadzona w obozie ostaszkowskim. Pozostali oficerowie winni być kierowani do Kozielska.

Według danych Zarządu NKWD do spraw Jeńców Wojennych i Internowanych, do niewoli radzieckiej zostało wziętych 130.242 żołnierzy, z czego zwolniono do domów 42.400 żołnierzy, których miejsce urodzenia znajdowało się na terenach zajętych przez ZSRR. 42.492 żołnierzy przekazano Niemcom. 15.131 oficerów przekazano do dyspozycji Zarządów NKWD, na terenie których znajdowały się wspomniane obozy. Oficerowie wymienieni w tej liczbie, podlegali I Wydziałowi Specjalnemu NKWD, a zatem podlegali „specjalnemu” potraktowaniu.. Jak owo „specjalne” potraktowanie wyglądało, okazało się później, po odkryciu grobów katyńskich. Kula w tył czaszki, związane ręce i wieczny odpoczynek w masowym grobie. Jeżeli przyjąć, że sprawozdanie Zarządu NKWD do spraw Jeńców Wojennych i Internowanych jest prawdziwe i rzetelne, to odliczając 432 jeńców, którzy przez Pawliszczew Bór dotarli do Griazowca z wymienionych trzech obozów, to śmierć z rąk radzieckich oprawców poniosło 14.699 polskich oficerów. Nie jest to liczba ostateczna, ponieważ wielu oficerów uniknęło śmierci w Katyniu czy Charkowie, ale zmarło z głodu i wycieńczenia w łagrach.

I trzeba tu wyraźnie powiedzieć; to wszystko co stało się po dniu 17 września 1939 r. działo się za cichą aprobatą rządów naszych sojuszników - Francji i Wielkiej Brytanii. Polski protest wobec zdradzieckiej napaści ZSRR, złożony rządowi Francji i Wielkiej Brytanii nie wywołał żadnych skutków na arenie międzynarodowej. Zarówno rząd francuski, jak i brytyjski, kierując się własnymi interesami politycznymi, w sposób dyplomatyczny uniknęły odpowiedzi na polskie noty protestacyjne. Rządy Francji i Wielkiej Brytanii przez swoich przedstawicieli w Moskwie złożyły noty w sprawie agresji radzieckiej na Polskę, jednak utrzymane były one w takim tonie, z którego nic nie wynikało. Zarówno Francja jak i Wielka Brytania były zainteresowane w utrzymaniu dobrych stosunków z ZSRR i dlatego nie zajęły jasno sformułowanego stanowiska w tej sprawie.

Podobnie zresztą, jak i sprawa Katynia, która znana była Churchillowi i Rooseveltowi od samego początku. Zgodnie z zasadą: nie drażnić niedźwiedzia, w późniejszych latach sprawę wymordowania polskich oficerów w ZSRR pomijano milczeniem. W podobny sposób sprawę mordy katyńskiego potraktowano na procesie norymberskim. Ale jak wspomniano, lotnicy polscy ginęli nie tylko od kul zbrodniarzy spod znaku NKWD. Ginęli także z głodu i wycieńczenia w łagrach Syberii, posiołkach Kazachstanu i innych obozach pracy przymusowej. Tylko nieliczni przeżyli. O warunkach, w jakich żyli Polacy (i nie tylko) w radzieckich łagrach, opowiada relacja jednego z tych, którzy przeżyli.

„...My paliliśmy się efektownie, więc gdy Pruski (pilot) rozbił grata na jakiejś łące, choć postrzelony wyskoczyłem i odbiegłem od palącego się „Karasia”. Miałem przestrzeloną twarz, prawie urwane prawie ramię, 4 przestrzały prawej nogi i palący się mundur. Potem straciłem przytomność, ostrzelali nas Ukraińcy, przeganiały bombowce na szosie do Tarnopola... A potem w szpitalu zacząłem gnić. . Tak po prostu gnić przez pełne 5 miesięcy.

W październiku NKWD zlikwidowało szpital polowy nr 504 wywożąc rannych, nawet amputowanych do Starobielska i Kozielska. Tych nazw wówczas nie znaliśmy. Trzynastu nie nadających się do transportu pozostawiono w szpitalu pod opieką czekistów. Ja byłem wśród nich. Bandaże były z pakunkowego papieru, brak leków, żywności. Życie uciekało powoli, ale

nieublaganie. Powiesiłem się na ręczniku i stoczyłem z łóżka. Odwiązali i ocucili. Nawet na to byłem za słaby. Ale dla NKWD zawsze groźny. W grudniu lekarz powiedział, że za trzy dni nas wywiozą. Zgodziłem się na zastrzyk. Spisano akt zgonu, wywieziono do kostnicy. Stamtąd do oddziału chorych na tyfus. Trzy miesiące przetrzymano mnie w wannie- można się przyzwyczaić. Potem nocą lutową zamieszkałem w czyjejs piwnicy. Czasem wychodziłem nocą i wtedy przeczytałem plakat: za przechowywanie uciekinierów - 4 lata obozu pracy i zsyłka! Lutową nocą, wojskowym pociągiem sowieckim przedostałem się do Lwowa. Tam narażałem innych, zagrożonych tym samym ukazem. Widziałem aresztowania marcowe, trupy jak kłody wyrzucane z wagonów na Lewandówce. Potem zabrano moich gospodarzy - mnie nie - nie było mnie na liście. Nie zameldowany. Poszliśmy na granicę z kolegą. Śniegi w Karpatach były jeszcze głębokie. Złapano nas i dostaliśmy trzy lata za ucieczkę. Śmiałyśmy się - nikt nie wierzył, by to draństwo przetrwało rok. Po siedmiu miesiącach w stryjskim więzieniu już się nie śmiałyśmy. Traciliśmy energię i..nadzieję.

Potem była nie kończąca się turystyka: więzienie Brygidki we Lwowie, więzienie w Kijowie, Charkowie, Czelabińsku. W Charkowie aresztowani krasnoarmiejcy usiłowali mnie rozebrać na 40-to stopniowym mrozie.. Wbiłem sześćo calowy gwóźdź jednemu w oko i zostawili mnie w spokoju. Jeszcze przedtem, pod Winnicą, przepiłowaliśmy deski podłogi wagonu. Ci właśnie czerwonoarmiejcy nas sypnęli.

7 łagpunkt Niżnopojeńskiego Oddziału Krasłaga był koszmarem nawet w porównaniu z więzieniem. Potworny głód, wszy i mróz 40-to stopniowy, prawdziwy, syberyjski. I praca, do której pędzono biciem, kopniakami, pod karabinem, szczując psami. Byłem słaby, byłem inwalidą, poznałem rosyjski, kupiłem sobie miejsce za resztkę odzienia. Uczyłem się sztuki przeżycia. Potem jesienią przyszła amnestia Sikorskiego. Zwalniali kogo chcieli - Ukraińców z Polski, Żyda z Berlina co miał polski paszport - i Polaków też. Niewielu, może 10-15%. Opornie. Z ociąganiem. Przestali, gdy wybuchła historia Katynia. Po zerwaniu stosunków dyplomatycznych z Londynem otrzymaliśmy nowe wyroki i dożywocie. Bez sądu, bez procesu, równiutko, jak po sznurku. Jak przedtem Chińczycy, potem Japończycy, potem Niemcy z Powoźża - od wieków radzieccy obywatele, jak Czezeńcy, Koraczaje - po co resztę wymieniać..

Potem było coraz gorzej. Walczono pod Stalingradem. A potem było jeszcze gorzej - bo Sowietci parli naprzód. Więźniowie marli masami. Nieważne - sprowadzono innych. Ukraińców za współpracę z Niemcami, Estończyków, Litwinów, Łotyszy. Prawie wyłącznie inteligencję.

Ci marli masami, po dwu, trzech miesiącach pobytu. Głód był nieprawdopodobny. Żarłem trawę, trujące grzyby, korę z osiki, wątrobę Litwina... Nie paliłem, wymieniałem machorkę na chleb i przeżyłem. Ci, co robili odwrotnie, szli nieodwołalnie do ziemi

Potem w 1944 r. przysłano faszystów pod specjalnym konwojem. Bagnety, psy, strzał w potylicę, zakaz rozmów. Zrobili mnie ich przełożonym. Mówili po polsku. Same dzieciaki, kilkunastoletnie z okolic Wileńszczyzny. Dostali po dziesięć lat za dezercję. Po prostu uciekli do lasu przed branką do Armii Czerwonej. Byli młodzi, szybko doszli do siebie po zabójczym

transporcie. Było krótkie lato syberyjskie, mnóstwo trawy, grzybów i jagód. I mieli jeszcze prawdziwego zwierzaka syberyjskiego za dziesiętnika - mnie.

W początkach, jeszcze w 1942 r. po otrzymaniu dożywocia rzuciłem pracę. Brygadier, były sierżant NKWD uderzył mnie. Odczekałem, zarząbałem go siekierą, od tyłu, na raty, bo nie miałem siły. Nawet mnie nie podejrzewano - zresztą nikt nie dbał, żywy czy martwy - byle stan się zgadzał. Potem w obozie, nocą, znany bandzior chciał mi odebrać zupę. Dostał nożem w wątrobę. Zaczął ryczeć, więc komendant zamknął go do karczeru. Do rana zeszywniał. Potem jeden Kazach, nauczyciel, nie chciał mi pomóc w ładowaniu sani. Dostał cechówką w łeb i wpadł w ognisko. Zostały tylko resztki filcowych walonek. Sanie załadowałem sam. I znowu nic się nie stało - stan się zgadzał.

Nawet dziś nie mam wyrzutów sumienia. Przeżyłem lata obozu, jak umiałem. Zdychałem z głodu, miałem szkorbut i ważyłem 37 kg. Ze szpitala znajomy Ukrainiec zabrał mnie do stajni, bo był zawiadowcą. W dwa miesiące ważyłem 80 kg. - dzięki kradzieży owsa. Z 70 koni tylko 5 przeżyło zimę. A potem, już w 1945 r. wezwał mnie prokurator i zapytał, czy pójdę do wojska. Do jakiego? - Do Czerwonej Armii. Oczywiście odpowiedziałem - nie!. To idź. Zdechniesz w łagrze - Powiedział prokurator....”

Polski „łagiernik” przeżył, wbrew przepowiedniom prokuratora. Może po to, by opowiedzieć to wszystko - co opowiedział? - Ta jedna relacja - myślę - wystarczy za wszystko. Mogę tylko dodać, że ów podporucznik lotnictwa wrócił do Polski dopiero po śmierci Stalina. Ukończył studia i udało mu się wyjechać do USA.

Relacji tych, którym udało się przeżyć łagry jest więcej. Celem przytoczonej jest pokazanie na jednym przykładzie warunków, w jakich żyli polscy jeńcy, więźniowie, a także zwykli ludzie, skazani na przymusowe roboty i deportacje tylko dlatego, że byli Polakami.

O Katyniu napisano już sporo. Chciałbym jednak przytoczyć dokument niezwykle, sporządzony przez lotnika, ppor. rez. pil. Zbigniewa Rowińskiego, w cywilu prokuratora z Poznania, jeńca Oflagu IIC Woldenberg, który w kwietniu 1943 r. wraz z grupą polskich oficerów przewieziony został przez Niemców do Katynia. Dokument napisany w Rzymie 27.IX.1945 r. podpisany został przez wszystkich oficerów z ppłk Stefanem Mossorem na czele.

1) Stan zwłok: częściowo zmumifikowane w suchym piasku, nierozpoznawalne pod względem rysów, natomiast dokumenty, dystynkcje, kolor włosów, patki, guziki, gatunki materiałów - rozpoznawalne. Dokumenty i fotografie przeważnie w niezłym stanie. Według stanu zwłok trudno laikowi określić ich czas przebywania w ziemi. Obecny na miejscu prof. Uniwersytetu Wrocławskiego - Buhtz, określa czas na około 2 lata.

2) Zwłoki noszą mundury, dystynkcje, oznaki, krój butów angielski oficerskich - bez wątplenia polski. Wszędzie pieniądze papierowe polskie. Stan zbutwienia mundurów odpowiada mniej więcej temu okresowi i stanowi zwłok. Pewna część, nieliczna w cywilnych ubraniach.

3) Wszystkie oglądane zwłoki (jedne wykopane osobiście), wykazują dziury od kul rewolwerowych. Wlotowe z tyłu, wylotowe na ciemieniu lub na skroniach. Część zwłok ma ręce związane, przeważnie na plecach (jedne odkopane osobiście). Podobnie związane zwłoki

znaleziono w zapoczątkowanych odkrywkach po drugiej stronie drogi, gdzie według zeznań świadków i prof.B. leżały zwłoki bolszewików z przed 5 do 8 laty.

4) Liczba: na przypuszczalnym obszarze wykopano dotąd 4 doły, w których od 1 do 2 metrów leży pokład wielowarstwowy zwłok, z których pierwsza warstwa została wybrana i wyłożona na powierzchnię, celem identyfikacji (około 300). Z tych identyfikowanych zostało na podstawie dokumentów, papierośnic, książeczek oszczędnościowych, korespondencji, znaczków tożsamości

- około 160. Reszta z powodu braku dystynkcji i dokumentów - w tym część cywilnych- niemożliwa do zidentyfikowania. Mundury polskie. Następne warstwy jeszcze nie wyjęte mają liczyć 12 warstw do wody gruntowej. W rogu jednego z dołów zrobiono sztolnię, celem stwierdzenia ilości warstw. Na dnie sztolni woda gruntowa. Grubość dna sztolni około półtora metra.

5) Liczba ogólna: władze niemieckie oceniają ją na 10 do 12 tysięcy podając następujące podstawy: a) powierzchnia przypuszczalnego ogólnego grobu masowego oraz grubość pokładów zwłok, stwierdzona grubość pokładu widoczna w sztolni, półtora metra, ze wszystkich ścian grobów sterczą głowy lub kończyny co wskazuje, że między czterema otwartymi dolami są również zwłoki - ile nie wiadomo; b) zeznania świadków, co do ilości nadchodzących transportów kolejowych na stację Gniezdowo oraz ze stacji samochodami GPU na miejsce stracenia.

6) Prace ekshumacyjne prowadzi oficer niemieckiej policji polowej przy pomocy prof.medycyny sądowej z Wrocławia w stopniu Stabsarzta. Na miejscu delegaci z polskiego PCK z Warszawy w liczbie 3-ch, którzy mają pozostać do końca prac i pomóc w zidentyfikowaniu zwłok i urządzeniu

następnego wspólnego grobu. Każde zwłoki po ekshumacji lub kolejnej identyfikacji otrzymują na szyję metalowy znaczek z kolejnym numerem, który odpowiada numerowi na liście ekshumacyjnej i numerowi koperty z dokumentami.

7) Dokumenty znalezione, są umieszczone po przesuszeniu w pobliskiej leśniczówce w prowizorycznych gablotkach z kopertami i numerami. Tamże są odczytywane, tłumaczone, częściowo fotografowane i t.d Część z nich (pamiątniki) ma być poddana procesowi chemicznemu, celem odczytania miejsc obecnie nieczytelnych. Stan dokumentów na ogół niezły, niektóre fotografie i korespondencja w stanie zupełnie dobrym, b.łatwa do rozpoznania lub odczytania.

8) Dokumenty gen.Smorawińskiego, zwłaszcza legitymacja wojskowa i książeczka PKO z Lublina, zachowane dobrze. Na zwłokach spodnie z generalskimi lampasami.

Dystynkcje generała brygady wyraźne, twarz nie rozpoznawalna. U gen.Smorawińskiego znaleziono srebrną papierośnicę z nałożonymi złotymi podpisami nieczytelnymi.

9) Znalaziona korespondencja adresowana z Polski(prawie wyłącznie pocztówki) adresowana na obóz kozielski. Najpóźniejsze daty wysyłki na pieczęciach pocztowych korespondencji, styczeń,luty 1940 r.

10) Przy dwóch zwłokach znaleziono lakoniczne zapiski pamiętnikarskie w kalendarzyku. W jednym z nich zapiski doprowadzone są do 1 stycznia 1040 r., a w drugim do 15 marca 1940 r. (ppor. Bartys Jan z Krakowa)

Powyższe dane uzgodniono przez wszystkich oficerów, którzy byli na miejscu.

Rzym, 27.XI.1945 r.

**LOTNICY POLEGLI, ZMARLI Z RAN, ZAGINIENI PODCZAS
KAMPANII WRZEŚNIOWEJ 1939**

ADAMCZUK STANISŁAW ppor.techn. Absolwent 4 promocji SPLT w Warszawie, mianowany ppor.techn. w 1939 r. Przydzielony do Bazy nr 1 w Warszawie, wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku wschodnim. Po rozbiciu Bazy pod Mrozami, powrócił do Warszawy i brał udział w walkach w obronie miasta. 26 września 1939 r. na rozkaz dowódcy armii „Warszawa”, wraz z innymi lotnikami wystartował na łącznikowym samolocie RWD-8 z lotniska Mokotowskiego. Według niepotwierdzonych danych zginął w wypadku lotniczym podczas przymusowego lądowania. Miejsce grobu nieznane.

ADAMCZYK MIECZYŚLAW

kpr.rez.pil. ur. 1.I.1909 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do eskadry szkolnej. Pozostał w Warszawie i wykonywał loty łącznikowe i rozpoznawcze na rzecz dowództwa armii „Warszawa”. 27 września 1939 r. wystartował z lotniska Okęcie na samolocie RWD-8 wraz z por.obs. Bolesławem Gizą z zamiarem ewakuacji do Rumunii. Po starcie, wskutek awarii silnika, zmuszony do lądowania w nieznanym terenie, na polach wsi Czarnów pod Skolimowem - skapotał. Obaj lotnicy zginęli. Początkowo pochowani zostali na miejscu wypadku, następnie ekshumowani na Cmentarz Wojskowy na Powązkach w Warszawie. Kpr. Adamczyk spoczywa w grobie nr 1, rząd 7, kwatera C-1

ADAMCZYK STEFAN

szer. sł. czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej, przydzielony został do kompanii lotniskowej CWL-1 w Dęblinie. Zginął na posterunku 2.09.1939 r. po południu, podczas kolejnego nalotu niemieckiego na lotnisko. Pochowany został w zbiorowej mogile Żołnierzy Września na cmentarzu komunalnym przy ul. Warszawskiej w Dęblinie.

ANDRUSZKO TADEUSZ II

kpr.pil. ur. 1919 r.

Absolwent SPLdM w Krośnie, w czerwcu 1939 r. przydzielony został do 6 pl we Lwowie, otrzymał przydział jako nadliczbowy pilot do III/6 dywizjonu myśliwskiego, skierowanego do dyspozycji lotnictwa armii „Łódź”. Zginął 6 września 1939 r. podczas ewakuacji wraz z rzutem kołowym dywizjonu, w czasie bombardowania pod Grójcem. Pochowany został w zbiorowym grobie żołnierzy Września na cmentarzu w Grójcu.

ANTONIEWSKI LEONARD

kpr.pil. ur. 1909 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, po jej ukończeniu przydzielony został do 3 pl w Poznaniu. W dniu wybuchu wojny pełnił funkcję instruktora pilotażu w eskadrze szkolnej. Wraz z personelem eskadry ewakuował samoloty na lotnisko w Łucku Zginął podczas bombardowania Łucka 7 września 1939 r. pochowany został w zbiorowej mogile żołnierzy Września na cmentarzu w Łucku

BABAŃCZYK STANISŁAW

kpr.strz.rtg ur.15.10.1918 r. w Jasienicy pow.ostrołęcki.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 216 eskadry bombowej „Łosi”. 7 września 1939 r. wystartował z lotniska Stara Wieś, na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr fabr.72.174 w składzie załogi: ppor.pil. Władysław Ryżko, por.obs.Ludwik Maślanka i kpr.strz.rtg Florian Korek, na lot bojowy z zadaniem wykonania bombardowania niemieckich jednostek pancernych w rejonie Maków Mazowiecki - Rożan. Po starcie, polskie „Łosie” zostały zaatakowane przez 12 Messerschmittów Me-109E w rejonie Radzymina. Pilot i obserwator uratowali się skacząc ze spadochronami. Obaj strzelcy zginęli na swoich stanowiskach w walce z niemieckimi myśliwcami. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Ciemne k. Radzymina.

BACHUR BAZYLI

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej, przydzielony do kompanii lotniskowej CWL-1 w Dęblinie, zginął na posterunku 2 września 1939 r. podczas popołudniowego nalotu niemieckiego na lotnisko. Pochowany został we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu komunalnym w Dęblinie przy ul. Warszawskiej.

BALIŃSKI JAN

kpt.obs. ur.6.VIII.1909 r.

Absolwent Oficerskiej Szkoły Piechoty w Ostrowi Mazowieckiej, ochotniczo zgłosił się do lotnictwa i po ukończeniu kursu obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie, otrzymał przydział do 1 pl w Warszawie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako oficer taktyczny 212 eskadry bombowej „Łosi”, a od 3 września 1939 r. dowodził tą eskadrą. 5 września 1939 r. wystartował z lotniska Kuciny pod Łodzią na samolocie Fokker F-VIII/B/3m nr 70.11 z załogą w składzie: plut.pil. Julian Pieniążek, kpr.mech. Stefan Gadomski i kpr.mech. Bolesław Szczepański z zadaniem przelotu na lotnisko Ułęż pod Dęblinem. W chwili startu lotnisko zostało zaatakowane przez 9 Messerschmittów Me-109E, z których trzy podjęły pościg za startującym Fokkerem. Ostrzelany nad Puczniewem uszkodzony Fokker zdołał wylądować na pobliskim polu. Załoga wyszła z wypadku bez szwanku, za wyjątkiem kpt.Balińskiego, który ciężko ranny, został przez miejscową ludność odwieziony do szpitala wojskowego w Łodzi, gdzie zmarł tego samego dnia wieczorem. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu wojskowym Doły w Łodzi. Kpt.Baliński pośmiertnie odznaczony został Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, rozkazem Naczelnego Wodza ZSP na Zachodzie nr 5/4

BARAN ADAM

st.sierż.pil. ur.19.XI.1904 r.

Szef pilotów 26 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej w 1939 r. do dyspozycji lotnictwa armii „Kraków”. II pluton tej eskadry został oddany do dyspozycji dowódcy 7 DP. 1.IX.1939 r. wystartował około godz.13.00 z por.obs. L.W.Wrzeszczem na samolocie R.-XIII/D „Lublin” z lotniska Zarębnice z zadaniem przeprowadzenia rozpoznania ruchów wojsk niemieckich w rejonie Lubliniec - Częstochowa, oraz nawiązania łączności z jednostką sąsiadującą z 7 DP od południa. Nad wsią Strzebin samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę przeciwlotniczą. Obaj lotnicy zginęli. Początkowo pochowani w Strzebinie, po wojnie zostali ekshumowani na Cmentarz Centralny w Gliwicach.

BĘDZIŃSKI WŁADYSŁAW

kpr.mech.ur.12.VII.1911 r.

Ukończył kurs mechaników lotniczych we Lwowie, a następnie Podoficerską Szkołę Lotniczą w Bydgoszczy. Początkowo pełnił służbę w 5 pl w Wilnie, skąd w 1937 r., przeniesiony został do CWL-1 w Dęblinie i przydzielony do Bazy Dęblin. Po ewakuacji CWL-1 we wrześniu 1939 r. pozostał w Dęblinie z zadaniem wysadzenia zbiorników benzyny lotniczej, z chwilą zbliżenia się Niemców. Zginął podczas wykonywania tego rozkazu 12.IX,1939 r.

BIAŁY BRONISŁAW

plut.mech. ur.18.IV.1913 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Lotniczej w Bydgoszczy, początkowo mechanik w 3 pl w Poznaniu, od 1938 r. w 5 pl w Wilnie-Lidzie. Brał udział w kampanii wrześniowej jako mechanik samolotowy 55 samodzielnej eskadry bombowej „Karasi”. Wobec bombardowania lotniska Marynin pod Radzyminem, eskadra otrzymała rozkaz przebazowania na lotnisko Marianów koło Radzyna Podlaskiego. Plut.B.Biały wystartował na przelot na nowe lotnisko na stanowisku strzelca „Karasia” nr fabr.44.86 wraz z kpr.pil.M.Wasiakiem i dowódca eskadry kpt.obs. J.L.

Skibińskim. Wskutek błędu w pilotażu samolot rozbił się podczas podchodzenia do lądowania. Zginęła cała załoga.. Pochowani zostali na cm. wsi Wojcieszków koło Łukowa.

BIEŃKOWSKI WACŁAW

szer.rez. ur.1909 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do kompanii lotniskowej CWL-1 w Dęblinie, podczas nalotu na lotnisko 2.IX.1939 r. został ciężko ranny. Wraz z personelem CWL-1 ewakuował się do Rumunii, gdzie internowany został w obozie w Babadag i umieszczony w obozowym szpitalu.Zmarł w obozie wskutek odniesionych ran 4.II.1940 r. Pochowany został na cmentarzu obozowym w Babadag, Rumunia.

BILIŃSKI STANISŁAW

kpr.strz.rtg. ur.1919 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony w 1938 r. do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej w 1939 r. jako strzelec pokładowy 212 eskadry bombowej „Łosi”. W

dniu 10 września 1939 r. wystartował na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr 72.176 z lotniska Gnojno k. Włodzimierza Wołyńskiego w składzie załogi: plut.pil Czesław Dziekoński, por.obs. Jan Gumkowski i sierż.strz. Władysław Serafin, na lot bojowy z zadaniem rozpoznania i bombardowania Niemców na szosie Jarosław - Lwów. Po wykonaniu zadania, podczas lotu powrotnego, wobec awarii silnika, w zapadających ciemnościach, załoga opuściła samolot skacząc na spadochronach. Kpr.Biliński nie powrócił do eskadry i jego los jest nieznany. Prawdopodobnie został zamordowany przez Ukraińców.

BILLEWICZ WITOLD por.rez.doc.dr Wykładowca SPLT w Warszawie, wraz z personelem Bazy nr 1 ewakuował się w kierunku południowo-wschodnim i dołączył wraz z grupą lotników do wojsk SGO „Polesie” Zginął w bitwie pod Kockiem 2.X.1939 r.. Pochowany na cmentarzu wojennym w Kocku, po wojnie ekshumowany został na cmentarz wojskowy na Powązkach w Warszawie

BOBER MIKOŁAJ

kpr.rez.mech. ur.1909 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 6 pl we Lwowie, przydzielony został jako mechanik do 63 eskadry obserwacyjnej. Wobec wcześniejszego odejścia eskadry na lotnisko operacyjne, pozostał w Bazie we Lwowie. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Skniłów. Pochowany został we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cm. Janowskim we Lwowie.

BOCIAN STANISŁAW

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 3 pl w Poznaniu, w dniu wybuchu wojny pełnił służbę w kompanii lotniskowej bazy nr 3. Zginął podczas bombardowania lotniska Ławica 1.IX.1939 r. Pochowany został w zbiorowym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu wojskowym w Poznaniu.

BOCZUŁA MARIAN

kpr.strz.rtg. ur.5.III.1915 r.

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej, ukończył kurs strzelców pokładowych, a następnie Podoficerską Szkołę Lotnictwa w Bydgoszczy. W przededniu wybuchu wojny był instruktorem strzeleckim w 213 eskadrze szkolnej „Łosi”. Ciężko ranny podczas bombardowania lotniska Okęcie 5.IX.1939 r., przewieziony do szpitala Ujazdowskiego, zmarł z odniesionych ran 1.X.1939 r. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr 9, rząd 7, kwatera B-25.

BORYS WŁADYSŁAW

plut.pil. ur.20.III.1911 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, przydzielony do 5 pl w Wilnie-Lidzie brał udział w kampanii wrześniowej jako pilot 51 eskadry rozpoznawczej przydzielonej do SGO „Narew”. 16.IX.1939 r. odebrał z bazy nr 5 w Wilnie-Lidzie samolot PZL P-23B „Karaś” po dokonanych remoncie i następnego dnia około godz.6.00 wystartował z załogą w składzie: por.obs.L.Łacina i por.obs.K.Radatz z zadaniem przelotu do eskadry. Na wysokości około 200

metrów, w odległości około 2 km od lotniska samolot eksplodował w powietrzu. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Lidzie. Plut. W. Borys pośmiertnie odznaczony został Krzyżem Walecznych (Dz.Pers.nr 5/47).

BORZĘCKI CZESŁAW

plut.pil. ur.14.II.1916 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, przydzielony został do 5 pl w Wilnie-Lidzie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 55 samodzielnej eskadry bombowej. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Marynin na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: por.obs.T.Frąckowiak i kpr.strz.C.Buziuk z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych w rejonie Częstochowa-Radomsko. Nad celem samolot dostał się w zmasowany ogień obrony plotn. i w płomieniach runął na ziemię koło wsi Olszynki. Zginęła cała załoga. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Kobiełe Wielkie koło Radomska.

BROSZ MARIAN

szer.rez. ur.21.VIII.1913 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do kompanii lotniskowej 1 pl na Okęciu w Warszawie, brał udział w walkach w obronie miasta. Wskutek ran odniesionych podczas walk wrześniowych, zmarł 1.VII.1942 r. w Szpitalu Ujazdowskim w Warszawie. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach, grób nr 1a, rząd 3, kwatera C-24.

BRUSKI JAN

ppor.rez.obs. ur.27.I.1905 r. w Przyłomie

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej jako obserwator 32 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”. 5.IX.1939 r. wystartował z lotniska Sokolniki na samolocie PZL P-23B „Karaś” z załogą w składzie: kpr.pil.H.Rejak i kpr.strz.K.Hadyniak na lot bojowy z zadaniem przeprowadzenia rozpoznania ruchów wojsk niemieckich w rejonie Radomsko-Gorzkowice-Kamieńsk-Przedbórz. Podczas wykonywania zadania samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce i zestrzelony w rejonie Parzęczewa. Cała załoga zginęła. Pochowani początkowo na cmentarzu parafialnym w Parzęczewie, po wojnie ekshumowani zostali na cmentarz wojenny w Łęczycy.

Ppor.Bruski spoczywa w grobie nr 560.

BRZESKI MICHAŁ

por.obs. ur.29.IX.1914 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Piechoty w Ostrowi Mazowieckiej, po obowiązkowej praktyce w pułku piechoty, ochotniczo zgłosił się na kurs obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 6 pl we Lwowie. 3.III.1938 r. awansowany do stopnia porucznika, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 64 eskadry bombowej. 2.IX.1939 r. wystartował z lotniska Nosów w składzie VI dywizjonu (18 samolotów), na samolocie PZL P-23B „Karaś” nr 44.175

wraz z załogą: plut.pil. Kazimierz Sobczak i kpr.strz.Franciszek Okoński na lot bojowy, z zadaniem bombardowania niemieckich jednostek pancernych w rejonie Kłobuck- Herby-Nowe-Częstochowa. Po wykonaniu zadania samolot dostał się w silny ogień niemieckiej opl. Pilot i strzelec zostali ranni, jednak zdołano wylądować w przygodnym terenie. Od pocisków wroga zginął tylko obserwator. Pochowany został we wsi Kiedrzyń koło Częstochowy, na placu przy kościele.

BRZEZIŃSKI BOLESŁAW

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 1 pl w Warszawie, w marcu 1939 r. odkomenderowany został do kompanii lotniskowej Bazy Brześć nad Bugiem. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu wojennym w Brześciu nad Bugiem.

BRZEŹNIAK ZBIGNIEW

kpr.pil. ur.23.IV.1919 r.

Absolwent Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Krośnie, przydzielony do 6 pl we Lwowie, wcielony został do składu III/6 dywizjonu myśliwskiego jako nadetatowy pilot. W sierpniu 1939 r. wraz z dywizjonem przeszedł na lotnisko polowe Widzew-Ksawerów pod Łodzią. Jednak z braku samolotów nie brał udziału w walkach. 6.IX.1939 r. ewakuował się rzutem kołowym z Łodzi w kierunku Warszawy. Rzut kołowy był dwukrotnie atakowany przez niemieckie lotnictwo. Rano, podczas pierwszego nalotu pod Brzezinami kpr.Brzeźniak został lekko ranny, w czasie drugiego nalotu pod Grójcem, w godzinach popołudniowych – zginął od wybuchu bomby. Pochowany został we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu w Grójcu.

BRZOSTOWSKI LUCJAN

ppor.pil. ur.3.Vi.1917 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie (12 promocja), w czerwcu 1939 r. skierowany został na praktykę do 1 pl w Warszawie. Po przeszkoleniu w 213 eskadrze szkolnej „Łosi” otrzymał przydział do 221 eskadry bombowej „Łosi” na lotnisko Małaszewicze. 17.IX.1939 r. o godz.9.00 wystartował z lotniska Małaszewicze na nie uzbrojonym „Łosiu” wraz z kpr.mech. S.K.Pietrzakiem i szer.Czarnockim, z zamiarem przelotu do Rumunii. Po starcie i nabraniu wysokości około 150 m. samolot runął na ziemię grzebiąc pod swoimi szczątkami załogę. Pochowani zostali wszyscy na cmentarzu w Brześciu n.Bugiem

BUTOWT - ANDRZEJKOWICZ TADEUSZ

por.rez.pil. ur.1.I.1896 r.

Oficer II Brygady Legionów, brał udział w I wojnie światowej oraz w Powstaniu Wielkopolskim, a następnie w wojnie polsko-radzieckiej w 1920 r. Od 1923 r. przeniesiony do korpusu oficerów lotnictwa po ukończeniu kursu pilotażu w 3 pl w Poznaniu. Latał w eskadrach liniowych 3 pl w Poznaniu do 1932 r. Po wypadku lotniczym, wskutek utraty zdrowia,

przeniesiony został w stan spoczynku. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do dyspozycji szefa sztabu lotnictwa armii „Poznań”, jako oficer do zleceń. Wraz z oficerami sztabu brał udział w walkach na ziemi w rejonie Żychlina. Pochowany bezimiennie na cmentarzu wsi Dobrzelin koło Żychlina Odznaczony był za udział w wojnie 1920 r. dwukrotnie Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości.

BUZIUK CZESŁAW WIKTOR

kpr.strz. ur.18.04.1918 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony w 1938 r. do 5 pl w Wilnie-Lidzie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 55 samodzielnej eskadry bombowej. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Marynin na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: por.obs.T.Fraćkowiak i plut.pil.C.Borzęcki na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych w rejonie Częstochowa-Radomsko. Po wykonaniu zadania samolot dostał się w zmasowany ogień niemieckiej opl i w płomieniach runął na ziemię koło wsi Olszynki. Zginęła cała załoga. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Kobile Wielkie koło Radomska.

BYKOWSKI MIECZYSLAW

ppor.obs. ur.7.XII.1914 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Piechoty w Ostrowi Mazowieckiej, promowany do stopnia ppor.15.X.1936 r. Po promocji przydzielony został do 31 pp., a po roku służby zgłosił się ochotniczo do lotnictwa. Skierowany do CWL-1 w Dęblinie, po ukończeniu kursu obserwatorów w 1938 r. przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 212 eskadry bombowej „Łosi”. 4.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kuciny pod Łodzią na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr fabr.72.45 jako dowódca załogi w składzie: kpr.pil. Kazimierz Kaczmarek, kpr.strz.rtg L.Zimmermann i kpr.strz.rtg. M.Gargol na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Radomsko-Kamieńsk. Po wykonaniu zadania, podczas lotu powrotnego samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce i zestrzelony nad wsią Drużbice. Z całej załogi uratował się tylko pilot, który został wzięty do niewoli niemieckiej. Pozostali członkowie załogi zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Drużbice k.Piotrkowa Trybunalskiego.

BYLEBYŁ ANDRZEJ

kpr.strz. ur.7.III.1915 r.

Po odbyciu zasadniczej służby wojskowej w 3 pl w Poznaniu, pozostał jako nadterminowy. Ukończył kurs strzelców pokładowych w LSSiB w Grudziądzu i po powrocie do pułku otrzymał przydział do 32 eskadry liniowej. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy tej eskadry, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź” 9.IX.1939 r. po wyłączeniu eskadry z dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”, wystartował z lotniska Piastów pod Radomiem na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: por.obs.

B. Wojciechowicz i sierż.pil.W.Gintrowski celem przelotu na lotnisko polowe pod Międzyrzeczem Podlaskim. W rejonie wsi Dołha samolot został zaatakowany przez niemieckiego myśliwca i po uporczywej walce zestrzelony. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Dołha k. Białej Podlaskiej.

CEPUCH JULIAN

st.szer.rez. ur.11.IV.1908 r

.Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 pl w Krakowie, przydzielony został do kompanii lotniskowej Bazy nr 2. Ciężko ranny podczas bombardowania lotniska Rakowice w pierwszym dniu wojny, zmarł z ran w szpitalu 19.IX.1939 r. Pochowany został na cmentarzu Rakowickim w Krakowie, grób 2, rząd 2, kwatera 11-b.

CHOJNACKI EUGENIUSZ MIECZYSLAW WŁADYSŁAW

por.pil. ur.2.XII.1907 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, przydzielony został do 3 pl w Poznaniu. Po uzyskaniu matury w 1932 r. skierowany do SPL w Dęblinie, którą ukończył 15.VIII.1934 r.(8 promocja). Po promocji przydzielony został do 1 pl w Warszawie. 15.III.1938 r. awansowany do stopnia porucznika, przeniesiony został z eskadry bombowej, do 13 eskadry obserwacyjnej, wraz z którą brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. w składzie lotnictwa SGO „Narew”. II pluton 13 eskadry, w którym latał por.Chojnacki, oddany został pod rozkazy dowódcy Suwalskiej Brygady Kawalerii. Wobec przegrupowania brygady, otrzymał rozkaz odlotu na lotnisko Czerwony Bór koło Łomży. Por.Chojnacki wystartował na samolocie RWD-14b „Czapla” wraz z dowódcą plutonu - kpt.obs.S.J.Łaźniewskim 3.IX.1939 r. podczas przelotu nad wsią Wasilków (dziś dzielnica Białegostoku) zostali zestrzeleni przez niemieckiego myśliwca. Obaj lotnicy zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu komunalnym w Białymstoku, kwatera Żołnierzy Września.

CHOROBA ERNEST

st.szer.sł.czynnej ur.23.IX.1915 r.

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę w kompanii portowej Bazy nr 6 we Lwowie. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Skniłów. Pochowany został na cmentarzu Janowskim we Lwowie, kwatera lotników.

CHROMY WŁADYSŁAW

kpr.strz.ur.23.I.1919 r.

Absolwent SPLdM w Krośnie, przydzielony do 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 21 eskadry bombowej. 9 września 1939 r. wystartował na samolocie PZL P-23B „Karaś” nr fabr.44.81 w składzie załogi: ppor.obs. Walter Wycisłok i kpr.pil.Piotr P.Palecki na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich wojsk w rejonie Sokołowa Podlaskiego.. Podczas powrotu, wskutek awarii silnika lądowano na polu. Przez cały dzień załoga usuwała awarię, by następnego dnia - 10 września 1939 r. około godz.7.00 wystartować do lotu powrotnego. Podczas przelotu nad wsią Niwy

Ostromięckie koło Warki „Karaś” został zaatakowany przez trzy niemieckie myśliwce i zapalił się w powietrzu. Spadł w pobliżu wsi Niwy Ostromięckie, grzebiąc pod swoimi szczątkami całą załogę. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Niwy Ostromięckie koło Warki.

CIERPIŁOWSKI WACŁAW

ppor.pil. ur.23.XI.1915 r. w Lidzie.

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja), w czerwcu 1939 r. skierowany na praktykę do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 216 eskadry bombowej „Łosi”. 7.IX.1939 r. wystartował z lotniska Stara Wieś na samolocie PZL P-37B „Łoś” w składzie załogi: por.obs. W.Kołdej, kpr.strz.K.Pysiewicz i kpr.strz.K.Wielgoszewski na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich wojsk pancernych w rejonie na zachód od Łodzi. Podczas dolotu nad cel polskie „Łosie” zostały zaatakowane przez 12 Messerschmittów Me-109E. Samolot pilotowany przez ppor.Cierpiłowskiego spadł w płomieniach na ziemię w Wólce Radzywińskiej. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu parafialnym w Radzyminie przy ul. Warszawskiej 63.

CIESIÓŁKA WALENTY

szer.rez. ur.1907 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do kompanii lotniskowej Bazy nr 3. Wraz z Bazą ewakuował się na lubelski węzeł lotnisk. Zginął 8.IX.1939 r. podczas bombardowania Siedlec. Pochowany bezimiennie we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu w Siedlcach.

CISEK EDWARD

szer.rez. ur.28.IX.1908 r.

Ranny podczas działań wojennych we wrześniu 1939 r. ewakuowany wraz z personelem lotnictwa do Rumunii, zmarł z ran 20.I.1940 r. w szpitalu w Urziceni. Pochowany został na cmentarzu rzymsko-katolickim w Urziceni, Rumunia.

CYBULSKI JAN

ppor.obs. ur.23.VI.1916 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja), skierowany na praktykę w czerwcu 1939 r. do 5 pl w Wilnie-Lidzie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 51 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa SGO „Narew”. 6.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-23B „Karaś” z lotniska w Ceranowie, wraz z 4-ma innymi samolotami eskadry na lot bojowy z załogą: ppor.pil. Józef Ryński i kpr.strz.Zygmunt Taruta. Eskadra obrzuciła bombami niemiecką kolumnę pancerną na szosie Janowo-Krzynowłoga oraz zgrupowanie wojsk niemieckich na przyczółku w rejonie Rożana. Podczas wykonywania zadania samolot został ostrzelany przez niemiecką opl nad wsią Napiórki. Ranny pilot z trudem posadził uszkodzony samolot w przygodnym terenie. Z całej

załogi zginął tylko ppor.Cybulski.. pochowany na miejscu wypadku, po wojnie ekshumowany na cmentarz wojenny w Rożanie.

Pośmiertnie odznaczony został Krzyżem Walecznych (Dz.U. R.P. nr 5/47)

CYPEK ANTONI

szer.mech. ur.1919 r.

Po ukończeniu SPLdM w Krośnie, przydzielony został do Bazy nr 1 w Warszawie. Zginął 5.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Okęcie. Miejsce grobu nieznane.

CYRULIŃSKI HENRYK

ppor.obs. ur.30.III.1914 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (11 promocja) mianowany

ppor.obs. 15.X.1938 r. z jednoczesnym wcieleniem do 3 pl w Poznaniu. Przydzielony do 33 eskadry obserwacyjnej, pozostał na lotnisku Ławica, z zadaniem zabrania sprzętu dla eskadry, która przebazowała na polowe lądowisko w Sielcu.1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica, zginął pod gruzami hangaru.Pochowany został na cmentarzu wojskowym w Poznaniu.

CYWIŃSKI STANISŁAW

pil.cyw.inż. ur.1884 r.

Jeden z prekursorów polskiego lotnictwa. W latach 1910-1911 wraz z Czesławem Zbierańskim Zbudował pierwszy samolot w Królestwie Polskim. Organizator Lubelskiej Wytwórni Samolotów (LWS), a w latach 1925 - 1935 kierownik biura konstrukcyjnego Podlaskiej Wytwórni Samolotów w Białej Podlaskiej. Konstruktor samolotów PWS-3 i pasażerskiego PWS-24, który latał w barwach PLL „LOT”. Zginął we wrześniu 1939 r. podczas bombardowania Warszawy. Miejsce grobu nieznane.

CZARNOCKI JÓZEF

szer.sł.czynnej

Podczas kampanii wrześniowej pełnił służbę w kompanii lotniskowej Bazy Małaszewicze. 17.IX.1939 r. został zabrany na pokład „Łosia” 221 eskadry, pilotowanego przez ppor.pil. L.Brzostowskiego wraz z kpr,mech. S.K.Pietrzakiem z zamiarem przelotu do Rumunii. Po starcie, samolot z nieznanych powodów runął na ziemię z wysokości około 150 m. Wszyscy zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wojennym w Brześciu nad Bugiem.

CZERWIŃSKI BOGDAN

kpr.nadterm.

Brał udział w kampanii wrześniowej w 1939 r. w składzie kompanii wartowniczej Bazy nr 1 w Warszawie. Zginął 9.IX.1939 r. podczas bombardowania miasta. Miejsce grobu nieznane.

CZERWIŃSKI STEFAN

mat pil. ur.24.XI.1909 r.

Po ukończeniu Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, przydzielony został do Morskiego Dywizjonu Lotniczego w Pucku. Podczas kampanii wrześniowej uczestniczył w walkach na ziemi w obronie Helu. 17.IX.1939 r. z rozkazu dowódcy dywizjonu kmdr ppor.pil.Kazimierza Szalewicza wystartował na samolocie R.-XIII ter, na kołach z zadaniem ewakuacji samolotu w głąb kraju. Po starcie został zestrzelony przez niemiecką artylerię plotn. Nad Oksywiem. Pilot zginął. Pochowany został na cmentarzu w Gdyni-Oksywie.

CZESZUNIST ALEKSANDER

ppor.rez.pil. ur.3.III.1896 r.

Uczestnik I wojny światowej w szeregach I Brygady Legionów i wojny polsko-radzieckiej w 1920 r. Od 1923 roku w stanie spoczynku. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 4 pl w Toruniu, przydzielony został do eskadry zapasowej z zadaniem ewakuacji samolotów w głąb kraju.

Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania toruńskiego lotniska. Pochowany został na cmentarzu wojskowym w Toruniu.

CZYŻOWSKI TADEUSZ ZYGMUNT

ppor.rez.pil. ur.27.VI.1911 r.

Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego, ukończył kurs pilotażu w CWL-1 w Dęblinie, mianowany ppor.rez.pil w 1937 r. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 26 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Kraków”. II pluton przydzielony został do dyspozycji dowódcy GO „Śląsk” na lotnisko Klimontów koło Sosnowca. 1.IX.1939 r. wystartował na samolocie R.-XIII/D „Lublin” wraz z por.obs. Janem Konikowskim z zadaniem rozpoznania niemieckiego lotniska w rejonie Gliwic. Podczas lotu nad Mikołowem samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. Obserwator ranny, dostał się do niewoli, pilot zginął. Początkowo pochowany na cmentarzu w Mikołowie, staraniem rodziny, po wojnie ekshumowany został na cmentarz Bródnowski w Warszawie.

DANEK ANTONI MARCELI

ppor.pil. ur.1919 r. w Krakowie

Po kursie szybowcowym w Ustianowej i przeszkoleniu unitarnym w SPPiech w Rożanie. wstąpił do SPL w Dęblinie (12 promocja) i w czerwcu 1939 r. przydzielony został na praktykę do 2 pl w Krakowie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 123 eskadry myśliwskiej przydzielonej do Brygady Pościgowej. 1.IX.1939 r. wystartował w godzinach popołudniowych do drugiego tego dnia lotu bojowego na samolocie PZL P-7a, przeciwko niemieckiej wyprawie bombowej. Zestrzelony podczas walki w rejonie Radzymina, przewieziony został do Szpitala Ujazdowskiego w Warszawie, następnie przechowywany przez pielęgniarkę w jej prywatnym mieszkaniu. Jesienią przewieziony do rodzinnego Krakowa i poddany operacji, zmarł 18.III.1940 wskutek zakażenia krwi. Pochowany został na cmentarzu Rakowickim w Krakowie, kwatera lotników.

DANIELEWICZ WŁODZIMIERZ

kpr.pchor.rez.obs. ur.w 1916 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 4 pl w Toruniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 42 eskadry rozpoznawczej, walczącej w składzie lotnictwa armii „Pomorze” 8.IX.1939 r. wraz z rzutem kołowym eskadry przenosił się na nowe lotnisko i został ciężko ranny podczas bombardowania Kałuszyna. Przewieziony do szpitala w Siedlcach, zmarł w szpitalu tego samego dnia. Pochowany został w zbiorowym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu komunalnym w Siedlcach.

DEMBEK LUDWIK

ppor.obs. ur.11.II.1915 r. w Grudziądzu.

Oficer piechoty, po ukończeniu kursu obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie, przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 3 pl w Poznaniu.. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 32 eskadry rozpoznawczej przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Sokolniki na samolocie PZL P-23B „Karaś” z załogą: kpr.pil.Cz.Kruszewski i kpr.strz. H.Dubisz z zadaniem rozpoznania rejonu Sieradz-Błaszki- Wieluń. W rejonie Złoczewa „Karaś” został zaatakowany przez niemieckie myśliwce i zestrzelony nad wioską Biała Rządowa, około 15 km na północny zachód od Wielunia. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu parafialnym wsi Walichnowy pod Wieluniem.

DOBRZAŃSKI ZBIGNIEW KAROL

ppor.techn. ur.16.IX.1911 r.

Absolwent 2 promocji SPLT (1934-1937) w Warszawie, mianowany ppor.techn. 15.X.1937 r. z jednoczesnym wcieleniem do CWL-2 w Bydgoszczy. W 1938 r. przeniesiony do XV dywizjonu bombowego „Łosi” 1 pułku lotniczego w Warszawie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako oficer techniczny dywizjonu. 9.IX.1939 r. ciężko ranny podczas bombardowania lotniska Ułęż k.Dęblina, zmarł następnego dnia w szpitalu w Kocku.. Pochowany został na cmentarzu wojennym w Kocku, grób nr 74.

DOBRZAŃSKI STANISŁAW

Plut.techn. ur.1914 r.

Szef sekcji uzbrojenia eskadry treningowej 5 pl w Wilnie-Lidzie. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lidzkiego lotniska. Pochowany został na miejscowym cmentarzu w kwaterze Żołnierzy Września.

DOBRZYŃSKI STANISŁAW

kpr.pil. ur.1914 r.

Instruktor pilotażu w eskadrze treningowej 5 pl w Wilnie-Lidzie. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lidzkiego lotniska. Pochowany został we wspólnym grobie Żołnierzy Września na miejscowym cmentarzu.

DOLIŃSKI KAZIMIERZ

St.bosman mech. Ur.1912 r.

Szef mechaników eskadry szkolnej MDLot w Pucku. Po utracie samolotów brał udział w obronie Helu w składzie 1 kompanii marynarskiej. Zginął 8.IX.1939 r. w walce z Niemcami w pobliżu wsi Chałupy. Pochowany na cmentarzu w Chałupach.

DOMAGAŁA MIECZYŚLAW

szer.ucz.pil.

Słuchacz kursu pilotażu SPLdM w Krośnie. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska. Pochowany we wspólnym grobie na cmentarzu w Szebniach k.Jasła.

DRĄG JAN

st.szer.rez. ur. 1908 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 pl w Krakowie, przydzielony został do kompanii lotniskowej Bazy nr 2. Ranny podczas bombardowania lotniska Rakowice 1.IX.1939 r. przewiezony został do szpitala w Lublinie, gdzie zmarł 12.IX.1939 r. Pochowany w Lublinie na cmentarzu przy ul. Lipowej.

DUBISZ HENRYK

kpr.strz. ur.23.XI.1915 r.

Podoficer 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 32 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”. 3.IX.1939 r. o godz. 7.30 wystartował na samolocie PZL P-23B „Karaś” z lotniska Sokolniki w składzie załogi: ppor.obs. L.Dembek i kpr.pil.Czesław Kruszewski z zadaniem przeprowadzenia rozpoznania rejonu Sieradz-Błaszki-Wieluń. W rejonie Złoczewa „Karaś” został zaatakowany przez niemieckie myśliwce i zestrzelony nad wsią Biała Rządowa, około 15 km na północny zachód od Wielunia. Zginęła cała załoga. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Walichnowy pod Wieluniem.

DUCH TADEUSZ

kpr.pchor.rez.techn. ur.11.III.1913 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej w 1939 r. w składzie plutonu reflektorów szlakowych. Ranny podczas bombardowania 11.IX.1939 Zmarł 21.IX.1939 r. w szpitalu w Krzemieńcu. Pochowany na tamtejszym cmentarzu.

DUDEK TADEUSZ

kpr.strz.rtg. ur.30.VI.1919 r.

Absolwent SPLdM w Krosnie, przydzielony w 1938 r. do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 217 eskadry bombowej „Łosi”. 15.IX.1939 r. po południu wystartował z lotniska Wielick na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr fabr.72.114 w składzie załogi: por.obs. T.Pawelski, ppor.pil. M.Kałuża i kpr.strz.rtg. T.A.Kiełpiński, z zadaniem przeprowadzenia rozpoznania. Samolot celnie ostrzelany przez własną opl stacji kolejowej Perespa runął na ziemię. Uratował się tylko pilot. Pozostali członkowie załogi zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu parafialnym w Perespie koło Hrubieszowa.

DUDKA STANISŁAW

sierż.mech. ur.4.07.1901 r.

Podoficer zawodowy 1 pl w Warszawie, w marcu 1939 r. odkomenderowany został do Bazy Małaszewicze, jako szef mechaników 221 eskadry bombowej „Łosi”. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska. Pochowany został w zbiorowym grobie na cmentarzu wojennym w Brześciu nad Bugiem.

DZIERŻAWSKI WITOLD

ppor.techn. ur.12.V.1916 r.

Absolwent SPLT w Warszawie (4 promocja), przydzielony do 1 pl w Warszawie, wraz z personelem Bazy nr 1 ewakuował się w kierunku Rumunii. Po rozbiciu Bazy pod Mrozami, z grupą kolegów powrócił do Warszawy i brał czynny udział w obronie miasta w składzie Lotniczego Batalionu Szturmowego. Zginął 26.IX.1939 r. podczas ataku na pozycje wroga. Miejsce grobu nieznane.

EKIERT ROMAN

szer.ucz.strz.rtg.

Słuchacz SPLdM w Krosnie, wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii. Zginął 22.IX.1939 r. podczas bombardowania Gródka Jagiellońskiego. Miejsce grobu nieznane.

ELSNER JULIUSZ

ppor.rez.pil. ur.27.VI.1913 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 4 pl w Toruniu, brał udział w kampanii wrześniowej jako pilot 43 eskadry obserwacyjnej przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Pomorze”. 13.IX.1939 r. wystartował na samolocie R.-XIII/D „Lublin” z polowego lotniska Grabów pod Żychlinem z por.obs. Mirosławem Pszczółkowskim z zadaniem rozpoznania rejonu Łęczycy - Piątek. Podczas lotu został ciężko ranny, jednak zdołał doprowadzić samolot na własne lotnisko, ratując życie obserwatora. Odwieziony do szpitala w Gostyninie, zmarł 15.IX.1939 r. Pochowany został w zbiorowym grobie na cmentarzu w Luszynie. Pośmiertnie odznaczony został Srebrnym Krzyżem V kl Orderu Virtuti Militari (rozkaz Naczelnego Wodza ZSP na Zachodzie Dz.U.R.P. nr 5/47).

FATER WIKTOR

ppor.rez.techn.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do Szkolnego Batalionu Lotniczego w Świeciu nad Wisłą, wraz z personelem ewakuował się w kierunku Warszawy. Pozostał w Warszawie i brał udział w walkach Lotniczego Batalionu Szturmowego w obronie miasta. Zginął 23.IX.1939 r. podczas bombardowania miasta. Miejsce grobu nieznane.

FLAKOWICZ MIECZYŚLAW

st.szer.mech. ur.12.III.1919 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 4 pl w Toruniu, brał udział w kampanii wrześniowej jako mechanik 42 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Pomorze”. Po przekazaniu ostatnich 6 samolotów eskadry VI dywizjonowi bombowemu, personel techniczny ewakuował się rzutem kołowym w kierunku Rumunii. Zginął 17.IX.1939 r. podczas bombardowania st.kol.Mrozy. Pochowany na cm. w Mrozach.

FERIASZWILI KONSTANTY

mjr pil. ur.1899 r.

Oficer kontraktowy, Gruzin, po przybyciu do Polski pełnił służbę w 6 pl we Lwowie, skąd w 1937 r. odkomenderowany został na stanowisko wykładowcy w Dziale Nauk CWL-1 w Dęblinie. Ranny podczas popołudniowego nalotu na lotnisko dęblińskie 2.IX.1939 r. odwieziony został do Szpitala Ujazdowskiego w Warszawie, gdzie zmarł z odniesionych ran 12.IX.1939 r. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób 22, rząd 1, kwatera B-10.

FOLEJ STANISŁAW

kpr.nadterm.mech.

Po ukończeniu zasadniczej służby wojskowej w 1 pl w Warszawie, pozostał jako nadterminowy mechanik 213 eskadry szkolnej „Łosi”. Wraz z eskadrą w marcu 1939 r. przeniesiony został na lotnisko Małaszewicze, gdzie zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska. Pochowany w zbiorowym grobie na cmentarzu wojennym w Brześciu nad Bugiem.

FRĄCKOWIAK TADEUSZ

por.obs. ur.19.VI.1909 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Piechoty w Ostrowi Mazowieckiej, po odbyciu praktyki w pułku piechoty, zgłosił się na kurs obserwatorów do CWL-1 w Dęblinie. Po jego ukończeniu został przeniesiony do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 5 pl w Wilnie-Lidzie. 15.III.1938 r. awansowany do stopnia porucznika, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 55 samodzielnej eskadry bombowej „Karasi”. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Marynin na samolocie PZL

P-23B „Karaś”, jako dowódca załogi w składzie: plut.pil.Czesław Borzęcki i kpr.strz. Czesław Wiktor Buziuk z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Radomsko-Częstochowa. Po wykonaniu zadania samolot dostał się w zmasowany ogień niemieckiej obrony plotn. i w płomieniach runął na ziemię koło wsi Olszynki, grzebiąc pod swoimi szczątkami całą załogę. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Kobile Wielkie koło Radomska.

FRĄCKOWIAK WŁADYSŁAW

st.szer.sł.czynnej

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę w kompanii lotniskowej Bazy nr 3 w Poznaniu. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica. Pochowany został w zbiorowej mogile na cmentarzu wojskowym w Poznaniu.

FUTRO MARIAN

kpr.pil. ur.11.IV.1919 r.

Absolwent SPLdM w Krośnie, w 1938 r. przydzielony do 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. w składzie 121 eskadry myśliwskiej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Kraków”. 8.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kraczwice k. Opola Lubelskiego na samolocie PZL P-11c w składzie eskadry, na lot bojowy z zadaniem przechwycenia niemieckiej wyprawy bombowej w rejonie Puław. Podczas lotu powrotnego na małej wysokości został zestrzelony przez własną artylerię plotn. w rejonie Ciepiewa. Pilot zginął. Pochowany został na cmentarzu wojennym w Ciepiewie.

GABRYL JANUSZ

kpr.pchor.techn. ur 1920 r.

Słuchacz II roku SPLT w Warszawie, od 9 września 1939 r. walczył w składzie lotniczego batalionu szturmowego, dowodzonego przez mjr obs. Z.Zbrowskiego. Zginął w akcji bojowej 13.IX.1939 r. Pochowany początkowo na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie, staraniem rodziny ekshumowany został na cmentarz parafialny w Otwocku.

GAJEWSKI WŁODZIMIERZ CEZARY

por.obs. ur.15.XII.1910 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Piechoty w Ostrowi Mazowieckiej, po obowiązkowej praktyce w pułku piechoty, zgłosił się na kurs obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. 15.III.1937 r. awansowany do stopnia porucznika, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 216 eskadry bombowej „Łosi”, przydzielonej do Brygady Bombowej. 7.IX.1939 r. wystartował z lotniska Stara Wieś w składzie klucza (3 samoloty) na samolocie PZL P-37B „Łoś” jako dowódca załogi w składzie: ppor.pil. Jan Nowakowski, kpr.strz.rtg J.Młodecki i kpr.str.rtg.S.Basaj, z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych w rejonie Maków Mazowiecki - Rożan. Nad Radzyminem klucz polskich bombowców został zaatakowany przez 12 niemieckich myśliwców Me-109E. Pilot zdołał wylądować na palącym się samolocie na polach wsi Janków Stary. Podczas walki na swoich stanowiskach zginęli: por.Gajewski i kpr.Młodecki. Pochowani zostali na cmentarzu parafialnym w Radzyminie przy ul. Warszawskiej. Por.Gajewski pośmiertnie odznaczony został Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47).

GARGOL MARIAN

kpr.strz.rtg. ur.w 1918 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 212 eskadry bombowej. 4.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kuciny koło Łodzi na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr fabr.72.45 w składzie załogi:

Ppor.obs.M.Bykowski, kpr.pil. Kazimierz Kaczmarek, i kpr.strz.rtg. L.Zimmermann z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Radomsko-Kamieńsk. Po wykonaniu zadania, podczas lotu powrotnego samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce w rejonie Pabianic i zestrzelony nad wsią Drużbice. Z całej załogi uratował się tylko pilot. Pozostali zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Drużbicach k.Piotrkowa Tryb.

GAWIN JÓZEF

st.szer.rez. ur.1.III.1903 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do kompanii lotniskowej Bazy nr 1. pozostał w Warszawie i brał udział w obronie miasta. Zginął 12.IX.1939 r. podczas bombardowania Warszawy. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr 17, rząd 16, kwatera B-25.

GAWIEŃKOWSKI HENRYK

kpr.mech.

Podoficer zawodowy w SPLdM w Bydgoszczy i Krośnie, wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii. Zginął 17.IX.1939 r. w walce z patrolem Armii Czerwonej pod Łunińcem. Miejsce grobu nieznane.

GAZDA JAN

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej do 1 pl w Warszawie, w dniu wybuchu wojny pełnił służbę w kompanii wartowniczej Bazy nr 1. Zginął na posterunku 5.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Okęcie w Warszawie. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr 10, rząd 2, kwatera B-25

GĄSIOROWSKI KAROL

kpr.mech.

Podoficer zawodowy SPLdM w Bydgoszczy i Krośnie. Wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii i zginął 10.IX.1939 r. podczas bombardowania Łucka. Pochowany został w zbiorowym grobie na cmentarzu w Łucku.

GERCZYK JAN

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 1 pl w Warszawie, w sierpniu 1939 r. odkomenderowany został do kompanii lotniskowej Bazy Małaszewicze. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska. Pochowany został we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu wojennym w Brześciu n.Bugiem.

GINTROWSKI WOJCIECH

sierż.pil. ur.4.IV.1902 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, po jej ukończeniu przydzielony został do 3 pl w Poznaniu. Początkowo latał w 31 eskadrze liniowej, a od 1937 r. był pilotem 32

eskadry rozpoznawczej przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”.
 9.IX.1939 r. po wyłączeniu eskadry z lotnictwa armii, wystartował z lotniska Piastów pod Radomiem na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: por.obs.B.Wojciechowicz i kpr.strz. A.Bylebył na przelot na nowe lotnisko polowe koło Międzyrzecza Podlaskiego. W rejonie wsi Dołha samolot został zaatakowany przez niemieckiego myśliwca i po uporczywej walce zestrzelony. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Dołha koło Białej Podlaskiej. Sierż.W.Gintrowski odznaczony został pośmiertnie Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari (Dz.U.R.P. nr 5/47)

GIZA BOLESŁAW WŁADYSŁAW

por.obs. ur.28.XII.1908 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Inżynierii, którą ukończył 15.VIII.1932 r. z 4 lokatą. Ochotniczo zgłosił się na kurs obserwatorów do CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu został przeniesiony do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie.Latał jako obserwator w eskadrach bombowych, a od 1938 r. był dowódcą plutonu łączności Oddziału Portowego Bazy nr 1. 27.IX.1939 r. wystartował z lotniska Okęcie w Warszawie na samolocie RWD-8 z kpr.pil.M.Adamczykiem z zamiarem ewakuacji do Rumunii. Po starcie, wskutek awarii silnika, pilot lądował w przygodnym terenie na polach wsi Czarnów pod Skolimowem, rozbijając samolot. Obaj lotnicy zginęli. Por.Giza ekshumowany został na cmentarz wojskowy na Powązkach w Warszawie, grób nr 2, rząd 7, kwatery C-14.

GLUCHOWSKI MIECZYSLAW

kpr.nadterm.

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę w kompanii portowej Bazy nr 1.
 . Zginął 5.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Okęcie. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr 5, rząd 2, kwatery B-25.

GÓRA STANISŁAW

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do kompanii lotniskowej. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica. Pochowany w zbiorowym grobie na cmentarzu wojskowym w Poznaniu.

GÓRECKI EDMUND

por.obs. ur.8.XII.1914 r.

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, ochotniczo zgłosił się na kurs obserwatorów do CWL-1 w Dęblinie. Po jego ukończeniu przeniesiony do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 3 pl w Poznaniu. 1.III.1939 awansowany do stopnia porucznika, brał udział w kampanii wrześniowej w 1939 r. jako obserwator 34 eskadry rozpoznawczej przydzielonej do dyspozycji lotnictwa armii „Poznań”.6.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kazimierz Biskupi koło Konina na samolocie PZL P-23B „Karaś” jako dowódca załogi: Kpr.pil. M.Pingot i kpr.strz. Jan Wilkowski, na rozpoznanie rejonu Warta-Sieradz- Zduńska Wola. Podczas lotu powrotnego polski „Karaś” został zaatakowany przez 4 niemieckie

myśliwce nad wsią Borecznia koło Koła, na wysokości około 1500 metrów. Po ataku samolot zapalił się, więc por.Górecki wydał załodze rozkaz opuszczenia samolotu. Sam wyskoczył jako pierwszy i został rozstrzelany w powietrzu przez niemieckich myśliwców. Zginął również kpr.Pingot, który prawdopodobnie ranny - nie zdołał opuścić samolotu. Strzelec - kpr.J.Wilkowski widząc śmierć dowódcy, wyskoczył dopiero na wysokości około 300 m. doznając poważnej kontuzji nóg. Obaj polegli lotnicy pochowani zostali na cmentarzu w Osieku Wielkim koło Koła.

GÓRNIAK ZDZISŁAW BOLESŁAW

por.obs. ur.10.IX.1912 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Piechoty w Rożanie, po obowiązkowej praktyce w pułku piechoty, zgłosił się na kurs obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie.15.III.1938 r. awansowany do stopnia porucznika, brał udział w kampanii wrześniowej w 1939 r. jako obserwator 211 eskadry bombowej „Łosi” 4.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kuciny pod Łodzią na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr fabr.72.17 jako dowódca załogi w składzie: plut.pil. Roman Bonkowski, kpr.strz.rtg.J.Puchała i kpr.strz.rtg. Aleksander Zajdler. na lot bojowy z zadaniem zlokalizowania i zbombardowania wykrytej poprzedniego dnia kolumny pancерnej na szosie Częstochowa - Wieluń. Podczas lotu powrotnego samolot dostał się w silny ogień niemieckiej obrony przeciwlotniczej w rejonie przygotowywanej przez Niemców

przeprawy przez Wartę. Od pocisków niemieckich na stanowisku strzeleckim zginął kpr.strz.rtg. J.Puchała a por.Górniak został ciężko ranny. Uszkodzony samolot był jeszcze atakowany przez 3 Messerschmitty Me-109E w rejonie na północ od Zduńskiej Woli. Kpr. Zajdler zestrzelił jednego z nich, dwa pozostałe odstały, prawdopodobnie z braku amunicji i kończącego się paliwa. Pilot z trudem posadził uszkodzony samolot na polach majątku Rychłocice. Ranny por. Górniak, przewożony bryczką do majątku, zmarł w drodze. Obaj polegli lotnicy pochowani zostali na cmentarzu w Giecznie, skąd po wojnie zostali ekshumowani na cmentarz wojenny w Łęczycy. Por.Górniak pochowany został w grobie nr 317. Pośmiertnie odznaczony został Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47)

GRABOWSKI PAWEŁ

plut.pchor.pil. ur.1919 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Rezerwy Lotnictwa w Radomiu-Sadkowie, ukończył szkolenie w zakresie pilotażu w sierpniu 1939 r. Po ogłoszeniu mobilizacji pozostał w szkole, oczekując na przydział bojowy. Zginął 2.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska w Sadkowie. Pochowany został na cmentarzu wojskowym w Radomiu.

GRANDYS WACŁAW

ppor.obs. ur.17.IV.1914 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja). Przydzielony w czerwcu 1939 r. na praktykę do 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 22 eskadry bombowej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy Brygady Bombowej. 3.IX.1939 r.

wystartował z lotniska Kamień na samolocie PZL P-23B „Karaś” jako dowódca załogi w składzie: kpr.pil. Feliks Marek i kpr.strz. Wacław Gacoń, z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych w rejonie Radomska. Po wykonaniu zadania załoga odłączyła od klucza maszyn aby wykonać dodatkowe zadanie: rozpoznanie rejonu Przedbórz-Włoszczowa-Koniecpol. W rejonie rozpoznania samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce, ale pilot zdołał doprowadzić samolot do własnego lotniska, mając na pokładzie rannego obserwatora. Podczas podchodzenia do lądowania samolot zaczepił o drzewa i zapalił się. Rannych: pilota i strzelca zdołano uratować z płonącej maszyny, natomiast obserwator zginął w palącym się „Karasiu” Pochowany został na cmentarzu wojskowym w Radomiu, grób nr 39. Ppor. Grandys pośmiertnie został odznaczony Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47).

GROCHOWSKI-GREKOWICZ ZBIGNIEW

por.obs. ur.16.II.1910 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie (8 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1934 r. i przydzielony do dywizjonu liniowego 3 pl w Poznaniu. Latał jako obserwator w 31 eskadrze liniowej, a następnie - awansowany 15.III.1937 r. do stopnia porucznika – latał w 34 eskadrze liniowej, wraz z którą brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. w składzie lotnictwa armii „Poznań”. 3.IX.1939 r. w godzinach popołudniowych wystartował z lotniska Kazimierz Biskupi koło Konina na samolocie PZL P-23B „Karaś” jako dowódca załogi w składzie: ppor.pil. K.Sobczak i kpr.strz. Jan Stengierski na rozpoznanie rejonu Żmigród-Milicz. Po wykonaniu zadania zaatakowano z lotu koszącego rozpoznane oddziały piechoty niemieckiej. Podczas kolejnego ataku, samolot został trafiony zmasowanym ogniem obrony plotn. i podczas lotu powrotnego zderzył się z zabudowaniami we wsi Cielcza koło Jarocina. Załogę z palącego się samolotu uratowali kawalerzyści, którzy w tym czasie znajdowali się w pobliżu. Obserwator zginął na miejscu. Rannego pilota odwieziono do szpitala w Jarocinie, gdzie zmarł tego samego dnia. Uratował się tylko strzelec - kpr.J.Stengierski. Obaj polegli lotnicy pochowani zostali na cmentarzu parafialnym w Jarocinie.

GRYC JAN

kpr.pil. ur.4.XII.1913 r.

Po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, pozostał nadterminowym. Ukończył pułkową szkołę Pilotażu w 5 pl w Wilnie-Lidzie, a następnie kurs wyższego pilotażu w Grudziądzu. Po powrocie do pułku latał początkowo w eskadrze liniowej a następnie został przeniesiony do 53 eskadry obserwacyjnej. Brał udział w kampanii wrześniowej w 1939 r. jako pilot tej eskadry, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Modlin”. 8>IX.1939 r. wraz z por.obs.K.M.Nowakiem wystartował na samolocie RWD-14b „Czapla” na rozpoznanie ruchów wojsk niemieckich w rejonie Warszawy. Nad wsią Równe samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. Pilot zginął na miejscu, ranny obserwator zmarł po przewiezieniu do Szpitala Ujazdowskiego w Warszawie. Kpr.pil.J.Gryc pochowany został na cmentarzu parafialnym w Jadowie.

GRZELAK IGNACY

kpr.rez. ur.17.IX.1909 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony do kompanii lotniskowej Bazy nr 3, zginął 1.IX.1939 r. podczas nalotu niemieckiego na lotnisko Ławica. Pochowany w zbiorowym grobie na cmentarzu wojskowym w Poznaniu..

GRZYBOWSKI WALENTY

szer.sł.czynnej ur.21.I.1915 r.

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę w plutonie ochrony eskadry sztabowej Naczelnego Dowódcy Lotnictwa i OPL w Warszawie. Ranny podczas bombardowania lotniska Okęcie 5.IX.1939 r. odwieziony został do Szpitala Ujazdowskiego, gdzie zmarł 15.III.1941 r. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr 5, rząd 7, kwatery C-26.

GUMKOWSKI JAN

por.obs. ur.23.IV.1914 r.

Po ukończeniu Szkoły Podchorążych Piechoty i praktyce w pułku, zgłosił się na kurs obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie. Po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. Awansowany do stopnia porucznika 15.III.1939 r., brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 212 eskadry bombowej. 10.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr fabr.72.176 jako dowódca załogi w składzie: plut.pil. Czesław Dziekoński, sierż.strz. Władysław Serafin i kpr.strz.S.Biliński na lot bojowy, z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Jarosław - Lwów. Wobec awarii silnika i przy zapadających ciemnościach, wydał rozkaz opuszczenia samolotu, sam skacząc ze spadochronem. Po dotarciu do eskadry, z braku samolotów wyznaczony został na dowódcę rzutu kołowego eskadry, z zadaniem przedostania się do Rumunii. W nocy z 18/19 września 1939 r. grupa dowodzona przez por.Gumkowskiego przekroczyła granicę rumuńską. On sam, ranny w starciu z patrolem radzieckim, umieszczony został w szpitalu w Dubnie, gdzie zmarł 16.X.1939 r. Pochowany na cmentarzu w Dubnie.

GUMIŃSKI LEON

kpr.pchor.techn. ur. w 1920 r.

Słuchacz II roku SPLT w Warszawie, wstąpił do organizowanego Lotniczego Batalionu Szturmowego, dowodzonego przez mjr obs. Z.Zbrowskiego. Brał udział w działaniach na ziemi w obronie miasta. Zginął 15.IX.1939 r. podczas ataku na Odolany. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie.

GUZIKI KAZIMIERZ

kpr.ruszn. ur.23.XI.1916 r.

Podoficer zawodowy 4 pl w Toruniu, brał udział w kampanii wrześniowej w 1939 r. jako rusznikarz 42 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Pomorze”. 7.IX.1939 r. podczas przebazowania eskadry na lotnisko Folbórz, znajdował się w rzucie kołowym i zginął podczas nalotu niemieckiego na Kałuszyn. Pochowany został we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu w Siedlcach.

HADYNIAK KAZIMIERZ

kpr.strz. ur.14.VIII.1918 r.

Podoficer zawodowy 3 pl w Poznaniu. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 32 eskadry. rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”. 5.IX.1939 r. wystartował z lotniska Sokolniki na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: ppor.obs. J.Bruski i kpr.pil.H.Rejak na lot bojowy, z zadaniem rozpoznania ruchów wojsk niemieckich w rejonie Radomsko - Kamieńsk - Gorzkowice – Przedbórz. Podczas wykonywania zadania samolot został zestrzelony przez niemieckie myśliwce w rejonie Parzęczewa. Zginęła cała załoga. Pochowani zostali na cmentarzu w Parzęczewie, po wojnie ekshumowani na wojenny cmentarz w Łęczycy Kpr.Hadyniak do grobu nr 562.

HAIZE BOGDAN

kpr.mech.

Absolwent SPLdM w Krośnie, przydzielony do 3 pl w Poznaniu, zginął podczas bombardowania lotniska Ławica 1.IX,1939 r. Pochowany na cmentarzu wojskowym w Poznaniu.

HELBER HENRYK

kpr.ruszn. ur. w 1915 r.

Podoficer 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako rusznikarz 123 eskadry myśliwskiej, przydzielonej do Brygady pościgowej. Zginął 7.IX.1939 r. podczas bombardowania Kurowa pod Lublinem. Miejsce grobu nieznane.

HENKEL JERZY

kpr.pchor.rez.pil. ur. w 1918 r.

Absolwent ostatniego kursu SPRL w Radomiu-Sadkowie w 1939 r. Podczas kampanii wrześniowej, wraz z grupą podchorążych ewakuował się w kierunku południowo-wschodnim i zginął 9.IX.1939 r. podczas bombardowania Lublina. Miejsce grobu nieznane.

HUDOWICZ STANISŁAW

ppor.rez.obs. ur.26.XII.1905 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 5 pl w Wilnie-Lidzie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 53 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Modlin”. 11.IX.1939 r. wystartował na samolocie RWD-8 z ppor.pil. T.O.Sobolem na przelot na nowe lotnisko eskadry w Brzesciu nad Bugiem. Załoga została zestrzelona przez niemieckiego myśliwca koło Białej Podlaskiej. Obaj lotnicy zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie, w lesie, ok. 7 km od Białej Podlaskiej.

IWANIUK ANTONI

sz. strz.

Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 55 samodzielnej eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 7.IX.1939 r. w godzinach

popołudniowych wystartował na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi:
 Por.obs.S.M.Pytlakowski i kpr.pil.S.Zarzecki na lot bojowy z zadaniem rozpoznania ruchów
 wojsk niemieckich w rejonie Częstochowa - Łódź. Podczas lotu powrotnego samolot został
 zestrzelony przez niemieckiego myśliwca nad wsią Grabie Nowe. Cała załogą poniosła śmierć.
 Pochowani zostali we wspólnym grobie na cm w Poświętnem koło Wołomina.

JACKOWSKI HENRYK

ppor.rez.obs.inż. ur.29.VIII.1908 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do 2 eskadry
 zapasowej. Wraz z eskadrą ewakuował się w kierunku Rumunii. Podczas ewakuacji dołączył do
 wojsk SGO „Polesie” gen.F.Kleeberga i brał udział w walkach na ziemi, dowodząc 9 kompanią
 180 pp. 60 DPRez. Zginął 3.X.1939 r. w walce z Niemcami pod Kockiem. Pochowany
 początkowo na cmentarzu wojennym w Kocku, staraniem rodziny ekshumowany na cmentarz
 wojskowy na Powązkach w Warszawie, grób nr 3, rząd 4, kwatery C-14.

JAGODZIŃSKI MICHAŁ

st.bosman admin.

Podoficer zawodowy Morskiego Dywizjonu Lotniczego w Pucku. W dniu wybuchu wojny
 pełnił funkcję szefa eskadry dalekiego rozpoznania. Zginął dnia 1.IX.1939 r. podczas nalotu na
 bazę w Pucku. Pochowany na cmentarzu parafialnym w Pucku..

JANICKI JÓZEF

kpr.pil. ur.23.VII.1913 r.

Po odbyciu zasadniczej służby wojskowej ukończył pułkową szkołę pilotażu, a następnie szkołę
 Pilotażu w Grudziądzu. Po powrocie do pułku latał jako pilot 41 eskadry rozpoznawczej, biorąc
 udział w kampanii wrześniowej w składzie tej eskadry, przydzielonej do dyspozycji dowódcy
 lotnictwa armii „Modlin”. 7.IX.1939 r. wystartował z lotniska w Zielonce na samolocie PZL P-
 23B „Karaś” nr fabr. 44.215 w składzie załogi: ppor.obs. Brunon Strejmik i st.szer.strz.Antoni
 Szymański, na lot bojowy z zadaniem rozpoznania rejonu Rożan - Wyszków. Z lotu tego załoga
 nie powróciła do bazy. Po wojnie ustalono, że zostali zestrzeleni przez niemieckie myśliwce nad
 wsią Modzele. Wszyscy zginęli. Pochowani zostali na cmentarzu wsi Sieluń.

JANKOWSKI TADEUSZ

st.szer.rez. ur. w 1905 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do Szkolnego Batalionu Lotnictwa w Świeciu nad Wisłą,
 wraz z personelem batalionu ewakuował się w kierunku Rumunii. Zginął 14.IX.1939 r. podczas
 bombardowania Kowla. Miejsce grobu nieznane.

JAROSZKA WITOLD

ppor.pil. ur.19.II.1915 r. w Pabianicach.

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja) mianowany ppor,pil. z dniem 31.VIII.1939 r.
 W czerwcu 1939 r. przydzielony do 3 pl w Poznaniu na praktykę, brał udział w kampanii
 wrześniowej 1939 r. jako pilot 132 eskadry myśliwskiej, walczącej w składzie lotnictwa armii

„Poznań”. 9.IX.1939 r. na samolocie PZL P-11c odbywał lot patrolowy wspólnie z ppor.pil.A.Kabatem. W czasie lotu powrotnego dwa polskie myśliwce zostały zaatakowane przez 5 niemieckich Messerschmittów Me-109E. Samolot ppor.Jaroszki został zapalony i pilot ratował się skokiem ze spadochronem. Z uwagi na zbyt małą wysokość - zginął koło wsi Kamienna. Pochowany został początkowo koło dworu w Krośniewicach, w późniejszym okresie, staraniem rodziny ekshumowany na cmentarz komunalny w Pabianicach.

JASIECKI JÓZEF

kpr.mech.

Mechanik Samodzielnego Dywizjonu Doświadczalnego Lotnictwa w Warszawie, zginął 12.IX.1939 r. podczas próby wyremontowanego samolotu PZL P-11c, uderzony śmigłem. Pochowany na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

JAZOWSKI LESZEK

kpr.pchor.techn. ur. w 1920 r.

Słuchacz II roku SPLT w Warszawie - 9.IX.1939 r. wstąpił do Lotniczego Batalionu Szturmowego dowodzonego przez mjr obs. Z. Zbrowskiego i brał udział w obronie miasta. Ranny 26 września 1939 r. podczas ataku na parowozownię w Czystem, przewiezony został do Szpitala Ujazdowskiego w Warszawie, gdzie zmarł z odniesionych ran 21.I.1940 r. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie.

JELEŃ JÓZEF

ppor.pil. ur.4.II.1917 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie (12 promocja), mianowany ppor.pil. z dniem 31.VIII.1939 r. W czerwcu tego roku skierowany na praktykę do 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 22 eskadry bombowej. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kamień k.Radomia na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: ppor.obs.W.Żupnik i kpr.strz.S.Kapturkiewicz na lot bojowy, z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych w rejonie Radomsko - Pławno. Nad wioską Wojciechów samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. i runął na ziemię, grzebiąc pod swoimi szczątkami załogę. Pochowani zostali wszyscy we wspólnym grobie na cmentarzu w Oleśnie.

JEZIOROWSKI TADEUSZ ZYGMUNT

por.pil. ur.15.XI.1908 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie, mianowany ppor.obs. 15.VIII.1931 r. Po promocji przydzielony został do 3 pl w Poznaniu, jako obserwator eskadr liniowych. W 1934 r. ukończył kurs pilotażu, a następnie kurs wyższego pilotażu w LSSiB w Grudziądzu uzyskując kwalifikacje pilota myśliwskiego. Po powrocie do pułku latał w 133 eskadrze myśliwskiej w 3 pl w Poznaniu. Awansowany w 1935 r. do stopnia porucznika, w 1937 r. wyznaczony został na organizatora i pierwszego dowódcę 161 eskadry myśliwskiej 6 pl we Lwowie. Od 1.XI.1938 r. pełnił funkcję oficera taktyczno-operacyjnego III/6 dywizjonu myśliwskiego, odkomenderowanego po mobilizacji do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”. 4.IX.1939 r. podczas ataku Niemców na polowe lotnisko dywizjonu Widzew-Ksawerów dopadł samolotu,

ale podczas startu został zestrzelony na skraju lotniska ponosząc śmierć. Pochowany został we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu wojskowym Doły w Łodzi. Po wojnie, staraniem władz Aeroklubu Łódzkiego, zwłoki por.Jeziorowskiego i dwóch innych pilotów myśliwskich ekshumowano do oddzielnego grobu.

JURCEWICZ MIKOŁAJ

kpr.pil. ur.14.III.1915 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, po jej ukończeniu przydzielony został do 2 pl w Krakowie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 22 eskadry bombowej walczącej w składzie Brygady Bombowej. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kamień k.Radomia na samolocie PZL P-23B w składzie załogi: ppor.obs. J.Klimek , kpr.strz.Jerzy Biskup, na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych w rejonie Radomsko - Gorzkowice. Po wykonaniu zadania samolot dostał się w silny ogień broni maszynowej czołgów, zapalił się i w niesterowanym locie uderzył w ziemię. Uratował się tylko kpr.strz.J.Biskup, który ciężko ranny dostał się do niewoli. Pilot i obserwator zginęli. Pochowani zostali na cmentarzu parafialnym w Gnaszynie.

KABAR MIECZYŚLAW

ppor.pil.ur. w 1919 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie (13 promocja) mianowany ppor.pil. 1.IX.1939 r., zginął 2 września 1939 r. podczas popołudniowego nalotu na lotnisko dęblińskie.Pochowany został we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu komunalnym w Dęblinie przy ul. Warszawskiej.

KACZMAREK LECH

kpr.mech.ur.1.X.1915 r. w Poznaniu

Ochotniczo wstąpił do wojska w 1936 r. i został skierowany na kurs mechaników płatowcowych w LSSiB w Grudziądzu. Po jego ukończeniu przydzielony został do CWL-1 w Dęblinie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako mechanik w Szkole Pilotażu Myśliwskiego w Ułężu. Ranny 2.IX.1939 r. podczas bombardowania Dębłina, przewieziony został do szpitala w Kocku, Gdzie zmarł 9.IX.1939 r. Pochowany został na cmentarzu wojennym w Kocku, grób nr 75.

KACZOROWSKI MARIAN IGNACY

por.obs. ur.16.I.1906 r.

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, po ukończeniu kursu obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 6 pl we Lwowie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 63 eskadry obserwacyjnej przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”.I pluton eskadry, którym latał por.Kaczorowski, oddany został do dyspozycji dowódcy GO „Piotrków” i przebazował na lotnisko Łękińsko. 2.IX.1939 r. wystartował z kpr.pil.Cz.Menczykiem około

godz.13.00 na samolocie RWD-14b „Czapla” na lot bojowy z zadaniem przeprowadzenia rozpoznania rejonu Złoczew - Sieradz. Po wykonaniu zadania, podczas lotu powrotnego samolot został zaatakowany przez 3 Messerschmitty Me-109E, jednak pilot mistrzowskimi manewrami zdołał uniknąć zestrzelenia. Po odlocie Niemców załoga została zestrzelona ogniem własnej obrony plotn. w rejonie wsi Dąbrowa Wielka. Obaj lotnicy zginęli. Pochowani początkowo na cmentarzu w Dąbrowie Wielkiej, następnie ekshumowani zostali na cmentarz w Zduńskiej Woli.

KALINOWSKI TADEUSZ

ppor.obs.ur.1.I.1916 r

.Absolwent SPL w Dęblinie (11 promocja) mianowany ppor.obs.15.X.1938 r. Po promocji przydzielony został do 2 pl w Krakowie i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 22 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kamień k. Radomia na samolocie PZL P-23B „Karaś” jako dowódca załogi w składzie: plut.pil.Gustaw Hławiczka i kpr.strz.A.Ustupski, na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych w rejonie Radomsko - Pławno. Po wykonaniu zadania samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce. Jednego z nich zestrzelił kpr.Ustupski, ale sam zginął na stanowisku strzeleckim od pocisków następnego. Pilot odniósł lekkie obrażenia, jednak zdołał wylądować na płonącym samolocie w przygodnym terenie. Ppor.Kalinowski, ciężko ranny, został przez miejscową ludność uratowany z palącego się samolotu. Przewieziony do Warszawy, zmarł 18.IX.1939 r.. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie.

KALISZAK LUDWIK

kpr.rez. ur. 1912 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do kompanii lotniskowej Bazy nr 3. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica. Pochowany na cmentarzu wojskowym w Poznaniu, grób wspólny Żołnierzy Września.

KAMIŃSKI HENRYK

szer.ucz.pil.

Słuchacz Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Krośnie, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Moderówka. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu w Szebniach koło Jasła.

KAMOCKI KAZIMIERZ

plut.pchor.rez.pil ur.1919 r. w Zakopanem,

Syn artysty malarza z Zakopanego, absolwent SPRL w Radomiu, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska w Sadkowie. Pochowany na cmentarzu w Radomiu, kwatery lotników.

KANDZIORA ADAM

ppor.obs.ur.17.XII.1913 r. w Lisewie

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja) mianowany ppor.obs. 31.VIII.1939 r. Skierowany w czerwcu tego roku na praktykę do 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r.

jako obserwator 32 eskadry rozpoznawczej przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”. 4.IX.1939 r. wystartował z lotniska Sokolniki na samolocie PZL P-23B „Karaś” nr fabr.44.55 jako dowódca załogi
w składzie: kpr.pil.E.Kościelny i kpr.strz. K.Tyrakowski, na lot bojowy z zadaniem rozpoznania rejonu Wieluń - Turek. Podczas wykonywania zadania samolot został zestrzelony przez niemieckie myśliwce nad wsią Wylazłów. Cała załoga zginęła.
Pochowani zostali we wspólnym grobie na cm. w Pęczniewie koło Uniejowa. Ppor.Kandziora został pośmiertnie odznaczony Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47).

KAPTURKIEWICZ STANISŁAW

kpr.strz.ur.1917 r.

Podoficer zawodowy 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 22 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kamień k. Radomia na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: Por.obs.W.Żupnik i ppor.pil.J.Jeleń na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych w rejonie Radomsko - Pławno. Po wykonaniu zadania, podczas lotu powrotnego, samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. nad wsią Wojciechów i runął na ziemię, grzebiąc pod swoimi szczątkami całą załogę. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Oleśnie.

KARDASZ JAN

ppor.obs.ur.20.V.1916 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (11 promocja) mianowany ppor.obs.15.X.1938 r. Po promocji przydzielony został do 4 pl w Toruniu i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r., jako obserwator 41 eskadry rozpoznawczej przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Modlin”. 10.IX.1939 r. wystartował z lotniska w Zielonce jako dowódca załogi w składzie:kpr.pil.S.Oleksiński i kpr.strz.M.Majewski, na samolocie PZL P-23B „Karaś”, z zadaniem przelotu na nowe lotnisko w Siennicy pod Mińskiem Mazowieckim. Załoga nie dotarła na lotnisko docelowe i jej los pozostawał nieznany. Po wojnie ustalono, że samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce nad wsią Michałówka koło Miłosny i po nierównej walce zestrzelony. Wszyscy zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Wiązownej.

KARPIAK JAN

szer.ucz.mech

Słuchacz Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Krośnie, wraz z personelem szkoły ewakuował się do Rumunii. Zginął 22.IX.1939 r. podczas bombardowania Gródka Jagiellońskiego. Pochowany w zbiorowym grobie w Gródku Jagiellońskim.

KASJANIK JAN

kpr.rez. ur. 1911 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 4 pl w Toruniu, przydzielony został do kompanii wartowniczej Bazy nr 4. Zginął na posterunku 1.IX.1939 r. podczas bombardowania toruńskiego lotniska. Pochowany na starym cmentarzu wojskowym w Toruniu.

KASPRZAK ANTONI

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej, przydzielony został do kompanii lotniskowej Bazy nr 3 w Poznaniu. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica. Pochowany w zbiorowym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu wojskowym w Poznaniu.

KAWAŁKOWSKI JAN

kpr.pil. ur.23.XI.1914 r.

Po ukończeniu pułkowej szkoły pilotażu w 5 pl w Wilnie-Lidzie, skierowany został do Wyższej Szkoły Pilotażu w Grudziądzu, którą ukończył w 1937 r. Po powrocie do pułku wcielony został do dywizjonu myśliwskiego i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 151 eskadry myśliwskiej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa SGO „Narew”. 4.IX.1939 r. wystartował z lotniska Biel na samolocie PZL P-7a w kluczu dowodzonym przez por.Brzezińskiego. Podczas lotu napotkał niemiecki samolot rozpoznawczy Dornier Do-17F i korzystając z przewagi wysokości zaatakował. Zestrzelony jednak został ogniem karabinów maszynowych tylnego strzelca „Dorniera”. Polski myśliwiec w płomieniach runął na ziemię. Pilot uznany został za zaginionego.

KAŻMIERCZAK JAN

st.szer.ur.6.II.1915 r.

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę w kompanii lotniskowej Bazy nr 3 w Poznaniu. Podczas kampanii wrześniowej był w ochronie sztabu lotnictwa armii „Poznań”. Przedostał się z okrażeń nad Bzurą do Warszawy i brał udział w walkach w obronie miasta. Ranny 26.IX.1939 r. zmarł 18.III.1941 r. w Szpitalu Ujazdowskim. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr 7, rząd 4, kwatera C-26.

KAŻMIERCZAK MIECZYŚLAW

plut.pil.ur. 2.VIII.1914 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, po jej ukończeniu przydzielony został do 1 pl w Warszawie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 113 eskadry myśliwskiej walczącej w składzie Brygady Pościgowej. 6.IX.1939 r. wystartował w kluczu por.Barańskiego na samolocie PZL P-11c na lot bojowy z zadaniem przechwycenia niemieckiej wyprawy bombowej w rejonie Kutna. W czasie walki z niemieckimi bombowcami do walki weszła niemiecka osłona myśliwska. Widziano jak samolot plut.pil. Kaźmierczaka spadł na ziemię, a on sam wyskoczył ze spadochronem. Do eskadry jednak nie dołączył i jego los pozostał nieznan. Przypuszcza się, że został ostrzelany przez niemieckie myśliwce podczas

opadania na spadochronie i poniósł śmierć. Z braku dowodów uznany za zaginionego. Pośmiertnie odznaczony został Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47)

KAŹMIERCZAK MAKSYMILIAN

plut.mech. ur. 1914 r.

Podoficer zawodowy 3 pl w Poznaniu, mechanik 32 eskadry rozpoznawczej. Po odejściu eskadry na lotnisko operacyjne pozostał w Poznaniu na lotnisku Ławica z zadaniem pobrania potrzebnego sprzętu dla eskadry. Zginął 2.IX.1939 r. podczas bombardowania tego lotniska. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu wojskowym w Poznaniu.

KĘPISTY KAZIMIERZ

kpr.rez.pil.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do Lubelskiej Wytworni Samolotów w Lublinie, zginął 2.IX.1939 r. podczas bombardowania wytworni. Pochowany został na cmentarzu w Lublinie przy ul. Lipowej, kwatera lotników.

KIELBASIŃSKI ZDZISŁAW

ppor.techn.

Absolwent SPLT w Warszawie (5 promocja - skrócona), przydzielony do 1 pl w Warszawie, podczas kampanii wrześniowej w składzie Bazy nr 1. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii. Podczas ewakuacji dołączył do wojsk SGO „Polesie” i brał udział w walkach. Zginął 28.IX.1939 r. podczas ataku na pozycje niemieckie pod wsią Krzywda w rejonie Kocka. Pochowany został we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu w Krzywdzie.

KICIŃSKI JÓZEF

szer.rez. ur.1912 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do personelu obsługi 2 eskadry zapasowej. Wraz z eskadrą ewakuował się w kierunku Rumunii. Podczas ewakuacji dołączył do wojsk SGO „Polesie” i brał udział w walkach. Zginął w bitwie pod Kockiem 3.X.1939 r. Pochowany został na cmentarzu wojennym w Kocku.

KIELPIŃSKI TADEUSZ ANTONI

kpr.strz.rtg.ur.11.VI.1916 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, po ukończeniu szkoły przydzielony został do 1 pl w Warszawie. Był instruktorem I kursu strzelców pokładowych, zorganizowanym w sierpniu 1937 r. w 1 pl w Warszawie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 217 eskadry bombowej. Wraz z eskadrą brał udział w lotach bojowych i 15.IX.1939 r. wystartował z lotniska Wielick na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr fabr.72.114 w składzie załogi: por.obs.J.T.Pawelski, ppor.pil.Mieczysław Kałuża

i kpr.strz,rtg. T.Dudek na lot bojowy z zadaniem przeprowadzenia rozpoznania. Po starcie samolot został celnie ostrzelany przez własną obronę plotn. stacji kolejowej Perespa i runął na ziemię. Z całej załogi zdołał się uratować tylko pilot. Poległych lotników pochowano we wspólnym grobie na cmentarzu parafialnym wsi Perespa pod Hrubieszowem. Kpr.Kiełpiński odznaczony został pośmiertnie Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47)

KLESZCZYK LEOPOLD ANTONI

ppor.rez.ur.26.VIII.1918 r.

Pracownik cywilny administracji 1 pl w Warszawie. Zginął 5.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Okęcie. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr 28, rząd 12, kwatera B-25.

KLIMEK JAN

ppor.obs.ur.27.IV.1916 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja), mianowany ppor.obs. 31.VIII.1939 r.

W czerwcu tego roku skierowany na praktykę do 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 22 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej.3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kamień k. Radomia na samolocie PZL P-23B „Karaś” jako dowódca w składzie:kpr.pil. M.Jurcewicz

i kpr.strz.Jerzy Biskup , na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych w rejonie Radomsko - Gorzkowice. Po wykonaniu zadania samolot został zestrzelony ogniem broni maszynowej czołgów i w niesterowanym locie zderzył się z ziemią. Z załogi uratował się jedynie strzelec, który ciężko ranny dostał się do niewoli. Pilot i obserwator pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Gnaszynie pod Częstochową.

KLIŚ JÓZEF

plut.pchor.rez.pil. ur.1919 r.

Absolwent ostatniego kursu SPRL w Radomiu. Zginął 2.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska w Sadkowie. Pochowany został na starym cmentarzu w Radomiu, kwatera lotników.

KLONOWSKI STANISŁAW

plut.mech. ur.1904 r.

Podoficer zawodowy 1 pl w Warszawie, mechanik 162 plutonu parkowego, zginął 2.IX.1939 r. podczas bombardowania Warszawy. Pochowany został na cmentarzu Bródnowskim w Warszawie, kwatera Żołnierzy Września.

KLOSKOWSKI WŁADYSŁAW

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 4 pl w Toruniu, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania rejonu Wyrzyska. Pochowany został na cmentarzu w Olesznie pod Kcynią (bydgoskie)

KOBYLIŃSKI EDMUND

kpr.strz.rtg. ur.16.XI.1918 r.

Absolwent Szkoły Podoficerow Lotnictwa dla Małoletnich w Bydgoszczy, przydzielony do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 211 eskadry bombowej „Łosi”. 11.IX.1939 r. wystartował z lotniska Gnojno-Owadno na samolocie PZL P-37B „Łoś” w składzie załogi: por.obs.E.Mrozowski, ppor.pil.S.Przywara i kpr.strz.rtg. Józef Zieliński na lot bojowy z zadaniem rozpoznania uprzemysłowionej kolumny niemieckich jednostek pancernych na szosie Przeworsk - Jarosław. Podczas wykonywania zadania samolot został zaatakowany przez trzy niemieckie myśliwce i w płomieniach spadł na ziemię. Uratowali się: ppor.Przywara i kpr.Zieliński. Obserwator i kpr.Kobyliński zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Pawłosiów pod Jarosławiem. Kpr.Kobyliński pośmiertnie został odznaczony Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47)

KOCZUBA FLORIAN

kpr.strz.rtg. ur.1916 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, w dniu wybuchu wojny pełnił funkcję instruktora strzeleckiego w SPLdM w Krośnie. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania miasta.

KOŁACIŃSKI JÓZEF

kpr.rez. ur.1904 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do SPLT w Warszawie, wraz z grupą podchorążych wstąpił do Lotniczego Batalionu Szturmowego, dowodzonego przez mjr obs. Z.Zbrowskiego i brał udział w walkach w obronie miasta. Zginął w walce z Niemcami 25.IX.1939 r. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr 27, rząd 10, kwatera B-25.

KOLDEJ WŁADYSŁAW

ppor.obs.ur.7.VII.1915 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (11 promocja) mianowany ppor.obs. 15.X.1938 r. Po promocji został przydzielony do 1 pl w Warszawie i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 216 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 7.IX.1939 r. wystartował z lotniska Stara Wieś na samolocie PZL P-37B „Łoś” (w składzie klucza), jako dowódca załogi w składzie: ppor.pil. W.Cierpiłowski, kpr.strz.rtg.K.Pysiewicz i kpr.strz.rtg.K. Wielgoszewski, na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich jednostek pancernych w rejonie Maków Mazowiecki - Rożan. Po starciu, klucz polskich „Łosi” został zaatakowany przez 12 Messerschmittów Me-109E. Samolot pilotowany przez ppor.Cierpiłowskiego w płomieniach spadł na ziemię w Wólce Radzywińskiej. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu parafialnym w Radzyminie przy ul. Warszawskiej

KONECKI ZYGFRYD

kpr.rez.mech.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 pl w Krakowie, zginął 2.IX.1939 r. podczas bombardowania Garwolina. Pochowany na cmentarzu w Garwolinie, grób nr 4.

KONIUSZEWSKI HENRYK

kpr.strz.rtg ur.21.X.1918 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony został do 1 pl w Warszawie i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 211 eskadry bombowej „Łosi”, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 12.IX.1939 r. wystartował z lotniska Gnojno-Owadno na samolocie PZL P-37B „Łoś” w składzie załogi: por.obs.F.Kupidłowski, ppor.pil.S.Sierpiński i kpr.strz.rtg K.Mazur na lot bojowy z zadaniem zbombardowania niemieckich jednostek pancernych na szosie Radymno - Jaworów. Po wykonaniu zadania samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce i w płomieniach spadł na pola wsi Mięksisz Stary. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali na miejscu wypadku, skąd po wojnie zostali ekshumowani w nieznanym kierunku. Kpr.Koniuszewski odznaczony został pośmiertnie Krzyżem Walecznych

KOPEC BOLESŁAW

kpr.mech.ur.24.VII.1911 r.

Podoficer zawodowy CWL-1 w Dęblinie, w czerwcu 1939 r. odkomenderowany został do SPRL w Radomiu-Sadkowie. Zginął 2.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Sadków. Pochowany został na cmentarzu w Radomiu, kwatera lotników.

KOREK FLORIAN

kpr.strz.rtg.ur.17.III.1918 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej jako strzelec pokładowy 216 eskadry bombowej „Łosi” walczącej w składzie Brygady Bombowej. 7.IX.1939 r. wystartował z lotniska Stara Wieś na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr fabr.72.174 w składzie załogi:por.obs. Ludwik Maślanka, ppor.pil. Władysław Ryżko i kpr.strz.rtg. S.Babańczyk na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych w rejonie Maków Mazowiecki Rożan (w składzie klucza). Po starcie, klucz polskich samolotów został zaatakowany przez 12 Messerschmittów Me-109E nad Radzyminem i zestrzelony.. Pilot i obserwator uratowali się skacząc ze spadochronami. Obaj strzelcy zginęli. Pochowani zostali na cmentarzu wsi Ciemne pod Radzyminem.

KORSAK WŁADYSŁAW

plut.mech.ur.16.III.1912 r.

Podoficer zawodowy 5 pl w Wilnie-Lidzie, mechanik eskadry treningowej, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lidzkiego lotniska. Pochowany na cmentarzu w Lidzie.

KORYTOWSKI STANISŁAW

kpr.strz. ur.1916 r.

Podoficer zawodowy 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej jako strzelec pokładowy 22 eskadry bombowej „Karasi” walczącej w składzie Brygady Bombowej.

3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kamień k. Radomia na samolocie PZL P-23B „Karaś” nr fabr.44.86 w składzie załogi: kpt. pil.K.Słowiński (dowódca eskadry) i por.obs.F.Walków na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich jednostek pancernych w rejonie Radomsko - Gorzkowice. Po wykonaniu zadania samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. w rejonie Zagórza. Zginęła cała załoga. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Gidlach

KORYZNO FELIKS

kpr.mech.ur.1916 r.

Podoficer nadterminowy CWL-1 w Dęblinie. Zgłosił się na ochotnika do wysadzenia zbiorników benzyny lotniczej w chwili zagrożenia lotniska przez Niemców. Zginął podczas wykonywania zadania 12.IX.1939 r.

KORZENIOWSKI KONSTANTY

st.sierż.pil. ur.18.VI.1900 r.

Podoficer zawodowy 3 pl w Poznaniu, brał udział w wojnie polsko-radzieckiej w 1920 r. w składzie eskadr wielkopolskich, a następnie pełnił służbę w eskadrach liniowych 3 pl W Poznaniu. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 31 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Karpaty”. 12.IX.1939 r. wystartował z lotniska Batiatycze koło Kamionki Strumiłowej na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: por.obs.L.Nowicki i plut.pchor.rez.obs. M.Pszenny, na lot bojowy z zadaniem zbombardowania niemieckich jednostek pancernych na szosie Jarosław - Lubaczów. Podczas lotu powrotnego samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce i po zaciętej walce zestrzelony nad lasem koło wsi Czaplaki. Zginęła cała załoga. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Lubaczowie. St.sierż.pil.K.Korzeniowski odznaczony został pośmiertnie Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47).

KOSTARSKI TADEUSZ

Prac.cyw. 1 pl.

Zginął 5.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Okęcie. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie. Grób zniszczony, lecz zachowała się ewidencja w księdze cmentarnej pod nr 321/39.

KOSTECKI JÓZEF

kpr.pil.

Podoficer zawodowy 6 pl we Lwowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r., jako pilot 66 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”. Według meldunku dowódcy eskadry, oddalił się samowolnie z lotniska Połonka koło Łucka. Uznany za zaginionego.

KOŚCIELNY EDWARD

kpr.pil.ur.11.II.1915 r.

Podoficer zawodowy 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 32 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”.

4.IX.1939 r. wystartował z lotniska Sokolniki na samolocie PZL P-23B „Karaś” nr fabr.44.55 w składzie załogi: ppor.obs.A.Kandziora i kpr.strz.K.Tyrakowski, na lot bojowy z zadaniem rozpoznania rejonu Wieluń - Turek. Podczas wykonywania zadania samolot został zaatakowany i zestrzelony przez niemieckie myśliwce nad wsią Wylazłów. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Pęczniewie, 15 km na południe od Uniejowa

KOTARSKI EDWARD

por.rez.inż. ur.24.XII.1907 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do 2 eskadry zapasowej. Wraz z personelem eskadry ewakuował się w kierunku Rumunii. Podczas ewakuacji dołączył do wojsk SGO „Polesie” i brał udział w walkach z Niemcami. Zginął 3.X.1939 r. w bitwie pod Kockiem. Pochowany na cmentarzu wojennym w Kocku.

KOWALCZYK ANTONI

por.obs.ur.23.XI.1901 r.

Po ukończeniu kursu obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie, przydzielony został do 3 pl w Poznaniu i latał jako obserwator w eskadrach liniowych. W 1937 r. przeniesiony został na stanowisko wykładowcy do SPLdM w Bydgoszczy i Krośnie. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania Krosna. Pochowany został na cm, w Krośnie.

KOWALCZYK JÓZEF

szer.ucz.pil

Słuchacz SPLdM w Krośnie, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Moderówka. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu w Szebniach k. Jasła.

KOŹMIŃSKI JAN

plut.pchor.rez.pil.

Absolwent ostatniego kursu SPRL w Radomiu, zginął 2.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Sadków. Pochowany na cmentarzu w Radomiu, kwatera lotników.

KRAJEWSKI ANATOL

plut.pchor.rez.pil.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r., do 4 pl w Toruniu, przydzielony został do eskadry zapasowej. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania toruńskiego lotniska. Pochowany został na starym cmentarzu wojskowym w Toruniu.

KRAMARCZYK WŁADYSŁAW

kpr.strz.rtg.ur.23.XI.1917 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 212 eskadry bombowej „Łosi” walczącej w składzie Brygady Bombowej. 4.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kuciny pod Łodzią na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr fabr.72.43 w składzie załogi: por.obs. K.W.Żukowski,

sierz.pil.J.Siwik, kpr.strz.rtg.A.Stepnowski - na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Wieluń - Rusiec. Po wykonaniu zadania, podczas lotu powrotnego, samolot został zaatakowany przez 7 Messerschmittów Me-109 w rejonie wsi Ślaskowice i po uporczywej walce zestrzelony. Zginęła cała załoga. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Dłutowie koło Pabianic.

KRAMARSKI EDWARD

ppor.pil. ur.15.XI.1915 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja - prymus tej promocji), mianowany ppor. z dniem 31.VIII.1939 r. Przydzielony na praktykę do 6 pl we Lwowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 161 eskadry myśliwskiej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”. Wyznaczony na dowódcę klucza działającego z lądowiska w Zduńskiej Woli, 2.IX.1939 r. wystartował na PZL P-11c na przechwycenie niemieckiej wyprawy bombowej kierującej się w stronę Łodzi.. Nie zważając na liczebną przewagę, wspólnie z ppor.pil.J.Dzwonkiem zestrzelili jednego

He-111. Sami zostali zaatakowani przez myśliwce osłony. Ppor.Dzwonek ranny, zdołał dolecieć na własne lotnisko, samolot ppor.Kramarskiego w płomieniach spadł na ziemię. Pilot zginął. Pochowany we wspólnym grobie na cmentarzu wojskowym na Dołach w Łodzi, staraniem władz Aerklubu Łódzkiego został ekshumowany do oddzielnego grobu. Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47).

KRÓL TADEUSZ

ppor.obs.ur.13.VIII.1913 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Piechoty w Rożanie, po jej ukończeniu przydzielony został do 84 pp. w Pińsku, skąd na własną prośbę został odkomenderowany do CWL-1 w Dęblinie na kurs obserwatorów. Po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 2 pl w Krakowie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 21 eskadry bombowej „Karasi” walczącej w składzie Brygady Bombowej. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Wsola pod Radomiem na samolocie PZL P-23B „Karaś” jako dowódca załogi w składzie: kpr.pil.Stanisław Obiorek i kpr.strz.I.Mularczyk na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Częstochowa -Radomsko.

Po wykonaniu zadania samolot dostał się w silny ogień broni maszynowej niemieckich czołgów i w płomieniach spadł na ziemię. Uratował się tylko pilot, który 9.IX.1939 r. dołączył do eskadry. Ppor.Król ciężko ranny, zginął w zderzeniu samolotu z ziemią. Obaj polegli lotnicy pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Pławnie pod Radomskiem.

KRUPA BRONISŁAW

szer.rez.ur.20.XI.1910 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do kompanii lotniskowej Bazy nr 1. pozostał w Warszawie i z chwilą utworzenia Lotniczego Batalionu

Szturmowego wstąpił w jego szeregi. Ranny podczas walki z Niemcami w obronie Warszawy, przewieziony został do szpitala Ujazdowskiego, gdzie zmarł 10.V.1941 r. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr 9, rz., ad 5, kwatera C-26

KRUSZEWSKI CZESŁAW

kpr.pil. ur.24.III.1913 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, po jej ukończeniu w 1936 r. został przydzielony do 3 pl w Poznaniu. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 32 eskadry rozpoznawczej przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”.

3.IX.1939 r. o godz.7.30 wystartował z lotniska Sokolniki na samolocie PZL

P-23B „Karaś” w składzie załogi: ppor.obs.L.Dembek i kpr.strz.H.Dubisz na lot bojowy z zadaniem rozpoznania rejonu Sieradz - Błaszki - Wieluń. W rejonie Złoczewa samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce i zestrzelony nad wsią Biała Rządowa, około 15 km na płn.zachód od Wielunia. Zginęła cała załoga. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Walichnowy pod Wieluniem.. Kpr.Kruszewski pośmiertnie odznaczony został Srebrnym Krzyżem V kl Orderu Virtuti Militari (Dz.U.R.P. 5/47)

KRZYŚIAK EDWARD

kpr.mech. ur.12.XII.1910 r.

Podoficer zawodowy CWL-1 w Dęblinie, mechanik samolotowy Bazy Dęblin. Zginął 2.IX.1939 podczas popołudniowego nalotu na dęblińskie lotnisko. Pochowany został we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu komunalnym w Dęblinie przy ul. Warszawskiej.

KRZYŻKOWSKI MICHAŁ

kpr.pil. ur.17.IV.1920 r.

Absolwent SPLdM w Krośnie, przydzielony do 6 pl we Lwowie, po wybuchu wojny zaliczony jako rezerwowi pilot iii/6 dywizjonu myśliwskiego, przydzielonego do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „ Łódź“. Wraz z dywizjonem przebazował na lotnisko połowe Widzew-Ksawerów koło Łodzi, ale udziału w walkach nie brał z braku samolotów. Wraz z rzutem kołowym ewakuował się na lubelski węzeł lotnisk i zginął 6.IX.1939 r. podczas bombardowania Grójca. Pochowany we wspólnym grobie na cmentarzu w Grójcu.

KRZYŻAK FRANCISZEK

szer.rez. ur.1910 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 pl w Krakowie, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Rakowice. Pochowany na cmentarzu Rakowickim w Krakowie grób nr 12, rząd 1, kwatera 11-B.

KRZYŻANIAK WŁADYSŁAW

plut.mech.

Podoficer zawodowy 3 pl w Poznaniu, w dniu wybuchu wojny pełnił służbę w oddziale parkowym Bazy nr 3. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica. Pochowany na cmentarzu wojskowym w Poznaniu.

KUDŁACIK JAN

szer.ucz.pil.

Słuchacz SPLdM w Krośnie, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Moderówka. Pochowany we wspólnym grobie na cmentarzu w Szebniach koło Jasła.

KUIK WŁADYSŁAW

kpr.pil. ur.21.VI.1915 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, po przydzieleniu do 3 pl w Poznaniu, odkomenderowany został na kurs wyższego pilotażu do Grudziądza i po powrocie do pułku wcielony został do 132 eskadry myśliwskiej. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot tej eskadry, walczącej w składzie lotnictwa armii „Poznań”. Podczas walk zestrzelił jeden samolot niemiecki, ale utracił własny i został przeniesiony do dyspozycji dowódcy dywizjonu, jako pilot rezerwowy. Wraz z personelem naziemnym przedzierał się z okrażenia nad Bzurą w kierunku Warszawy. Zginął 18.IX.1939 r. podczas przeprawy przez Bzurę w rejonie Iłowa. Miejsce grobu nieznane. Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Walecznych (Dz.U. 5/47)

KULIKOWSKI LUCJAN

kpt.obs.ur.19.XI.1894 r.

Absolwent Oficerskiej Szkoły Obserwatorów Lotniczych w Warszawie, uczestnik wojny polsko-radzieckiej w 1920 r. jako obserwator 14 eskadry wywiadowczej i 21 eskadry bombowej. W okresie powojennym pełnił służbę w 3 pl w Poznaniu, skąd odkomenderowany został w 1937 r. do 6 pl we Lwowie na stanowisko zastępcy kwatermistrza Bazy nr 6. Zginął 15.IX.1939 r. podczas bombardowania Siechowa pod Winnikami. Miejsce grobu nieznane. Kpt.Kulikowski odznaczony był za rok 1920 Srebrnym Krzyżem V kl Orderu Virtuti Militari. Krzyżem Walecznych i Polową Odznaką Obserwatora. Po zakończeniu działań wojennych został odznaczony Krzyżem Niepodległości.

KULCZYCKI JÓZEF

szer.ucz.pil

Słuchacz SPLdM w Krośnie, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Moderówka. Pochowany na cmentarzu w Szebniach koło Jasła, grób wspólny.

KUŁAKOWSKI WŁADYSŁAW

kpt. pil.ur.19.VI.1900 r.

Uczestnik wojny polsko-radzieckiej w 1920 r. w składzie eskadr wywiadowczych, oficer 2 pl w Krakowie, od 1937 r. komendant Cywilnej Szkoły Pilotów w Aleksandrowicach koło Bielska Białej i jednocześnie komendant PWLot. 4.IX.1939 r. wystartował na samolocie RWD-8 z lotniska w Aleksandrowicach z zamiarem przelotu do Dębłina. Nad Opatowem został zestrzelony przez własną artylerię plotn. Pilot zginął. Pochowany został na cmentarzu w Lublinie przy ulicy Lipowej, kwatera lotników.

KUPIDŁOWSKI FRANCISZEK

por.obs. ur.19.I.1911 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Artylerii w Toruniu, ochotniczo zgłosił się na kurs obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa, z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. 15.III.1938 r. awansowany do stopnia porucznika brał udział w kampanii wrześniowej jako obserwator 211 eskadry bombowej „Łosi” walczącej w składzie Brygady Bombowej. 12.IX.1939 r. wystartował z lotniska Gnojno-Owadno na samolocie PZL P-37B „Łoś” jako dowódca załogi w składzie: ppor.pil.S.Sierpiński, kpr.strz.rtg.H.Koniuszewski i kpr.strz.rtg.K.Mazur na lot bojowy z zadaniem zbombardowania niemieckiej kolumny pancernej na szosie Radymno – Jaworów. Po wykonaniu zadania samolot został zestrzelony przez niemieckie myśliwce i w płomieniach spadł na pola wsi Mięksiz Stary. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali na miejscu wypadku, skąd po wojnie ekshumowani zostali w nieznanym kierunku. Miejsca grobu nie udało się ustalić. Por.Kupidłowski odznaczony został pośmiertnie Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47)

KUSTER MICHAŁ

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 3 pl w Poznaniu, przydzielony do kompanii wartowniczej Bazy nr 3, zginął na posterunku 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica. Pochowany na cmentarzu wojskowym w Poznaniu.

KUSZTELSKI MARIAN

kpr.nadterm.

Podoficer 1 pl w Warszawie, w czerwcu 1939 r. odkomenderowany został do Bazy Małaszewicze. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska.. Pochowany został na cmentarzu wojennym w Brześciu nad Bugiem, grób zbiorowy.

LACH BRONISŁAW

st.szer.kierowca

Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. kierowca kolumny samochodowej III/6 dywizjonu Myśliwskiego. 6.IX.1939 r. podczas przejazdu rzutu kołowego dywizjonu z Łodzi na lubelski węzeł lotnisk, kolumna została zbombardowana. St.szer. Lach zginął. Pochowany został w zbiorowym grobie na cmentarzu w Grójcu.

LASKOWSKI STANISŁAW FLORIAN

kpt. pil. ur.5.V.1902 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (3 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1929 r. i przydzielony do dywizjonu liniowego 6 pl we Lwowie. Odkomenderowany na kurs pilotażu do CWOL w Dęblinie, a następnie na kurs pilotażu myśliwskiego do Grudziądza, po powrocie do pułku latał jako pilot liniowy. Brał czynny udział w organizacji i szkoleniu pilotów Aeroklubu Lwowskiego. Przeniesiony do 2 pl w Krakowie od października 1936 do maja 1937 dowodził 122 eskadrą myśliwską. Skierowany do Wyższej Szkoły Lotniczej w Warszawie, po jej ukończeniu powrócił do 2 pl w Krakowie, skąd w sierpniu 1939 r. odkomenderowany został do 4 pl w Toruniu

na stanowisko dowódcy III/4 dywizjonu myśliwskiego. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako dowódca tego dywizjonu przydzielonego do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Pomorze”. 2.IX.1939 r. wykonując rozkaz sztabu lotnictwa armii, poprowadził 141 eskadrę myśliwską do ataku na pozycje niemieckie w rejonie Gruta - Łasin. (142 eskadra w tym czasie przeprowadziła wymiatanie w rejonie Bydgoszczy. Na jego samolocie PZL P-11c nr 504-T skupił się ogień wszystkich działek ppanc. Celna seria uszkodziła silnik samolotu i zraniła pilota, który nie panując nad maszyną rozbił się na polach wsi Gruta. Według naocznych świadków, kpt.Laskowski był ranny, lecz Niemcy nie pozwolili udzielić mu pomocy i zmarł w kabinie swojego samolotu z upływu krwi. Pochowany został przez miejscową ludność na cmentarzu wsi

Gardeja pod Grudziądzem. Rozkazem Naczelnego Wodza ZSP na Zachodzie pośmiertnie odznaczony został Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47)

LEKSZYCKI JAN KAZIMIERZ

por.obs.ur.3.VII.1911 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Piechoty w Rożanie, zgłosił się na kurs obserwatorów W CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. Awansowany 15.III.1938 r. do stopnia porucznika, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 212 eskadry bombowej „Łosi”, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 4.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kuciny pod Łodzią na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr fabr.72.111 jako dowódca załogi w składzie: ppor.pil.Michał Ostrowski, kpr, strz.rtg.W.Wojdat i kpr.strz.rtg. Stanisław Wrzeszcz na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Wieluń – Rusiec. Po wykonaniu zadania samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce. Na stanowisku strzeleckim zginął kpr.Wojdat, natomiast por.Lekszycki zginął po skoku ze spadochronem (zbyt mała wysokość). Rannego pilota i kpr.Wrzeszcza, którzy wylądowali palącym się „Łosiem” na polach majątku Wygielzów - uratowała miejscowa ludność . Poległych lotników – strzelca i obserwatora pochowano na cmentarzu parafialnym wsi Wygielzów k.Piotrkowa Tryb.

LENARD WŁADYSŁAW

szer.rez.

Pracownik cywilny Bazy nr 1 w Warszawie. Zginął 5.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Okęcie. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr 6, rząd 2, kwatery B-25.

LEPSZY LEONARD ZBIGNIEW

mjr obs.ur.30.IX.1889 r.

Absolwent Oficerskiej Szkoły Obserwatorów Lotniczych w Warszawie, przydzielony do 5 eskadry wywiadowczej zorganizowanej na lotnisku Rakowickim w Krakowie, brał udział w wojnie polsko-radzieckiej w 1920 r. jako obserwator tej eskadry. Po reorganizacji lotnictwa przydzielony został do 2 pl w Krakowie, skąd przeniesiony został do 6 pl we Lwowie gdzie przez jakiś czas dowodził 61 eskadrą liniową oraz dowodził I Dywizjonem liniowym. W 1932

r. przeniesiony został do 1 pl w Warszawie na stanowisko zastępcy komendanta Bazy nr 1. Podczas ewakuacji Bazy, prowadząc straż przednią, zginął 17.IX.1939 r. pod m.Darachów w potyczce z oddziałami Armii Czerwonej. Miejsce grobu nieznane. Mjr Lepszy za udział w wojnie 1920 r. był odznaczony Krzyżem Walecznych i Polową Odznaką Obserwatora. Pośmiertnie został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami (Dz.U.R.P. nr 5/47)

LESIŃSKI STANISŁAW

kpr.rez.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 6 pl we Lwowie, zginął we wrześniu 1939 r. w nieznanych okolicznościach. Pochowany na cmentarzu wsi Pawłosiów pod Jarosławiem. Na grobie napis: „Zginął śmiercią lotnika we wrześniu 1939 r.”

LEŚNIEWSKI BOLESŁAW JAN

kpr.strz. ur.30.XI.1914 r.

Podoficer 5 pl w Wilnie-Lidzie, brał udział w kampanii wrześniowej w 1939 r. jako strzelec pokładowy 55 samodzielnej eskadry bombowej. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Marynin Na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: ppor.obs. C.Podogrodzki i kpr.pil.Henryk Borys na rozpoznanie rejonu Częstochowa - Radomsko. Podczas wykonywania zadania samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce i w trakcie zaciętej walki, podczas której zestrzelono jednego Me-109, rozbił się pod m. Dmenin. Z załogi uratował się tylko pilot, który dostał się do niewoli. Strzelec i obserwator zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Dmeninie koło Radomska.

LEŚNIEWSKI MIROSLAW

kpt. pil. ur.7.VI.1903 r.

Absolwent SPLw Dęblinie (4 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1930 r. Przydzielonu do dywizjonu liniowego 4 pl w Toruniu, w 1932 r. odkomenderowany został na kurs pilotażu do CWOL w Dęblinie, a następnie na kurs pilotażu myśliwskiego do Grudziądza. Po powrocie do pułku przydzielony został do dywizjonu myśliwskiego. W 1936 r. objął dowództwo 142 eskadry myśliwskiej, a 15.III.1938 r. awansowany został do stopnia kapitana> Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako dowódca 142 eskadry myśliwskiej przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Pomorze”. 4.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-11c z lotniska Poczalkowo około godziny 15.00 prowadząc 12 samolotów dywizjonu na przechwycenie niemieckiej wyprawy bombowej. W czasie walki powietrznej kpt.Leśniewski został ciężko ranny, ale zdołał wylądować na palącym się samolocie na polach majątku Bramowo. Wydobyty przez miejscową ludność z palącego się samolotu i odwieziony do szpitala w Ciechocinku, a stamtąd do szpitala w Kowlu, zmarł 14.IX.1939 r. Pochowany został na cmentarzu w Kowlu.W czasie walk nad Polską zestrzelił 3 samoloty niemieckie. Pośmiertnie odznaczony został Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari (Dz.U.R.P. nr 5/47).

LEWANDOWSKI GRZEGORZ

kpr.pil. ur.1915 r.

Instruktor pilotażu w Eskadrze Ćwiczebnej Pilotów CWL-1 w Dęblinie.

Po ewakuacji na lotnisko Radziechowy, za zgodą dowódcy eskadry, przyłączył się do wojsk SGO „Polesie” i zginął 3.X.1939 r. w bitwie pod Kockiem. Pochowany na cmentarzu wojennym w Kocku.

LIPIŃSKI JÓZEF

chor.pil. ur.2.VIII.1893 r.

Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. bez przydziału bojowego. Pozostawał w dyspozycji szefa sztabu lotnictwa armii „Poznań”. Przedostał się z okrażenia nad Bzurą do Warszawy i brał udział w obronie stolicy. Ranny 26.IX.1939 r. przewieziony do Szpitala Ujazdowskiego, zmarł wskutek odniesionych ran 11.IV.1941 r. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr 2, rząd 8, kwatery C-26.

LIS WŁADYSŁAW

plut.mech. ur.1909 r.

Podoficer zawodowy CWL-1 w Dęblinie, mechanik eskadry Ćwiczebnej Obserwatorów. Ranny 2.IX.1939 r. podczas popołudniowego nalotu na lotnisko dęblińskie, ewakuował się razem z personelem do Rumunii, gdzie zmarł 3.X.1939 r. Miejsce grobu nieznane.

LISZEWSKI STANISŁAW

kpr.pil. ur. 1916 r.

Podoficer zawodowy 1 pl w Warszawie, w kampanii wrześniowej 1939 r. pilot 211 eskadry bombowej „Łosi”. Ranny 2.IX.1939 r. podczas nalotu na lotnisko Ułęż k.Dęblina, został przewieziony do szpitala i jego dalsze losy pozostały nieznane.. Uznany za zaginionego. Według nie potwierdzonych informacji zmarł w szpitalu z ran.

ŁACINA LEOPOLD

por.obs.ur.3.XI.1907 r.

Oficer 5 pl w Wilnie-Lidzie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 51 eskadry rozpoznawczej przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa SGO „Narew”. 16.IX.1939 r. przybył na lotnisko w Lidzie po odbiór wyremontowanego samolotu PZL P-23B „Karaś”. Następnego dnia o godz.6.00 wystartował z załogą w składzie: plut.pil. W.Borys i por.obs.K.W.Radatz na stanowisku strzelca na przelot na lotnisko operacyjne eskadry. Na wysokości około 200 m. w odległości 2 km od lotniska, samolot eksplodował. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Lidzie. Por. Łacina został pośmiertnie odznaczony dwukrotnie Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47)

ŁAPCZYŃSKI JAN

szer..sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 4 pl w Toruniu, pełnił służbę w kompanii lotniskowej Bazy nr 4. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania toruńskiego lotniska. Pochowany na cmentarzu wojskowym w Toruniu, grób nr 2466

ŁAŻNIEWSKI SEWERYN JAN

kpt.obs. ur.27.XII.1903 r.

Po ukończeniu kursu obserwatorów w CWOL w Dęblinie, przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. Od 1934 do 1937 r. latał jako obserwator w eskadrach bombowych 1 pl, następnie przeniesiony został do 13 eskadry towarzyszącej. 15.III.1939 r. awansowany do stopnia kapitana, dowodził II plutonem 13 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa SGO „Narew”. II pluton oddany został pod rozkazy dowódcy Suwalskiej BK. Wobec przegrupowania Brygady, otrzymał rozkaz odlotu na lotnisko Czerwony Bór koło Łomży. Kpt.Łążniewski wystartował 3.IX.1939 r. na samolocie RWD-14b „Czapla” wraz z por.pil.Chojnackim na przelot na nowe lotnisko. W rejonie wsi Wasilków (dziś dzielnica Białegostoku) zostali zestrzeleni przez niemieckiego myśliwca. Obaj lotnicy zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu komunalnym w Białymstoku, kwatera Żołnierzy Września.

ŁOMSKI WŁODZIMIERZ

ppor.pil. ur.18.VIII.1914 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (13 promocja) mianowany ppor.pil. 1.IX.1939 r. Ze szkolnego sprzętu (samoloty PZL P-23A „Karaś”) utworzono 10.IX.1939 r. eskadrę rozpoznawczą pod dowództwem kpt.obs. Maksymiliana Brzozowskiego, celem uzupełnienia stanów eskadr bojowych. 14.IX.1939 r. podczas przelotu z lotniska Wielick do Stanisławowa, eskadra została zaatakowana przez niemieckie myśliwce w rejonie Brodów Ukraińskich. Podczas walki została zestrzelona i zginęła załoga „Karasia” w składzie: ppor.pil.W.Łomski, ppor.pil.Matuszkiewicz i ppor.obs.J.Mika. Miejsce grobu nieznane. Wszyscy odznaczeni zostali pośmiertnie Krzyżami Walecznych (rozkaz Inpektora PSP w Paryżu nr 3/40)

ŁOTECKI MARIAN

ppor.rez.obs.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 6 pl we Lwowie, przydzielony został do 66 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”. I pluton eskadry został oddany pod rozkazy dowódcy 10 DP i odleciał na lotnisko Męcka Wola k. Kalisza. 2.IX.1939 r. wystartował z lotniska Męcka Wola na samolocie R.-XIII/D „Lublin” z por.pil.Baumanem na lot bojowy, z zadaniem rozpoznania rejonu Wieluń -Kalisz. Podczas wykonywania zadania samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn., a lądując przymusowo został ostrzelany przez własne wojska. Ciężko ranni lotnicy odwiezieni zostali do szpitala wojskowego w Łodzi, gdzie ppor.Łotecki prawdopodobnie zmarł. Uznany został za zaginionego.

ŁUSIAK JAN

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 3 pl w Poznaniu, pełnił służbę w kompanii lotniskowej Bazy nr 3. Zginął na posterunku 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica. Pochowany został na cmentarzu wojskowym w Poznaniu, grób zbiorowy.

MACHAJEK JAN

st.szer.sł.czynnej

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę w kompanii portowej Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Krośnie. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania miasta. Pochowany w zbiorowym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu w Krośnie.

MACHNIKOWSKI EDWARD

szer.rez.kierowca

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 4 pl w Toruniu, przydzielony został do kolumny samochodowej 42 eskadry rozpoznawczej. Zginął 8.IX.1939 r. podczas bombardowania Kałuszyna. Pochowany w zbiorowym grobie na cmentarzu w Kałuszynie.

MACHURA WILHELM

kpr.rez.ur.11.IV.1914 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Krośnie przydzielony został do kompanii portowej. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania miasta. Pochowany we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu w Krośnie.

MACIĄG ADAM

st.sierż.admin. ur.13.IV.1902 r.

Podoficer zawodowy 1 pl w Warszawie, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. podoficer administracyjny Bazy nr 1. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii. Zginął 17.IX.1939 r. idąc w straży przedniej, w walce z oddziałami Armii Czerwonej pod Darachowem w rejonie Buczacza. Miejsce grobu nieznanne.

MACKIEWICZ KONSTANTY

ppor.rez.pil. ur.18.IV.1913 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, z braku samolotów otrzymał przydział do sztabu lotnictwa armii „Poznań” jako oficer do zleceń. Zginął 19.IX.1939 r. podczas przebijania się z okrażenia nad Bzurą, we wsi Kromnów w Puszczy Kampinoskiej. Pochowany początkowo na miejscu śmierci, ekshumowany został na cmentarz wojskowy na Powązkach w Warszawie grób nr 13, rząd 10, kwatera B-10.

MAJCHEREK STANISŁAW

Kpr.nadterm.

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę w Szkole Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Krośnie Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Moderówka. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu w Szebniach koło Jasła.

MAJCHRZAK MIECZYŚLAW

kpr.rez.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do kompanii lotniskowej Bazy nr 1. Zginął 5.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Okęcie. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie. Grób zbiorowy.

MAJEWSKI MAREK

kpr.strz.ur.23.II.1917 r

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Lotniczej w Bydgoszczy, po jej ukończeniu w 1937 r. przydzielony został do 4 pl w Toruniu. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 41 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Modlin”. 10.IX.1939 r. wystartował z lotniska w Zielonce na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: ppor.obs.J.Kardasz i kpr.pil. S.Oleksiński, z zadaniem przebazowania na nowe lotnisko w Siennicy pod Mińskiem Mazowieckim. Załogą nie dołączyła do eskadry i jej los pozostawał nieznyany. Po wojnie ustalono, że „Karaś” został zaatakowany i zestrzelony przez niemieckie myśliwce nad wsią Michałówka koło Miłosnej. Zginęła cała załoga. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Wiązownej.

MAKOWSKI BOGDAN

ppor.obs. ur.23.X.1914 r

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja) mianowany ppor.obs. 31.VIII.1939 r. Skierowany w czerwcu tego roku na praktykę do 4 pl w Toruniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 42 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Pomorze”. 4.IX.1939 r. wystartował z lotniska Zduny na samolocie PZL P-23B „Karaś” jako dowódca załogi w składzie: kpr.pil. Konrad Muchowski i st.szer.strz. Stanisław Pęczak, na lot bojowy z zadaniem rozpoznania niemieckich jednostek w rejonie Bydgoszcz- Nakło. Nad Nakłem załoga została zaatakowana przez Messerschmitta Me-110, ale dzięki unikom pilota, samolot nie został zestrzelony. Natomiast ciężko ranny został obserwator - ppor.Makowski, który zmarł w drodze do szpitala we Włocławku. Pochowany został na cmentarzu w Żychlinie, skąd w 1943 r. staraniem rodziny ekshumowany został na cmentarz wsi Plecka Dąbrowa, około 25 km na północny zachód od Łowicza. Rozkazem Naczelnego Wodza ZSP na Zachodzie odznaczony został pośmiertnie Srebrnym Krzyżem V kl Orderu Virtuti Militari (Dz.U.R.P. nr 5/47).

MALCZEWSKI TADEUSZ

kpr.nadterm.elektryk ur.1915 r.

Podoficer nadterminowy 1 pl w Warszawie, w czerwcu 1939 r. odkomenderowany do bazy Małaszewicze. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska w Małaszewiczach. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu wojennym w Brzesciu n.Bugiem.

MALICKI ALOJZY

sierż.admin.ur.8.IX.1904 r.

W dniu wybuchu wojny pełnił funkcję szefa eskadry szkolnej SPLdM w krośnie. Wraz z personelem szkoły ewakuował się do Rumunii i zginął 22.IX.1939 r. podczas bombardowania Gródka Jagiellońskiego. Pochowany w zbiorowym grobie na tamtejszym cmentarzu.

MALINOWSKI FELIKS

szer.mech.

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej, skierowany został na kurs mechaników samolotowych do Lwowa. Po jego ukończeniu przydzielony został do CWL-1 w Dęblinie. Ranny 2.IX.1939 r. podczas popołudniowego nalotu na dęblińskie lotnisko, ewakuowany do Rumunii wraz z personelem CWL-1, zmarł w szpitalu obozowym w Babadag, Rumunia. Pochowany został na cmentarzu rzym.-kat. w Babadag.

MALINOWSKI ZYGMUNT

por.obs.ur.11.XI.1911 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Piechoty w Ostrowi Mazowieckiej, po obowiązkowej praktyce w pułku piechoty, zgłosił się na kurs obserwatorów do CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu został przeniesiony do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. W sierpniu 1939 r. odkomenderowany został do 222 eskadry bombowej „Łosi” w Małaszewiczach. Zginął 6.IX.1939 r. podczas bombardowania tamtejszego lotniska. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu wojennym w Brześciu n.Bugiem.

MALISZEWSKI EDWARD

por.obs.ur.22.XI.1909 r. w Czernichowie

Absolwent SPPiech w Rożanie, po ukończeniu kursu obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie Przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 3 pl w Poznaniu. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 32 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”. 5.IX.1939 r. wystartował z lotniska Skotniki na samolocie PZL P-23B „Karaś” nr fabr.44.232 jako dowódca załogi w składzie:kpr.pil. Tadeusz Wetfal i kpr.strz. J.Nietzke, na przelot do Sokolnik. Koło Parzęczewa samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce. Kpr.Nietzke poległ na stanowisku strzeleckim, por.Maliszewski został ciężko ranny i tylko pilot wyszedł bez szwanku. Ranny obserwator został przewieziony do szpitala wojskowego w Łodzi, a stamtąd do Szpitala Ujazdowskiego w Warszawie, gdzie zmarł 25.IX.1939 r. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr 12, rząd 2, kwatery C-25. Por.Maliszewski pośmiertnie odznaczony został Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/4

MANDELKE BERNARD

kpr.mech. ur.1910 r.

Podoficer zawodowy SPLdM w Krośnie. Wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii i zginął 15.IX.1939 r. podczas bombardowania Łucka. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu w Łucku.

MANUSZEWSKI EDWARD

bosman mech, ur. 1907 r.

Podoficer zawodowy MDLot w Pucku. Brał udział w walkach z Niemcami w obronie Helu w składzie 1 kompanii marynarskiej. Zginął 8.IX.1939 r. w bitwie pod Władysławowem. Pochowany na cmentarzu parafialnym w Chałupach na Helu.

MAŃKOWSKI WŁADYSŁAW

chor.techn. ur.1898 r.

Uczestnik wojny polsko-radzieckiej w 1920 r. jako mechanik eskadr wywiadowczych.

W kampanii wrześniowej w 1939 r. był szefem mechaników parku lotniczego

Bazy nr 3 w Poznaniu. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica.

Pochowany został na cmentarzu wojskowym w Poznaniu, grób zbiorowy.

MARTYNOW JAKUB

st,szer.rez. ur. 1909 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 6 pl we Lwowie, przydzielony został do 66 eskadry obserwacyjnej, walczącej w składzie lotnictwa armii „Łódź”. 6.IX.1939 r. podczas ewakuacji rzutem kołowym eskadry, zginął w wyniku bombardowania kolumny pod Rawą Mazowiecką. Pochowany bezimiennie w zbiorowym grobie Żołnierzy Września na miejscowym cmentarzu.

MATERKA EUGENIUSZ

kpr. ur.1913 r.

Podoficer nadterminowy 1 pl w Warszawie, w chwili wybuchu wojny pełnił służbę w kompanii portowej Bazy nr 1. Od 9.IX.1939 r. w składzie Lotniczego Batalionu Szturmowego, dowodzonego przez mjr obs.Z.Zbrowskiego, brał udział w walkach z Niemcami w obronie Warszawy. Zginął 26.IX.1939 r. podczas bombardowania miasta. Pochowany został na cmentarzu Bródnowskim w Warszawie.

MATUSZKIEWICZ JAN

ppor.pil.ur.18.VII.1917 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (13 promocja) mianowany ppor.pil. 1.IX.1939 r. Ze szkolnego sprzętu (samoloty PZL P-23A „Karaś”) utworzono 10.IX.1939 r. eskadrę rozpoznawczą pod dowództwem kpt.obs. Maksymiliana Brzozowskiego, w celu uzupełnienia wykuszonych stanów eskadr bojowych. 14.IX.1939 r. podczas przelotu z lotniska Wielick do Stanisławowa, eskadra została zaatakowana przez niemieckie myśliwce w rejonie Brodów Ukraińskich.

Podczas walki została zestrzelona i zginęła załoga „Karasia” w składzie:

ppor.pil.J.Matuszkiewicz, Ppor.pil.W.Łomski

i ppor.obs.J.Mika. Miejsce grobu nieznane. Wszyscy zostali odznaczeni pośmiertnie Krzyżami Walecznych (rozkaz Inspektora PPS w Paryżu nr 3/40).

MATYNKOWSKI CZESŁAW

kpr.nadterm.

Podoficer 3 pl w Poznaniu, w dniu wybuchu wojny pełnił służbę w kompanii portowej Bazy nr 3. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica. Pochowany został we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu wojskowym w Poznaniu.

MAZUR KLEMENS

kpr.strz. ur.27.I.1917 r. w Biłgoraju

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Lotnictwa w Bydgoszczy, po jej ukończeniu przydzielony został do 1 pl w Warszawie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec

pokładowy 211 eskadry bombowej „Łosi” walczącej w składzie Brygady Bombowej.
 12.IX.1939 r. wystartował z lotniska Gnojno-Owadno na samolocie PZL P-37B „Łoś” w składzie załogi: por.obs.F.Kupidłowski, ppor.pil.S.Sierpiński i kpr.strz. H.Koniuszewski na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Radymno - Jaworów. Podczas lotu powrotnego samolot został zaatakowany i zestrzelony przez niemieckie myśliwce. Rozbił się na polach wsi Mięksisz Stary. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali na miejscu wypadku, skąd po wojnie ekshumowano ich w nieznanym kierunku. Miejsce grobu nieznane.

MAZUR MIECZYŚLAW

plut.pchor.rez.obs. ur.23.IV.1916 r.

Zwolniony z SPL w Dęblinie w 1938 r. ze względu na stan zdrowia i przeniesiony do rezerwy, zmobilizowany został w sierpniu 1939 r. do 2 pl w Krakowie i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako rezerwowego obserwatora 21 eskadry bombowej walczącej w składzie Brygady Bombowej. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Wsola pod Radomiem na samolocie PZL P-23B „Karaś” na stanowisku strzelca pokładowego w składzie załogi:por.obs.S.Alberti, plut.pil.W.Buczyłko na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Radomsko - Pławno. Po wykonaniu zadania samolot dostał się w silny ogień niemieckiej obrony plotn. i lądował przymusowo na polach wsi Olszynki-Katarzyna w rejonie Piotrkowa Tryb. Podczas przymusowego lądowania poniósł śmierć ciężko ranny strzelec - pchor.Mazur. Pozostali członkowie załogi wyszli bez szwanku. Pchor.Mazur pochowany został na cmentarzu parafialnym wsi Olszynki.

MAZURKIEWICZ ZYGMUNT

ppor.obs.ur.16.IV.1915 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (11 promocja) mianowany ppor.obs. 15.X.1938r. Po promocji został przydzielony do dywizjonu liniowego 4 pl w Toruniu i brał udział w kampanii wrześniowej jako obserwator 42 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Pomorze”3.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-23B „Karaś” z załogą w składzie: kpr.pil. Waclaw Banaszuk i kpr.strz.B.Więckowski na lot bojowy z zadaniem rozpoznania rejonu Nakła. Podczas lotu powrotnego w rejonie własnego lotniska, w zapadającym zmierzchu, samolot został zaatakowany przez dwa myśliwce z toruńskiego dywizjonu. Pilot zdołał się uratować. Podczas ataku ciężko ranni zostali: strzelec i obserwator, których przewieziono natychmiast do szpitala we Włocławku. Ppor.Mazurkiewicz zmarł 6.IX.1939 r. w szpitalu wskutek odniesionych ran. Pochowany został na cmentarzu we Włocławku Pośmiertnie został odznaczony Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47).

MEDWECKI MIECZYŚLAW

kpt. pil. ur.7.VI.1904 r. w Nadwornej.

Wychowanek Korpusu Kadetów we Lwowie, po kursie unitarnym w Oficerskiej Szkole Piechoty w Warszawie, jesienią 1925 r. przyjęty został do Oficerskiej Szkoły Lotnictwa w Grudziądzu. Za udział w „bucie podchorążych” w 1936 r. przeniesiony karnie na rok do pułku

piechoty. OSL w Dęblinie ukończył 15.VIII.1928 r. (2 promocja) z 9 lokatą na 79 absolwentów. Przydzielony do 6 plwe Lwowie, w 1929 r. ukończył kurs pilotażu w CWOL w Dęblinie, a następnie kurs pilotażu myśliwskiego przy 2 pl w Krakowie. Wcielony do dywizjonu myśliwskiego 2 pl w Krakowie, w 1931 r. objął dowodzenie 121 eskadry myśliwskiej. Latał w składzie słynnego 'teamu' akrobacyjnego kpt. pil. Jerzego Bajana. W 1934 r. jako doskonały pilot myśliwski, wyznaczony został z grupą innych pilotów na stanowisko instruktora pilotażu w Jugosławii. Za swoje zasługi w szkoleniu myśliwców otrzymał jedno z najwyższych odznaczeń jugosłowiańskich - Krzyż Orła Białego. Podczas jednego z lotów uległ poważnemu wypadkowi. Przewieziony do kraju, po długotrwałym leczeniu, w 1938 r. objął dowództwo III/2 dywizjonu myśliwskiego. 1.IX.1939 r. wystartował z lotniska Balice na samolocie PZL P-11c na przechwycenie niemieckiej wyprawy bombowej. Podczas startu, na wznoszeniu, jego samolot został zaatakowany przez nadlatującą formację Junkersów Ju-87B i rozbił się koło wsi Morawica. Pochowany na cmentarzu w Morawicy. Pośmiertnie odznaczony Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari. Pierwszy aliancki pilot poległy w II wojnie światowej.

MENCZYK CZESŁAW

kpr.pil. ur.10.II.1916 r. w Busku Zdroju

Po ukończeniu Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, przydzielony został do 6 pl we Lwowie i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 63 eskadry obserwacyjnej przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”. 2.IX.1939 r. wystartował z lotniska Łękińsko na samolocie RWD-14b „Czapla” z por.obs. M.I.Kaczorowskim na lot bojowy z zadaniem rozpoznania rejonu Złoczew - Sieradz. Podczas lotu powrotnego samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. nad wsią Dąbrowa Wielka w rej.Sieradza. Obaj lotnicy zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Dąbrowie Wielkiej, skąd następnie zostali ekshumowani na cmentarz wojskowy w Zduńskiej Woli, kwatera Żołnierzy Września.

MICHALCZYK WACŁAW

chor.techn. ur.1896 r.

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę w 2 pl w Krakowie na stanowisku dowódcy plutonu transportowego. 1.IX.1939 r. przewożąc rozkaz ewakuacji Bazy nr 2 na motocyklu, zginął od wybuchu bomby pod Krakowem. Pochowany został na cmentarzu Rakowickim w Krakowie, grób nr 15, rząd 3, kwatera 11-b. Za udział w wojnie polsko-radzieckiej w 1920 r. odznaczony był Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości.

MICHUTA JAN

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej do 2 pl w Krakowie, przydzielony do kompanii wartowniczej Bazy nr 2, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Rakowice. Pochowany na cmentarzu Rakowickim w Krakowie, grób nr 24, rząd 1, kwatera 11-b

MIELCZYŃSKI BENEDYKT

kpr.pil. ur.16.IV.1914 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, przydzielony do dywizjonu myśliwskiego 4 pl w Toruniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 141 eskadry myśliwskiej, walczącej w składzie lotnictwa armii „Pomorze”. 2.IX.1939 r. wystartował w składzie eskadry na samolocie PZL P-11c na lot bojowy z zadaniem atakowania niemieckich pozycji w rejonie Gruta - Łasin. Zestrzelony podczas tego ataku, ranny, lądował przymusowo na polach wsi Tarpno Wielkie. Przeniesiony do zabudowań Jana Kraszewskiego, pomimo pomocy medycznej, zmarł kilka godzin później. Pochowany został na cmentarzu parafialnym w Tarpnie Wielkim, we wspólnym grobie z Janem Kraszewskim, którego Niemcy rozstrzelali za udzielenie pomocy polskiemu lotnikowi. Odznaczony został pośmiertnie Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47.)

MIELEC ZDZISŁAW

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 2 pl w Krakowie, w dniu wybuchu wojny pełnił służbę w kompanii lotniskowej Bazy nr 2. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Rakowice. Pochowany został na cmentarzu Rakowickim w Krakowie, kw.lotników.

MIKA JÓZEF

ppor.obs.ur.2.III.1919 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (13 promocja) mianowany ppor.obs.1.IX.1939 r. Ze szkolnego sprzętu - samoloty PZL P-23A „Karas” - utworzono 10.IX.1939 r. eskadrę rozpoznawczą pod dowództwem kpt.obs. Maksymiliana Brzozowskiego z zadaniem uzupełnienia wykruszonych stanów eskadr frontowych. 14.IX.1939 r. podczas przelotu z lotniska Wielick do Stanisławowa, eskadra została zaatakowana nad Brodami Ukraińskimi przez niemieckie myśliwce. W walce została zestrzelona i zginęła załoga „Karasia” w składzie: ppor.pil.J.Matuszkiewicz, ppor.pil.W.Łomski i ppor.obs.J.Mika.Miejsce grobu nieznane. Wszyscy pośmiertnie zostali odznaczeni Krzyżem Walecznych (rozkaz Inspektora PPS w Paryżu nr 3/40).

MŁODECKI JERZY

kpr.strz.rtg. ur.17.VIII.1918 r.

Absolwent Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Bydgoszczy, przydzielony do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 216 eskadry bombowej „Łosi” walczącej w składzie Brygady Bombowej 7.IX.1939 r. wystartował z lotniska Stara Wieś na samolocie PZL P-37B „Łoś” w kluczu trzech samolotów, w składzie załogi: por.obs. W.C.Gajewski, ppor.pil. Jan Nowakowski i kpr.strz.rtg. Stanisław Basaj, na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych w rejonie Maków Mazowiecki - Rożan. Po starcie, nad Radzyminem, polskie „Łosie” zostały zaatakowane przez 12 niemieckich myśliwców Me-109E i wszystkie po uporczywej walce zostały zestrzelone. Ppor.Nowakowski zdołał wylądować na palącym się samolocie na polach wsi Janków Stary - uratował się on i drugi

strzelec. Por.Gajewski i kpr.Młodecki zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Radzynie przy ul. Warszawskiej.

MOŹDŹEŃ HENRYK SZCZEPAN

por.obs. ur.24.XI.1906 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (7 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1933 r.. Po promocji został przydzielony do dywizjonu liniowego 3 pl w Poznaniu. Awansowany do stopnia porucznika 15.III.1937 r., brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 31 eskadry rozpoznawczej przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Karpaty”. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Werynia na samolocie PZL P-23B „Karaś” jako dowódca załogi w składzie: kpr.pil.J.Wiensko i ppor.rez.obs.M.W.Spytek-Pstrokoński na stanowisku strzelca, na lot bojowy z zadaniem przeprowadzenia rozpoznania przygranicznych rejonów Słowacji. Wykonując zalecenia dowódcy eskadry, pilot leciał na małej wysokości, wzdłuż toru kolejowego Tarnów - Mościce. Nad zakładami chemicznymi samolot został celnie ostrzelany przez własną obronę plotn. i spadł na teren fabryki w płomieniach, grzebiąc pod swoimi szczątkami załogę. Pochowani zostali na cmentarzu w Krzyżu koło Tarnowa.

MROCZEK ALEKSANDER

kpr.ruszn. ur.1916 r.

Podoficer zawodowy 2 pl w Krakowie, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. pełnił funkcję rusznikarza parku lotniczego Bazy nr 2. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Czyżyny w Krakowie. Miejsce grobu nieznane.

MROZOWSKI EDMUND

por.obs. ur.13.XI.1912 r.

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, po obowiązkowej praktyce w pułku piechoty, zgłosił się na kurs obserwatorów do CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie.15.III. 1938 r. awansowany do stopnia porucznika, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 211 eskadry bombowej „Łosi” walczącej w składzie Brygady Bombowej. 11.IX.1939 r. wystartował z lotniska Gnojno-Owadno na samolocie PZL P-37B „Łoś” jako dowódca załogi w składzie: ppor.pil. Stanisław Przywara, kpr.strz.rtg. Józef Zieliński i kpr strz.rtg. E.Kobyliński na lot bojowy z zadaniem rozpoznania i zbombardowania kolumny niemieckiej 2 Dywizji Pancerniej na szosie Przeworsk - Jarosław. Podczas wykonywania zadania samolot został zaatakowany przez trzy niemieckie myśliwce Me-109 i w płomieniach spadł na ziemię. Uratowali się: ppor.Przywara i kpr. Zieliński. Obserwator i kpr.Kobyliński zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Pawłosiów pod Jarosławiem.

MULARCZYK IGNACY

kpr.strz. ur.9.XI.1916 r.

Absolwent Szkoły Podoficerow Lotnictwa w Bydgoszczy, przydzielony do 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej w 1939 r. jako strzelec pokładowy 21 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Wsola pod Radomiem na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: ppor.obs. T.Król i kpr.pil. Stanisław Obiorek, na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Częstochowa - Radomsko. Po wykonaniu zadania samolot dostał się w silny ogień broni maszynowej czołgów i w płomieniach spadł na ziemię. Uratował się jedynie pilot, który 9.IX.1939 r. dołączył do eskadry. Obserwator i strzelec zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Pławnie pod Radomskiem.

MURAWSKI KAZIMIERZ

kpr.rez.pil. ur.1910 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do 2 eskadry zapasowej. Podczas ewakuacji do Rumunii dołączył do wojsk SGO „Polesie”. Zginął w bitwie pod Kockiem 3.X.1939 r. Pochowany początkowo na cmentarzu wojennym w Kocku, staraniem rodziny ekshumowany został do grobu nr 20, rząd 7, kwatery C-14 wojskowego cmentarza na Powązkach w Warszawie.

MURAWSKI MAKSYMILIAN

szer.sł.czynnej.

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 1 pl w Warszawie, w sierpniu 1939 r. odkomenderowany został do kompanii lotniskowej Bazy Małaszewicze. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska w Małaszewiczach.. pochowany został we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu wojennym w Brześciu nad Bugiem.

MUTKOWSKI ZDZISŁAW KAZIMIERZ

ppor.obs.ur.14.I.1913 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (11 promocja) mianowany ppor.obs.15.X.1938 r. Po promocji przydzielony został do 3 pl w Poznaniu i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 36 eskadry obserwacyjnej, walczącej w składzie lotnictwa armii „Poznań”. 9.IX.1939 r. wystartował z lotniska Strzelce na samolocie R.-XIII/D „Lublin” z kpr.pil. Czesławem Przewoźnym na lot bojowy, z zadaniem rozpoznania rejonu Strykowa i Łodzi, dla dowódcy GO ge.Knolla-Kownackiego. W rejonie Warty samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. Pilot zdołał się uratować ale po skoku ze spadochronem dostał się do niewoli niemieckiej. Obserwator zginął. Pochowany został przez miejscową ludność na cmentarzu parafialnym w Miłkowicach k.Sieradza.

MYŚLIWIEC BRONISŁAW

st.sierż.admin. ur.1898 r.

Uczestnik wojny polsko-radzieckiej jako żołnierz 1 pp. Legionów, odznaczony Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości, od 1933 r. przeniesiony do lotnictwa. Podczas kampanii

wrześniowej 1939 r. szef eskadry szkolnej Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Krośnie. Wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii i zginął podczas bombardowania Łucka 10.IX.1939 r.. Pochowany został w zbiorowym grobie na cmentarzu w Łucku

NADOLSKI BAZYLI

plut.mech. ur.14.X.1911 r..

Podoficer zawodowy 4 pl w Toruniu, w dniu wybuchu wojny pełnił służbę w warsztatach parku lotniczego Bazy nr 4. Ciężko ranny 1.IX.1939 r. podczas nalotu na toruńskie lotnisko, zmarł 9.IX.1939 r. w szpitalu wojskowym. Pochowany został na cmentarzu wojskowym w Toruniu grób nr 2004.

NAŁĘCZ WINCENTY

por.pil.instr. ur.24.X.1907 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (7 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1933 r.

Po promocji przydzielony został do 3 pl w Poznaniu, gdzie latał w eskadrach liniowych.

Odkomenderowany na kurs pilotażu do CWOL w Dęblinie, po jego ukończeniu odszedł na kurs wyższego pilotażu do Grudziądza. Po powrocie do pułku latał jako pilot w eskadrze treningowej. Od 1937 r. dowódca plutonu szkolnego i instruktor pilotażu w Szkole

Podchorążych Rezerwy Lotnictwa w Radomiu-Sadkowie. 1.IX.1939 r. wystartował z lotniska w Sadkowie na samolocie PZL P-7a prowadząc grupę samolotów na nowe lotnisko w Łucku.

Podczas podchodzenia do lądowania, w zapadającym zmierzchu, jego samolot wpadł w lej po bombie i rozbił się. Pilot zginął. Pochowany został na cmentarzu w Łucku.

NAWROT FRANCISZEK

st.sierż.mech. ur.1903 r.

W dniu wybuchu wojny pełnił funkcję szefa mechaników 141 eskadry myśliwskiej, walczącej w składzie lotnictwa armii „Pomorze”. Zginął 4.IX.1939 r. zabity przypadkowym pociskiem na lotnisku Markowo, podczas toczącej się walki powietrznej. Pochowany został na cmentarzu w Markowie koło Torunia.

NIETZKE JÓZEF

kpr.strz. ur.13.III.1917 r.

Absolwent Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Bydgoszczy, przydzielony do dywizjonu liniowego 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 32 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź” 5.IX.1939 r. wystartował z lotniska Skotniki na przelot do Sokolnik na samolocie PZL P-23B „Karaś” nr fabr.44.232 w składzie załogi: por.obs. E.Maliszewski i kpr.pil.Tadeusz Westfal. W rejonie Parzęczewa samolot zaatakowały niemieckie myśliwce. Ranny pilot posadził palący się samolot na polach wsi Piaskowice

i zdołał się uratować. Ciężko ranny obserwator został przewieziony do szpitala - gdzie zmarł.

Kpr.Nietzke zginął od pocisków niemieckich na stanowisku strzeleckim. Pochowany został na

cmentarzu w Sokolnikach, skąd po wojnie ekshumowany został na cmentarz wojenny w Łęczycy, grób nr 561.

NOWACKI MICHAŁ

ppor.obs. ur.17.IV.1915 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (11 promocja) mianowany ppor.obs.15.X.1938 r. Po promocji przydzielony został do 6 pl we Lwowie i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 65 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej.2.IX.1939 r. wystartował z lotniska Nosów k.Białej Podlaskiej na samolocie PZL P-23B „Karaś” jako dowódca załogi w składzie:plut.pil. Antoni Kulesza i kpr.strz. Wilhelm Adamik., na lot bojowy z zadaniem zbombardowania niemieckich kolumn pancernych, które przerwały front w rejonie Częstochowy. Podczas wykonywania zadania otrzymał postrzał klatki piersiowej i zmarł z upływu krwi w samolocie, przed powrotem na własne lotnisko. Pozostali członkowie załogi wyszli bez szwanku. Pochowany został na cmentarzu w Białej Podlaskiej.

NOWAK KAZIMIERZ

kpr.rez. ur 1911 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony do kompanii lotniskowej Bazy nr 1, od 9.IX.1939 r. w składzie Lotniczego batalionu Szturmowego, dowodzonego przez mjr obs. Z.Zbrowskiego. Zginął 18.IX.1939 r. podczas bombardowania Warszawy. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr 117, rząd 9, kwatera B-27.

NOWAK KAZIMIERZ MARIAN

Por.obs. ur.14.IV.1907 r.

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, po jej ukończeniu przydzielony do 51 pp Zgłosił się na kurs obserwatorów do CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu w 1935 r. przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do dywizjonu liniowego 3 pl w Poznaniu. W 1937 r. przeniesiony został do 5 pl w Wilnie-Lidzie i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 53 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Modlin”. 9.IX.1939 r. wystartował na samolocie RWD-14b „Czapla” wraz z kpr.pil.J.Grycem na rozpoznanie wojsk niemieckich w rejonie Warszawy. Nad wsią Równe samolot został zestrzelony przez niemiecką opl. Pilot zginął na miejscu, obserwator ciężko ranny przewieziony został do Szpitala Ujazdowskiego w Warszawie., gdzie zmarł 4.X.1939 r. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr13, rząd 1, kwatera B-10. Pośmiertnie odznaczony został Krzyżem Walecznych. (Dz.U.R.P. nr 5/47)

NOWAK LEON

st.sierż.mech. ur.12.III.1902 r.

Podoficer zawodowy parku lotniczego Bazy Dęblin. Po wybuchu wojny ochotniczo zgłosił się ochotniczo do obrony lotniska dęblińskiego. 2.IX.1939 r. podczas popołudniowego nalotu na

lotnisko dęblińskie, ostrzeliwał niemieckie samoloty ze swojego stanowiska usytuowanego na dachu Działu Nauk CWL-1. Zginął na stanowisku od wybuchu bomby. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu komunalnym w Dęblinie przy ul. Warszawskiej.

NOWICKI LEON

ppor.obs. ur.8.IX.1911 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (10 promocja) mianowany ppor.obs.15.X.1937 r. Po promocji został przydzielony do dywizjonu liniowego 3 pl w Poznaniu. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 31 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Karpaty”. 12.IX.1939 r. wystartował z lotniska Batiatycze koło Kamionki Strumiłowej, jako dowódca załogi w składzie: st.sierż.pil.K.Korzeniowski oraz plut.pchor.rez.obs. M.Pszenny na stanowisku strzelca, na bombardowanie niemieckich kolumn pancernych na szosie Jarosław - Lubaczów. Po wykonaniu zadania, podczas lotu powrotnego samolot został zaatakowany przez niemieckiego myśliwca i po zaciętej walce został zestrzelony nad lasem koło wsi Czaplaki. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wojennym w Lubaczowie. Ppor.Nowicki odznaczony został pośmiertnie Srebrnym Krzyżem V kl Orderu Virtuti Militari (Dz.U.R.P. nr 5/47)

OCHOCKI TADEUSZ

szer.ucz.strz.rtg.

Słuchacz Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Krośnie. Wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii i zginął 10.IX.1939 r. podczas bombardowania Łucka. Pochowany w zbiorowym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu w Łucku.

OKRZEJA STEFAN STANISŁAW

por.pil. ur.24.IV.1907 r.

W 1925 r. Zgłosił się do cywilnej szkoły pilotów na lotnisku Ławica w Poznaniu, skąd w następnym roku odszedł do 2 pl w Krakowie dla odbycia zasadniczej służby wojskowej. Latał w eskadrach liniowych a następnie, jako podoficer nadterminowy od 1929 r. był instruktorem pilotażu w CWOL w Dęblinie. Po ukończeniu szkoły średniej zgłosił się do Szkoły Podchorążych Lotnictwa dla Podoficerów w Bydgoszczy, którą ukończył 15.VIII.1934 r. Po promocji przydzielony został do 6 pl we Lwowie, skąd na własną prośbę przeniesiony został do dywizjonu myśliwskiego 1 pl w Warszawie. Brał udział w Kampanii wrześniowej 1939 r. jako zastępca dowódcy 112 eskadry myśliwskiej, walczącej w składzie Brygady Pościgowej.. 5.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-11c jako dowódca klucza (bocni piloci: ppor.Witold Łokuciewski i plut.Ludwik Lech) na przechwycenie niemieckiej wyprawy bombowej. Zaatakowano formację 9 Dornierów Do-17, lecących kursem na Warszawę. Samolot por.Okrzeja został trafiony serią pocisków tylnego strzelca (odpadło prawe skrzydło) i w ciasnym korkociągu spadł na ziemię przy zbiegu szosy Serock - Wyszaków i drogi do wsi Kręgi Stare.

Pilot zginął. Pochowany został na cmentarzu w Wyszakowie, zaś w miejscu upadku samolotu, po wojnie, wzniesiono obelisk upamiętniający walkę. Por.Okrzeja w walkach nad Warszawą

zestrzelił 2 samoloty niemieckie. Rozkazem naczelnego Wodza ZSP na Zachodzie, odznaczony został pośmiertnie Srebrnym Krzyżem V kl, Orderu Virtuti Militari. (Dz.U.R.P. nr 5/47)

OKSINTYCZ JAN

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 1 pl w Warszawie, w marcu 1939 r.został odkomenderowany do kompanii lotniskowej Bazy Małaszewicze. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania Brześcia n.Bugiem. pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu wojennym w Brześciu nad Bugiem.

OLEKSIŃSKI STANISŁAW

kpr.pil. ur.1.V.1914 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, po jej ukończeniu skierowany został do dywizjonu liniowego 4 pl w Toruniu. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 41 eskadry rozpoznawczej przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Modlin”.10.IX.1939 r. wystartował z lotniska w Zielonce na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: ppor.obs.J.Kardasz i kpr.strz.M.Majewski na przelot na nowe lotnisko Siennica pod Mińskiem Mazowieckim. Załoga nie dotarła na lotnisko przeznaczenia i jej los był nieznany. Po wojnie ustalono, że „Karaś” został zaatakowany przez niemieckie myśliwce nad wsią Michałówka k. Miłosnej. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Wiązownej. Kpr.Oleksiński odznaczony został pośmiertnie Krzyżem Walecznych (Dz.U>R.P. nr 5/47)

OLSZEWSKI MIECZYSLAW LEONARD

kpt. pil.ur.12.VIII.1906 r. w Łysowicach k.Torunia

Absolwent SPL w Dęblinie (4 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1930 r. Przydzielony do dywizjonu liniowego 3 pl w Poznaniu, w 1932 r. został odkomenderowany do CWOL w Dęblinie na kurs pilotażu, a następnie na kurs pilotażu myśliwskiego do Grudziądza. Przydzielony do 2 pl w Krakowie latał jako pilot myśliwski, a od 1938 r. dowodził 123 eskadrą myśliwską, wcieloną w sierpniu 1939 r. do składu Brygady Pościgowej. 1.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-7a prowadząc swoją eskadrę z zadaniem osłaniania niżej walczących eskadr PZL P-11c.

W decydującej fazie walki skierował swoją eskadrę do ataku, podczas którego, jego samolot został zestrzelony i rozbił się na polach wsi Choszczówka. Pilot zginął. Przewieziony do Szpitala Ujazdowskiego w Warszawie celem stwierdzenia zgonu (karta przyjęcia nr 5062) pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr 44, rząd 2. kwatera B-25. Pośmiertnie odznaczony Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari (Dz.U.R.P. nr 5/47)

OSTROWSKI MIECZYSLAW

szer.meteorolog ur.1916 r.

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę w drużynie meteorologicznej Bazy nr 5 w Wilnie-Lidzie. Zginął 18.IX.1939 r. podczas próby przekroczenia granicy polsko-litewskiej, zastrzelony przez litewskiego policjanta. Pochowany został na cmentarzu w Grodnie.

PALECKI PAWEŁ PIOTR

kpr.pil. ur.23.V.1919 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 21 eskadry bombowej w składzie Brygady Bombowej.

8.IX.1939r. wystartował z lotniska Marianów na samolocie PZL P-23B „Karaś” nr fabr.44.81 w składzie załogi: ppor.obs.W.Wycisłok i kpr.strz.W.Chromy (klucz samolotów dowodzony przez por.obs.Nowickiego) z zadaniem rozpoznania i zbombardowania niemieckich kolumn pancernych w rejonie Radzymin-Pułtusk-Małkinia-Wyszaków. Podczas lotu powrotnego klucz został zaatakowany przez niemieckie myśliwce Me-110. „Karas” nr 44.81 został zestrzelony nad wsią Niwy Ostromęckie. Zginęła cała załoga. Pochowani zostali na cmentarzu w Niwach Ostromęckich koło Warki.

PANCEWICZ STANISŁAW

szer.rez. ur.1912 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do Bazy Brześć nad Bugiem, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania tamtejszego lotniska. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu wojennym w Brześciu nad Bugiem.

PAPIERSKI MICHAŁ

kpt.obs. 29.I.1899 r.

Oficer 1 pułku lotniczego w Warszawie, w marcu 1939 r. odkomenderowany został do Państwowych Zakładów Lotniczych - Wytwórnia Płatowców nr 1 na Okęciu w Warszawie, na stanowisko szefa bezpieczeństwa zakładów. Zginął 5.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Okęcie. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, Grób nr 8, rząd 4, kwatery A-17.

PASTERNAK JERZY

szer.ucz.pil.

Słuchacz Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Krośnie, zginął 1.IX.1939 r. Podczas bombardowania lotniska Moderówka. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu w Szebniach koło Jasła.

PASZEK FRANCISZEK

st.szer.rez. ur.1910 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 4 pl w Toruniu, przydzielony został do plutonu obsługi 42 eskadry rozpoznawczej lotnictwa armii „Pomorze”. Zginął 8.IX.1939 r. podczas ewakuacji rzutem kołowym w czasie bombardowania Kałuszyna. Miejsce grobu nieznanne.

PAWELSKI JAN TADEUSZ

por.obs. ur.17.VI.1909 r.

Absolwent SPPiech, zgłosił się na kurs obserwatorów do CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. Awansowany 15.III.1938 r. do stopnia porucznika, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 217 eskadry bombowej „Łosi”, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 15.IX.1939 r. wystartował z lotniska Wielick na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr fabr.72.114 jako dowódca załogi w składzie: ppor.pil.Mieczysław Kałuża,kpr.strz.rtg. T.A.Kiełpiński, kpr.strz.rtg. T.Dudek z zadaniem przeprowadzenia rozpoznania. Po starcie, samolot został zestrzelony przez własną opl stacji kolejowej Perespa. Uratował się tylko pilot Ppor.Kałuża. Poległych lotników pochowano we wspólnym grobie na cmentarzu parafialnym wsi Perespa koło Hrubieszowa.

PELCZAR TADEUSZ

szer.rez. ur.18.IV.1912 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 pl w Krakowie, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Rakowice. Pochowany został na cmentarzu Rakowickim w Krakowie, grób nr 10, rząd 1, kwatera 4.

PELECKI STEFAN

Ppor.techn.

Absolwent SPLT w Warszawie mianowany ppor.techn. 1.IX.1939 r. Przydzielony do Bazy nr 1 wraz z pozostałym personelem ewakuował się z Warszawy. Ciężko ranny 8.IX.1939 r. w walce pod Mrozami, popełnił samobójstwo. Pochowany został na cmentarzu parafialnym wsi Rudka koło Siedlec

PELCZYŃSKI WITOLD

ppor.pil. ur.18.VII.1914 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (10 promocja) mianowany ppor,pil.15.X.1937 r. Przydzielony do SPRL w Radomiu na stanowisko instruktora pilotażu, ranny 7.IX.1939 r. podczas nalotu na lotnisko w Sadkowie, przewieziony do szpitala Bobolanum w Lublinie, zmarł z odniesionych ran 18.IX.1939 r. Pochowany na cmentarzu w Lublinie, ul.Biała.

PIASECKI MARIAN

kpr.pil. ur.12.III.1916 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, podoficer zawodowy 5 pl w Wilnie-Lidzie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 56 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Karpaty”. 6.IX.1939 r. wystartował z lotniska Mrowla na samolocie R.-XIII/D ‘Lublin’ wraz z por.obs.E.Poradą na lot bojowy, z zadaniem przeprowadzenia rozpoznania rejonu Bochnia-Nowy Targ-Spiska Veś. Z lotu tego

załoga nie powróciła, prawdopodobnie została zestrzelona przez niemieckie myśliwce uznani za zaginionych. Kpr.Piasecki odznaczony został pośmiertnie Krzyżem Walecznych. (Dz.U.R.P. nr 5/47)

PIETRZAK STEFAN KAZIMIERZ

kpr.mech. ur.1918 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 1 pl w Warszawie, w sierpniu 1939 r. przeniesiony został na lotnisko Małaszewicze, jako mechanik 221 eskadry bombowej „Łosi” 17.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-37B „Łoś” pilotowanym przez ppor.pil.L.Brzostowskiego, wraz z szer.Czarnockim na przelot do Rumunii. Po starcie, na wysokości około 150 m samolot z nieznanymi powodów załamał lot i runął na ziemię na skraju lotniska, grzebiąc pod swoimi szczątkami załogę. Pochowani zostali wszyscy, we wspólnym grobie na cmentarzu wojennym w Brześciu nad Bugiem.

PIKUL ZBIGNIEW

szer.ucz.strz.rtg.

Słuchacz SPLdM w Krośnie, wraz personelem szkoły ewakuował się do Rumunii. Zginął 22.IX.1939 r. podczas bombardowania Gródka Jagiellońskiego. Pochowany we wspólnym grobie na cmentarzu w Gródku Jagiellońskim.

PINGOT MARIAN ROMAN

plut.pil. ur.25.III.1916 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, przydzielony do 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 34 eskadry rozpoznawczej, walczącej w składzie lotnictwa armii „Poznań”. 6.IX.1939 r. wystartował z lotniska Ozorzyn koło Kołana samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: por.obs.E.Górecki i kpr.strz.Jan Wilkowski na lot bojowy, z zadaniem rozpoznania rejonu Warta-Sieradz-Zduńska Wola. Podczas lotu powrotnego samolot został zaatakowany przez 4 niemieckie myśliwce nad wsią Borecznia koło Koła na wysokości około 1500 m. Samolot zapalił się w powietrzu i por.Górecki wydał rozkaz opuszczenia samolotu przez załogę. Sam wyskoczył jako pierwszy i został w powietrzu rozstrzelany przez niemieckich myśliwców. Uratował się jedynie kpr.Wilkowski, który widząc śmierć dowódcy wyskoczył dopiero na wysokości około 300 m. doznając kontuzji nóg. Pilot, prawdopodobnie ranny nie zdołał opuścić samolotu i zginął pod jego szczątkami. Obaj polegli lotnicy pochowani zostali na cmentarzu w Osieku Wielkim koło Koła.

PIOREK JAN FRANCISZEK

szer.ucz.pil.

Słuchacz Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Krośnie, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Moderówka. Pochowany został w zbiorowym grobie na cmentarzu w Szebniach koło Jasła.

PIOTROWICZ JÓZEF

kpt.obs.ur.19.IV.1908 r.

Wykładowca SPLT w Warszawie. Zginął 17.IX.1939 r. podczas bombardowania miasta. Pochowany został na cmentarzu Bródnowskim w Warszawie.

PIOTROWSKI ANATOL WITOLD

ppor.pil. ur.1.III.1912 r.

Czynny pilot Aeroklubu Wileńskiego od 1932 r., absolwent SPL w Dęblinie (9 promocja) mianowany ppor.pil. 15.X.1936 r. Po promocji skierowany do dywizjonu liniowego 5 pl w Wilnie-Lidzie, od 1937 r. pilot dywizjonu myśliwskiego. Niezależnie od pełnionej służby wojskowej, studiował na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Wileńskiego im. S.Batorego w Wilnie pod kierunkiem prof.Ślendrańskiego. Był autorem odznaki 151 eskadry myśliwskiej „Walczący kondor”, przejętej później przez 317 dm w Wielkiej Brytanii. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 152 eskadry myśliwskiej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Modlin” 1.IX.1939 r. wystartował wraz z eskadrą na samolocie PZL P-11c na lot bojowy, z zadaniem przechwycenia niemieckiej wyprawy bombowej, kierującej się na Warszawę. Podczas walki zestrzelił jeden bombowiec niemiecki, sam jednak został zestrzelony przez niemieckie myśliwce. Pochowany na miejscu upadku samolotu, po wojnie ekshumowany został na cmentarz wojskowy na Powązkach w Warszawie, grób nr 4, rząd 1, kwatera A-10.

Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47).

PODOGRODZKI CZESŁAW

por.obs. ur.1.I.1914 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (11 promocja) mianowany ppor.obs.15.X.1938 r. Po promocji został przydzielony do 5 pl w Wilnie-Lidzie i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 55 samodzielnej eskadry bombowej walczącej w składzie Brygady Bombowej. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Marynin na samolocie PZL P-23B „Karaś” jako dowódca załogi w składzie: kpr.pil.Henryk Borys i kpr.strz.B.J.Leśniewski, na lot bojowy, z zadaniem rozpoznania rejonu Radomsko - Częstochowa. Samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce i po uporczywej walce, w trakcie której zestrzelono jednego Me-109, zestrzelony nad m. Dmenin. Uratował się tylko pilot, który ranny i poparzony zdołał wyskoczyć ze spadochronem (wzięty do niewoli). Obserwator i strzelec zginęli pod szczątkami samolotu. Pochowani na cmentarzu w Dmeninie k. Radomska.

POKLEKOWSKI JAN

st.bosman mech. ur.1904 r.

Szef mechaników eskadry szkolnej MDLot w Pucku. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania miasta. Pochowany na cmentarzu parafialnym w Pucku.

POLHEBER LEON

szer.rez.ur.1909 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 6 pl we Łwowie, przydzielony został do kompanii lotniskowej Bazy nr 6. Zginął 2.IX.1939 r. podczas nalotu bombowego na lotnisko Skniłów we Łwowie. Pochowany we wspólnym grobie na cmentarzu Łyczakowskim we Łwowie.

POLESIŃSKI WŁADYSŁAW

Kpt.dypl.pil.mgr ur.8.IX.1906 r.

Absolwent Korpusu Kadetów nr 1 we Lwowie, w 1924 r. skierowany na kurs unitarny do Oficerskiej Szkoły Piechoty w Warszawie, jesienią 1925 r. przyjęty został do OSL w Grudziądzu. Ukończył OSL w Dęblinie 15.VIII.1927 r. (1 promocja) z 20 lokatą na 57 absolwentów i otrzymał odznakę obserwatora nr L.434. Przydzielony do dywizjonu liniowego 2 pl w Krakowie w stopniu sierż.pchor. w marcu 1928 r. mianowany został ppor.obs.. W 1929 r. zgłosił się na kurs pilotażu do CWOL w Dęblinie, a następnie na kurs pilotażu myśliwskiego przy 2 pl w Krakowie. Po ukończeniu kursu otrzymał odznakę pilota nr 1324 i latał w dywizjonie myśliwskim w Krakowie. Jednocześnie studiował na wydziale prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Po ukończeniu studiów przeniesiony został do Dowództwa Lotnictwa MSWojsk w Warszawie. W latach 1935-1937 studiował w Wyższej Szkole Wojennej w Warszawie uzyskując tytuł oficera dyplomowanego. Od listopada 1938 r. dowodził 16 eskadrą obserwacyjną. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako oficer sztabu lotnictwa armii „Modlin”. Po wycofaniu lotnictwa z armii, przeszedł do sztabu lotniczego armii „Warszawa”. 16.IX.1939 r. wystartował z lotniska Mokotowskiego na samolocie R.-XIII/D „Lublin” wraz z por.dypl.pil.Ludwikiem Kózką, z zadaniem nawiązania łączności z Naczelnym Dowódcą Lotnictwa i OPL, który miał mieć kwaterę w Brześciu nad Bugiem. Podczas przelotu samolot został ostrzelany przez niemiecką opl nad m. Augustówka i lądował w przygodnym terenie. Lżej ranny por.Kózka trafił do niewoli niemieckiej, w której przebywał do końca wojny, natomiast kpt.Polesiński w ciężkim stanie został zabrany przez Niemców do szpitala, zmarł prawdopodobnie pod koniec września 1939 r. Brak dokładnej daty śmierci i miejsca grobu.

PORADA EDWARD

por.obs ur.6.VIII.1910 r.

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, po obowiązkowej praktyce w pułku piechoty zgłosił się na kurs obserwatorów do CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 5 pl w Wilnie-Lidzie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 56 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Karpaty”. 6.IX.1939 r. wystartował z lotniska Mrowla na samolocie R.-XIII/D „Lublin” z kpr.pil.M.Piaseckim na lot bojowy, z zadaniem przeprowadzenia rozpoznania rejonu: Bochnia - Nowy Targ - Spiska Veś. Z lotu tego załogą nie powróciła, prawdopodobnie zestrzelona przez niemieckie myśliwce. Uznani za zaginionych. Por.Porada został pośmiertnie odznaczony Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47).

PREDECKI TADEUSZ MICHAŁ

ppor.obs. ur.5.X.1916 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (11 promocja) mianowany ppor.obs.15.X.1938 r. Po promocji został przydzielony do dywizjonu liniowego 2 pl w Krakowie i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 24 eskadry rozpoznawczej, walczącej w składzie lotnictwa armii

„Kraków”. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Klimontów na samolocie PZL P-23B „Karaś” jako dowódca załogi w składzie: kpr.pil.Aleksander Rudy i kpr.strz.R.Widuch, na lot bojowy z zadaniem zbombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Jabłonka-Podwilk-Rabka. Po wykonaniu zadania samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. i rozbił się we wsi Orawka.. Uratował się tylko pilot, który wyskoczył ze spadochronem z wysokości około 150 m. Dwaj polegli lotnicy pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Orawka koło Jabłonki.

PROCHOWICZ ROMAN BOLESŁAW

ppor.rez.pil.

Brak wszelkich danych. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, kwatera B-25, na grobie tabliczka: „Zginął we wrześniu 1939 r.”.

PROKOPOWICZ WALENTY

kpr.pil. ur.11.XI.1913 r.

W dniu wybuchu wojny pełnił funkcję instruktora pilotażu w eskadrze treningowej 6 pl we Lwowie. Zginął 2.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Skniłów. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie.

PRZYBYLSKI KAZIMIERZ

st.szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w Szkolnym Batalionie Lotnictwa w Świeciu nad Wisłą. Podczas kampanii wrześniowej ewakuował się w kierunku Rumunii i zginął 15.IX.1939 r. podczas bombardowania Kowla. Pochowany bezimiennie w zbiorowym grobie na cmentarzu w Kowlu.

PRZYBYSZ JAN

robotnik cyw. ur.1890 r.

W dniu wybuchu wojny pracował jako robotnik cywilny w Bazie nr 1. Zginął 5.IX.1939 podczas bombardowania lotniska Okęcie. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr8, rząd 2, kwatera B-25.

PRZYSTUPA JAN

kpr.pil.mech. ur.23.III.1916 r.

Po ukończeniu SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony został jako mechanik do 1 pl w Warszawie. W trakcie służby ukończył kurs pilotażu i w 1939 r. przydzielony został do eskadry treningowej. Po ewakuacji Bazy nr 1 na południe, otrzymał rozkaz przeprowadzenia samolotu PZL P-23B „Karaś” do Rumunii. Zginął 19.IX.1939 r. podczas lądowania w Czerniowcach. Pochowany został na miejscowym cmentarzu.

PSTROKOŃSKI -SPYTEK MIROSLAW WŁODZIMIERZ

ppor.rez.obs. ur.22.II.1906 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 31 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Karpaty”. 3.IX.1939 r. o godz.5.30 wystartował z lotniska Werynia na samolocie PZL P-23B „Karaś”, jako ochotnik na stanowisku strzelca w składzie załogi: por.obs. H.S.Możdżeń i kpr.pil.J.Wiensko z zadaniem rozpoznania przygranicznych rejonów Słowacji. Wykonując zalecenia dowódcy eskadry, samolot leciał na małej wysokości wzdłuż toru kolejowego Tarnów - Mościce. Nad zakładami chemicznymi został zestrzelony przez własną opl. Cała załogą zginęła. Pochowani we wspólnym grobie na cmentarzu w Krzyżu koło Tarnowa.

PSZENNY MARIUSZ

Plut.pchor.rez.obs. ur.7.VII.1912 r.

Słuchacz SPL w Dęblinie, ze względu na stan zdrowia przeniesiony w 1935 r. do rezerwy. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 31 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Karpaty”. 12.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-23B „Karaś” na stanowisku strzelca pokładowego w składzie załogi: ppor.obs.L.Nowicki st.sierż.pil. K.Korzeniowski na lot bojowy, z zadaniem zbombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Jarosław - Lubaczów. Podczas lotu powrotnego samolot został zaatakowany przez niemieckiego myśliwca i po zaciętej walce zestrzelony nad lasem koło wsi Czaplaki. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wojennym w Lubaczowie.

PUCHAŁA JÓZEF

kpr.strz.rtg. ur.10.II.1918 r. w Wadowicach

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 211 eskadry bombowej „Łosi” walczącej w składzie Brygady Bombowej. 4.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kuciny pod Łodzią na samolocie PZLP-37B „Łoś” nr fabr.72.17 w składzie załogi: por.obs.Z.B.Górniak, plut.pil.Roman Bonkowski i kpr.strz.rtg. A.Zajdler na lot bojowy, z zadaniem zlokalizowania i zbombardowania niemieckich jednostek pancernych na szosie Częstochowa - Wieluń. Po wykonaniu zadania, podczas lotu powrotnego, samolot dostał się w silny ogień obrony plotn.w rejonie przygotowywanej przeprawy przez Wartę. Samolot został uszkodzony, ale lot kontynuowano. W rejonie Zduńskiej Woli został zaatakowany przez 3 niemieckie myśliwce Me-109. Na stanowisku strzeleckim od pocisków wroga zginął kpr.Puchała, natomiast por.Górniak został ciężko ranny. Kpr.Zjdzler zestrzelił jednego z atakujących myśliwców, dwa pozostałe odstały z powodu braku amunicji lub kończącego się paliwa. Pilot z trudem posadził postrzelany samolot na polach majątku Rychłocice. Ranny por.Górniak przewożony do majątku bryczką - zmarł w drodze. Obaj polegli lotnicy pochowani zostali na cmentarzu w Giecznie, skąd po wojnie zostali ekshumowani na cmentarz wojenny w Łęczycy. Kpr.Puchała pochowany został w grobie nr 316. Pośmiertnie odznaczony został Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47).

PYSIEWICZ KAROL

kpr.strz.rtg. ur.19.VII.1917 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 216 eskadry bombowej „Łosi” 7.IX.1939 r. wystartował z lotniska Stara Wieś na samolocie PZL P-37B „Łoś” (klucz trzech samolotów) w składzie załogi ppor.obs.W.Kołdej. ppor.pil.W.Cierpiłowski i kpr.strz.K.Wielgoszewski na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich jednostek pancernych w rejonie Maków Mazowiecki - Rożan. Po starcie, w rejonie Radzymina klucz polskich samolotów został zaatakowany przez 12 Messerschmittów Me-109. Samolot pilotowany przez ppor.Cierpiłowskiego spadł w płomieniach w Wólce Radzyńskiej. Cała załoga zginęła.. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu parafialnym w Radzyminie.

PYTLAKOWSKI STANISŁAW MACIEJ

por.obs. ur.2.VIII.1912 r.

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, po jej ukończeniu skierowany został do pułku piechoty, skąd po roku służby zgłosił się na kurs obserwatorów do CWL-1 w Dęblinie. Po kursie przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 5 pl w Wilnie-Lidzie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 55 samodzielnej Brygady Bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej.7.IX.1939 r. wystartował z lotniska Ząbków na samolocie PZL P-23B „Karaś” jako dowódca załogi w składzie: kpr.pil.S.Zarzecki i szer.strz.A.Iwaniuk na lot bojowy z zadaniem rozpoznania rejonu Łodzi i Częstochowy. Po wykonaniu zadania załoga zrzuciła meldunek w Warszawie i odleciała na dalsze rozpoznanie frontu północnego. Załoga nie powróciła z tego lotu i dopiero po wojnie ustalono, że samolot został zestrzelony przez niemieckiego myśliwca nad wsią Grabie Nowe. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Poświętnem koło Wołomina. Por.Pytlakowski odznaczony został pośmiertnie Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47)

RABINOWICZ MIECZYŚLAW

kpr.rez.pil. ur.24.XI.1915 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, zgłosił się na ochotnika do Organizowanego na lotnisku mokotowskim plutonu samolotów łącznikowych dla zastępcy dowódcy Brygady Bombowej. 6.IX.1939 r. wystartował z lotniska Okęcie na przelot do Dębłina na samolocie RWD-8 . Podczas przelotu został zestrzelony przez niemiecką opl w rejonie Gniewoszowa. Pochowany został bezimiennie we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu w Gniewoszowie k. Dębłina.

RADATZ KAROL WILHELM

por.obs. ur.5.VIII.1907 r.

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, po kursie obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie przeniesiony do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 5 pl w Wilnie-Lidzie. W dniu wybuchu wojny pełnił funkcję oficera ewidencji personalnej pułku. 16.IX.1939

r. wystartował z lotniska w Lidzie na samolocie PZL P-23B „Karaś” na stanowisku strzelca w składzie załogi: por.obs.L.Łacina i plut.pil.W.Borys. Po starcie samolot eksplodował na wysokości 200 m w odległości ok. 2 km. od lotniska. Wszyscy zginęli. Pochowani we wspólnym grobie na cmentarzu w Lidzie.

RATUS PIOTR

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 6 pl we Lwowie, po ogłoszeniu mobilizacji przydzielony został do plutonu wartowniczego 66 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”. Zginął 6.IX.1939 r. podczas ewakuacji rzutem kołowym eskadry podczas bombardowania Rawy Mazowieckiej. Pochowany we wspólnym grobie na cmentarzu w Rawie Mazowieckiej.

REJAK HENRYK

kpr.pil. ur.23.XI.1914 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotażu w Bydgoszczy, przydzielony jako pilot Poznaniu. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 liniowy do 3 pl w Poznaniu. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 32 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”. 5.IX.1939 r. wystartował z lotniska Sokolniki na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: ppor.obs.J.Bruski i kpr.strz.K.Hadyniak na lot bojowy, z zadaniem przeprowadzenia rozpoznania ruchów wojsk niemieckich w rejonie Radomsko - Gorzkowice - - Kamieńsk - Przedbórz. Podczas wykonywania zadania samolot został zestrzelony przez niemieckie myśliwce w rejonie Paręczewa. Zginęła cała załoga. Pochowani na cmentarzu w Paręczewie, po wojnie zostali ekshumowani na cmentarz wojenny w Łęczycy. Kpr.Rejak spoczywa w grobie nr 563.

RĘKAS JAN

Szer.ucz.mech.

Słuchacz SPLdM w Krośnie. Wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii i zginął 22.IX.1939 r. podczas bombardowania Gródka Jagiellońskiego. Miejsce grobu nieznane.

RODAK PIOTR

kpr.mech. ur.8.IV.1910 r.

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę jako mechanik w SPLdM w Krośnie. Ranny podczas bombardowania lotniska Moderówka, przewieziony został do szpitala w Krośnie, gdzie zmarł 7.IX.1939 r. Pochowany w zbiorowym grobie na cmentarzu w Krośnie.

ROMICKI MIECZYŚLAW

por.pil.inż. ur.17.XII.1909 r.

Absolwent Politechniki Warszawskiej, mianowany ppor.rez.1.XII.1935 r. Po ukończeniu kursu pilotażu w eskadrze treningowej 1 pl w Warszawie, podjął pracę w Kierownictwie Zaopatrzenia Lotnictwa. 15.III.1938 r. awansowany do stopnia porucznika i powołany do służby stałej. W sierpniu 1939 r. odkomenderowany został do Lubelskiej Wytwórni Samolotów. Zginął

2.IX.1939 r. podczas bombardowania fabrycznego lotniska. Początkowo pochowany w Lublinie, ekshumowany został na cmentarz wojskowy na Powązkach w Warszawie, grób nr 3, rząd 8, kwatera A-8.

ROZWADOWSKI MIECZYŚLAW

szer.rez. z cenzusem inż.

Absolwent Politechniki Warszawskiej, zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do 2 eskadry zapasowej. Podczas ewakuacji w kierunku Rumunii, dołączył do wojsk SGO „Polesie”. Zginął w bitwie pod Kockiem 3.X.1939 r. Pochowany został na cmentarzu wojennym w Kocku.

ROZMUS STANISŁAW

kpr.rez.pil.

Brak bliższych danych. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie. Na grobie tabliczka „Zginął we wrześniu 1939 r.”

RUDNICKI FRANCISZEK JÓZEF

ppor.obs. ur.14.IX.1908 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (9 promocja) mianowany ppor.obs. 15.X.1936 r. Po promocji przydzielony został do 1 pl w Warszawie i brał udział w kampanii wrześniowej jako obserwator 13 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa SGO „Narew”. Wraz z częścią personelu eskadry przedostał się do Rumunii i zginął 19.IX.1939 r. na lotnisku w Czerniowcach, zabity przez lądujący samolot. Pochowany został na cmentarzu w Czerniowcach, Rumunia. Pośmiertnie odznaczony dwukrotnie Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47)

RUSIN EDWARD

plut.nadterm. ur.11.III.1916 r.

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę w SPLdM w Krośnie. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania miasta. Pochowany na cmentarzu w Krośnie, grób zbiorowy.

RUSZEL PIOTR

ppor.pil. ur.12.VIII.1918 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja) mianowany ppor.pil.31.VIII.1939 r.

W czerwcu tego roku skierowany na praktykę do 6 pl we Lwowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 161 eskadry myśliwskiej walczącej w składzie lotnictwa armii „Łódź”. 2.IX.1939 r. wystartował z lotniska Widzew-Ksawerów pod Łodzią na samolocie PZL P-11c w składzie klucza samolotów, z zadaniem przechwycenia niemieckiej wyprawy bombowej kierującej się na Łódź. W walce powietrznej nad dworcem kolejowym Łódź Kaliska został zestrzelony i zginął. Pochowany został w zbiorowym grobie na cmentarzu wojskowym Doły w Łodzi. Po wojnie, staraniem władz Aeroklubu Łódzkiego został ekshumowany do odrębnej mogiły myśliwców na tym samym cmentarzu.

RUTKOWSKI WITOLD JAN

mjr pil. ur.23.VIII.1896 r.

Absolwent Krakowskiej Niższej Szkoły Pilotów, brał udział w wojnie polsko-radzieckiej W 1920 r. jako pilot 14 eskadry wywiadowczej. Po reorganizacji lotnictwa dowodził 11 eskadrą liniową, a następnie organizował i dowodził 211 eskadrą bombową w 1 pl w Warszawie. Przeniesiony do 3 pl w Poznaniu, w dniu wybuchu wojny był komendantem Bazy nr 3. Ranny podczas bombardowania transportu bazy w rejonie Tarnopola, zmarł 19.IX.1939 r. w Czerniowcach i tam został pochowany. Za rok 1920 odznaczony był Krzyżem Walcznych i Polową Odznaką Pilota.

RYBAK SZYMON

szer.uch.mech.

Słuchacz SPLdM w Krosnie, wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii.. Zginął 24.IX.1939 r. zabity przez patrol radziecki w Służewie pod Aleksandrowem. Miejsce grobu nieznane

RYBLIK STANISŁAW

szer.sł.czynnej

powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 4 pl w Toruniu, przydzielony został do kompanii wartowniczej Bazy nr 4. Zginął na posterunku 1.IX.1939 r. podczas bombardowania toruńskiego lotniska. Pochowany na starym cmentarzu wojskowym w Toruniu.

RYCHARSKI STEFAN

kpr.strz. ur.23.XI.1915 r.

Absolwent Szkoły Podoficerów Lotnictwa w Bydgoszczy, przydzielony do 1 pl w Warszawie, Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 211 eskadry bombowej „Łosi” walczącej w składzie Brygady Bombowej. Zginął 17.IX.1939 r. w wypadku na ziemi podczas ewakuacji eskadry z lotniska Gwoździec Stary pod Horodenką. Miejsce grobu nieznane.

RYDELEK BOLESŁAW

plut.ruszn. ur.11.X.1912 r.

Podoficer zawodowy 1 pl w Warszawie, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. rusznikarz 113 eskadry myśliwskiej Brygady Pościgowej. Zginął 15.IX.1939 r. podczas przebazowania eskadry z lotniska Młynów na lotnisko Petlikowice. Miejsce grobu nieznane.

RYSZKA MARIAN

szer.rez. ur.1910 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 pl w Krakowie, przydzielony został do kompanii lotniskowej Bazy nr 2. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Rakowice. Pochowany na cmentarzu Rakowickim w Krakowie, grób nr 21, rząd 3, kwatery 11-b.

SABIK PAWEŁ

kpr.nadterm. ur.1913 r.

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę w SPLdM w Krośnie. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Moderówka. Pochowany na cmentarzu w Szebniach k. Jasła.

SALWIERZ KAZIMIERZ

Kpr.pil. ur.2.IX.1916 r.

Abosłwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, przydzielony do 6 pl we Lwowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 64 eskadry bombowej walczącej w składzie Brygady Bombowej. 13.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: por.obs.T.W.Teleżyński i kpr.strz. S.Sep na lot bojowy, z zadaniem rozpoznania wojsk niemieckich w rejonie Rawy Mazowieckiej. Z nie ustalonych powodów samolot spadł na ziemię z wysokości około 50 m i rozbił się na skraju lotniska Chłopczech pod Włodzimierzem Wołyńskim. Cała załoga zginęła. Pochowani na cmentarzu wsi Swojczka k. Włodzimierz Wołyńskiego

SAMLER WIKTOR

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do kompanii lotniskowej Bazy nr 3. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica. Pochowany został na cmentarzu wojskowym w Poznaniu, grób wspólny.

SAWICKI JANUSZ

kpr.strz. ur.9.V.1919 r. w Warszawie.

Absolwent SPLdM w Krośnie, przydzielony w czerwcu 1939 r. do 6 pl we Lwowie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 65 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 6.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: ppor.obs.K.S.Stangret i kpr.pil.Walerian Nowakowski, z zadaniem rozpoznania linii Wisły na odcinku Wyszogród - Toruń. Podczas wykonywania zadania samolot został zestrzelony przez własną artylerię plotn. w rejonie Płocka. Uratował się tylko pilot, który wyskoczył ze spadochronem i po dwóch dniach dotarł do eskadry. Obserwator i strzelec zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Płocku. Kpr.Sawicki pośmiertnie odznaczony został Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47)

SAWICKI TADEUSZ WIESŁAW

ppor.obs. ur.23.X.1912 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (11 promocja) mianowany ppor.obs.15.X.1938 r. Po promocji przydzielony do 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 33 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Poznań”. 5.IX.1939 r. wystartował na samolocie RWD-14b „Czapla” z kpr.pil. B.Ślebiodą na lot bojowy, z zadaniem rozpoznania rejonu Poddębic i Uniejowa. Podczas wykonywania zadania samolot

został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn.i spadł na pola wsi Krępa. Obaj lotnicy zginęli. Pochowani zostali na cmentarzu w Sobótce pod Kołem.

SENISZYN JÓZEF

mjr pil. ur.24.VI.1900 r

Oficer 5 pl w Wilnie -Lidzie, pilot 54 eskadry liniowej a następnie jej dowódca w 1931 r.

Odkomenderowany w 1935 r. do 1 pl w Warszawie, w dniu wybuchu wojny pełnił funkcję oficera mobilizacyjnego Bazy nr 1. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i został ranny 15.IX.1939 r. podczas bombardowania Brodów Ukraińskich.

Przewieziony do szpitala, zmarł tego samego dnia wskutek odniesionych ran. Pochowany został na cmentarzu w Brodach Ukraińskich.

SEWERNIAK STANISŁAW

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w Szkole Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Krośnie, przydzielony został do kompanii wartowniczej. Zginął na posterunku 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Moderówka. Pochowany został na cmentarzu w Szebniach koło Jasła, zbiorowy grób Żołnierzy Września.

SĘDZIELOWSKI TADEUSZ FRANCISZEK JÓZEF

kpt. pil. ur.9.III.1906 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (4 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1930 r. Po promocji został przydzielony do 3 pl w Poznaniu i latał jako obserwator w dywizjonie liniowym.

Skierowany na kurs pilotażu do CWOL w Dęblinie, po powrocie do pułku latał w 31 eskadrze liniowej, następnie w 132 eskadrze myśliwskiej, a w 1937 r. przeniesiony został do 2 pl w Krakowie. Od 1938 r. dowodził 121 eskadrą myśliwską w składzie lotnictwa armii „Kraków”.

8.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-11c prowadząc eskadrę na przechwycenie niemieckiej wyprawy bombowej. Podczas lotu powrotnego jego samolot został zestrzelony przez własną artylerię plotn. w rejonie Puław. Kpt.Sędzielowski pochowany został na cm. w Łagowie.

SĘP STEFAN

kpr.strz. ur.3.II.1916 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Lotniczej w Bydgoszczy, po jej ukończeniu przydzielony został do 6 pl we Lwowie. Brał udział w kampanii wrześniowej w 1939 r. jako strzelec pokładowy 64 eskadry bombowej „Karasi”, walczącej w składzie Brygady Bombowej.

13.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-23B „Karaś” na lot bojowy w składzie załogi: ppor.obs. T.W.Teleżyński i kpr.pil.K.Salwierz, z zadaniem przeprowadzenia rozpoznania ruchów wojsk niemieckich w rejonie Rawy Mazowieckiej. Z nie ustalonych powodów, samolot podczas startu spadł na ziemię z wysokości około 50 m i rozbił się na skraju lotniska Chłopecz. Całazaloga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Swojca koło Włodzimierza Wołyńskiego.

SIERPIŃSKI STANISŁAW

ppor.pil. ur.8.V.1915 r. w Szczepleszynie

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja) mianowany ppor.pil.31.VIII.1939 r. W czerwcu tego roku skierowany został na praktykę do 1 pl w Warszawie i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 211 eskadry bombowej „Łosi” walczącej w składzie Brygady Bombowej.

12.IX.1939 r. wystartował z lotniska Gnojno-Owadno na samolocie PZL P-37B „Łoś” w składzie załogi:por.obs.F.Kupidłowski, kpr.strz.K.Mazur

i kpr.strz. H.Koniuszewski na lot bojowy z zadaniem zbombardowania niemieckiej kolumny pancernej na szosie Radymno - Jaworów. Po wykonaniu zadania samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce i zestrzelony. W płomieniach spadł na pola wsi Mięksiz Stary. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali na miejscu upadku samolotu, skąd po wojnie ekshumowani zostali w nieznanym kierunku. Miejsca grobu nie udało się ustalić. Ppor.Sierpiński odznaczony został pośmiertnie Krzyżem Walecznych.

(Dz.U.R.P. nr 5/47.)

SITKOWSKI STEFAN

plut.pchor.techn. ur.1920 r.

Słuchacz II roku SPLT w Warszawie, ochotniczo zgłosił się do Lotniczego Batalionu Szturmowego dowodzonego przez mjr obs. Z. Zbrowskiego. Zginął 8.IX.1939 r. podczas ataku na Służewiec. Pochowany został na cmentarzu Bródnowskim w Warszawie.

SIWEK STEFAN

szer.ucz.strz.rtg.

Słuchacz SPLdM w Krosnie, ewakuował się wraz z personelem szkoły w kierunku Rumunii Zginął 10.IX.1939 r. podczas bombardowania Łucka. Pochowany został w zbiorowym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu w Łucku.

SIWIK JÓZEF

sierż.pil. ur.16.IV.1907 r

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Lotniczej w Bydgoszczy, przydzielony został jako mechanik do 1 pl w Warszawie. W 1930 r. ukończył kurs pilotażu i otrzymał odznakę pilota nr 1370. Latał jako pilot eskadr bombowych i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 212 esk. bombowej „Łosi”. 4.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kuciny pod Łodzią na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr fabr.72.43 w składzie załogi:por.obs. K.W.Żukowski,kpr.strz.W.Kramarczyk i kpr.strz.A.Stepnowski na lot bojowy z zadaniem zbombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Wieluń - Rusiec. Podczas lotu powrotnego samolot został zaatakowany Przez 7 Me-109 nad wsią Ślaskowice

i w płomieniach spadł na ziemię, grzebiąc pod swoimi szczątkami załogę. Pochowani zostali na cmentarzu w Dłutowie k.Pabianic. Grób wspólny.

SKIBIŃSKI JÓZEF LUDWIK

kpt.obs. ur.2.XII.1900 r.

Absolwent OSL w Dęblinie (2 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1928 r. Po promocji Przydzielony został do dywizjonu liniowego 3 pl w Poznaniu, skąd w 1935 r. przeniesiony został do 5 pl w Wilnie-Lidzie. W marcu 1937 r. awansowany do stopnia kapitana, skierowany został na studia do Wyższej Szkoły Lotniczej w Warszawie i po powrocie do pułku objął dowodzenie 55 eskadry liniowej. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako dowódca 55 samodzielnej eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 10.IX.1939 r. wystartował z lotniska Marynin na samolocie PZL P-23B „Karaś” nr 44.102 jako dowódca załogi w składzie: kpr.pil.M.Wasiak i plut.mech.B.Biały z zadaniem przelotu na lotnisko Marianów. Wskutek błędu w pilotażu, samolot rozbił się przy podchodzeniu do lądowania na lotnisku Marianów koło Radzyna Podlaskiego. Zginęła cała załoga. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Wojcieszków koło Lukowa.

SKORUPSKI STANISŁAW

ppor.techn.

Absolwent SPLT w Warszawie, mianowany ppor.techn. 1.IX.1939 r. Przydzielony do 5 pl w Wilnie-Lidzie, pozostawał w dyspozycji komendanta Bazy nr 5 w Wilnie. Ranny podczas nalotu 16.IX.1939 r. zmarł w szpitalu w Lidzie 18.IX.1939 r. Pochowany został we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu w Lidzie.

SKRZYPIŃSKI JÓZEF

kpt.techn.ur.26.X.1906 r.

Wykładowca SPLT w Warszawie, konstruktor pistoletu „Vis” i pistoletu maszynowego „Mors” Zginął 5.IX.1939 r. podczas bombardowania miasta. Pochowany we wspólnym grobie na Cmentarzu Bródnowskim w Warszawie.

SKUBA MICHAŁ

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 3 pl w Poznaniu, przydzielony do kompanii lotniskowej Bazy nr 3, zginął 1.IX.1939 r. na posterunku wartowniczym podczas bombardowania lotniska Ławica. Pochowany we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu wojskowym w Poznaniu.

SŁOWIKOWSKI WITOLD

kpr.rez. ur.1907 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony do kompanii lotniskowej Bazy nr 1, zginął 27.IX.1939 r. podczas bombardowania miasta. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie.

SŁOWIŃSKI KAZIMIERZ

kpt. pil. ur.26.II.1906 r.

Absolwent OSL w Dęblinie (2 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1028 r. Po promocji został przydzielony do dywizjonu liniowego 5 pl w Wilnie-Lidzie i latał jako obserwator 51 eskadry liniowej. Odkomenderowany na kurs pilotażu do CWOL w Dęblinie, a następnie na kurs wyższego pilotażu do Grudziądza, po powrocie do pułku latał jako pilot w eskadrach liniowych. W 1936 r. przeniesiony został do 2 pl w Krakowie. 15.III.1938 r. awansowany do stopnia kapitana, od stycznia 1939 r. dowodził 22 eskadrą liniową. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako dowódca 22 eskadry bombowej walczącej w składzie Brygady Bombowej. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kamień pod Radomiem na samolocie PZL P-23B „Karaś” nr fabr.44.86 z załogą: por.obs.S.F.Walków i kpr.strz.S.Korytowski, z zadaniem zbombardowania niemieckich jednostek pancernych na szosie Gorzkowice – Radomsko. Po wykonaniu zadania samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. w rejonie Zagórza. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Gidlach koło Radomska.

SOBCZAK KAZIMIERZ

ppor.pil. ur.7.II.1918 r. w Ostrowie Wlkp.

Po ukończeniu gimnazjum i kursu pilotażu szybowcowego w Ustianowej, wstąpił do SPL w Dęblinie (12 promocja) mianowany ppor.pil.31.VIII.1939 r. Skierowany na praktykę w czerwcu tego roku do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został jako pilot do 34 eskadry rozpoznawczej. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. w składzie tej eskadry, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Poznań”. 3.IX.1939 r. w godzinach popołudniowych wystartował z lotniska Kazimierz Biskupi k.Konina w składzie załogi: por.obs.Z.Grochowski-Grekowicz i kpr.strz.Jan Stengierski na lot bojowy, z zadaniem rozpoznania rejonu Żmigród-Milicz. Podczas lotu powrotnego zaatakowano napotkane oddziały niemieckiej piechoty ogniem broni pokładowej z lotu koszącego. Samolot trafiony ogniem niemieckiej obrony, zderzył się z budynkiem gospodarczym we wsi Cielcza k. Jarocina. Zginął por.Grochowski-Grekowicz, natomiast ppor.Sobczak został ciężko ranny. Bez szwanku wyszedł tylko strzelec - Stengierski. Pilot i obserwator zostali wyciągnięci z wraku maszyny przez oddział żołnierzy kawalerii i odwiezieni do szpitala w Jarocinie. Pilot zmarł w szpitalu tego samego dnia. Pochowani zostali obaj z obserwatorem na cmentarzu parafialnym w Jarocinie, grób wspólny.

SOBOL TADEUSZ OSKAR

ppor.rez.pil.ur.7.V.1907 r. w Warszawie

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 5 pl w Wilnie-Lidzie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 53 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Modlin”. 11.IX.1939 r. podczas przelotu z ppor.rez.obs. S.Hudowiczem na nowe lotnisko w Brześciu nad Bugiem, jego samolot RWD-8 został zestrzelony przez niemieckiego myśliwca w rejonie Białej Podlaskiej. Obaj lotnicy zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie w lesie, około 7 km od Białej Podlaskiej.

SOLTYSIAK JAN

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w SPLdM w Krośnie, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania miasta. Pochowany w zbiorowym grobie na cmentarzu w Krośnie.

SOLTYSIAK MICHAŁ

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 1 pl w Warszawie, w sierpniu 1939 r. odkomenderowany został do kompanii lotniskowej Bazy Brześć nad Bugiem. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania Brześcia. Pochowany został w zbiorowym grobie na cmentarzu wojennym w Brześciu n.Bugiem.

STACHOWIAK JÓZEF

por.obs

Oficer 3 pl w Poznaniu, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. w dyspozycji szefa sztabu Lotnictwa armii „Poznań”. Ciężko ranny podczas przebijania się z okrążenia nad Bzurą, zmarł w listopadzie 1939 r. we wsi Zaborowo w pobliżu Puszczy Kampinoskiej. Pochowany został na miejscowym cmentarzu

STACHOWSKI BRONISŁAW

kpr.mech

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę w parku lotniczym Bazy nr 3 w Poznaniu. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica. Pochowany w zbiorowym grobie na cmentarzu wojskowym w Poznaniu..

STACHOWSKI BRONISŁAW

szer.mech

Absolwent SPLdM w Krośnie, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. mechanik Bazy nr 3. Ewakuowany z personelem Bazy do Rumunii, zmarł na czerwonkę w październiku 1939 r. w szpitalu obozowym w Babadag (Rumunia). Pochowany został na cmentarzu rzym.-kat. w Babadag, Rumunia.

STANGRET KAZIMIERZ STANISŁAW

ppor.obs. ur.4.III.1917 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (11 promocja) mianowany ppor.obs.15.X.1938 r. Po promocji został przydzielony do 6 pl we Lwowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 65 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 6.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-23B „Karaś” jako dowódca załogi w składzie: kpr.pil.Walerian Nowakowski i kpr.strz.J.Sawicki na lot bojowy, z zadaniem przeprowadzenia rozpoznania linii Wisły od Wyszogrodu do Torunia. Podczas wykonywania zadania samolot został zestrzelony przez własną artylerię plotn. w rejonie Płocka. Z całej załogi uratował się tylko pilot, który po dwóch dniach dołączył do eskadry. Obaj polegli lotnicy zostali pochowani we wspólnym grobie na cmentarzu w Płocku. Ppor.K.Stangret pośmiertnie został odznaczony Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47)

STANIŁKO ZENON

kpr.pchor.rez.pil. ur.1917 r.

Absolwent ostatniego kursu SPRL w Radomiu-Sadkowie, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska. Pochowany na cmentarzu w Radomiu, kwatera lotników.

STASIK WILHELM

szer.ucz.strz.rtg.

Słuchacz Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Krośnie, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania miasta. Pochowany w zbiorowym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu w Krośnie.

STELMACH ROMUALD ZDZISŁAW

kpt.obs. ur.7.II.1902 r.

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, po jej ukończeniu i obowiązkowej praktyce w pułku piechoty, zgłosił się na kurs obserwatorów do CWOL w Dęblinie. Po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do CWOL. Początkowo jako instruktor, a od 1935 r. dowódca eskadry szkolnej. W 1938 r. odkomenderowany został na studia do Wyższej Szkoły Lotniczej w Warszawie, a po jej ukończeniu w czerwcu 1939 r. przydzielony został do sztabu lotnictwa armii „Poznań”. Zginął 8.IX.1939 r. podczas walk na ziemi w rejonie Żychlina. Miejsce grobu nieznane.

STEPNOWSKI ALEKSANDER

kpr.strz.rtg ur.23.IV.1918 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 212 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 4.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kuciny pod Łodzią na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr fabr.72.43 w składzie załogi: por.obs.K.W.Żukowski, sierż.pil.J.Siwik i kpr.strz.rtg W.Kramarczyk na lot bojowy z zadaniem zbombardowania wojsk niemieckich na szosie Wieluń - Rusiec. Podczas lotu powrotnego samolot został zaatakowany przez 7 niemieckich myśliwców Me-109 i zestrzelony nad wsią Ślaskowice. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Dłutowie k.Pabianic.

STOGA ROMAN WIKTOR

ppor.pil. ur.27.I.1915 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja) mianowany ppor.pil.31.VIII.1939 r. W czerwcu tego roku skierowany na praktykę do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 114 eskadry myśliwskiej Brygady Pościgowej.6.IX.1939 r. wystartował z lotniska w Radzikowie na samolocie PZL P-11c o godz.15.00 na „wymiatanie” w rejonie Uniejów-Konin - Koło (dwa klucze prowadzone przez dowódcę eskadry). W rejonie Łowicza doszło do spotkania

z niemiecką wyprawą bombową kierującą się na Warszawę. Ppor.Stoga prawdopodobnie został zestrzelony. Z braku świadków uznany za zaginionego.

STREJMIK BRUNON ZYGMUNT

ppor.obs.ur.6.X.1915 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (11 promocja) mianowany ppor.obs.15.X.1938 r. Po promocji został Przydzielony do dywizjonu liniowego 4 pl w Toruniu i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 41 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Modlin”. 7.IX.1939 r. wystartował z lotniska Zielonka na samolocie PZL P-23B „Karaś” nr fabr.44.215 z załogą: kpr.pil.J.Janicki i st.szer.strz.A.Szymański, na lot bojowy z zadaniem rozpoznania rejonu Rożan - Wyszaków. Z lotu tego załoga nie powróciła do bazy i jej los pozostawał nieznany. Po wojnie ustalono, że samolot został zestrzelony przez niemieckiego myśliwca nad wsią Modzele. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Sieluń. Ppor.Strejmiak został pośmiertnie odznaczony Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47)

STRONCZAK ROMAN

kpr.strz.ur.3.IV.1919 r.

Absolwent SPLdM w Krośnie, przydzielony do 6 pl we Lwowie, brał udział w kampanii wrześniowej jako strzelec pokładowy 64 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 8.IX.1939 r. wystartował z lotniska Ząbków koło Sokołowa Podlaskiego na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: por.obs.Jan Ząbik i ppor.pil.Kazimierz Bilecki na lot bojowy, z zadaniem rozpoznania wojsk niemieckich w rejonie Łodzi. Podczas dolotu w rejon działania samolot został zaatakowany przez 9 niemieckich myśliwców Me-109 i zapalił się w powietrzu. Pilot i obserwator uratowali się skacząc ze spadochronami, natomiast ciężko ranny strzelec zginął pod szczątkami samolotu. Pochowany został przez miejscową ludność na cmentarzu wsi Lubiel koło Pułtuska.

SUCHODOLSKI FRANCISZEK

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej, przydzielony został do kompanii lotniskowej SPLdM w Krośnie. Zginął na posterunku 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Moderówka. Pochowany na cmentarzu w Jaśle, grób zbiorowy.

SULKOWSKI TADEUSZ

ppor.rez.obs.ur.30.X.1908 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do MDLot w Pucku, po utracie wszystkich samolotów dywizjonu, przedostał się do Warszawy i brał udział w obronie miasta, Zginął 12.IX.1939 r. podczas bombardowania Warszawy. Pochowany na cmentarzu Bródnowskim w Warszawie.

SYGNARSKI HENRYK

st.szer.rez. ur.1907 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do kompanii wartowniczej Bazy nr 1. Ranny 5.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Okęcie, przewieziony został do szpitala w Radomiu, gdzie zmarł 6.IX.1939 r. Pochowany został na cmentarzu wojskowym w Radomiu.

SZAJBE STANISŁAW

chor.pil. ur.1893 r.

Uczestnik wojny polsko-radzieckiej w 1920 r. W dniu wybuchu wojny pełnił funkcję dowódcy plutonu transportowego Bazy nr 1 w Warszawie. Ranny 17.IX.1939 r. podczas bombardowania miasta, umieszczony w Szpitalu Ujazdowskim, zmarł 19.III.1940 r. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie.

SZNAJDER ALEKSANDER

szer.ucz.mech

Słuchacz Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Krośnie, wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii. Zginął 10.IX.1939 r. podczas bombardowania Łucka. Pochowany w zbiorowym grobie na cmentarzu w Łucku.

SZPRĘGA ALEKSANDER EDMUND

kpr.pil. ur.15.III.1920 r.

Absolwent SPLdM w Krośnie, z rozkazu dowódcy eskadry ewakuował samolot RWD-8 do Dębłina. Zginął po przylocie na dęblińskie lotnisko - 2.IX.1939 r. podczas popołudniowego nalotu. Pochowany na cmentarzu w Lublinie przy ul. Lipowej

SZUBA LUDWIK

bosman mech. ur.1908 r.

Mechanik eskadry dalekiego rozpoznania MDLot w Pucku. Walczył w szeregach 1 kompanii marynarskiej w obronie Helu. Zginął 8.IX.1939 r. w walce pod Władysławowem. Pochowany został na cmentarzu w Chałupach.

SZULIERZ RYSZARD

kpr.strz. ur.23.IX.1915 r.

Podoficer zawodowy 6 pl we Lwowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 64 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 5.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: por.obs.Eugeniusz Rudowski i ppor.pil. Michał Latawiec na lot bojowy, z zadaniem rozpoznania i zbombardowania wojsk niemieckich w rejonie Fosowskie - Kluczbork. Podczas wykonywania zadania, zaatakowano kolumnę pojazdów mechanicznych nieprzyjaciela, zadając spore straty. Samolot został jednak ostrzelany i ciężkie rany odniósł strzelec. Dowódca załogi postanowił lądować w przygodnym terenie aby ratować strzelca. Pilot lądował na polach wsi Broniszewo pod Grójcem, skąd

kpr.Szulierz został zabrany do szpitala, lecz podczas transportu zmarł. Pochowany został na cmentarzu w Grójcu. Pośmiertnie odznaczony został Srebrnym Krzyżem V kl Orderu Virtuti Militari (Dz.U.R.P. nr 5/47).

SZUMILEWICZ ALEKSANDER

kpr.pil.mech.ur.1915 r.

Podoficer zawodowy 2 pl w Krakowie, mechanik 24 eskadry liniowej. Ukończył kurs pilotażu w szkole pułkowej i podczas kampanii wrześniowej latał jako pilot w 3 plutonie łącznikowym, przydzielonym do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Kraków”. Zginął 14.IX.1939 r. na samolocie RWD-8 podczas lądowania na polowym lotnisku w Złoczowie. Pochowany został na miejscowym cmentarzu, odznaczony pośmiertnie Brązowym Krzyżem Zasługi z Mieczami (Dz.U.R.P. nr 5/47)

SZUMYŁOWICZ WITOLD MIKOŁAJ

por.obs. ur.23.X.1908 r.

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, po obowiązkowej rocznej praktyce w pułku piechoty, zgłosił się na kurs obserwatorów do CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 4 pl w Toruniu. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 46 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Pomorze”. Ranny w locie bojowym 10.IX.1939 r. przewieziony został do szpitala w Tomaszowie Lubelskim, w którym zmarł 20.IX.1939 r. Pochowany na cmentarzu w Tomaszowie Lubelskim.

SZWARC ZDZISŁAW

plut.pchor.rez.pil. ur.2.III.1913 r.

Absolwent SPRL w Radomiu, zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do eskadry zapasowej, z zadaniem ewakuacji samolotów na tyły. 17.IX.1939 r. wystartował na RWD-8 ze st.szer.Piotrowskim na przelot na nowe lotniskow Mikulińcu pod Tarnopolem. Wskutek błędu w pilotażu samolot rozbił się przy podejściu do lądowania. St.szer.Piotrowski wyszedł z wypadku bez szwanku, natomiast pilot doznał poważnych obrażeń i zmarł kilka godzin później. Pochowany na cmentarzu w Mikulińcu.

SZYMANIEWICZ MARIAN

chor.pil.ur.24.IV.1900 r.

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę w eskadrze zapasowej Bazy nr 3 w Poznaniu. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica. Pochowany został w zbiorowym grobie na cmentarzu wojskowym w Poznaniu.

SZYMANOWSKI WŁADYSŁAW

por.techn.21.VI.1903 r.

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę w Bazie nr 3 w Poznaniu. Wraz z personelem bazy ewakuował się w kierunku Rumunii. 17.IX.1939 r. dowodząc patrolem, natknął się na oddział radziecki we wsi Czarny Las. Po krótkiej walce oddział radziecki wycofał się, pozostawiając kilku zabitych. Z nieustalonych powodów por.Szymanowski popełnił samobójstwo. Pochowany został na cmentarzu w Wiśnicach koło Zbaraża.

SZYMAŃSKI ANTONI

st.szer.strz.ur.21.IV.1918 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 4 pl w Toruniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 41 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Modlin” 7.IX.1939 r. wystartował z lotniska w Zielonce na samolocie PZL P-23B „Karaś” nr fabr.44.215 w składzie załogi: ppor.obs. B.Z.Strejmiak i kpr.pil.J.Janicki na lot bojowy, z zadaniem rozpoznania rejonu Rożan - Wyszaków. Z lotu tego załoga nie powróciła do bazy i jej los pozostawał nieznany. Po wojnie ustalono, że samolot został zestrzelony przez niemieckie myśliwce

nad wsią Modzele. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólny grobie na cmentarzu wsi Sieluń.

SZYMAŃSKI KAZIMIERZ

por.rez.obs.ur.17.VII.1908 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 4 pl w Toruniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 46 eskadry obserwacyjnej lotnictwa armii „Pomorze”. I pluton eskadry został oddany do dyspozycji dowódcy GO „Czersk”. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska polowego pod Czerskiem na samolocie R.-XIII/D „Lublin” z kpr.pil.Edmundem Gałęzewskim, na lot bojowy z zadaniem rozpoznania rejonu Bydgoszczy dla dowódcy GO „Czersk”. Podczas lotu samolot został ostrzelany przez niemiecką obronę plotn. Obserwator zginął w kabinie samolotu, pilot ranny, z trudem doprowadził samolot na własne lotnisko. Por.Szymański został pochowany na cmentarzu wojskowym w Bydgoszczy.

SZYMIK WŁADYSŁAW LUDWIK

por.obs.ur.18.VII.1913 r.

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, po ukończeniu kursu obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie, przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 2 pl w Krakowie. Awansowany 15.III.1939 r. do stopnia porucznika, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 26 eskadry obserwacyjnej lotnictwa armii „Kraków” 2.IX.1939 r. wystartował na samolocie R.-XIII/D „Lublin” z kpr.pil.Franciszkim Ciepińskim, z zadaniem rozpoznania przedpoła działań 7 DP. Nad wsią Chorzenice samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce i zestrzelony spadł na ziemię w pobliżu Borowna. Ranny pilot ratował się skokiem ze spadochronem i powrócił do plutony. Obserwator zginął. Pochowany został na cmentarzu wsi Borowno.

SZYMOŃSKI JÓZEF

plut.pchor.rez.pil.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 5 pl w Wilnie-Lidzie, przydzielony został do eskadry zapasowej na lotnisko Porubanek. 17.IX.1939 r. wystartował na samolocie R.-XIII/D „Lublin” z zamiarem przelotu do Czerniowiec w Rumunii. Po starcie samolot zderzył się z masztem radiostacji w Wilnie. Pilot zginął. Pochowany został na cmentarzu Rossa w Wilnie.

SZYSTOWSKI EDWARD

kmdr por.pil.ur.15.XI.1896 r.

Współorganizator i wieloletni dowódca Morskiego Dywizjonu Lotniczego w Pucku.. Zginął 1.IX.1939 r. o godz.7.00 podczas bombardowania siedziby sztabu dywizjonu. Pochowany został na cmentarzu prafialnym w Pucku.

ŚCIBICH WŁADYSŁAW

kpr.strz.ur.3.VII.1917 r.

Podoficer zawodowy 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 21 eskadry bombowej walczącej w składzie Brygady Bombowej. 2.IX.1939 r. w godzinach popołudniowych wystartował z lotniska Wsola pod Radomiem na samolocie PZL P-23B „Karas” nr fabr.44.185 w składzie załogi: ppor.obs.R.Wilczak i sierż.pil.W.Uryzaj, na lot bojowy z zadaniem rozpoznania rejonu na północ od Częstochowy. Podczas wykonywania zadania samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. nad wsią Wygoda koło Gidli. Zginęła cała załoga. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Wygoda w pobliżu Piotrkowa Trybunalskiego

ŚLEBIODA BRUNON

kpr.pil.ur.16.III.1915 r.

Absolwent Szkoły Podoficerskiej Pilotów w Bydgoszczy, przydzielony do 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 33 eskadry obserwacyjnej lotnictwa armii „Poznań”. 5.IX.1939 r. wystartował na samolocie RWD-14b „Czapla” wraz z ppor.obs. T.W.Sawickim na lot bojowy z zadaniem rozpoznania rejonu Poddębicy i Uniejowa. Podczas wykonywania zadania samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. i spadł na pola wsi Krepa. Obaj lotnicy zginęli. Pochowani zostali na cmentarzu w Sobótce koło Koła.

ŚLIWIŃSKI STEFAN

ppor.rez.pil.inż.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do Lubelskiej Wytwórni Samolotów, zginął 2.IX.1939 r. podczas bombardowania fabrycznego lotniska. Pochowany został na cmentarzu w Lublinie przy ul. Lipowej, kwatera lotników.

ŚLUSARSKI JAN

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej do 3 pl w Poznaniu, przydzielony do kompanii lotniskowej Bazy nr 3, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica. Pochowany został w zbiorowym grobie na cmentarzu wojskowym w Poznaniu.

TATAR STANISŁAW

plut.pchor.rez.pil

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 5 pl w Wilnie-Lidzie, przydzielony do dyspozycji komendanta Bazy nr 5, zginął 17.IX.1939 r. podczas bombardowania Wilna. Pochowany na cmentarzu na Rossie w Wilnie.

TELEŻYŃSKI TADEUSZ WŁADYSŁAW

por.obs. ur.29.VII.1911 r.

Absolwent SPPIech w Ostrowi Mazowieckiej, po obowiązkowej praktyce w pułku piechoty, zgłosił się na kurs obserwatorów do CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 6 pl we Lwowie.

Awansowany do stopnia porucznika 15.III.1938 r., brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 64 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 13.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-23b „Karaś” jako dowódca załogi w składzie:kpr.pil.K.Salwierz i kpr.strz. S.Sęp na lot bojowy z zadaniem rozpoznania ruchów wojsk niemieckich w rejonie Rawy Mazowieckiej. Z nie ustalonych powodów samolot po starcie spadł na ziemię z wysokości około 50 m i rozbił się na skraju lotniska Chłopecz. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali na cmentarzu wsi Swojczka koło Włodzimierza Wołyńskiego, grób wspólny.

TRYGIER FRANCISZEK

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 1 pl w Warszawie, w sierpniu 1939 r. przeniesiony został do kompanii wartowniczej Bazy Małaszewicze. Zginął na posterunku 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska. Pochowany został we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu wojennym w Brzesciu nad Bugiem.

TYRAKOWSKI KAZIMIERZ

kpr.strz. ur.16.VIII.1919 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 32 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”. 4.IX.1939 r. wystartował z lotniska Sokolniki na samolocie PZL P-23B „Karaś” nr fabr.44.55 w składzie załogi: ppor.obs.A.Kandziora oraz kpr.pil.E.Kościelny na lot bojowy, z zadaniem rozpoznania rejonu Wieluń - Turek. Podczas wykonywania zadania samolot został zestrzelony przez niemieckie myśliwce nad wsią Wylazłów. Zginęła cała załoga. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Pęczniewie, około 15 km na południe od Uniejowa.

ULCZYCKI JAN

kpr.strz.rtg. ur.12.III.1920 r.

Absolwent SPLdM w Krośnie, przydzielony do 1 pl w Warszawie, w sierpniu 1939 r. przeniesiony został do 213 eskadry szkolnej Łosi” na lotnisko Małaszewicze. Zginął 1.IX.1939

r. podczas bombardowania tamtejszego lotniska. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu wojennym w Brześciu n.Bugiem.

URBAN WŁADYSŁAW ANTONI

por.pil.ur.1.IV.1911 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (9 promocja) mianowany ppor.pil. 15.X.1936 r. Po promocji został przydzielony do 4 pl w Toruniu i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 141 eskadry myśliwskiej lotnictwa armii „Pomorze. 2.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZl P-11c wraz z eskadrą na lot bojowy z zadaniem atakowania niemieckich pozycji w rejonie Gruta-Łasin. Zginął podczas tego ataku, zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. Pochowany został przez miejscową ludność na cmentarzu wsi Modzele.

URBANEK LEOPOLD

kpr.pchor.techn.ur.21.IX.1920 r.

Słuchacz II roku SPLT w Warszawie, walczył w obronie miasta w składzie Lotniczego Batalionu Szturmowego dowodzonego przez mjr obs. Z.Zbrowskiego. Zginął 13.IX.1939 r. w walce z Niemcami. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr 4, rząd 7, kwatera A-17.

URYZAJ WOJCIECH

sierz.pil ur.12.VIII.1905 r.

Absolwent Szkoły Podoficerów Lotnictwa w Bydgoszczy, po jej ukończeniu przydzielony został do 3 pl w Poznaniu, skąd w 1935 r. przeniesiony został do 2 pl w Krakowie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot transportowego „Fokkera” przydzielonego do dyspozycji dowódcy II dywizjonu bombowego. 2.IX.1939 r. zgłosił się na ochotnika na lot bojowy i wystartował na samolocie PZl P-23B „Karaś” nr fabr.44.185 w składzie załogi: ppor.obs.R.Wilczak i kpr.strz.W.Ścibich, z zadaniem przeprowadzenia rozpoznania rejonu na północ od Częstochowy. Podczas wykonywania zadania samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. nad wsią Wygoda koło Gidli. Zginęła cała załoga. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Wygoda.

USTUPSKI ANDRZEJ

kpr.strz.ur.23.VIII.1918 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 22 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 3.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZl P-23B „Karaś” w składzie załogi: ppor.obs.T.Kalinowski i plut.pil.Gustaw Hławiczka na lot bojowy, z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Radomsko - Pławno. Po wykonaniu zadania samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce. Kpr.Ustupski zestrzelił jednego z nich, sam jednak zginął na stanowisku strzeleckim. Samolot lądował przymusowo w przygodnym terenie koło wsi Pławno. Pilot wyszedł z wypadku cało, obserwator ciężko ranny zmarł w szpitalu w Warszawie kilka dni później. Kpr.Ustupski pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu w Gidlach k. Radomska.

WACHOWIAK STANISŁAW

kpr.strz.ur.23.XII.1916 r.

Podoficer zawodowy 1 pl w Warszawie, w dniu wybuchu wojny był instruktorem strzeleckim w 213 eskadrze szkolnej „Łosi” w Małaszewiczach. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania tamtejszego lotniska. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu wojennym w Brześciu nad Bugiem.

WALCZAK JAN

sierz.rez.mech. ur.1906 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do parku Lotniczego Bazy nr 1. Zginął podczas ewakuacji, w czasie nalotu na Warkę. Pochowany we wspólnym grobie Żołnierzy Września na cmentarzu w Warce.

WALEWSKI STANISŁAW

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 1 pl w Warszawie, przydzielony do kompanii wartowniczej Bazy nr 1, odkomenderowany został wraz z plutonem do ochrony Instytutu Technicznego Lotnictwa. Zginął 9.IX.1939 r. podczas bombardowania Warszawy. Pochowany został na cmentarzu Bródnowskim w Warszawie.

WALIGÓRSKI LESŁAW

por.obs. ur.23.XII.1910 r.w Pabianicach.

Absolwent SPL w Dęblinie (6 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1932 r. Po promocji został przydzielony do 1 pl w Warszawie i latał jako obserwator w eskadrach bombowych.15.III.1938 r. awansowany do stopnia porucznika, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. pozostawał bez przydziału bojowego, w dyspozycji komendanta Bazy nr 1. Ewakuowany do Rumunii, zmarł 13.XII.1939 r. w szpitalu w Constanzy na gruźlicę. Miejsce grobu nieznane. Symboliczny grób por.Waligórskiego znajduje się na starym cmentarzu w Pabianicach.

WALKÓW STANISŁAW FLORIAN

por.obs. ur.7.XI.1914 r.

Po kursie obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 2 pl w Krakowie. Brał udział w kampanii wrześniowej jako obserwator 22 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 3.IX.1939 r.wystartował z lotniska Kamień koło Radomia na samolocie PZl P-23B „Karaś” nr 44.86 w składzie załogi: kpt. pil.K.Słowiński i kpr.strz.S.Korytowski na lot bojowy, z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Radomsko-Gorzkowice. Po wykonaniu zadania samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. w rejonie Zagórza. Wszyscy zginęli. Pochowani zostali w zbiorowym grobie na cmentarzu w Gidlach koło Radomska

WARDASZKA JAN

ppor.rez.techn. ur.27.V.1907 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica. Pochowany w zbiorowym grobie na cmentarzu wojskowym w Poznaniu.

WASIAK MARIAN

kpr.nadterm.pil. ur.22.X.1914 r.

Po odbyciu zasadniczej służby wojskowej w 5 pl w Wilnie-Lidzie i ukończeniu pułkowej szkoły pilotażu, przydzielony został do dywizjonu liniowego. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 55 samodzielnej eskadry bombowej walczącej w składzie Brygady Bombowej. 10.IX.1939 r. wystartował z lotniska Marynin na samolocie PZL P-23B „Karaś” nr fabr.44.102 w składzie załogi: kpt.obs.J.L.Skibiński i plut.mech.B.Biały na przelot do Marianowa w rejonie Radzyna Podlaskiego. Wskutek błędu w pilotażu samolot rozbił się przy podejściu do lądowania. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Wojcieszków w pobliżu Łukowa.

WASYLÓW ANTONI

st.szer.rez. ur.12.VI.1911 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 6 pl we Lwowie, przydzielony został do kompanii lotniskowej Bazy nr 6. Wraz z personelem bazy ewakuował się w kierunku Rumunii. Zginął 14.IX.1939 r. podczas bombardowania Rawy Ruskiej. Miejsce grobu nieznanne.

WĄSALA ALEKSANDER

por.obs.ur.13.II.1910 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (7 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1933 r. Po promocji Został przydzielony do dywizjonu liniowego 5 pl w Wilnie-Lidzie, od 1938 r. pełnił funkcję instruktora w eskadrze treningowej. Wraz z personelem eskadry ewakuował się do Rumunii i zginął 14.IX.1939 r. podczas startu na samolocie RWD-8 z lotniska w Mołodecznie. Miejsce grobu nieznanne.

WESOŁOWSKI STANISŁAW

st.sierż.instr.spad. ur.1909 r.

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę w 1 pl w Warszawie na stanowisku instruktora spadochronowego. Zginął 5.IX.1939 r. podczas bombardowania Okęcia. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie.

WEYMAN LUDWIK WIKTOR

ppor.pil.ur.13.IV.1916 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja), mianowany ppor.pil.31.VIII.1939 r.

W czerwcu tego roku skierowany na praktykę do 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r.jako pilot 34 eskadry rozpoznawczej lotnictwa armii „Poznań”.6.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-23B „Karas” z plut.mech.S.Wilczyńskim na nowe lotnisko w Krośniewicach. Podczas podchodzenia do lądowania, prawdopodobnie wskutek utraty prędkości, samolot runął na ziemię

z wysokości około 30 m. Obaj lotnicy zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Woli Pierowej.

WIDUCH RUDOLF

kpr.strz. ur.16.VIII.1918 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 24 eskadry rozpoznawczej lotnictwa armii „Kraków”. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Klimontów na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: ppor.obs.T.M.Prędecki i kpr.pil.Aleksander Rudy na lot bojowy, z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Jabłonka-Podwilk-Rabka. Po wykonaniu zadania samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. i rozbił się we wsi Orawka. Uratował się tylko pilot, który wyskoczył ze spadochronem z wysokości około 150 metrów. Obaj polegli lotnicy pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Orawce pod Jabłonką. Kpr.Widuch pośmiertnie został odznaczony Krzyżem Walecznych (Dz.U .5/47)

WIECHEĆ WŁADYSŁAW

szer.rez. ur.1910 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 pl w Krakowie, przydzielony do rzutu ziemnego 121 eskadry myśliwskiej, zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Rakowice. Pochowany na cmentarzu Rakowickim w Krakowie, grób nr 6, rząd 2, kwatera 11-b.

WIELGOSZEWSKI KAZIMIERZ

kpr.strz.rtg ur.4.VIII.1919 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 216 eskadry bombowej „Łosi”, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 7.IX.1939 r. wystartował z lotniska w Starej Wsi na samolocie PZL P-37B „Łoś” w składzie załogi: ppor.obs.W.Kołej, ppor.pil.W.Cierpiłowski oraz kpr.strz.rtg K.Pysiewicz z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych w rejonie Maków Mazowiecki - Rożan. Podczas dolotu nad cel klucz polskich samolotów został zaatakowany przez 12 niemieckich myśliwców Me-109. Samolot pilotowany przez ppor.Cierpiłowskiego w płomieniach spadł na ziemię w Wólce Radzywińskiej. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali na cmentarzu parafialnym w Radzyminie.

WIENSKO JAN

kpr.pil. ur.23.IV.1915 r.

Absolwent Szkoły Podoficerów Lotnictwa w Bydgoszczy, przydzielony do dywizjonu liniowego 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 31 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Karpaty”. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Werynia na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: Por.obs. H.S.Możdżeń i ppor.rez.obs.M.W.Pstrokoński-Spytek na stanowisku strzelca, na lot bojowy, z zadaniem przeprowadzenia rozpoznania przygranicznych rejonów Słowacji.. Wykonując

zalecenie dowódcy eskadry, pilot prowadził samolot na małej wysokości, lecąc wzdłuż toru kolejowego Tarnów - Mościce. Nad zakładami chemicznymi samolot został zestrzelony przez własną obronę plotn. i w płomieniach spadł na teren fabryki, grzebiąc pod swoimi szczątkami załogę. Pochowani zostali na cmentarzu w Krzyżu koło Tarnowa.

WIĘCKOWSKI BRONISŁAW

kpr.strz. ur.11.VII.1916 r.

Podoficer zawodowy 4 pl w Toruniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 42 eskadry rozpoznawczej lotnictwa armii „Pomorze”. 3.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: ppor.obs.Z.Mazurkiewicz i kpr.pil.Wacław Banaszuk na lot bojowy, z zadaniem rozpoznania rejonu Nakła. Podczas lotu powrotnego w pobliżu własnego lotniska zostali zaatakowani omyłkowo przez dwa myśliwce toruńskiego dywizjonu. Podczas ataku obserwator i strzelec zostali ciężko ranni, pilot zdołał się uratować. Przewiezieni do szpitala we Włocławku zmarli: ppor.,Mazurkiewicz 6.IX, a kpr.Więckowski 10.IX.1939 r. Pochowani zostali na cmentarzu we Włocławku. Kpr.Więckowski odznaczony został pośmiertnie Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47)

WILCZAK RUDOLF

ppor.obs.ur.5.VIII.1917 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja) mianowany ppor.obs. 31.VIII.1939 r. Skierowany na praktykę w czerwcu tego roku do 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 21 eskadry bombowej. 2.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-23B „Karaś” nr fabr.44.185 jako dowódca załogi w składzie: sierż.pil.W.Uryzaj i kpr.strz.W.Ścibich z zadaniem rozpoznania rejonu na północ od Częstochowy. Podczas wykonywania zadania samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. nad wsią Wygoda koło Gidli. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Wygoda koło Gidli, w pobliżu Radomska.

WILCZYŃSKI ALEKSANDER

por.obs. ur.26.II.1911 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (7 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1933 r., Przydzielony początkowo do dywizjonu liniowego 3 pl w Poznaniu, w 1937 r. przeniesiony został do 33 eskadry obserwacyjnej. 15.III.1938 r. awansowany do stopnia porucznika, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator I/33 plutonu obserwacyjnego, przydzielonego do dyspozycji dowódcy 26 DP na lotnisko Sielec koło Żnina. Po utracie wszystkich samolotów, wraz z personelem sztabu lotnictwa armijnego przebiegał się z okrążenia nad Bzurą do Warszawy. Zginął 18.IX.1939 r. zбитy odłamkiem bomby w puszczy Kampinoskiej. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, grób nr 32, rząd 9, kwatery B-10.

WILCZYŃSKI STEFAN

plut.mech. ur.14.III.1915 r.

Podoficer zawodowy 3 pl w Poznaniu, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. mechanik

34 eskadry rozpoznawczej lotnictwa armii „Poznań” 6.IX.1939 r. na samolocie PZL P-23B „Karaś” wraz z ppor.pil.L.Weymanem wystartował na przelot na nowe lotnisko w Krośniewicach. Podczas podejścia do lądowania, prawdopodobnie wskutek utraty prędkości, samolot runął na ziemię z wysokości około 30 m. Obaj lotnicy zginęli. Pochowani zostali na cmentarzu w Woli Pierowej.

WINKLER CZESŁAW

plut.pil. ur.30.V.1912 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, przydzielony do 1 pl w Warszawie, latał w eskadrach bombowych. W 1938 r. przeniesiony został do 213 eskadry szkolnej „Łosi” jako instruktor pilotażu i wraz z eskadrą w ostatnich dniach sierpnia przeniesiony został na lotnisko Małaszewicze. Zginął 3.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska. Pochowany we wspólnym grobie na cmentarzu wojennym w Brześciu nad Bugiem.

WITCZAK JAN

szer.rez. ur.14.III.1912 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. so 2 pl w Krakowie, przydzielony został do kompanii lotniskowej Bazy nr 2. Ciężko ranny podczas bombardowania lotniska Rakowice 1.IX.1939 r. zmarł następnego dnia w szpitalu. Pochowany został na cmentarzu Rakowickim w Krakowie, grób nr 13, rząd 11, kwatery 7.

WNEK JAN

plut.admin.ur.23.V.1910 r.

Podoficer zawodowy 2 pl w Krakowie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pomocnik szefa 21 eskadry bombowej walczącej w składzie Brygady Bombowej. 5.IX.1939 r. eskadra otrzymała natychmiastowy rozkaz przebazowania z lotniska Wsola pod Radomiem na lotnisko Podlodów koło Dębłina. Podczas przemieszczania się rzutu kołowego eskadry, plut.Wnek zginął od wybuchu bomby. Miejsce grobu nieznanne.

WOJCIECHOWICZ BRONISŁAW

por.obs. ur.10.IX.1910 r.

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, zgłosił się na kurs obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu wcielony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym przydziałem do dywizjonu liniowego 3 pl w Poznaniu. 15.III.1938 r. awansowany do stopnia porucznika, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako oficer taktyczno-operacyjny 32 eskadry rozpoznawczej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”. 9.IX.1939 r. po wyłączeniu eskadry ze składu lotnictwa armii „Łódź” wystartował na samolocie PZL P-23B „Karaś” z załogą w składzie: sierż.pil.W.Gintrowski i kpr.strz.A.Bylebył na przelot, na nowe lotnisko koło Międzyrzecza Podlaskiego, gdzie eskadra miała uzupełnić stany VI dywizjonu bombowego. Nad wsią Dołha samolot został zestrzelony przez niemieckiego myśliwca. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na

cmentarzu wsi Dołha koło Białej Podlaskiej. Por. Wojciechowicz odznaczony został pośmiertnie Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47)

WOJDAT WŁADYSŁAW

kpr.strz. ur.3.IV.1915 r.

Podoficer zawodowy 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 212 eskadry bombowej „Łosi” walczącej w składzie Brygady Bombowej. 4.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kuciny pod Łodzią na samolocie PZL

P-37B „Łoś” nr fabr.72.111 w składzie załogi: por.obs.J.K.Lekszycki, ppor.pil.Michał Ostrowski i kpr.strz.rtg. Stanisław Wrzeszcz, na lot bojowy, z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Wieluń - Rusiec. Po wykonaniu zadania, podczas lotu powrotnego, samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce. Por.Lekszycki zginął po skoku ze spadochronem, z powodu zbyt małej wysokości, natomiast kpr.Wojdat zginął na stanowisku strzeleckim zabity przez niemieckie myśliwce. Ranny pilot z trudem zdołał wylądować palącym się samolotem na polach majątku Wygiełzów i wraz z kpr.Wrzeszczem został uratowany przez miejscową ludność .Por.Lekszycki i kpr.Wojdat pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu wsi Wygiełzów.

WRÓBLEWSKI ZDZISŁAW ALEKSANDER

kpr.mech.ur.12.VII.1917 r.

Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. mechanik 211 eskadry bombowej „Łosi”. Zginął 8.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ułęż. Pochowany został w zbiorowym grobie na cmentarzu Komunalnym w Dęblinie przy ul.Warszawskiej.

WRZESZCZ LEON WINCENTY

por.obs. ur.3.IV.1910 r.

Absolwent SPPiech w Rożanie, po ukończeniu kursu obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie, przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 2 pl w Krakowie. 15.III.1938 r. awansowany do stopnia porucznika, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako dowódca I/26 plutonu obserwacyjnego, przydzielonego do dyspozycji dowódcy 7 DP. 1.IX.1939 r. wystartował z lotniska Zarebice-Przyrów na samolocie R.-XIII/D „Lublin” ze st.sierż.pil.A.Baranem na rozpoznanie rejonu Lubliniec - Częstochowa. Nad wsią Strzebin samolot został zestrzelony przez niemiecką obronę plotn. Obaj lotnicy zginęli. Pochowani we wspólnym grobie na cmentarzu w Strzebinie, po wojnie zostali ekshumowani na Cmentarz Centralny w Gliwicach.

WRZOSEK STANISŁAW

kpr.pchor.techn. ur.1920 r.

Słuchacz II roku SPLT w Warszawie, brał udział w obronie stolicy w składzie Lotniczego Batalionu Szturmowego mjr obs.Z.Zbrowskiego. Zginął 26.IX.1939 r. podczas ataku z Woli na Ochotę. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie.

WYCIŚŁOK WALTER

ppor.obsur.28.VIII.1916 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja) mianowany ppor.obs. 31.VIII.1939 r. Przydzielony w czerwcu tego roku na praktykę do 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej jako obserwator 21 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 8.IX.1939 r. wystartował z lotniska Marianów na samolocie PZL P-23B „Karaś” nr fabr.44.81 z załogą w składzie:kpr.pil.P.Palecki i kpr.strz.W.Chromy (w składzie klucza dowodzonego przez por.obs.W.Nowickiego) na lot bojowy, z zadaniem rozpoznania i zbombardowania niemieckich jednostek pancerno-motorowych w rejonie Radzymin-Pułusk-Wyszków-Małkinia.Podczas lotu powrotnego samolot został zaatakowany i zestrzelony przez niemieckie myśliwce nad wsią Niwy Ostromęckie koło Warki. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Niwach Ostromęckich koło Warki.

WYRZYKOWSKI JÓZEF

kpt. pil.ur.10.I.1901 r.

W chwili wybuchu wojny, dowódca 213 eskadry szkolnej „Łosi”, przeniesionej w marcu 1939 r. na lotnisko Małaszewicze. Zginął 3.IX.1939 r. podczas bombardowania tamtejszego lotniska. Pochowany we wspólnym grobie na cmentarzu wojennym w Brześciu n.Bugiem

WYGRYCH EDWARD.

Chor.pil. ur.17.II.1909 r.

Brak bliższych danych. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie. Na grobie tabliczka z napisem „Zginął we wrześniu 1939 r.”

ZACHAREWICZ WACŁAW

por.obs. ur.15.XI.1907 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (6 promocja)mianowany ppor.obs.15.VIII.1932 r. Po promocji Przydzielony został do dywizjonu liniowego 6 pl we Lwowie. W czerwcu 1938 r. odkomenderowany został na studia do Wyższej Szkoły Lotniczej w Warszawie. W sierpniu 1939 r. przydzielony do sztabu Nowogródzkiej BK na stanowisko oficera d/s. lotnictwa, zginął 23.IX.1939 r. podczas bombardowania Zamościa. Pochowany na cmentarzu w Antoniówce pod Zamościem.

ZAJĄC STEFAN

kpr.pil.ur.23.V.1915 r.

Instruktor pilotażu eskadry szkolnej w CWL-1 w Dęblinie. Skierowany do Warszawy po odbiór samolotu, 13.IX.1939 r. wystartował z lotniska Okęcie na samolocie RWD-8 z rozkazem dostarczenia go do Lwowa.W rejonie Garwolina zderzył się z przeszkodą terenową i zginął pod szczątkami maszyny. Pochowany na cmentarzu w Garwolinie.

ZAJĄCZKOWSKI JÓZEF

st.szer.kierowca

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej, ukończył kurs kierowców samochodowych i przydzielony został do kolumny samochodowej Bazy Dęblin. Zginął 12.IX.1939 r. podczas ewakuacji Bazy, zabity przez przejeżdżający samochód. Pochowany został na cmentarzu w Lubomli.

ZAREMBA MICHAŁ

kpr.pchor.techn. ur.1919 r.

Słuchacz II roku SPLT w Warszawie, brał udział w walkach w obronie stolicy, w składzie Lotniczego Batalionu szturmowego. Zginął 9.IX.1939 r. w pobliżu Instytutu Technicznego Lotnictwa, podczas bombardowania miasta. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie.

ZARZECKI STANISŁAW

kpr.pil. ur.5.VI.1915 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, przydzielony do 5 pl w Wilnie-Lidzie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 55 samodzielnej eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. 7.IX.1939 r. wystartował z lotniska Marynin na samolocie PZL P-23B „Karaś” w składzie załogi: por.obs. S.M.Pytlakowski i szer.strz. A.Iwaniuk z zadaniem przeprowadzenia rozpoznania rejonu Częstochowy i Łodzi. Podczas lotu powrotnego samolot został zestrzelony przez niemieckiego myśliwca nad wsią Grabie Nowe. Cała załoga zginęła. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Poświętnem Kpr.Zarzecki odznaczony został pośmiertnie Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47)

ZATORSKI BOGUSŁAW

ppor.pil.ur.1.III.1915 r.

Absolwent SPL Dęblin (11 promocja) mianowany ppor.pil.15.X.1938 r. Po promocji przydzielony do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 113 eskadry myśliwskiej Brygady Pościgowej. Po przebazowaniu na lubelski węzeł lotnisk, 17.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-11c z zadaniem rozpoznania rejonu Sarn i zrzucenia meldunku do koszar KOP w Rokitnie Wołyńskim. Po zrzuceniu meldunku został zaatakowany przez klucz radzieckich myśliwców (dwa I-153 i jeden I-16). Podczas walki zestrzelił jeden I-153 a drugi uszkodził. Według relacji naocznych świadków, radziecki myśliwiec ciągnąc za sobą smugę czarnego dymu odleciał na wschód, eskortowany przez myśliwca I-16. Samolot ppor.Zatorskiego podczas walki został uszkodzony, pilot prawdopodobnie ranny, zginął podczas przymusowego lądowania. Wydobyty z wraku samolotu przez żołnierzy KOP obserwujących walkę, pochowany został na cmentarzu w Rokitnie Wołyńskim. Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Walecznych (Dz.U.R.P. nr 5/47)

ZEMANEK EDWARD ANTONI

ppor.techn.ur.15.II.1915 r.

Absolwent SPLT w Warszawie (II promocja), przydzielony do 3 pl w Poznaniu, w dniu wybuchu wojny pełnił służbę na stanowisku zastępcy komendanta parku lotniczego Bazy nr 3. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica. Pochowany został w zbiorowym grobie na cmentarzu wojskowym w Poznaniu.

ZIMMERMANN LUCJAN

kpr.strz.rtg.ur.3.IV.1919 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako strzelec pokładowy 212 eskadry bombowej „Łosi” walczącej w składzie Brygady Bombowej. 4.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kuciny pod Łodzią na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr fabr.72.43 w składzie załogi: ppor.obs. M.Bykowski, kpr.pil. Kazimierz Kaczmarek i kpr.strz.rtg M.Gargol na lot bojowy z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Radomsko - Kamieńsk. Po wykonaniu zadania samolot został zaatakowany przez niemieckie myśliwce i zestrzelony nad wsią Drużbice. Uratował się tylko pilot. Pozostali zginęli. Pochowani zostali we wspólnym grobie na cmentarzu w Drużbicach, koło Piotrkowa Tryb.

ZWOLIŃSKI WŁADYSŁAW

szer.sł.czynnej

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w SPLdM w Krośnie, zginął 1.IX,1939 r. podczas bombardowania lotniska Moderówka. Pochowany został w zbiorowym grobie na cmentarzu w Jaśle.

ZWIERZCHOWSKI EDWARD

kpr.pil.ur.4.VI.1914 r.

W dniu wybuchu wojny był instruktorem pilotażu w eskadrze szkolnej 5 pl w Wilnie-Lidzie. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska. Pochowany na cmentarzu w Lidzie.

ZWIERZYCKI WALENTY

plut.zbrojm.ur.18.II.1909 r.

W dniu wybuchu wojny pełnił służbę jako zbrojmistrz Bazy nr 3 w Poznaniu. Zginął 1.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ławica. Pochowany został w zbiorowym grobie na cmentarzu wojskowym w Poznaniu.

ŻUKOWSKI KAZIMIERZ WITOLD

por.obs. ur.8.XI.1905 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (8 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1934 r. Po promocji przydzielony został do 1 pl w Warszawie. 15.III.1937 r. mianowany porucznikiem, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 212 eskadry bombowej „Łosi” walczącej w składzie Brygady Bombowej. 4.IX.1939 r. wystartował z lotniska Kuciny pod Łodzią na samolocie PZL P-37 B „Łoś”nr fabr.72.43 z załogą w składzie: sierż.pil.J.Siwik, kpr.strz.rtg.

A.Stepnowski i kpr.strz.rtg.W.Kramarczyk na lot bojowy, z zadaniem bombardowania niemieckich kolumn pancernych na szosie Wieluń-Rusiec. Podczas lotu powrotnego samolot został zaatakowany przez 7 myśliwców Me-109 i zestrzelony nad wsią Ślaskowice. Cała załoga zginęła. Pochowani we wspólnym grobie na cmentarzu w Dłutowie k.Pabianic.

ŻUPNIK WŁADYSŁAW

ppor.obs. ur.15.IX.1909 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (11 promocja) mianowany ppor.obs.15.X.1938 r. Przydzielony do 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 22 eskadry bombowej. 3.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-23B „Karaś” z załogą w składzie: ppor.pil.J.Jeleń i kpr.strz,S,Kapturkiewicz na bombardowanie niemieckich kolumn pancernych na szosie Radomsko-Pławno. Zestrzeleni nad wsią Wojciechów. Cała załoga zginęła.

Pochowani

we wspólnym grobie na cmentarzu w Oleśnie koło Kluczborka.

**LOTNICY POLSCY POMORDOWANI PRZEZ NKWD W ZSRR
LUB ZMARLI Z GŁODU W ŁAGRACH
w latach 1940-1942**

ADAŚ BRONISŁAW

ppor.pil.

Brak danych personalnych. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do SPLdM w Krośnie, wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii. W rejonie Łucka dostał się do niewoli radzieckiej i po krótkim pobycie w obozie przejściowym w Szepietówce, przeniesiony został do obozu w Kozielsku. Zginął zamordowany przez NKWD w lasu Katyńskim. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

BABCZYŃSKI JÓZEF

kpt. pil. ur.15.III.1894 r. s.Antoniego

Absolwent Francuskiej Szkoły Pilotów w Warszawie, brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako pilot eskadr wywiadowczych. Po reorganizacji lotnictwa wcielony do 1 pl w Warszawie, pełnił różne funkcje dowódcze. Awansowany do stopnia kapitana w marcu 1936 r. przeniesiony został do parku lotniczego Bazy nr 1. Po ogłoszeniu mobilizacji, ze

względu na wiek nie otrzymał przydziału bojowego i wraz z personelem Bazy nr 1 ewakuował się do Rumunii. Pod Darachowem został wzięty do niewoli radzieckiej i po krótkim pobycie w obozach przejściowych dotarł do Starobielska. Zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

BABIŃSKI ZBIGNIEW JULIUSZ

kpt. pil. ur.13.V.1896 w Sosnowcu, s.Stanisława i Heleny z Borkowskich.

Już jako uczeń Szkoły Realnej im.S.Staszica w Warszawie, wraz z T.Zalewskim zbudował w latach 1912-1913 szybowiec, na którym obaj konstruktorzy dokonywali udanych wzlotów w Klarysewie pod Warszawą. W lipcu 1915 r.. ewakuowany z rodzicami do Kijowa, a następnie do Moskwy, ukończył tam szkołę realną i wstąpił na wydział mechaniczny Politechniki Ryskiej. Pod koniec 1916 r. powołany został do służby wojskowej w armii rosyjskiej. Po kilku miesiącach służby w II Moskiewskiej Szkole Chorążych Piechoty dla Studentów, związał się z organizacją Związku Wojskowych Polaków. Zamierzał wstąpić do 2 eskadry przy I Korpusie Polskim w Mińsku, jednak zamiar ten nie został już zrealizowany wobec zajęcia Mińska przez Niemców.

Do Polski wrócił we wrześniu 1918 roku i podjął studia na Wydziale Budowy Maszyn Politechniki Warszawskiej. Brał czynny udział w rozbijaniu niemieckich lotników na lotnisku mokotowskim w Warszawie. W listopadzie 1918 r. wstąpił do Wojska polskiego i został na własną prośbę skierowany do Niższej Szkoły Pilotów w Krakowie, a po jej ukończeniu w 1919 r. ukończył Wyższą Szkołę Pilotów w Poznaniu. Podczas wojny polsko-radzieckiej latał jako pilot 1 eskadry wywiadowczej, działającej na rzecz 5 armii. Podczas obrony Warszawy w sierpniu 1920 r. jako pierwszy pilot zastosował atakowanie kawalerii podwoziem samolotu. Po zawarciu pokoju i reorganizacji polskiego lotnictwa był oficerem 1 pl w Warszawie, dowodził eskadrą treningową w 6 pl we Lwowie, był oficerem nadzoru technicznego w 6 pl i w Bydgoszczy oraz kierownikiem warsztatów w CWPL w Bydgoszczy. W przededniu wybuchu wojny zajmował stanowisko oficera nadzoru technicznego Bazy nr 1 na Okęciu.. Po ogłoszeniu mobilizacji otrzymał przydział na stanowisko szefa referatu technicznego sztabu lotniczego armii „Prusy”.

Według informacji żołnierza, który został zwolniony z niewoli radzieckiej, kpt.Babiński 16.IX.1939 r. wykonał lot zwiadowczy na samolocie RWD-14b „Czapla”, z którego przywiózł informacje o koncentracji wojsk radzieckich na granicy. Wraz z personelem Bazy nr 1 dostał się do niewoli w rejonie Trembowli 17.IX.1939 r. Osadzony w obozie przejściowym, trafił do Kozielska, skąd został wywieziony transportem 1.IV.1940 r. do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany został podczas ekshumacji w grobach katyńskich pod nr-em AM-1958. Kpt.Babiński był czynnym członkiem Aeroklubu Warszawskiego. Za udział w wojnie 1920 r. odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, dwukrotnie Krzyżem Walecznych, Krzyżem Niepodległości i Polową Odznaką Pilota nr 45. Ponadto posiadał honorowe odznaki:pilota francuskiego oraz pilota czechosłowackiego, nadaną mu wraz z Orderem Białego Lwa.

BAGIEŃSKI EUGENIUSZ

kpt. pil.ur.13.III.1900 r. s.Dominika

Jako ochotnik wstąpił do Wojska Polskiego i brał udział w wojnie polsko-radzieckiej w 1920 r. w składzie pułku piechoty Legionów. Po zakończeniu działań wojennych ukończył Szkołę Pilotów i w 1926 r. został przeniesiony do korpusu oficerów lotnictwa, z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. W 1932 r. przeniesiony został do Instytutu Przeciwigazowego w Warszawie. Podczas ewakuacji Instytutu został wzięty do niewoli i osadzony w obozie w Kozielsku. 20.IV.1940 r. wywieziony transportem z Kozielska do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany podczas ekshumacji w grobach katyńskich pod nr-em AM-344. Kpt.Bagiński za kampanię polsko-bolszewicką w 1920 r. odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, dwukrotnie Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości.

BAGIŃSKI CZESŁAW

ppor.pil.ur.11.III.1914 r. w Czeladzi, s.Leonarda

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja) mianowany ppor.pil.31.VIII.1939 r. Przydzielony W czerwcu tego roku na praktykę do 5 pl w Wilnie-Lidzie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 51 eskadry rozpoznawczej, walczącej w składzie lotnictwa SGO „Narew”. Podczas kampanii wrześniowej brał udział w lotach bojowych na bombardowanie niemieckich jednostek pancernych w rejonie Rożana, Płońsk i Ciechanowa. Ponieważ eskadra w toku działań utraciła wszystkie samoloty, ppor.Bagiński wraz z pozostałym personelem ewakuował się rzutem kołowym. 18 września 1939 r. rzut kołowy eskadry dotarł do Tarnopola i w m.Bajkowce został wzięty do niewoli przez oddziały radzieckie. Ppor,Bagiński osadzony został w obozie w Kozielsku, skąd 5.IV.1939 r. wywieziony został do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany podczas ekshumacji w masowych grobach.

BAGIŃSKI EDWARD

por.rez.obs.ur.20.IX.1912 r. w Czeladzi s.Leonarda

Brat Czesława, zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 5 pl w Wilnie-Lidzie, brał udział W kampanii wrześniowej 1939 r. jako rezerwowego obserwatora 51 eskadry rozpoznawczej, walczącej w składzie lotnictwa SGO „Narew”. Wraz z personelem eskadry ewakuował się w kierunku południowo-wschodnim w rejonie m. Bajkowce pod Tarnopolem dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. Wywieziony transportem do Katynia został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w grobach katyńskich pod nr-em AM-1394

BAHR MAREK

plut.pchor.rez.techn ur.12.VII.1914 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 pl w Krakowie, przydzielony został do parku Lotniczego Bazy nr 2. Wraz z personelem Bazy ewakuował się do Rumunii i w nie ustalonych okolicznościach dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku. Został wywieziony transportem do Katynia i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany podczas ekshumacji.

BALKO ANTONI

mjr w st.spocz.ur.4.VIII.1893 r. s.Stanisława i Anny

Brał udział w wojnie polsko-radzieckiej w 1920 r. jako żołnierz 2 ppLeg. Po zakończeniu działań Wojennych przeniesiony został w stan spoczynku. Interesował się lotnictwem, ukończył szkolenie szybowcowe, a w latach 1937-1939 był prezesem Warszawskiego Zarządu Wojewódzkiego LOPP. Po mobilizacji zgłosił się ochotniczo do 2 pl w Krakowie i przydzielony został do składu Bazy nr 2. Wraz z personelem Bazy ewakuował się do Rumunii i w grupie oficerów dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony początkowo w obozie przejściowym w Szepietówce, przeniesiony został do Kozielska, skąd 2.IV.1940 r. został wywieziony do lasku katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w grobach katyńskich pod nr-em AM-2175.Mjr Balko za udział w wojnie 1920 r. odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych, Krzyżem Niepodległości i Złotym Krzyżem LOPP.

BARAN JÓZEF STEFAN

kpt. pil.ur.16.II.1906 r. w Dębicy s.Antoniego

Po ukończeniu gimnazjum w Dębicy wstąpił do Oficerskiej Szkoły Lotnictwa w Dęblinie, którą ukończył 15.VIII.1929 r. (3 promocja) i mianowany został ppor.obs. z jednoczesnym wcieleniem do 6 pl we Lwowie. Do 1932 r. latał jako obserwator w eskadrach liniowych, a następnie na własną prośbę odkomenderowany został na kurs pilotażu do CWOL w Dęblinie. Po ukończeniu szkolenia otrzymał przydział do 4 pl w Toruniu i latał jako pilot w 41 eskadrze liniowej oraz 43 eskadrze obserwacyjnej. Awansowany do stopnia kapitana, przeniesiony został do Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Bydgoszczy na stanowisko dowódcy dywizjonu szkolnego. W marcu 1939 r. wraz z dywizjonem został przeniesiony do nowego Centrum w Krośnie. Podczas ewakuacji szkoły we wrześniu 1939 r. został ranny i przewieziony został do szpitala wojskowego w Przemyślu. W październiku tego roku aresztowany przez NKWD, został przewieziony do obozu w Starobielsku. Zginął zamordowany przez NKWD w Charkowie podczas likwidacji tego obozu wiosną 1940 r.

BARANOWSKI TEODOR

kpt.pil. ur.30.IV.1901 r.

Brał udział w wojnie polsko-radzieckiej w 1920 r. jako ochotnik w szeregach 2 ppLeg. Awansowany do stopnia podoficerskiego, zdał jako ekstern maturę i ukończył Oficerską Szkołę Piechoty W 1926 r. ukończył kurs pilotażu dla oficerów w CWOL w Dęblinie i został przeniesiony do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 6 pl we Lwowie. Latał jako pilot w eskadrach liniowych i obserwacyjnych. Awansowany 15.III.1937 r. do stopnia kapitana, przeniesiony został na stanowisko adiutanta, do Szkolnego Batalionu Lotnictwa w Świeciu nad Wisłą. Wraz z personelem batalionu ewakuował się w kierunku południowo-wschodnim i w bliżej nieznanymi okolicznościach dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, wiosną 1940 r. został wywieziony do Katynia i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

BARAŃSKI WACŁAW STANISŁAW IGNACY

ppor.rez.obs.bal. ur.15.I.1910 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 batalionu balonowego w Legionowie, wraz z personelem ewakuował się do Rumunii. W rejonie Tarnopola dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie przejściowym w Talicach, skąd przewieziony został do Kozielska. Wywieziony transportem wiosną 1940 r. do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji.

BARSKI KAZIMIERZ

kpt. pil. ur.3.II.1905 r. s.Ludwika i Karoliny

Absolwent Szkoły Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie (4 promocja) mianowany ppor.obs.. 15.VIII.1930 r. Po promocji przydzielony został jako obserwator do 41 eskadry liniowej 4 pl w Toruniu. W 1932 r. ukończył kurs pilotażu w CWOL w Dęblinie i skierowany został jako instruktor do LSSiB w Grudziądzu. W marcu 1937 r. awansowany do stopnia kapitana, objął stanowisko komendanta Wojskowego Przysposobienia Lotniczego na lotnisku Lublinek k.Łodzi.. Wraz z personelem sztabu lotniczego armii „Łódź” ewakuował się do Warszawy, skąd następnie przedostał się do Dęblina. Wraz z personelem Działu Nauk CWL-1 ewakuował się dalej na południowy-wschód i w rejonie Monasterzysk dostał się do niewoli radzieckiej. Przebywał początkowo w obozie przejściowym w Szepietówce, skąd przewieziony został do Starobielska. Zginął zamordowany przez NKWD wiosną 1940 r. w Charkowie, podczas likwidacji tego obozu.

BAUMAN ALFRED WILHELM

por.pil.ur.7.I.1905 r. s.Jana

Absolwent Oficerskiej Szkoły Lotnictwa w Dęblinie (3 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1929 r. Po promocji przydzielony został do 6 pl we Lwowie i latał jako obserwator w eskadrach liniowych. Odkomenderowany w 1931 r. na kurs pilotażu do CWOL w Dęblinie, po jego ukończeniu powrócił do pułku i latał jako pilot w eskadrze linowej. W 1937 r. przeniesiony został do 66 eskadry obserwacyjnej, w której pełnił funkcję dowódcy I/66 plutonu Po ogłoszeniu mobilizacji wyznaczony został na dowódcę rzutu kołowego eskadry i wraz z kolumną samochodów dotarł na lotnisko Lublinek koło Łodzi. Z braku samolotów nie brał udziału w lotach bojowych. 6.IX.1939 r. podczas przemieszczania się rzutu kołowego eskadry na lotnisko Kamień koło Radomia, w m. Brzeziny został ranny odłamkiem bomby. Dowodził jednak nadal kolumną samochodów. W rejonie Łucka dostał się do niewoli radzieckiej i po krótkim pobycie w obozie przejściowym przeniesiony został do Starobielska. Zginął zamordowany przez NKWD wiosną 1940 r. w Charkowie, podczas likwidacji obozu.

BECK LEONARD

pil.cyw.inż.ur. 6.XI.1904 r. s.Stanisława i Anny

Jako 15-to letni chłopiec brał udział w walkach z Ukraińcami w obronie Lwowa w szeregach „Orląt Lwowskich”, a następnie w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. Po zakończeniu działań wojennych ukończył szkołę średnią oraz studia na Politechnice Warszawskiej. Pracował jako konstruktor w Lubelskiej Wytwórni Samolotów (LWS). Podczas ewakuacji zakładów dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 4.IV.1940 r. wywieziony transportem do Katynia, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-983.

BECK RUDOLF

ppor.techn.ur.3.VI.1914 r.

Absolwent SPL - klasa techniczna w Warszawie. Po promocji przydzielony został do 2 pl w Krakowie i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako oficer techniczny 123 eskadry myśliwskiej, przydzielonej do Brygady Pościgowej. Podczas ewakuacji rzutem kołowym eskadry dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. zamordowany przez NKWD w Charkowie, podczas likwidacji obozu.

BENSCH JULIAN KAROL

ppor.rez.pil.ur.23.IX.1905 r. w Trzebawiu, s.Stefana i Julii

Po ukończeniu gimnazjum w Lesznie, studiował germanistykę na Uniwersytecie Poznańskim. Po ukończeniu studiów był nauczycielem języka niemieckiego i francuskiego w gimnazjum imienia A.Mickiewicza w Poznaniu. Ukończył SPRL w Dęblinie i w 1936 r. został mianowany ppor.rez.pil. z przydziałem do 1 pl w Warszawie. Powołany w 1939 r. na ćwiczenia oficerów rezerwy do Dębina, 24 sierpnia został zmobilizowany do eskadry zapasowej 3 pl w Poznaniu. Wraz z personelem Bazy nr 3 ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Tarnopola dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 2.IV.1940 r. został wywieziony do Katynia i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-186.

BESELIAK ALFONS

ppłk pil.ur.1.VI.1895 r. s.Franciszka

Oficer piechoty, podczas wojny polsko-bolszewickiej dowodził plutonem w 2 ppLeg. Po zakończeniu działań wojennych zgłosił się na kurs pilotażu i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 3 pl w Poznaniu. W 1936 r. przeniesiony został do CWL-1 w Dęblinie, gdzie powierzono mu organizowanie i dowództwo Szkoły Podchorążych Rezerwy Lotnictwa, przeniesionej w 1937 r. do Radomia na lotnisko w Sadkowie. Wraz z personelem CWL-1 ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Monsterzysk dostał się do niewoli radzieckiej wraz z grupą swoich podwładnych. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. zamordowany przez NKWD w Charkowie podczas likwidacji obozu. Odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, dwukrotnie Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości z Mieczami.

BIŃKOWSKI ADAM

por.rez.obs.ur.24.XII.1891 r. s.Adama

Ukończył Oficerską Szkołę Obserwatorów Lotniczych w Warszawie i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako obserwator eskadr wywiadowczych. Po zakończeniu działań wojennych pełnił służbę w 3 pl w Poznaniu i w 1925 r. przeniesiony został do rezerwy ze względu na stan zdrowia. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony do eskadry zapasowej Bazy nr 3, ewakuował się z personelem Bazy do Rumunii. W rejonie Zbaraża został wzięty do niewoli radzieckiej i osadzony w obozie w Kozielsku. 13.IV.1940 r. Wywieziony został transportem z obozu do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach katyńskich pod nr-em AM-2751.

BŁOCKI JÓZEF KAZIMIERZ

por.pil.ur.27.XII.1908 r. s.Bolesława i Marii

Oficer piechoty, ochotniczo zgłosił się na kurs pilotażu do CWOL w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa, z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. Podczas kampanii wrześniowej był pilotem w eskadrze zapasowej, z zadaniem ewakuacji samolotów Bazy nr 1 na południowy wschód. W rejonie Lublina dołączył do personelu bazy, wraz z którą ewakuował się w kierunku Rumunii. W rejonie wsi Czarny Las dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął zamordowany przez NKWD wiosną 1940 r. w Charkowie, podczas likwidacji obozu.

BŁOŃSKI ZBIGNIEW ANDRZEJ

por.pil.ur.30.XI.1909 r. s.Walentego

Absolwent SPL w Dęblinie (7 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1933 r. Po promocji przydzielony został do dywizjonu liniowego 3 pl w Poznaniu, skąd w 1935 r. odkomenderowany został do CWL-1 w Dęblinie na kurs pilotażu. Po ukończeniu kursu pozostał w CWL-1 jako instruktor i dowódca plutonu szkolnego SPL. Podczas ewakuacji personelu szkoły dostał się do niewoli radzieckiej i po krótkim pobycie w obozie przejściowym osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. zamordowany przez NKWD w Charkowie podczas likwidacji obozu.

BOMSKI CZESŁAW

ppor.rez.techn.r.29.VI.1903 r. s.Stanisława

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do parku lotniczego Bazy nr 3. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Zbaraża dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 9.IV.1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji.

BROJERSKI MIECZYŚLAW JÓZEF TEODOR

por.rez.pil.obs.bal. ur.6.XII.1891 r. s.Józefa i Seweryny

Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej jako oficer 1 pułku balonowego, który z braku sprzętu walczył na ziemi w rejonie Pińska. Po zakończeniu działań wojennych przeniesiony został do rezerwy i pracował jako bankowiec w Poznaniu. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został na stanowisko oficera administracyjnego Bazy nr 3. Wraz z personelem Bazy ewakuował się do Rumunii i w rejonie Zbaraża dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 1.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w grobach katyńskich pod nr-em AM-1049. Za udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. por.Brojerski odznaczony był Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości z Mieczami.

BROWAREK STEFAN

ppor.rez.obs.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. w składzie 6 plutonu samolotów łącznikowych lotnictwa armii „Poznań”. 17.IX.1939 r. wystartował z okrażenia nad Bzurą z kpr.pil.J.Wagonem na przelot do Bazy nr 3 w rejon Świdnika. Podczas lotu w rejonie Brześcia n.Bugiem samolot został ostrzelany przez oddziały radziecki i pilot z trudem posadził uszkodzony samolot w przygodnym terenie. Nie są znane okoliczności aresztowania ppor.Browarka. Według naocznego świadka, 22.IX.1939 r. znajdował się w celi nr 66 więzienia w Brześciu n.Bugiem. Wywieziony 1.IV.1940 w nieznanym kierunku.

BUKOWIECKI TEODOR

por.rez.pil.ur.8.VIII.1897 r. s.Wacława i Konstancji

Ukończył w 1919 r. Francuską Szkołę Pilotów w Warszawie i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako pilot 6 eskadry wywiadowczej. Po zakończeniu działań wojennych pełnił służbę w 1 pl w Warszawie, skąd w 1932 r. przeniesiony został do rezerwy.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony do 2 eskadry zapasowej Bazy nr 1, wraz z personelem Bazy ewakuował się do Rumunii i pod Darachowem został wzięty do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu. Por.Bukowiecki za udział w wojnie 1920 r. odznaczony był Krzyżem Walecznych i Polową Odznaką Pilota.

BURZYŃSKI JÓZEF TEODOR

ppor.pil.ur.4.XII.1911 r. s.Ignacego

Oficer piechoty, ochotniczo zgłosił się na kurs pilotażu do CWOL w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Bydgoszczy i Krosnie na stanowisko dowódcy plutonu szkolnego. Podczas kampanii wrześniowej ewakuował się z personelem szkoły do Rumunii i w rejonie Gródka Jagiellońskiego dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 1.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu

katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w grobach katyńskich podczas ekshumacji pod nr-em AM-3437.

CEBULA ZYGMUNT

ppor.rez.pil.ur.1.VI.1910 r.

Absolwent SPRL w Radomiu-Sadkowie, w sierpniu 1939 r. został zmobilizowany do 1 pl w Warszawie. Przydzielony do 2 eskadry zapasowej Bazy nr 1, wraz z personelem bazy ewakuował się do Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął zamordowany przez NKWD wiosną 1940 r. w Charkowie podczas likwidacji obozu.

CECOTA WACŁAW MARIAN

kpt.obs.ur.2.VIII.1905 r. s.Michała

Absolwent OSŁ w Dęblinie (3 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1929 r. Po promocji przydzielony został do dywizjonu liniowego 6 pl we Lwowie. W 1937 r. wraz z awansem na stopień kapitana, przeniesiony został do Szkolnego Batalionu Lotnictwa w Świeciu nad Wisłą. W 1939 r. pełnił funkcję dowódcy plutonu uzbrojenia. Wraz z personelem Batalionu ewakuował się do Rumunii i w rejonie Trembowli dostał się do niewoli radzieckiej. Po krótkim pobycie w obozie przejściowym w Talicach, wywieziony został do obozu w Kozielsku, skąd 9.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w grobach katyńskich podczas ekshumacji.

CHEŁCHOWSKI BOLESŁAW

por.lek.ur.11.X.1910 r. s.Fortunata

Lekarz internista 3 pl w Poznaniu, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. pełnił funkcję lekarza III/3 dywizjonu myśliwskiego. 17.IX.1939 r. wystartował z lotniska w Załuskowie, z okrążenia nad Bzurą, zabrany przez kpt. pil.F.Jastrzębskiego do jednomiejscowego myśliwca PZL P-11c z zamiarem przelotu na lubelski węzeł lotnisk. Podczas lotu samolot został ostrzelany i zmuszony do lądowania w przygodnym terenie w pobliżu Parczewa. Po odpoczynku obaj oficerowie skierowali się w stronę Chełma, gdzie napotkano oddziały SGO „Polesie”. Kpt.Jastrzębski i por.Chełchowski zaciągnęli się do spieszonego oddziału kawalerii, w którym walczyli aż do chwili rozwiązania oddziału. Podczas kolejnej potyczki z oddziałami radzieckimi koło wsi Jabłoń, por.Chełchowski dostał się do niewoli radzieckiej. i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął zamordowany przez NKWD wiosną 1940 r. w Charkowie, podczas likwidacji obozu. Za udział w kampanii wrześniowej 1939 r. odznaczony został pośmiertnie Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami (Dz.U.R.P. Nr 5/47)

CHŁAP JÓZEF

chor.pil. ur.10.III.1898 r.

Podczas wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. walczył w szeregach 1ppLeg i brał udział w obronie Warszawy w 1920 r. Po wojnie zgłosił się do lotnictwa i ukończył Podoficerską Szkołę

Pilotów w Bydgoszczy. Przydzielony do 1 pl w Warszawie, początkowo latał jako pilot eskadr bombowych, a następnie był instruktorem pilotażu 1 eskadry zapasowej Bazy nr 1. Podczas ewakuacji dołączył do wojsk SGO „Polesie” i brał udział w walkach aż do chwili kapitulacji. Zdołał uniknąć niewoli i powrócił do Warszawy. W kwietniu 1940 r. podjął próbę przedostania się do Francji. Podczas próby przekraczania granicy ze Słowacją został zastrzelony przez NKWD. Pochowany został w Karpatach koło góry Bystra.

CHMIELEWSKI KAZIMIERZ FELIKS

kpt.obs. ur.29.XI.1895 r. s.Tomasza

Absolwent Oficerskiej Szkoły Obserwatorów lotniczych w Warszawie, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako obserwator eskadr wywiadowczych.. W latach 1925-1926 wykładowca w Oficerskiej Szkole Lotnictwa w Grudziądzu. W okresie międzywojennym i podczas kampanii wrześniowej 1939 r. dowódca kompanii lotniskowej w 4 pl w Toruniu, przydzielony do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Modlin”. Podczas ewakuacji do Rumunii w rejonie Łucka dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 1.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w grobach katyńskich pod nr-em AM-1776.

CIEMNIEWSKI HENRYK

ppor.rez.pil. ur.21.III.1910 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony do 2 eskadry zapasowej Bazy nr 1, podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej w rejonie Darachowa. Osadzony początkowo w obozie przejściowym w Szepietówce, przewiezony został do Starobielska. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

CIESIELSKI TADEUSZ MACIEJ

kpt.obs.ur.1.VI.1911 r. s.Teofila i Eleonory

Absolwent kursu dla obserwatorów w CWOL w Dęblinie, po jego ukończeniu przeniesiony do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Bydgoszczy i Krośnie. Dowódca plutonu szkolnego, a następnie wykładowca w Dziale Nauk SPLdM. Wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku południowo-wschodnim i w rejonie Łucka dostał się do niewoli radzieckiej. Po krótkim pobycie w obozie przejściowym przewiezony został do Kozielska. 14.IV.1940 r. transportem został wywieziony z obozu do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-3024.

CIOSAŃSKI JÓZEF NIKODEM

mjr obs.inż.ur.14.IX.1896 r. s.Józefa i Marii

Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako dowódca plutonu piechoty w 1 ppLeg.. Po zakończeniu działań wojennych wstąpił na Politechnikę Warszawską,

a po jej ukończeniu kurs obserwatorów w CWOL w Dęblinie. Przeniesiony do korpusu oficerów lotnictwa w 1926 r. pełnił szereg funkcji dowódczo-technicznych. Od 1935 r. był komendantem Składnicy uzbrojenia nr 2 w Dęblinie. Wraz z personelem CWL-1 ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Dubna dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 1.IV.1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany podczas ekshumacji w masowych grobach.

CYKLE STANISŁAW

kpr.strz. ur.7.VI.1913 r.

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 1 pl w Warszawie, ukończył pułkową szkołę strzelców pokładowych i pod koniec sierpnia 1939 r. przydzielony został do 213 eskadry szkolnej „Łosi” na lotnisko Małaszewicze. Aresztowany w październiku 1939 r. przez NKWD w Brześciu nad Bugiem został zesłany do Kazachstanu, gdzie zmarł z głodu w 1942 r.

CYWIŃSKI - KOWSZUN FELIKS

por.rez.obs.ur.24.V.1902 r.

Ziemianin z Pomorza, zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 4 pl w Toruniu, wraz z personelem Bazy nr 4 ewakuował się w kierunku Rumunii. Nie są znane okoliczności dostania się do radzieckiej niewoli. Osadzony w obozie w Kozielsku, wiosną 1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Niezidentyfikowany.

CZERMAŃSKI ADAM

ppor.rez.pil.dr inż.s. Jana

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, wraz z personelem Bazy nr 3 ewakuował się w kierunku Rumunii. W rejonie Tarnopola dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku, skąd 14.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany pod nr-em AM-1744

CZERWIŃSKI ANTONI

sierz.mech.ur.3.XI.1905 r.

Szef mechaników parku lotniczego Bazy nr 6 we Lwowie. Brał udział w walkach o Lwów w 1939 r., a po kapitulacji miasta przedostał się do Winnicy. W lipcu 1940 r. aresztowany przez NKWD, został zastrzelony podczas próby ucieczki.

CZERWIŃSKI STANISŁAW WIKTOR

kpt.obs.ur.23.III.1899 r.

Podczas wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. dowodził plutonem w 2 ppLeg. Po zakończeniu działań wojennych ukończył kurs obserwatorów w CWOL w Dęblinie i w 1926 r. został przeniesiony do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Bydgoszczy, wraz z którą w marcu 1939 r. przeniesiony został do krosna. W szkole pełnił funkcję wykładowcy uzbrojenia lotniczego. Podczas ewakuacji personelu szkoły do Rumunii, w rejonie Łucka dostał się do niewoli

radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. zamordowany przez NKWD w Charkowie podczas likwidacji obozu. Za rok 1920 odznaczony był Krzyżem Walecznych.

CZYŻEWSKI WŁADYSŁAW

por.rez.pil.ur.21.IV.1910 r.

Absolwent Szkoły Podchorążych Rezerwy Lotnictwa w Dęblinie, mianowany kolejno: ppor.rez. w 1935 r. i por.rez. w 1938 r. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, został przydzielony do eskadry zapasowej Bazy nr 3 i wraz z Bazą ewakuował się do Rumunii. Przez kilka miesięcy przebywał we Lwowie i brał udział w obronie miasta. Aresztowany w ostatnich dniach grudnia 1939 r. przez NKWD, wywieziony transportem kolejowym w głąb ZSRR, zginął 17.I.1940 r. na stacji kolejowej w Charkowie, zastrzelony przez konwojenta podczas próby ucieczki. Miejsce grobu nieznane.

DEMBICKI - JAXA JÓZEF

por.rez.obs.bał.ur.14.XII.1896 r. w Łodzi s.Józefa i Anny z Zawrockich

Jeden z najstarszych polskich „baloniarzy”. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. w składzie 1 pułku balonowego, który z braku sprzętu walczył na ziemi w rejonie Pińska. Zdemobilizowany po zakończeniu działań wojennych ukończył studia prawnicze na Uniwersytecie Poznańskim i początkowo pracował w Poznaniu, a od 1937 r. pełnił funkcję wiceprezesa Sądu Okręgowego w Warszawie. Podczas ewakuacji miasta został z rodziną wywieziony do Równego, gdzie pod koniec 1939 r. został aresztowany przez NKWD i osadzony w więzieniu w Równym, skąd następnie przewiezony został do Kozielska. W kwietniu 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w grobach katyńskich pod nr-em AM-2009.

DERGIMAN RYSZARD CZESŁAW

ppor.rez.techn. ur.31.I.1913 r. s.Romana i Czesławy

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony do parku lotniczego Bazy nr 1, wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zamordowany został przez NKWD wiosną 1940 r. w Charkowie, podczas likwidacji obozu.

DĘBICKI WITOLD JÓZEF

ppor.rez.obs.ur.15.V.1905 r. w Lubawie s.Leopolda

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do dyspozycji Komendanta Bazy nr 3. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Zbaraża dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 9.IV.1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-1225.

DLUGOSZ JÓZEF WŁADYSŁAW

ppor.obs.ur.6.I.1914 r. w Jędrzejowie

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, po rocznej praktyce w pułku piechoty zgłosił się na kurs obserwatorów do CWL-1 w Dęblinie. Po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. Przydzielony do 222 esk. bombowej „Łosi” na lotnisku Małaszewicze, 17.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr fabr.72.125 jako dowódca załogi w składzie: ppor.pil.Michał Sobański, kpr.strz.Józef Matusiak i st.szer.mech. Józef Kołodziej z zamiarem przelotu do Rumunii. Około godz.10.00 z braku paliwa pilot został zmuszony do lądowania przymusowo koło wsi Bajmacz w rejonie Jampola. Cała załoga została wzięta do niewoli przez radziecki oddział wojsk pogranicznych. Ppor.Długosz osadzony został w obozie w Kozielsku, skąd 2.IV.1940 r. wywieziono go transportem do Katynia i tam został zamordowany przez NKWD. Niezidentyfikowany w grobach katyńskich podczas ekshumacji.

DOMAŃSKI EUGENIUSZ

por.obs.ur.31.XII.1910 r. s.Jana

Absolwent SPL w Dęblinie (7 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1933 r. Po promocji przydzielony został do 3 pl w Poznaniu i latał jako obserwator w eskadrach liniowych. Awansowany 15.III.1937 r. do stopnia porucznika, podczas kampanii wrześniowej z braku samolotów bez przydziału bojowego. Pozostawał w dyspozycji komendanta Bazy nr 3. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Zbarażem został wzięty do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, w kwietniu 1940 r. przewieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w grobach katyńskich podczas ekshumacji pod nr-em AM-515.

DRZEWIECKI BRONISŁAW

kpt. pil.ur.4.XII.1900 r.

Brak danych o przebiegu służby i okolicznościach dostania się do niewoli radzieckiej. Wykazany w ewidencji obozu w Starobielsku, zginął zamordowany przez NKWD w Charkowie, wiosną 1940 r. podczas likwidacji obozu.

DUNIN - MARKIEWICZ JAN

ppor.rez.pil.ur.7.I.1914 r. s.Mieczysława i Marii

Absolwent Szkoły Podchorążych Rezerwy Lotnictwa w Radomiu-Sadkowie, zmobilizowanyw sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie do 2 eskadry zapasowej Bazy nr 1, wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i dołączył do wojsk SGO „Polesie”. Brał udział w walkach na ziemi i podczas starcia z oddziałami radzieckimi pod wsią Jabłoń dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

DWORCZAK WŁADYSŁAW

kpt.obs. ur.14.VI.1907 r. s Andrzeja i Katarzyny

Oficer piechoty, przeniesiony do lotnictwa po ukończeniu kursu obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie. Po rocznej służbie w eskadrze liniowej w 4 pl w Toruniu przeniesiony został do SPLdM w Bydgoszczy jako wykładowca Działu Nauk. W marcu 1939 r. przeniesiony do Krosna, podczas ewakuacji dostał się do niewoli radzieckiej w rejonie Łucka. Osadzony w obozie w Kozielsku, wywieziony transportem do Katynia 9.IV.1940 r. został zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

DZIEDZINA ADOLF MIECZYSLAW

mjr int.ur.17.VI.1896 r. S.Hieronima i Marii

Uczestnik I wojny światowej w składzie II Brygady Legionów, brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. w składzie 2 ppLeg. Dowodził plutonem, a następnie kompanią. Po zakończeniu działań wojennych ukończył szkołę kwatermistrzowską i od 1937 r. był kwatermistrem Bazy Dęblin. Wraz z personelem Bazy ewakuował się do Rumunii i w rejonie Monasterzysk dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

DZIERZGOWSKI MICHAŁ

por.rez.obs.

ur.18.IX.1902 r. s Edmunda i Marii z Grochowskich

W 1918 r. brał udział w Powstaniu Wielkopolskim, a następnie po ukończeniu gimnazjum im.Marii Magdaleny w Poznaniu, zgłosił się na ochotnika do wojska. Wcielony do 1 kompanii lotniczej na lotnisku Ławica, ukończył kurs obserwatorów w 1920 r. i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej jako obserwator 14 eskadry wywiadowczej. W 1921 r. ukończył Wielkopolską Szkołę Piechoty i został awansowany do stopnia podporucznika. W 1923 r. ukończył Szkołę pilotów w Bydgoszczy i Wyższą Szkołę Pilotażu w Grudziądzu. Kolejno pełnił służbę w 16 eskadrze wywiadowczej, w 1 pl w Warszawie i 3 pl w Poznaniu oraz w porcie Lotniczym Bazy Dęblin. W 1931 r. przeniesiony został w stan spoczynku i podjął studia na Uniwersytecie Poznańskim, uzyskując doktorat z zakresu chemii. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, otrzymał przydział na stanowisko adiutanta dywizjonu szkolnego Bazy nr 3. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Tarnopola dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie przejściowym w Szepietówce, przeniesiony do obozu w Kozielsku, 2.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w grobach katyńskich pod nr-em AM-2116. Por.Dzierzgowski za udział w wojnie 1920 r. Odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, dwukrotnie Krzyżem Walecznych, Krzyżem Frontu Litewsko-Białoruskiego oraz Polową Odznaką Obserwatora.

DZIERZGOWSKI TADEUSZ FRANCISZEK

mjr pil. ur.17.IX.1900 r. s.Ignacego

W 1919 r. ukończył Francuską Szkołę Pilotów w Warszawie i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako pilot 12 i 13 eskadry wywiadowczej. Po zakończeniu działań

wojennych pełnił służbę w 3 pl w Poznaniu i 1 pl w Warszawie, skąd w 1935 r. przeniesiony został na stanowisko dyrektora nauk w SPLdM w Bydgoszczy , a od marca 1939 r. wraz z Działem Nauk przeniesiony do Krosna. Podczas ewakuacji szkoły w kierunku Rumunii, dostał się do niewoli radzieckiej w rejonie Łucka i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. zamordowany przez NKWD w Charkowie, podczas likwidacji obozu. Mjr Dzierzgowski za udział w wojnie 1920 r. odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, dwukrotnie Krzyżem Walecznych, Krzyżem Niepodległości z Mieczami i Polową Odznaką Pilota.

DZIK KAZIMIERZ PIOTR

ppor.obs. ur.20.V.1913 r.

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, po obowiązkowej praktyce w pułku piechoty, zgłosił się na kurs obserwatorów do CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 212 eskadry bombowej „Łosi” walczącej w składzie Brygady Bombowej. 4.IX.1939 r. podczas lotu bojowego został ranny i razem z pilotem - ppor.Mazakiem ewakuowany do szpitala w Wilnie. Po wkroczeniu wojsk radzieckich do Wilna został aresztowany przez NKWD (ppor.Mazakowi udało się uniknąć aresztowania) i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu

EGIERSKI HENRYK

por.rez.obs.inż. ur.14.VI.1904 r.

W okresie międzywojennym czynny działacz sportowy, sekretarz Aeroklubu Łódzkiego. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, otrzymał przydział do 2 eskadry zapasowej Bazy nr 1. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, wiosną 1940 r. wywieziony został transportem do lasku katyńskiego i tam został zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w grobach katyńskich podczas ekshumacji pod nr-em AM-1307.

FABER JÓZEF

Plut.pchor.rez.obs. ur.23.IV.1914 r.

Słuchacz SPL w Dęblinie, zwolniony na II roku szkolenia ze względu na stan zdrowia i przeniesiony do rezerwy. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 22 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. Po utracie samolotu, ewakuował się z rzutem kołowym eskadry w kierunku Rumunii. Brak danych o okolicznościach dostania się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, zginął zamordowany przez NKWD w lasku katyńskim w kwietniu 1940 r. Nie zidentyfikowany w grobach katyńskich.

FALKOWSKI ZYGMUNT

por.rez.admin.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 6 pl we Lwowie, otrzymał przydział do III/6 dywizjonu myśliwskiego, jako oficer administracyjny. Z uwagi na to, że dywizjon odleciał już na lotnisko operacyjne, por.Falkowski pozostał w dyspozycji komendanta Bazy nr 6. Brał udział w obronie Lwowa i po kapitulacji miasta został wzięty do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, zginął zamordowany przez NKWD wiosną 1940 r. w Katyniu. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

FRĄCKOWIAK KAZIMIERZ

ppor.rez.techn.ur.17.II.1894 r. s.Tomasza.

Uczestnik I wojny światowej i wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r., zmobilizowany W sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, wraz z personelem Bazy nr 3 ewakuował się do Rumunii. W rejonie Tarnopola dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 14.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji.

FRĄCKOWSKI JÓZEF

por.rez.obs.

Brak wszelkich danych. Wykazany w liście więźniów obozu w Kozielsku. Zamordowany przez NKWD w Katyniu, wiosną 1940 r.

FRODYMA FRANCISZEK

por.pil.ur.21.II.1909 r. s.Stanisława i Krystyny

Absolwent SPL w Dęblinie (7 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1933 r. z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. W 1934 r. ukończył kurs pilotażu w CWL-1 w Dęblinie, a następnie kurs wyższego pilotażu w Grudziądzu. Od 1937 r. wykładowca Działu Nauk CWL-1 w Dęblinie, od 1938 r. instruktor pilotażu w SPRL w Radomiu-Sadkowie. Podczas ewakuacji we wrześniu 1939 r. w kierunku Rumunii,dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął w Charkowie wiosną 1940 r. zamordowany przez NKWD.

FROSZTEGA MICHAŁ RUDOLF

ppor.rez.inż. ur.6.VII.1911 r. w Lipniku k.Białej s.Michała i Franciszki

Absolwent Wyższej Szkoły Przemysłowej w Bielsku, inżynier mechanik, oficer rezerwy artylerii. Przed wybuchem wojny pracował przy budowie portu lotniczego w Małaszewiczach. 17 września 1939 r. wraz z grupą oficerów Bazy Małaszewicze ewakuował się w kierunku południowym i dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 6.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD.. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-902.

GAIK KAZIMIERZ

ppor.rez.techn.ur.8.XII.1911 r. s.Wojciecha i Marianny

W 1939 r. pracownik cywilny Państwowych Zakładów Lotniczych w Mielcu, szef działu kontroli technicznej tych zakładów. Podczas ewakuacji we wrześniu 1939 r. w nie ustalonych okolicznościach został wzięty do niewoli radzieckiej i osadzony w obozie w Kozielsku. Wiosną 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-2358

GAJDZIK WŁADYSŁAW

por.rez.obs.bal.ur.1.I.1908 r. s.Józefa

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 batalionu balonowego w Jabłonie, wraz z personelem ewakuował się do Rumunii. W bliżej nie ustalonych okolicznościach dostał się do niewoli radzieckiej i był osadzony w obozie w Kozielsku. Wiosną 1940 r. wywieziony został do lasu katyńskiego i tam został zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w grobach katyńskich podczas ekshumacji pod nr-em AM-3833.

GAŁĄZKA JÓZEF

ppor.rez.techn.ur.7.III.1912 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 4 pl w Toruniu, przydzielony został do personelu technicznego parku lotniczego Bazy nr 4. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Łucka dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, Wiosną 1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam został zamordowany przez NKWD.. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji.

GALECKI CZESŁAW

kpt.obs.bal.ur.5.IV.1902 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. po zakończeniu działań wojennych ukończył Oficerską Szkołę Obserwatorów Balonowych i pełnił służbę w 1 batalionie balonowym. Podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. zamordowany w Charkowie przez NKWD podczas likwidacji obozu.

GAUSS EDMUND CEZARY ALFONS

por.rez.obs.bal.ur.12.XII.1905 r. s.Waltera

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 batalionu balonowego, podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 16.IV.1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-1277

GIDASZEWSKI STANISŁAW

ppor.techn.ur.8.V.1915 r. s.Nikodema

Absolwent SPLT w Warszawie (3 promocja) mianowany ppor.techn. 15..VI.1939 r. Przydzielony do 3 pl w Poznaniu, wraz z personelem Bazy nr 3 ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Tarnopola dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w

Kozielsku, 1.IV.1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-2071

GIENDEK STANISŁAW

szer.rez.strz. ur.13.II.1904 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, odkomenderowany został do Bazy Małaszewicze. Pozostał pod okupacją radziecką. 15.VI.1941 r. został zastrzelony przez patrol NKWD na ulicach Kijowa podczas próby wylegitymowania go.

GLISZCZYŃSKI JÓZEF

por.rez.obs. ur.9.VII.1910 r. s.Franciszka

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do eskadry Zapasowej Bazy nr 3. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Tarnopola dostał się do niewoli radzieckiej. Po krótkim pobycie w obozie przejściowym w Talicach, przeniesiony został do obozu w Kozielsku. 1.IV.1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany.

GLĄB WŁADYSŁAW

por.rez.obs.ur.1.XI.1902 r. s.Marcina

Ochotnik podczas wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r., ukończył kurs obserwatorów w CWOL w Dęblinie i pełnił służbę w 1 pl w Warszawie. Przeniesiony do rezerwy ze względu na stan zdrowia, zmobilizowany został w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie i wraz z personelem Bazy nr 1 ewakuował się do Rumunii. W rejonie Darachowa, podczas potyczki z oddziałem radzieckim dostał się do niewoli i osadzony został w obozie w Kozielsku. Wywieziony wiosną 1940 r. do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji.

GODLEWSKI BOLESŁAW

mjr pil.ur.16.VI.1897 r. s.Ignacego i Marii

Ukończył kurs obserwatorów w Warszawie i jako podchorąży obserwator skierowany został do 9 eskadry wywiadowczej w składzie której brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 roku. Po zakończeniu działań wojennych ukończył kurs pilotażu w CWOL w Dęblinie oraz kurs wyższego pilotażu w Grudziądzu. Pełnił służbę na różnych stanowiskach, m.inn. dowodził 21 eskadrą liniową, a od 1937 r. był dowódcą oddziału portowego Bazy nr 2 w Krakowie. Podczas ewakuacji Bazy dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął zamordowany przez NKWD w Charkowie, wiosną 1940 r. podczas likwidacji obozu. Mjr Godlewski za udział w wojnie 1920 r. odznaczony był Krzyżem Walecznych i Polową Odznaką Obserwatora.

GOJŻEWSKI HENRYK

pchor.rez.obs.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 6 pl we Lwowie, z braku przydziału bojowego brał udział w obronie miasta. Po kapitulacji Lwowa pozostał w mieście i w listopadzie 1939 r. został aresztowany przez NKWD i osadzony w obozie w Kozielsku. Zginął zamordowany wiosną 1940 r. przez NKWD w lasu katyńskim. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

GOŁĘBIEWSKI TOMASZ

kpt. pil.ur.27.XII.1905 r. s.Henryka

Oficer piechoty, zgłosił się na kurs pilotażu do CWOL w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 6 pl we Lwowie.. Tam pełnił funkcję mł.oficera 64 eskadry liniowej. W 1937 r. przeniesiony został do CWL-1 w Dęblinie na stanowisko wykładowcy w Dziale Nauk. Wraz z personelem CWL-1 ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Monasterzysk dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

GORLIWY JAN

ppor.rez.obs.bal.ur.4.XII.1907 r. s.Bonifacego

Inżynier, pracownik firmy „Instalator” w Warszawie, zmobilizowany do 1 batalionu balonowego, podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 20.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany pod nr-em AM-2447.

GÓRNICKI FELIKS

Por.rez.obs.dr ur.14.VI.1894 r. s.Władysława i Katarzyny

Ukończył kurs obserwatorów w Warszawie i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r.jako obserwator eskadr wywiadowczych. Ranny w locie bojowym od września 1920 r. był komendantem OSOL w Poznaniu. W 1924 r. przeniesiony do rezerwy. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony do dyspozycji komendanta Bazy nr 3, podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 9.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-2447.

GÓRSKI TADEUSZ

st.szer.strz.rtg.

Brak danych o przebiegu służby. Wykazany w spisie jeńców obozu w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

GRAF MARCIN

sierż.mech

Brak danych o przebiegu służby. Wykazany w spisie jeńców obozu w Kozielsku. Zginął wiosną 1940 r. w lasu katyńskim, zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany

GRODZICKI-LADA ROMAN BOŻYDAR

por.lek..ur.21.VI.1908 r. s. Antoniego i Józefy

Lekarz lotniczy, internista z 5 pl w Wilnie-Lidzie, w 1937 r. przeniesiony został do CWL-1 w Dęblinie, od 1938 r. lekarz naczelny SPRL w Radomiu-Sadkowie. Wraz z personelem szkoły ewakuował się do Rumunii i ostatecznie do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie przejściowym w Talicach, przeniesiony został do obozu w Starobielsku, skąd przesłany został do Kozielska. Wiosną 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-2574.

GROMAN TADEUSZ

szer.rez.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do kompanii lotniskowej Bazy nr 3. Podczas ewakuacji do Rumunii, w rejonie Tarnopola został wzięty do niewoli przez oddziały radzieckie i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

GRUDZIŃ LONGIN

por.rez.obs.ur.21.XI.1907 r. s.Michała

Technik, pracownik Zarządu Miasta Łodzi, zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony do dyspozycji komendanta Bazy nr 3, podczas ewakuacji z personelem Bazy dostał się do niewoli radzieckiej w rejonie Tarnopola. Osadzony w obozie w Kozielsku, 16.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w grobach katyńskich pod nr-em AM-3569

GRUDZIŃSKI WŁADYSŁAW

szer.ucz.pil.

Uczeń kursu pilotażu PWLot w Wilnie. Pozostał w mieście i brał udział w obronie miasta podczas radzieckiego natarcia na miasto. Zginął rozstrzelany wraz z innymi obrońcami Wilna w ostatnich dniach września 1939 r.

GWIZDAK FRANCISZEK

por.techn.ur.1.X.1909 r. s.Józefa

Absolwent SPLT w Warszawie (1 promocja) mianowany ppor.techn.15.X.1935 r. Po promocji przydzielony został do CWL-1 w Dęblinie i tam pełnił służbę jako oficer techniczny eskadr szkolnych.. Od 1938 r. był oficerem nadzoru technicznego Centrum, we wrześniu 1939 r. dowodził rzutem kołowym Eskadry Ćwiczebnej Obserwatorów SPL. Podczas ewakuacji w Potoczyskach został wzięty do niewoli radzieckiej i osadzony w obozie w Kozielsku. 16.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji.

HOROCKI JAN

ppor.rez.pil. ur.23.VI.1915 r. s.Jana i Petroneli

Absolwent SPRL w Radomiu-Sadkowie, zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do eskadry zapasowej Bazy nr 3. Podczas ewakuacji z personelem Bazy do Rumunii, w rejonie Tarnopola dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

HUTTEL JÓZEF FRANCISZEK

ppor.rez.obs.bal.ur.30.VII.1909 r. w Zborowie pow.Tarnopol s.Adama i Antoniny
Uczeń gimnazjum w Tarnopolu i Dębicy. Matura w 1927 r. Skierowany na przeszkolenie wojskowe, ukończył kurs podchorążych rezerwy w batalionie balonowym w Toruniu, mianowany ppor.rez. z dniem 1.I.1931 r. W tym czasie był urzędnikiem pocztowym w Dębicy, a od 1934 r. podlegał pod PKU Poznań Miasto. Brak danych odnośnie kampanii wrześniowej. Jego nazwisko znalazło się na liście transportowej NKWD nr 052 z dnia 27.IV.1940 r. Zamordowany przez NKWD w Katyniu. Nie zidentyfikowany.

IGNUT PIOTR IZYDOR

kpt.obs. ur.27.IV.1907 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (3 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1929 r. z jednoczesnym wcieleniem do 4 pl w Toruniu. Latał jako obserwator w 41 eskadrze liniowej. W 1935 r. został przeniesiony do 1 pl w Warszawie, skąd następnie po dwóch latach służby skierowany został do Instytutu Technicznego Lotnictwa w Warszawie. Podczas ewakuacji z Instytutem do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

IGNUT STANISŁAW WACŁAW

por.rez.obs.ur.27.XII.1899 r. s.Józefa i Lucyny

Po kursie obserwatorów w 1919 r. w Warszawie, brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako obserwator eskadr wywiadowczych. Po zakończeniu działań wojennych przeniesiony został do rezerwy. W sierpniu 1939 r. został zmobilizowany do 1 pl w Warszawie i otrzymał przydział do 2 eskadry zapasowej Bazy nr 1. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, został wywieziony transportem 19.IV.1940 r. z obozu i zamordowany przez NKWD w nieznanym miejscu.

JABŁOŃSKI JERZY WIKTOR

por.rez.obs.ur.21.V.1890 r. s.Aleksandra

Ukończył Oficerską Szkołę Obserwatorów Lotniczych w Warszawie i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako obserwator 3 eskadry wywiadowczej. Po zakończeniu wojny pełnił służbę w 1 pl w Warszawie. W 1932 r. przeniesiony został do rezerwy ze względu na stan zdrowia. W sierpniu 1939 r. został zmobilizowany do 1 pl w vWarszawie i otrzymał przydział do eskadry zapasowej Bazy nr 1. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku

16.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam został zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

JACKOWSKI WŁADYSŁAW

kpr.pchor.rez.obs.ur.26.III.1917 r. s.Bolesława

Brak danych o przebiegu służby i okolicznościach dostania się do niewoli radzieckiej.

Wykazany w spisie jeńców obozu w Kozielsku. 16.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany pod nr-em AM-2558.

JAGODZIŃSKI CZESŁAW

kpt.obs.ur.5.III.1905 r. s.Antoniego i Michaliny

Absolwent SPL w Dęblinie (3 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1929 r. z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. Latał jako obserwator w eskadrach bombowych.

Awansowany do stopnia kapitana w 1937 r. objął funkcję oficera informacyjnego pułku. Wraz z personelem Bazy nr 1 ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Po krótkim pobycie w obozie przejściowym w Szepietówce, przeniesiony został do obozu w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

JAGODZIŃSKI WŁADYSŁAW FRANCISZEK

kpt.int. ur.29.I.1897 r.s.Aleksandra i Józefy z Czarnowskich

Absolwent Szkoły Wawelberga i Rotwanda w Warszawie, powołany do służby wojskowej ukończył Szkołę Podchorążych Kwatermistrzostwa i pełnił zawodową służbę wojskową. W 1935 r. przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa i był oficerem – płatnikiem w Szkole Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Bydgoszczy i Krośnie. Wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Łucka dostał się do niewoli radzieckiej.

Osadzony w obozie w Kozielsku, 14.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

JAKUBOWSKI LUCJAN SYLWESTER

por.rez.piech. ur.1908 r.s.Stanisława i Aleksandry

Z przydziałem mobilizacyjnym do 7 ppLeg, technik budowlany, przed wybuchem wojny pracownik Departamentu Lotnictwa Cywilnego Min.Komunikacji w Warszawie. Wraz

Z personelem Ministerstwa ewakuował się w kierunku południowo-wschodnim i dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął zamordowany przez NKWD w Charkowie, wiosną 1940 r. podczas likwidacji obozu.

JANAS MIECZYŚLAW

ks.kpt. ur.1909 r.

Kapelan CWL-1 w Dęblinie, sekretarz Akcji Katolickiej. Podczas ewakuacji personelu CWL-1 dostał się do niewoli radzieckiej i przez pewien okres przebywał w obozie przejściowym w

Niżnym Nowogrodzie. Pod koniec października 1939 r. wywieziony transportem do obozu w Ostaszkowie i tam został zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

JANDA WACŁAW

por.rez.techn.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do personelu technicznego parku lotniczego Bazy nr 3. Podczas ewakuacji z personelem Bazy dostał się do niewoli radzieckiej w rejonie Tarnopola i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

JANKIELEWICZ ZYGMUNT MIECZYŚLAW

ppor.rez.obs.ur.27.III.1909 r. s.Zygmunta i Wandy

Przed wybuchem wojny zamieszkały w Kaliszu, zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, otrzymał przydział do 2 eskadry zapasowej Bazy nr 1. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej.. Osadzony w obozie w Kozielsku, w kwietniu 1940 r. wywieziony został transportem do lasku katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

JANKOWSKI JÓZEF

por.rez.obs.ur.6.III.1897 r. s.Stefana

Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako żołnierz a następnie oficer 2 ppLeg. Za udział w wojnie odznaczony został dwukrotnie Krzyżem Walecznych. Po zakończeniu działań wojennych ochotniczo zgłosił się do lotnictwa i ukończył Oficerską Szkołę Obserwatorów Lotniczych w Toruniu. Przeniesiony do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 3 pl w Poznaniu, pełnił szereg funkcji dowódczych na lotnisku Ławica. W 1935 r. został przeniesiony do rezerwy. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do macierzystego pułku, wyznaczony został na dowódcę OPL Bazy nr 3. odznaczył się podczas niemieckiego nalotu na transport kolejowy Bazy pod Tarnopolem. Podczas dalszej ewakuacji został wzięty do niewoli i osadzony w obozie w Kozielsku. 14.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasku katyńskiego został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

JARA STANISŁAW

ppor.rez.pil.ur.26.IX.1913 r. s.Józefa

Absolwent SPRL w Radomiu-Sadkowie, zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 4 pl w Toruniu, otrzymał przydział do 46 eskadry obserwacyjnej. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. Jako pilot I/46 plutonu, przydzielonego do dyspozycji dowódcy GO „Czersk”. 17.IX.1939 r. O świcie, z rozkazu dowódcy eskadry ppor.Jara i por.obs.Kuryłło wystartowali z lotniska polowego Załusków na przelot do Brześcia nad Bugiem. Z braku paliwa lądowano w przygodnym terenie rozbijając samolot. Dalej ewakuowano się przygodnymi środkami transportu. W rejonie Zbaraża obaj oficerowie dostali się do niewoli radzieckiej i osadzeni

Zostali w obozie w Kozielsku. Ppor.Jara został wywieziony transportem 14.IV.1940 r. do lasu katyńskiego i tam został zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji.

JARMICKI ZYGMUNT

por.rez.obs. ur.2.V.1886 r. s.Feliksa i Józefy

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. Po ukończeniu kursu obserwatorów w Warszawie brał udział w działaniach wojennych jako obserwator eskadr wywiadowczych. Po zakończeniu wojny podjął studia na Politechnice Warszawskiej i po jej ukończeniu został zatrudniony jako konstruktor lotniczy w Państwowych Zakładach Lotniczych, Wytwórnia Płatowców nr 1 w Warszawie. Podczas ewakuacji z personelem wytwórni dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął zamordowany przez NKWD wiosną 1940 r. w Charkowie, podczas likwidacji obozu.

JÓZEFOWICZ ANTONI

ppor.obs.

Absolwent SPPIech w Ostrowi Mazowieckiej, po kursie obserwatorów w CWL-1 przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 4 pl w Toruniu. Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. bez przydziału bojowego. Wraz z personelem Bazy nr 4 ewakuował się w kierunku Rumunii. Za zgodą dowódcy Bazy zatrzymał się u rodziny we Lwowie, zamierzając powrócić do Torunia. Aresztowany we Lwowie przez NKWD, zataił swój stopień oficerski i skazany został przez „trójkę” NKWD na 10 lat łagru. Zmarł z głodu i wyczerpania w 1941 r. w łagrze w Komi.

JUCHNIEWICZ STANISŁAW

plut.pchor.rez.pil.ur.23.X.1916 r.

Absolwent SPRL w Radomiu-Sadkowie, zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie. Przydzielony został do eskadry zapasowej Bazy nr 1. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i podczas ewakuacji, z grupą lotników dołączył do wojsk SGO „Polesie” i brał udział w walkach pod Kockiem. Po kapitulacji wojsk SGO „Polesie” przedostał się do rodzinnego Stanisławowa i tam pod koniec października 1939 r. został aresztowany przez NKWD. Przewieziony do obozu w Kozielsku, wiosną 1940 r. wywieziony został do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany.

JUNG KONRAD JAKUB

ppor.rez.pil. ur.18.II.1914 r. s.Józefa

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do eskadry zapasowej Bazy nr 3. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Tarnopola dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, jako jeden z nielicznych doczekał się interwencji niemieckiej ambasady. Pochodził bowiem z rodziny niemieckich osadników, zamieszkałej na terenie poznańskiego, która podjęła starania o zwolnienie go z niewoli. Mimo noty interwencyjnej niemieckiej ambasady ppor.Jung został

20.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasku katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD.
Zidentyfikowany w grobach katyńskich pod nr-em
AM-2413

KACZMAREK STANISŁAW

ppor.techn.ur.28.VIII.1914 r. s.Stanisława

Absolwent SPLT w Warszawie, mianowany ppor.techn.15.X.1937 r. Po promocji został Przydzielony jako oficer techniczny w Szkole Pilotażu Myśliwskiego w Grudziądzu, która w marcu 1939 r. przeniesiona została do Ułęża koło Dębina. Podczas ewakuacji Szkoły Pil.Myśliwsk. w kierunku Rumunii, 19.IX.1939 r. w Sarkach Średnich został wzięty do niewoli radzieckiej. Pędzony w grupie polskich oficerów pieszo do Monasterzysk, w końcu października dotarł do Kozielska. 2.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasku katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w grobach katyńskich podczas ekshumacji pod nr-em AM-120.

KAPUŚCIŃSKI MARIAN

por.rez.obs.ur.23.XI.1904 r.

Brak danych o przebiegu służby i okolicznościach dostania się do niewoli radzieckiej. Wykazany w spisie jeńców obozu w Kozielsku. Wywieziony transportem wiosną 1940 r. do lasku katyńskiego został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany.

KAPUŚCIŃSKI ZBIGNIEW FELIKS

por.rez.pil.dr ur.17.XII.1904 r. w maj.Kardos s.Władysława i Albertyny

Wnuk powstańca wielkopolskiego, ukończył Państwowe Gimnazjum Klasyczne w Trzemesznie, a następnie Uniwersytet Poznański. Powołany do służby wojskowej w 1930 r. ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy Lotnictwa w Dęblinie uzyskując stopień ppor.rez.pil. Pracownik Naukowy Katedry Chemii Farmaceutycznej Uniwersytetu Poznańskiego, w 1932 r. obronił pracę doktorską. Od 1934 r. pracownik Zakładu Technologii Organicznych Politechniki Warszawskiej oraz Laboratorium Pirotechnicznego Instytutu Technicznego Uzbrojenia w Rembertowie. W sierpniu 1939 r. zmobilizowany do CWL-1 w Dęblinie, brał udział w kampanii wrześniowej

1939 r. w składzie Szkoły Pilotażu Myśliwskiego na Ułężu. Zestrzelony w locie bojowym, po utracie samolotu ewakuował się wraz z personelem szkoły w kierunku Rumunii. W Sarkach Średnich został wzięty do niewoli radzieckiej i wraz z grupą oficerów etapami dotarł do Kozielska. Wiosną 1940 r. wywieziony do lasku katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w grobach katyńskich pod nr-em AM-031. Był znakomitym pilotem sportowym, członkiem Aeroklubu Poznańskiego a następnie Warszawskiego. Brał udział w wielu zawodach lotniczych krajowych i zagranicznych.

KARST LUDWIK

kpt. pil. ur.14.VIII.1898 r. s.Jana

Brał udział w działaniach wojennych w 1920 r. w składzie 3 ppLeg. W 1926 r. ukończył kurs pilotażu dla oficerów w Grudziądzu i przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 3 pl w Poznaniu, skąd następnie przeniesiony został do 5 pl w Wilnie-Lidzie. W 1937 r. przeniesiony został do Szkoły Pilotażu Myśliwskiego w Grudziądzu i w marcu 1939 r. wraz ze szkołą został przeniesiony do Ułęża. Pełnił wówczas funkcję adiutanta szkoły. Wraz z personelem szkoły ewakuował się do Rumunii i w Sarkach Średnich został wzięty do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, w kwietniu 1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-645. Odznaczony był Krzyżem Srebrnym V kl. Orderu Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości za rok 1920.

KAWECKI TEODOR JAN

ppor.rez.pil.ur.9.XII.1905 r. s.Jana

Czynny pilot sportowy Aeroklubu Warszawskiego, po ukończeniu SPRL w Dęblinie mianowany Ppor.rez.pil. z dniem 1.III.1935 r. Dyrektor biura Warszawskiego Okręgu Wojewódzkiego LOPP. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do eskadry zapasowej nr 1 i wraz z personelem eskadry ewakuował się w kierunku Rumunii. Pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej i po krótkim pobycie w obozie przejściowym w Talicach, przeniesiony został do obozu w Kozielsku. W kwietniu 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w grobach katyńskich podczas ekshumacji pod nr-em AM-2820.

KĄDZIOLA JÓZEF BOLESŁAW

por.obs. ur.9.III.1908 r. s.Urbana i Katarzyny

Absolwent SPL w Dęblinie (4 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1930 r. z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. Latał jako obserwator eskadr bombowych. W 1937 r. przeniesiony do Instytutu Technicznego Lotnictwa, wraz z personelem ewakuował się do Rumunii. W rejonie Trembowli dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

KIELBAŚSKI STANISŁAW IWO

por.rez.pil.ur.27.XI.1899 r. s.Antoniego i Alicji Dory

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. po zakończeniu działań wojennych ukończył Akademię Sztuk Pięknych w Warszawie. Czynny pilot sportowy Aeroklubu Warszawskiego Mianowany por.rez. 1.III.1932 r. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony do 2 eskadry zapasowej, podczas ewakuacji w kierunku Rumunii pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. W kwietniu 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany. Za rok 1920 odznaczony był dwukrotnie Krzyżem Walecznych.

KNAPIK KAZIMIERZ LEON

mjr obs.inż.ur.2.III.1893 r.

Uczestnik I wojny światowej i wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. w szeregach I Brygady Legionów. W 1930 r. ukończył kurs obserwatorów i otrzymał odznakę nr L.730 oraz przeniesienie do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. W latach 1930-1934 był oficerem technicznym Bazy nr 1 i jednocześnie studiował na Politechnice Warszawskiej. Przeniesiony do SPLdM w Bydgoszczy na stanowisko komendanta parku lotniczego, od 1938 r. pełnił tę samą funkcję w CWL-2 w Krośnie. Wraz z personelem Szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii i 22.IX.1939 r. w rejonie Łucka dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

KNYCHAŁSKI MARIAN WIKTOR

ppor.rez.obs.ur.3.X.1907 r. s.Piotra

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do eskadry zapasowej Bazy nr 3. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Tarnopolem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, w kwietniu 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

KOBLAŃSKI BRONISŁAW WACŁAW

kpt.obs.bal.ur.2.X.1906 r. s.Lucjana

Oficer wojsk balonowych, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. dowódca 3 kompanii balonowej 1 batalionu balonowego w Jabłonie. Podczas ewakuacji w kierunku Rumunii został wzięty do niewoli radzieckiej i osadzony w obozie w Kozielsku. W kwietniu 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

KOCHANOWSKI CYRYL

por.rez.art.ur.30.VIII.1893 r. s. Cyryła

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. dowódca baterii 2 p.art.plotn.Leg. Działacz LOPP we Lwowie. Członkowie Aeroklubu Lwowskiego, pilot sportowy propagator idei latania. W sierpniu 1939 r. zmobilizowany do 6 dywizjonu art.plotn. w nie ustalonych okolicznościach dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Wywieziony transportem 8.V.1940 r. w nieznanym kierunku, został zamordowany przez NKWD. Za rok 1920 odznaczony był dwukrotnie Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości.

KOCHANOWSKI JERZY

mjr lek. Ur.13.I.1896 r. s.Aleksandra

Uczestnik I wojny światowej oraz wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r.. Wykładowca w CWSan w Rembertowie, doktor medycyny. Od 1926 r. starszy lekarz a następnie naczelnny lekarz 1 pl w Warszawie. Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. naczelnny lekarz Bazy nr 1.

Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Wraz z żoną osadzony został w obozie w Starobielsku, gdzie zmarł 20.XI.1939 r. Jego żona wywieziona została w nieznanym kierunku. Prawdopodobnie skazana na pobyt w łagrze, gdzie zmarła z głodu i wyczerpania.

KOŁODZIEJCZYK STANISŁAW

plut.mech.ur.14.V.1907 r.

Podoficer zawodowy 3 pl w Poznaniu, podczas kampanii wrześniowej przydzielony jako mechanik do parku lotniczego Bazy nr 3. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Tarnopolem został wzięty do niewoli radzieckiej i osadzony w obozie w Kozielsku. Wiosną 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

KOŁODZIEJCZYK STANISŁAW

por.rez.techn. ur.8.X.1903 r. s.Feliksa

Meteorolog, pracownik Państwowego Instytutu Hydrologiczno-Meteorologicznego w Warszawie Absolwent Szkoły Podchorążych Lotnictwa -grupa techniczna w Warszawie, mianowany ppor.rez.techn. 15.III.1935 r. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, mianowany został komendantem ruchomego parku lotniczego nr 1. Wraz z personelem Bazy nr 1 ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem został wzięty do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 9.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Lista wywozowa nr 025 poz.77. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji.

KONIECZNY ADAM KAROL

kpt.lek. ur.11.XII.1904 r. s.Józefa i Bronisławy

Internista z Wilna, starszy lekarz 5 Szpitala Okręgowego, przydzielony we wrześniu 1939 r. do 5 pl w Wilnie-Lidzie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako lekarz 53 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Modlin”. Podczas ewakuacji z personelem eskadry, w rejonie Zbaraża został wzięty do niewoli przez oddział Armii Czerwonej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął zamordowany przez NKWD wiosną 1940 r. podczas likwidacji obozu.

KORCZ STEFAN

kpt.obs.ur.13.IV.1891 r. s.Franciszka i Walerii

Oficer armii gen.Hallera, powrócił do Polski w 1919 r. i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako obserwator eskadr wywiadowczych. Po zakończeniu wojny był oficerem technicznym Bazy 3 pl w Poznaniu. W 1930 r. pełnił funkcję oficera nadzoru rozbudowy i modernizacji lotniska Ławica. Podczas kampanii wrześniowej ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Tarnopola dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 27.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam

zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w grobach katyńskich pod nr-em AM-2456. Odznaczony był Krzyżem Walecznych, Krzyżem Niepodległości i Polową Odznaką. Obserwatora.

KOROWAJCZYK LEONARD

por.rez.art.ur.6.IV.1907 r. s.Władysława i Weroniki
Absolwent Uniwersytetu im. S.Batorego w Wilnie, pilot sportowy Aeroklubu Wileńskiego, Inspektor Wileńskiego Okręgu LOPP, zatrudniony na stanowisku referenta prasowego Komisariatu Rządu RP w Wilnie. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do dywizjonu artylerii plotn. na lotnisku Porubanek. Brał udział w obronie miasta i po wkroczeniu wojsk radzieckich został aresztowany w październiku 1939 r. i osadzony w obozie w Kozielsku. W kwietniu 1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-3892.

KORZENIEWICZ JÓZEF

st.szer.ur.20.II.1915 r.
Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 6 pl we Lwowie, brał udział w obronie miasta. Po zakończeniu działań wojennych został aresztowany przez NKWD i skazany przez „trójkę” na 10 lat łagru. Po amnestii został zwolniony i próbował dostać się do miejsca formowania armii gen.Andersa. Zmarł z wycieńczenia 10.III.1942 r. po dotarciu na punkt zborny w Kermine. Pochowany na miejscowym cmentarzu, grób nr 35, rząd III.

KOTER WINCENY

kpr.nadterm. ur.5.II.1915 r.
Podoficer nadterminowy 1 pl w Warszawie, podczas ewakuacji z Bazą nr 1 dostał się do niewoli radzieckiej i po kilku dniach zwolniony do domu. We Lwowie aresztowany przez NKWD, skazany na 10 lat łagru, zwolniony został po ogłoszeniu amnestii. Zdołał dotrzeć do ośrodka formowania armii polskiej w Kermine i tam zmarł z wyczerpania 15.III.1942 . Pochowany na polskim cmentarzu wojskowym w Kermine, grób nr 39, rząd IV.

KOWALEWSKI STEFAN

ppor.rez.obs.ur.1.IX.1902 r. s .Jakuba
Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, wraz z personelem Bazy nr 3 ewakuował się w kierunku Rumunii. W rejonie Tarnopola dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. Wiosną 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

KRACZKIEWICZ KAZIMIERZ WINCENY

mjr pil.bal.ur.14.X.1894 r. s.Bogusława
Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako dowódca oddziału wydzielonego 1 pułku balonowego. Dowodząc tym oddziałem stoczył kilka zwycięskich walk w rejonie Pińska. Po

wojnie pełnił służbę w batalionie balonowym w Jabłonie, jako zastępca dowódcy bat. Podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. W kwietniu 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w grobach katyńskich podczas ekshumacji pod nr-em AM-30. Mjr Kraczkiewicz odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari i dwukrotnie Krzyżem Walecznych.

KRAMARZ WŁADYSŁAW

ppor.pil ur.18.XII.1913 r. s.Jana

Absolwent SPLw Dęblinie (10 promocja) mianowany ppor.pil. 15.X.1937 r. Po promocji został przydzielony do 1 pl w Warszawie i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 211 eskadry bombowej „Łosi” walczącej w składzie Brygady Bombowej. 17.IX.1939 r. wystartował na samolocie RWD-8 z lotniska Gwoździec Stary koło Horodenki, z zadaniem wyszukania nowego lądowiska dla eskadry w rejonie Buczacza.

Z lotu tego nie powrócił. Zestrzelony przez oddziały radzieckie został wzięty do niewoli i osadzony w obozie w Kozielsku wiosną 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

KRASICKI WITOLD

kpt.rez.pil.inż.ur.27.VI.1899 r. w Hryniowcach s.Stanisława i Katarzyny

Po ukończeniu Francuskiej Szkoły Pilotów w Warszawie w 1919 r. przydzielony został do 6 eskadry wywiadowczej, a następnie do 4 eskadry wywiadowczej i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. Po zakończeniu działań wojennych był instruktorem w Oficerskiej Szkole Obserwatorów Lotniczych w Warszawie i Toruniu w latach 1921-1923. W 1924 r. odkomenderowany na studia do Paryża, po powrocie z Francji w 1927 r. przydzielony został do Departamentu Lotnictwa Cywilnego w Ministerstwie Komunikacji w Warszawie. W 1930 r. przeniesiony do rezerwy, zmobilizowany został w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, wyznaczony został na dowódcę 2 kompanii lotniskowej, przeznaczonej dla lotnictwa armii „Karpaty”. Rozwój działań wojennych spowodował, że kompania nie odeszła do rejonu działania lotnictwa armii „Karpaty” i wraz z Bazą nr 1 ewakuowała się w kierunku Rumunii. Kpt.Krasicki 18.IX.1939 r. został wzięty do niewoli radzieckiej w rejonie Darachowa i po krótkim pobycie w obozie przejściowym w Szepietówce, osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu. Za udział w wojnie w 1920 r. odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, dwukrotnie Krzyżem Walecznych i Polową Odznaką Pilota.

KROPIWNICKI ADAM EUGENIUSZ

por.obs.ur.21.XII.1904 r. s.Juliana

Absolwent OSL w Dęblinie (2 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1928 r. z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. Latał jako obserwator w eskadrach bombowych. We wrześniu

1939 r. bez przydziału bojowego. Wraz z Bazą nr 1 ewakuował się do Rumunii i w rejonie Darachowa został wzięty do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, wywieziony transportem 2.V.1940 r. został zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

KRUK WAĆLAW MICHAŁ

por.obs.bal.ur.16.IX.1906 r. s.Stanisława

Oficer służby stałej batalionu balonowego w Jabłonie. Podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 8.IV.1940 r. wywieziony transportem do laksu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany podczas ekshumacji w masowych grobach pod nr-em AM-424. Przy zwłokach por.Kruka znaleziono notatnik, ze szczegółami dotyczącymi wyjazdu z Kozielska i przyjazdu na stację kolejową Gniezdowo.

KRYŃSKI STEFAN

ppor.pil. w st.spocz.ur.18.IV.1880 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako pilot 4 eskadry wywiadowczej. Wskutek wypadku lotniczego w 1923 r. przeniesiony został w stan spoczynku, na podstawie orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej o trwałej niezdolności do służby wojskowej. W sierpniu 1939 r. zgłosił się ochotniczo do 1 pl w Warszawie, ale z uwagi na stan zdrowia żadnej funkcji nie otrzymał. Podczas ewakuacji z Bazą nr 1, w rejonie Darachowa dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął zamordowany przez NKWD wiosną 1940 r. podczas likwidacji obozu.

KUBAT TOMASZ

por.pil. ur.17.VI.1909 r.s.Józefa

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, po ukończeniu kursu pilotażu w CWL-1 w Dęblinie, przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa w 1935 r. z jednoczesnym wcieleniem do CWL-1, na stanowisko dowódcy plutonu szkolnego. W 1938 r. był dowódcą plutonu szkolnego w eskadrze obserwatorów SPL i jesienią tego roku został przeniesiony na równorzędne stanowisko do SPRL w Radomiu-Sadkowie. Wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Monasterzyskami dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

KUBICKI KAZIMIERZ ANTONI

por.obs.ur.17.I.1907 r. s.Jana

Absolwent SPL w Dęblinie (6 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1932 r. z jednoczesnym wcieleniem do CWL-2 w Bydgoszczy, na stanowisko dowódcy plutonu szkolnego SPLdM. Pod koniec 1938 r. przeniesiony został do Centrum w Krośnie i we wrześniu 1939 r. wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii i 22.IX.1939 r. w rejonie Łucka dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 17.IV.1940 r. wywieziony został

transportem do lasu katyńskiego i tam został zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach katyńskich pod nr-em AM-573.

KUBICKI LUDWIK

kpt. pil.ur.11.III.1894 r.

Uczestnik I wojny światowej i wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako oficer artylerii. W 1925 r. zgłosił się ochotniczo na kurs pilotażu dla oficerów w CWOL w Dęblinie I po jego ukończeniu w 1926 r. przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z przydziałem do 2 pl w Krakowie. Latał jako pilot eskadr liniowych, a od 1938 r. pełnił funkcję dowódcy eskadry zapasowej Bazy nr 2. Pozostał w kraju i po zakończeniu działań wojennych przedostał się do rodziny we Lwowie, gdzie został aresztowany przez NKWD i zesłany do łagru. Zmarł z głodu i wycieńczenia w 1942 r. we wsi Uczastok koło Kujbyszewa.

KULIKOWSKI MICHAŁ

por.lek. ur.4.X.1910 r. s.Pawła i Anny

Lekarz internista z Wilna, zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 51 eskadry rozpoznawczej jako lekarz. 18.IX.1939 r. po dotarciu do rejonu Bajkowce wraz z rzutem kołowym eskadry dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 22.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-2615, lista transportowa nr 40 poz.51.

KURNATOWSKI-MIELŻYŃSKI ZYGMUNT

ppor.rez.pil.ur.13.VII.1909 r.

Ziemianin z Wielkopolski, zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, wraz z personelem Bazy nr 3 ewakuował się w kierunku Rumunii. W rejonie Tarnopola dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął zamordowany przez NKWD wiosną 1940 r. w Charkowie, podczas likwidacji obozu.

KURYJ WŁADYSŁAW

szer.ucz.pil.ur.20.X.1920 r.

Uczeń szkoły pilotażu PWLot w Wilnie. Uczestniczył w obronie Wilna w 1939 r. za co został skazany przez „trójkę” NKWD na 10 lat łagru. Po ogłoszeniu amnestii przybył do ośrodka formowania armii polskiej w Kermine. Zmarł z wycieńczenia 29.III.1942 r. Pochowany został na polskim cmentarzu wojskowym w Kermine, grób nr 67, sekcja IV.

KURYŁŁO TADEUSZ

por.rez.obs. ur.28.VIII.1911 r. s.Jana

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 4 pl w Toruniu, przydzielony został do 46 eskadry obserwacyjnej i brał udział w kampanii wrześniowej jako obserwator II/46 plutonu, przydzielonego do dyspozycji dowódcy 15 DP armii „Pomorze”. 17.IX.1939 r. wystartował na samolocie RWD-8 z ppor.pil.S.Jarą z lotniska polowego w Załuskowie na przelot do Brześcia

nad Bugiem. Z braku paliwa lądowano przymusowo w przygodnym terenie rozbijając samolot. Dalej ewakuowano się przygodnymi środkami lokomocji. W rejonie Zbaraża obaj oficerowie dostali się do niewoli radzieckiej i zostali osadzeni w obozie w Kozielsku. Por.Kuryłło wywieziony transportem 2.IV.1940 r. do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany pod nr-em AM-2282.

KWIECIŃSKI MIECZYŚLAW

kpt. pil.ur.12.XII.1910 r. s.Józefa

Absolwent Państwowej Szkoły Technicznej w Wilnie, oficer artylerii p.lotn. na lotnisku Porubanek k.Wilna. Ukończył kurs pilotażu i po jego ukończeniu pełnił służbę w 5 pl w Wilnie-Lidzie. W 1938 r. przeniesiony został do 1 pl w Warszawie, jednak z braku samolotów nie otrzymał przydziału bojowego we wrześniu 1939 r. Wraz z 2 eskadrą zapasową Bazy nr 1 Ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 9.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-1441.

LALKA WAĆLAW

por.lek.ur.22.IX.1910 r. s. Wincentego i Wiktorii

Lekarz 6 pl we Lwowie, po mobilizacji przydzielony do 64 eskadry bombowej, walczącej w składzie Brygady Bombowej. Podczas ewakuacji z eskadrą do Rumunii, dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. Wywieziony w kwietniu 1940 r. do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-3183.

LANGE ANTONI JÓZEF

kpt.piech. ur.13.VI.1898 r. s.Antoniego

Podczas wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. dowódca plutonu w 2 ppLeg. W 1935 r. Przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa, we wrześniu 1939 r. pełnił funkcję kwatermistrza w SPLdM w Krośnie. Wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Łucka dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

LECIEJEWSKI HENRYK LUDWIK

ppor.rez.obs.ur.10.XII.1904 r. s. Kazimierza.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony do eskadry treningowej Bazy nr 3, wraz z personelem ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Tarnopolem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 9.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam został zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach katyńskich pod nr-em AM-1581.

LEITGEBER WACŁAW

ppor.rez.techn.inż.ur. 29.VII.1890 r. s.Bronisława

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony do parku lotniczego Bazy nr 3, wraz z personelem ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Tarnopolem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 19.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-3553.

LEOSZKO MICHAŁ

mjr lek.dr med. ur. 22.IX.1896 r. s. Michała i Marii

Chirurg i internista, naczelny lekarz 6 pl we Lwowie. Po kapitulacji miasta, wraz z grupą oficerów został wzięty do niewoli radzieckiej i osadzony w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, podczas likwidacji obozu.

LEWANDOWSKA JANINA

ppor.rez.pil.ur.22.IV.1908 r. w Charkowie

Córka gen.J.Dowbora-Muśnickiego i Agnieszki z Korszańskich, po przybyciu do Polski Uczęszczała do gimnazjum im. Zamojskiej w Poznaniu i jednocześnie pobierała lekcje muzyki w konserwatorium, w klasie prof.J.Wierzbickiej. Czynny pilot Aeroklubu Poznańskiego, licencja pilota samolotowego - 1937 r. 10.VI.1939 r. zawarła związek małżeński z instr.pil.Mieczysławem Lewandowskim w Tęgoborzu i wróciła do Poznania. W chwili wybuchu wojny zgłosiła się do 3 pl w Poznaniu i otrzymała przydział do eskadry zapasowej Bazy nr 3. Wraz z personelem Bazy ewakuowała się w kierunku Rumunii i w rejonie Tarnopola dostała się do niewoli radzieckiej. Początkowo w Ostaszkowie, pod koniec października przeniesiona do Kozielska. Ukrywana była przez kolegów pod zmienionym nazwiskiem, jako jedyna kobieta w obozie. Wiosną 1940 r. wywieziona transportem do lasu katyńskiego, została tam zamordowana przez NKWD. Nie zidentyfikowana w masowych grobach.

LEWANDOWSKI MIECZYSLAW JÓZEF

por.pil.ur.17.III.1910 r.

Absolwent SPPiech w Rożanie, po ukończeniu kursu pilotażu w CWL-1 w Dęblinie, przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 4 pl w Toruniu. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 42 eskadry rozpoznawczej, walczącej w składzie lotnictwa armii „Pomorze”. Po utracie własnego samolotu ewakuował się wraz z personelem technicznym eskadry, a następnie Bazą nr 4 w kierunku Rumunii. Pod m. Serafiniec dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie przejściowym w Talicach zdołał zbiec z niewoli, ale po kilku dniach został aresztowany jako Polak i skazany przez „trójkę” NKWD na 10 lat łagru. Zmarł z głodu i wycieńczenia w styczniu 1941 r. w łagrze Pryjsko-Purga koło Magadamu.

LEWICKI STANISŁAW

por.obs.ur.5.V.1908 r. s.Władysława i Zofii

Absolwent SPL w Dęblinie (5 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1931 r. z jednoczesnym wcieleniem do 3 pl w Poznaniu, gdzie latał w eskadrach liniowych. W 1936 r. przeniesiony został do 1 pl w Warszawie i pełnił funkcję oficera-płтника Bazy nr 1. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, wiosną 1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

LIPIŃSKI JERZY

ppor.techn.ur.21.IV.1917 r. s.Jana i Zofii

Absolwent SPLT w Warszawie (4 promocja) mianowany ppor.techn. 1.IX.1939 r. Przydzielony do 1 pl w Warszawie, wraz z personelem Bazy nr 1 ewakuował się w kierunku Rumunii..Po rozbiciu Bazy pod Mrozami przez wojska niemieckie, ewakuował się z resztkami personelu i w rejonie Darachowa został wzięty do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 14.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Lista wywozowa nr 032 poz.97. Zidentyfikowany w masowych grobach katyńskich podczas ekshumacji pod nr-em AM-3027.

ŁAPIŃSKI WŁADYSŁAW

por. rez.obs.bal.ur.21.II.1894 r. s.Stanisława

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej jako oficer 1 pułku balonowego, walczącego na ziemi w rejonie Pińska Za zasługi i bohaterstwo w walce odznaczony został Krzyżem Walecznych. Po zakończeniu działań wojennych przeniesiony został do rezerwy w 1926 r. W sierpniu 1939 r. Zmobilizowany został do 1 batalionu balonowego w Jabłonie i wraz z personelem ewakuował się w kierunku Rumunii. Po dostaniu się do niewoli radzieckiej osadzony został w obozie w Kozielsku. 20.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach katyńskich podczas ekshumacji pod nr-em AM-2414.

ŁĘGOWSKI JÓZEF

mjr pil. ur.15.VIII.1896 r. s.Juliana

Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej jako oficer kawalerii. W 1926 r. ukończył kurs pilotażu w CWOL w Dęblinie oraz kurs wyższego pilotażu w Grudziądzu i przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 6 pl we Lwowie. Latał jako pilot eskadr linowych, a w latach 1935-1936 dowodził III plutonem 66 eskadry obserwacyjnej. W 1937 r. przeniesiony został na stanowisko dowódcy dywizjonu szkolnego w SPRL w Radomiu Sadkowie. Od 1938 r. szef pilotażu SPRL oraz jednocześnie komendant szkoły pilotów LOPP w Masłowie k.Kielc .Podczas ewakuacji z personelem CWL-1 w kierunku Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i przebywał w obozie przejściowym w Talicach, skąd w początkach

listopada przeniesiony został do Kozielska. 4.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Lista wywozowa nr 015 poz.81. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-3503. Mjr Łęgowski

za udział w wojnie 1920 r. odznaczony był Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari, dwukrotnie Krzyżem Walecznych oraz Krzyżem Niepodległości z Mieczami.

ŁOTECKI IGNACY

ppor.techn.ur.4.VII.1913 r. s. Mikołaja

Oficer służby stałej 6 pl we Lwowie, oficer techniczny parku lotniczego Bazy nr 6. Brał udział w obronie miasta w 1939 r. i po kapitulacji Lwowa został wzięty do niewoli radzieckiej. Osadzony w Starobielsku, zginął zamordowany przez NKWD w Charkowie, podczas likwidacji obozu.

MACIEJEWSKI JULIAN MIECZYŚLAW

por.rez.pil.ur.6.I. 1908 r. s. Leona i Natalii

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do eskadry zapasowej Bazy nr 1. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, wiosną 1940 r. został transportem wywieziony do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-2800.

MACKIEWICZ DYMTR

por.obs. ur.28.VI.1906 r. s. Hipolita i Katarzyny

Absolwent SPL w Dęblinie (6 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1932 r. z jednoczesnym wcieleniem do 5 pl w Wilnie-Lidzie. Latał jako obserwator w 56 eskadrze obserwacyjnej, a w 1937 r. przeniesiony został do CWL-1 w Dęblinie, jako wykładowca bombardowania w Dziale Nauk. Po ogłoszeniu mobilizacji pełnił funkcję dowódcy II plutonu Eskadry Ćwiczebnej Obserwatorów SPL dowodzonej przez kpt. pil.J.Hryniewicza. Wraz ze swoim plutonem ewakuował się w kierunku Rumunii.

Z braku paliwa samoloty zostały zniszczone na polowym lotnisku Potoczyska, natomiast por,Mackiewicz został wzięty do niewoli przez oddział Armii Czerwonej. Początkowo osadzony w Kozielsku, przeniesiony został do Starobielska. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

MAKÓWKA KAZIMIERZ

kpt.obs.ur.30.VIII.1908 r. s.Stanisława

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, ochotniczo zgłosił się na kurs obserwatorów w CWOL w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do CWPL w Bydgoszczy. Początkowo pełnił funkcję dowódcy plutonu szkolnego, a następnie objął stanowisko dowódcy eskadry szkolnej SPLdM w

Bydgoszczy, szkolącej strzelców pokładowych-radiotelegrafistów. W 1938 r. wraz ze szkołą przeniesiony został do nowego centrum w Krośnie. We wrześniu 1939 r. wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii i 22.IX,1939 r. w rejonie Łucka został wzięty do niewoli radzieckiej. Osadzony początkowo w obozie przejściowym w Szepietówce, przeniesiony został do obozu w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

MALINOWSKI TADEUSZ

ppor.rez.pil. ur.20.X.1907 r. s.Antoniego

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 pl w Krakowie, przydzielony został do eskadry zapasowej Bazy nr 2. Podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i został osadzony w obozie w Kozielsku. Wywieziony do lasu katyńskiego wiosną 1940 r., został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-45.

MAŃCZAK JÓZEF

kpt.rez.pil.

ur.19.III.1896 r. w Poznaniu, s.Stanisława i Marii z Hodernów

W 1914 roku ukończył gimnazjum w Poznaniu i został wcielony do armii niemieckiej, początkowo jako tłumacz w kompanii balonowej, a następnie jako tłumacz w dowództwie V Korpusu Armijnego w Poznaniu. W 1915 r. odkomenderowany został do szkoły pilotów w Darmstadt i po jej ukończeniu latał jako pilot myśliwski na froncie zachodnim. W 1916 r. zdezerterował z armii niemieckiej i powrócił do Poznania, gdzie podjął działalność konspiracyjną w szeregach POW. Brał udział w opanowaniu lotniska Ławica w 1919 r., dowodził 3 eskadrą wywiadowczą oraz 14 eskadrą Wielkopolską podczas wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. Był współorganizatorem II Powstania Śląskiego. W 1922 r. został przeniesiony do rezerwy i zamieszkiwał w Poznaniu zajmując się kupiectwem. Brał czynny udział w życiu kombatantów wielkopolskich, zorganizował m.in. Koło Lotników w Związku Powstańców Wielkopolskich. Za wybitną służbę odznaczony został dwukrotnie Krzyżem Walecznych, Krzyżem Niepodległości, Krzyżem na Śląskiej Wstędze Walecznych, Srebrnym Krzyżem Zasługi i innymi odznaczeniami. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, ze względu na wiek nie otrzymał przydziału bojowego, lecz skierowany został do dyspozycji komendanta Bazy nr 3. Podczas ewakuacji w kierunku Rumunii, w rejonie Tarnopola dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 20.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Wykazany na liście transportowej nr L.040 poz.78. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-914.

MARCZYŃSKI FELIKS

por.rez.pil. ur.10.XI.1895 r. s. Stanisława

Uczestnik I wojny światowej w oddziałach kawalerii armii austriackiej, następnie w szeregach I Brygady Legionów, jako dowódca szwadronu kawalerii. Po zakończeniu działań wojennych, w 1926 r. ukończył kurs pilotażu w Grudziądzu i przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 4 pl w Toruniu. Latał jako pilot myśliwski i w 1934 r. uległ wypadkowi, co spowodowało przeniesienie go do rezerwy. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony do eskadry treningowej Bazy nr 3, wraz z personelem Bazy ewakuował się do Rumunii i w rejonie Tarnopola dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 20.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Umieszczony na liście wywozowej nr L.040 poz.46. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-2331. Por.Marczyński za udział w wojnie 1920 r. odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari., Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości. Podczas ekshumacji przy jego zwłokach znaleziono legitymację oficera rezerwy, pozwolenie na broń, prawo jazdy i legitymację posiadanych odznaczeń.

MARKIEWICZ WITOLD

mjr obs. w st.spocz. ur.14.IV.1890 r. s.Mariana

Brak danych o przebiegu służby. W 1926 r. przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa po ukończeniu kursu obserwatorów w CWOL w Dęblinie i pełnił służbę w 1 pl w Warszawie. W 1935 r. przeniesiony został do rezerwy. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, wraz z personelem Bazy nr 1 ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Po krótkim pobycie w obozie przejściowym w Szepietówce, przeniesiony został do obozu w Kozielsku. 9.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Lista transportowa nr 022 poz.58. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-1516.

MARSZAŁEK BAZYLI

por.obs.ur.8.II.1905 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (8 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1934r. z jednoczesnym wcieleniem do 4 pl w Toruniu, skąd w 1937 r. przeniesiony został do SPLdM w Bydgoszczy. W dniu wybuchu wojny był dowódcą plutonu szkolnego SPLdM w Krośnie. Wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Łucka dostał się do niewoli radzieckiej. Po krótkim pobycie w obozie przejściowym w Tiotkino, przeniesiony został do Kozielska. Wiosną 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

MARTIN MICHAŁ

por.rez.obs.

Brak danych o przebiegu służby. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, Wraz z personelem Bazy nr 1 ewakuował się w kierunku Rumunii W rejonie Darachowa został wzięty do niewoli radzieckiej i osadzony w obozie w Kozielsku. Wywieziony transportem do

lasku katyńskiego wiosną 1940 r., został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji.

MARTIN PIOTR BORYS

por.rez.obs.inż.mech.ur.18.IX.1893 r. w Sosnowcu s.Wilhelma i Zuzanny z Teksterów
W 1913 r. ukończył szkołę realną w Sosnowcu a następnie podjął studia w Instytucie Technologicznym w Piotrogradzie. W 1916 r. wcielony do armii rosyjskiej i od 1917 r. pełnił funkcję dowódcy plutonu chemicznego. W listopadzie 1917 r. wstąpił do II Korpusu Polskiego i w 1918 r. dostał się do niewoli niemieckiej. Po powrocie do Sosnowca był nauczycielem matematyki w gimnazjum. W 1919 r. został powołany do Wojska Polskiego i po ukończeniu kursu obserwatorów w Poznaniu, latał bojowo w składzie 14 eskadry Wielkopolskiej. W grudniu 1920 r. skierowany został na studia do Politechniki Warszawskiej, które ukończył w 1925 r. i uzyskał dyplom inżyniera mechanika. Do chwili wybuchu wojny w 1939 r. pracował na stanowisku radcy w Urzędzie Patentowym RP w Warszawie. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do 2 eskadry zapasowej. Według posiadanych informacji, z grupą oficerów 2 eskadry dołączył do wojsk SGO „Polesie” i brał udział w walkach w grupie lotników. Podczas potyczki z oddziałami radzieckimi pod wsią Jabłoń dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 3.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasku katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Wykazany na liście transportowej nr 016 poz.16. Zidentyfikowany został podczas ekshumacji masowych grobów pod nr-em AM-113.

MARTYNIAK ZYGMUNT STANISŁAW

por.rez.obs.ur.14.IV.1907 r. s.Tomasza i Antoniny
Absolwent Wydziału Prawa Uniwersytetu im.Jana Kazimierza we Lwowie, po ukończeniu studiów pracował jako prokurent w Banku Rolnym w Poznaniu. Tam też ukończył kurs obserwatorów i otrzymał przydział mobilizacyjny do 3 pl w Poznaniu. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do eskadry zapasowej Bazy nr 3. wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Tarnopola dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

MATUSIAK JÓZEF

kpr.strz.rtg. ur.23.XI.1919 r.
Absolwent SPLdM w Krośnie, przydzielony został do 1 pl. w Warszawie. W sierpniu 1939 r. otrzymał przydział do formowanej w Małaszewiczach 222 eskadry bombowej „Łosi”.
17.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-37B „Łos” nr fabr.72.125 w składzie załogi: ppor.obs.J.Długosz, ppor.pil.M.Sobański oraz st.szer.strz. Kołodziej, z zamiarem przelotu do Rumunii. Podczas przelotu nad terytorium ZSRR, około godz.10.00 z powodu braku paliwa pilot lądował przymusowo na polach wsi Bajmacz pod Jampolem. Cała załoga została wzięta do niewoli przez oddział radzieckiej straży granicznej. Oficerowie zostali wysłani do obozu w Kozielsku, natomiast obaj strzelcy zostali zwolnieni do domu. Kpr.Matusiak podczas podróży

do domu, został aresztowany przez NKWD we Lwowie i skazany przez doraźny sąd NKWD „trójkę” na 10 lat łagru. Po ogłoszeniu amnestii, został zwolniony z obozu i dotarł do punktu formowania armii polskiej gen.Andersa. Zmarł z wycieńczenia 14.VIII.1942 r. w polskim obozie wojskowym w Kitab. Pochowany na polskim cmentarzu wojskowym wojskowym w Kitab, grób bez numeru.

MATYSIAK JAN

por.rez.obs ur.29.VIII.1904 r.

Brak danych o przebiegu służby. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony do dyspozycji komendanta Bazy nr 1.podczas ewakuacji do Rumunii, pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r.. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

MAZIARZ STANISŁAW JAN

kpt.obs. ur.15.III.1900 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. w szeregach 2 ppLeg. Po zakończeniu Działań wojennych ukończył kurs Obserwatorów Lotniczych w Grudziądzu i w 1926 r. przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 4 pl W Toruniu. W 1937 r. przeniesiony został do Szkoły Pilotażu Myśliwskiego w Grudziądzu, skąd w marcu 1939 r. wraz ze szkołą przeniósł się do Ułęża koło Dębłina. Pełnił tam funkcję kwatermistrza szkoły. Ranny 2.IX.1939 r. podczas bombardowania lotniska Ułęż, przewieziony został do szpitala wojskowego w Lublinie, skąd po kilku dniach wyszedł i dołączył do ewakuowanej szkoły. Wraz z grupą oficerów ewakuował się do Rumunii i 19.IX.1939 r. w Sarkach Średnich dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, wiosną 1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam został zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji.

MAZURKIEWICZ ALBIN

kpr.strz.rtg.ur.14.II.1918 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 1 pl w Warszawie, w początkach sierpnia został odkomenderowany do 221 eskadry bombowej „Łosi” w Małaszewiczach. Nie zdołał ewakuować się do Rumunii i po wkroczeniu wojsk radzieckich do Brześcia nad Bugiem został aresztowany przez NKWD i wywieziony do łagru na Kołymie. Tam zmarł z głodu i wyczerpania w marcu 1942 r.

MEKLER STEFAN EDWARD

Por.obs. ur.26.VI.1907 r. s. Józefa

Absolwent SPL w Dęblinie (6 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1932 r. z jednoczesnym wcieleniem do dywizjonu bombowego 1 pl w Warszawie, skąd w 1937 r. odkomenderowany został do Szkolnego Batalionu Lotnictwa w Świeciu nad Wisłą. Podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 16.IV.1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i został tam zamordowany przez NKWD.

Wykazany na liście transportowej nr 029 poz.43. Zidentyfikowany podczas ekshumacji w masowych grobach pod nr-em AM-3009.

MILANOWSKI ZENON

ppor.pil.ur.23.VII.1917 r. s. Antoniego

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja) mianowany ppor.pil. 31.VIII.1939 r. z jednoczesnym wcieleniem do 5 pl w Wilnie-Lidzie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 51 eskadry rozpoznawczej lotnictwa SGO „Narew”. Po utracie samolotu ppor.Milanowski ewakuował się z rzutem kołowym eskadry i w m.Bajkowce dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 2.IV.1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

MIODUSZEWSKI MIECZYSLAW KAROL

por.rez.piech.inż.ur.4.IX.1903 r. s. Leona i Kazimiery

Absolwent Politechniki Warszawskiej, inżynier mechanik, z przydziałem mobilizacyjnym do 21 pp. w Warszawie. Do chwili wybuchu wojny pracował jako konstruktor w Państwowych Zakładach Lotniczych w Warszawie i nie podlegał mobilizacji. Wraz z personelem PZL ewakuował się w kierunku Rumunii i dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

MISIEWICZ FELIKS

kpt.obs. ur.1.IX.1899 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r., po zakończeniu działań wojennych ukończył szkołę średnią i w 1924 r. wstąpił do Oficerskiej Szkoły Piechoty w Warszawie, skąd w 1925 r. przeniesiony został do Oficerskiej Szkoły Lotnictwa w Grudziądzu, przeniesionej w kwietniu 1927 r. do Dębina. Absolwent OSŁ w Dęblinie (1 promocja) w stopniu sierż.pchor.obs. został skierowany do 6 pl we Lwowie, mianowany ppor.obs. 1.III.1928 r. Do 1936 r. latał jako obserwator w 64 eskadrze liniowej i po awansie na stopień kapitana objął dowodzenie 66 eskadrą towarzyszącą (obserwacyjną). W początkach sierpnia 1939 r. przeniesiony został do 1 pl w Warszawie i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako dowódca I/13 plutonu 13 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa SGO „Narew”. 2.IX.1939 r. wystartował na samolocie RWD-14b „Czapla” z ppor.pil. J.Morawskim na lot bojowy z zadaniem rozpoznania rejonu Chorzele - Rożan. Podczas lotu samolot został zestrzelony, a kpt.Misiewicz i ppor.Morawski odnieśli niegroźne obrażenia i 5.IX.1939 r. wrócili do eskadry. Podczas kolejnego przebazowania 13.IX.1939 r. wystartował z kpr.pil.Sadoczyńskim na przelot na nowe miejsce bazowania i załoga zaginęła, a o jej losach nic nie było wiadomo. Według późniejszych informacji, kpt.Misiewicz dołączył do wojsk SGO „Polesie” i brał udział w walkach na ziemi. W starciu z oddziałami Armii Czerwonej został ranny i dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r., w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

MISEJUK ANTONI

kpt.rez.pil.ur.30.III.1893 r. s.Pawła

Ukończył w 1919 r. Oficerską Szkołę Obserwatorów Lotniczych i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej jako obserwator 2 eskadry wywiadowczej. Po zakończeniu działań wojennych ukończył kurs pilotażu w CWOL w Dęblinie i latał jako pilot w eskadrach towarzyszących (obserwacyjnych) 1 pl w Warszawie. Wskutek wypadku lotniczego, w 1937 r. przeniesiony został do rezerwy. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do 1 eskadry zapasowej Bazy nr 1. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Darachowa dostał się do niewoli radzieckiej. Po krótkim pobycie w obozie przejściowym w Tiotkino, przeniesiony został do Kozielska. 16.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-859. Kpt.Misejuk za udział w wojnie 1920 roku odznaczony był Krzyżem Walecznych i Polową Odznaką Obserwatora.

MOSKAU ANTONI

por.rez.pil.ur. 10.III.1904 r. w Sulmierzycach, s. Stanisława i Marii z Simińskich

Absolwent gimnazjum męskiego w Ostrowie Wlkp. (matura w 1925 r.).Powołany do odbycia służby wojskowej, ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy Lotnictwa w Poznaniu w 1926 r. i z dniem 1.I.1932 r. mianowany został ppor.rez.pil.. Ukończył Wyższą Szkołę Handlową w Poznaniu w 1930 r., będąc jednocześnie czynnym sportowcem AZS-u Poznań. Był dyrektorem firmy w Katowicach. W 1938 r. awansowany do stopnia porucznika pil., w sierpniu 1939 r. zmobilizowany został do 3 pl w Poznaniu, do 3 eskadry zapasowej Bazy nr 3. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i w pobliżu wsi Zwinnicze koło Tarnopola dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony początkowo w obozie przejściowym w Szepietówce, w początkach października 1939 r. przeniesiony został do obozu w Kozielsku. 1.IV.1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji.

MÓWKA BRUNON

kpt. pil.ur.27.X.1901 r.

Oficer piechoty, po ukończeniu kursu pilotażu w CWOL w Dęblinie w 1926 r. przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 4 pl w Toruniu. W 1935 r. przeniesiony został do SPLdM w Bydgoszczy na stanowisko dowódcy eskadry szkolnej. W 1938 r. mianowany dowódcą dywizjonu szkolnego tejże szkoły, przeniesiony został do Krosna. Podczas kampanii wrześniowej wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Łucka dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu

NARKIEWICZ ALBIN

kpr.strz.rtg.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 6 pl we Lwowie, brał udział w walkach w obronie miasta. Po kapitulacji Lwowa zdołał uniknąć niewoli. Zginął w lutym 1940 r. zastrzelony przez patrol NKWD podczas próby aresztowania w Kosowie Lackim.

NIDECKI JAN MICHAŁ

kpt.admin.ur.24.IX.1892 r. s.Józefa

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako dowódca plutonu w 2 ppLeg. Od 1929 r. przeniesiony do lotnictwa, początkowo jako oficer administracyjny Bazy Warszawa, a następnie od 1935 r. jako oficer oświatowy SPLdM w Bydgoszczy i Krośnie. Podczas ewakuacji szkoły w kierunku Rumunii, w rejonie Łucka dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 9.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Lista transportowa nr L.022 poz.3. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-1386. Odznaczony Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości za 1920 rok

NIEMYSKI STANISŁAW

ppor.techn.ur.25.I.1917 r. s.Feliksa

Absolwent SPLT w Warszawie, mianowany ppor.techn.1.IX.1939 r. z jednoczesnym wcieleniem do 4 pl w Toruniu. Wraz z personelem Bazy nr 4 ewakuował się do Rumunii i dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 22.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego został tam zamordowany przez NKWD. Lista transportowa nr L.040 poz.55. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

NORTOWSKI STANISŁAW

por.rez.pil

Brak danych o przebiegu służby i okolicznościach dostania się do niewoli radzieckiej. Wykazany w spisie jeńców obozu w Starobielsku. Zginął zamordowany przez NKWD w Charkowie, wiosną 1940 r. podczas likwidacji obozu.

NOWAK JULIAN

plut.mech.

Podoficer zawodowy 3 pl w Poznaniu, mechanik parku lotniczego Bazy nr 3, podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej w rejonie Trembowli i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD.

NOWICKI ANTONI

kpr.rez.ur. 14.VII.1910 r. w Skierniewicach

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r.. do kompanii lotniskowej Bazy nr 1 w Warszawie, pozostał na terenach okupacji radzieckiej. Zginął 21.VI.1940 r. w Winnicy, zastrzelony przez patrol NKWD podczas próby aresztowania.

OKRZEJA WŁADYSŁAW KAROL

por.rez.pil.ur.22.X.1909 r. w Warszawie s.Joachima

Nauczyciel szkoły podstawowej w Warszawie, zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 eskadry zapasowej Bazy nr 1, podczas ewakuacji do Rumunii dołączył do wojsk SGO „Polesie”. Podczas walk pod wsią Jabłoń dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 16.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Lista transportowa nr L.040 poz.97. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-2402.

OLESIK WŁADYSŁAW

mjr.pil.ur.26.V.1895 r. s.Antoniego

Uczestnik I wojny światowej jako żołnierz I Brygady Legionów. Podczas wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. oficer 2 ppLeg. W 1926 r. ukończył kurs pilotażu w CWOL w Dęblinie i przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 3 pl w Poznaniu. W 1930 r. przeniesiony został do 4 pl w Toruniu, skąd w 1937 r. odszedł na stanowisko dowódcy Szkolnego Batalionu Lotnictwa w Świeciu nad Wisłą. Podczas ewakuacji w kierunku Rumunii, dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 9.IV.1940 r. wywieziony do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Lista transportowa nr L.025 poz.26. Nie zidentyfikowany w masowych grobach. Mjr Oleksik odznaczony był Krzyżem Srebrnym V kl. Orderu Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości z Mieczami za rok 1920.

OLESIŃSKI STEFAN MICHAŁ

kpt.obs.ur.19.IX.1907 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (5 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1931 r. z jednoczesnym wcieleniem do 4 pl w Toruniu, skąd w 1936 r. odkomenderowany został do CWPL w Bydgoszczy. W 1939 r. był wykładowcą w SPLdM w Krośnie. Wraz z personelem szkoły ewakuował się do Rumunii i w rejonie Łucka dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

OLESZKIEWICZ JERZY

por.pil.ur.6.XII.1907 r. s.Stanisława

Absolwent SPL w Dęblinie (6 promocja), mianowany ppor.obs.15.VIII.1932 r. z jednoczesnym wcieleniem do dywizjonu liniowego 3 pl w Poznaniu. Odkomenderowany w 1935 r. na kurs pilotażu do CWL-1 w Dęblinie, po ukończeniu kursu przeniesiony został do 5 pl w Wilnie-Lidzie i podczas kampanii wrześniowej 1939 r. był oficerem Bazy nr 5. Po ewakuacji na Łotwę dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. Wiosną 1940 r. wywieziony do lasu katyńskiego, zginął tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach katyńskich podczas ekshumacji pod nr-em AM-1841.

OREL BRUNON

ppor.rez.pil.ur.3.VII.1914 r. s.Wincentego

Pracownik huty "Zgoda" w Świętochłowicach, czynny pilot szybowcowy i samolotowy Aeroklubu Śląskiego w Aleksandrowicach k.Bielska Białej. Zmobilizowany do 25 pp. w Piotrkowie Trybunalskim, brał udział w walkach i podczas odwrotu dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, w kwietniu 1940 r. transportem został wywieziony do lasu katyńskiego i tam został zamordowany przez NKWD. Lista transportowa nr L.029 poz.42. Zidentyfikowany w grobach katyńskich pod nr-em AM-1855.

OSTROWSKI EDMUND

ppłk dypl.obs.ur.28.IV.1897 r. s.Konrada

Uczestnik I wojny światowej jako oficer I Brygady Legionów, podczas wojny polsko - bolszewickiej w 1920 r. oficer artylerii 2 ppLeg. Po zakończeniu działań wojennych, ukończył w 1926 r. kurs obserwatorów w Grudziądzu i przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. Odkomenderowany na studia do Wyższej Szkoły Wojennej w Paryżu, po jej ukończeniu w 1932 i powrocie do kraju był dyrektorem nauk CWPL w Bydgoszczy, a następnie komendantem SPLdM w Bydgoszczy i Krośnie. We wrześniu 1939 r. wraz podległym sobie personelem ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Gródka Jagiellońskiego został wzięty do niewoli przez oddziały Armii Czerwonej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu. Wykazany na liście likwidacyjnej obozu w Starobielsku pod nr-em 2428. Odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, dwukrotnie Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości z Mieczami.

PALCZYŃSKI KAROL

ppor.techn.ur.10.X.1917 r. s.Władysława i Marianny z Okońskich

Po ukończeniu gimnazjum Salezjanów w Aleksandrowie Kujawskim, ukończył kurs szybowcowy w Ustianowej i podjął naukę w SPLT w Warszawie. Mianowany ppor.techn. 1.IX.1939 r.(4 promocja) i otrzymał przydział na stanowisko oficera technicznego parku lotniczego Bazy nr 3 w Poznaniu. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Trembowli dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 14.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Wykazany na liście transportowej L.032 poz.61. Zidentyfikowany w grobach katyńskich podczas ekshumacji pod nr-em AM-3215.

PALCZYŃSKI MARIAN

por.int.ur.14.XII.1892 r.

Uczestnik I wojny światowej i wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r., od 1937 r. oficer żywnościowy Bazy Dęblin. Podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. Zginął zamordowany przez NKWD w lasu katyńskim wiosną 1940 r. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

PALUCH JÓZEF

por.rez.obs.ur.19.X.1911 r. s.Jana

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, wraz z Bazą nr 3 ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Tarnopolem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 13.IV.1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany pod nr-em AM-2973.

PAPROTNY TADEUSZ JAN

por.obs.ur.15.VI.1912 r. s.Józefa

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, po ukończeniu kursu obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie, przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. W marcu 1939 r. został przeniesiony na stanowisko oficera taktyczno- - operacyjnego 222 eskadry bombowej „Łosi” w Małaszewiczach. Podczas ewakuacji we wrześniu 1939 r. dostał się do niewoli radzieckiej w rejonie Zbaraża i osadzony został w obozie w Kozielsku. Wywieziony transportem do lasu katyńskiego wiosną 1940 r. (lista wywozowa nr 017 poz.35) został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany.

PASZKOWSKI KAZIMIERZ

por.rez.obs. ur.7.II.1902 r. s.Ignacego.

Absolwent Szkoły Technicznej Wawelberga i Rotwanda w Warszawie, nauczyciel w szkole Zawodowej w Łomży. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do eskadry zapasowej Bazy nr 1. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku 13.IV.1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD.(lista wywozowa nr L.029 poz.55). Zidentyfikowany pod nr-em AM-3071

PAUL MARIAN

plut.pchor.rez.pil.ur.9.IV.1917 r. w Szczakowej

Absolwent ostatniego kursu SPRL w Radomiu-Sadkowie, podczas ewakuacji z personelem szkoły dostał się do niewoli radzieckiej 20.IX.1939 r. w Wiśniowczyku, z której zdołał zbiec po paru dniach. Podczas powrotu został aresztowany przez NKWD we Lwowie i skazany na 10 lat łagru. Zwolniony po ogłoszeniu amnestii w 1942 r. dotarł do punktu formowania armii polskiej w Kermine i tam zmarł z wycieńczenia 12.III.1942 r. Pochowany został na polskim cmentarzu wojskowym w Kermine, grób nr 28, rząd II.

PAUPA EDWARD

mech.cyw.

Mechanik Aeroklubu Krakowskiego, podczas ewakuacji dostał się do niewoli radzieckiej i zginął zamordowany przez NKWD w Charkowie wiosną 1940 r., podczas likwidacji obozu w Starobielsku.

PETKOWSKI JÓZEF

por.rez.techn.

Brak danych o przebiegu służby i okolicznościach dostania się do niewoli radzieckiej. Wykazany w spisie jeńców obozu w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

PIEKARSKI FRANCISZEK MAREK

mjr dypl.int.ur.7.X.1900 r. s.Jacka

Ochotnik w wojnie polsko-bolszewickiej 1920 r..Po jej zakończeniu skierowany do Szkoły Podchorążych Kwatermistrzostwa, a następnie po obowiązkowym stażu liniowym podjął studia w Wyższej Szkole Wojennej w Warszawie. Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. był kwatermistrzem Bazy nr 5 w Wilnie-Lidzie. Po ewakuacji na Łotwę, został wzięty do niewoli radzieckiej i osadzony w obozie w Kozielsku. W kwietniu 1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego (lista transportowa nr l.017 poz.32) i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-1352.

PIEKARSKI ZYGMUNT

mjr int.w st.spocz. ur.10.XI.1891 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. w służbach kwatermistrzowskich, w 1923 r. przeniesiony do korpusu oficerów lotnictwa, do 1933 r. był kwatermistrzem 1 pl w Warszawie. Przeniesiony w stan spoczynku, w sierpniu 1939 r. zgłosił się ochotniczo do 1 pl w Warszawie i wraz z personelem Bazy nr 1 ewakuował się w kierunku Rumunii. Pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. Wiosną 1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam został zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji.

PIELA TADEUSZ

ppor.obs.ur.11.X.1917 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (13 promocja) mianowany ppor.obs. 1.IX.1939 r. Wraz z eskadrą obserwatorów 20.IX.1939 r. dostał się do niewoli niemieckiej w m.Dolina, z której zdołał zbiec i wrócił do rodzinnego Delatyna. Aresztowany w grudniu 1939 r. przez NKWD, wraz z ojcem skazany został na pobyt w łagrze. Zmarł z głodu i wyczerpania w 1942 r. w łagrze Kotłas.

PIELARSKI WACŁAW

kpt.obs.ur.24.X.1900 r. w Praszce s.Andrzeja i Jadwigi

Uczeń szkoły rolniczej w Wieluniu, brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako ochotnik. Po zakończeniu działań wojennych powrócił do szkoły i zdał maturę. Powołany do służby wojskowej, zgłosił się do Oficerskiej Szkoły Piechoty w Warszawie, skąd w 1925 r. przeniósł się do Oficerskiej Szkoły Lotnictwa w Grudziądzu, którą ukończył w Dęblinie 15.VIII.1927 r. (1 promocja) Przydzielony do 2 pl w Krakowie w stopniu sierż.pchor.obs.

1.III.1928 r. mianowany ppor.obs. i przeniesiony do 5 pl w Wilnie-Lidzie. 19.III.1938 r. awansowany do stopnia kapitana, przeniesiony do CWL-1 w Dęblinie, we wrześniu 1939 r. był dowódcą oddziału portowego Bazy Dęblin. Podczas ewakuacji do Rumunii dołączył do wojsk SGO „Polesie” i brał udział w walkach na ziemi. Pod Włodawą w m.Suchawa został wzięty do niewoli radzieckiej i osadzony w obozie w Kozielsku. 9.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-1365 (lista wywozowa nr L.022 poz.65)

PIELASZKIEWICZ STANISŁAW

por.rez.obs.

Oficer rezerwy 6 pl we Lwowie, zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do Bazy nr 6, nie otrzymał przydziału bojowego i brał udział w obronie Lwowa. Po kapitulacji miasta zdołał uniknąć niewoli i wrócił do rodzinnego Przemyśla, gdzie został aresztowany przez NKWD. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął w Charkowie wiosną 1940 r. zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

PIETRZAK FRANCISZEK

kpt.int.ur.22.XI.1897 r. s.Jakuba i Anieli

Uczestnik I wojny światowej i wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r., po zakończeniu działań wojennych, w 1926 r. przeniesiony do korpusu oficerów lotnictwa, pełnił służbę w 1 pl w Warszawie. Początkowo był oficerem mobilizacyjnym, a we wrześniu 1939 r. był oficerem materiałowo-technicznym Bazy nr 1. Podczas ewakuacji do Rumunii, pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. Zginął zamordowany przez NKWD w lasu katyńskim, wiosną 1940 r. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji (lista wywozowa nr L.015 poz.5)

PILICHOWSKI JANUSZ

ppor.techn.ur. 17.VIII.1917 r. s.Marcina

Absolwent SPLT w Warszawie (4 promocja) mianowany ppor.techn.1.IX.1939 r. z przydziałem do 3 pl w Poznaniu. Podczas ewakuacji z personelem Bazy nr 3 dostał się do niewoli radzieckiej w rejonie Tarnopola i osadzony został w obozie w Kozielsku. 27.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD (lista wywozowa nr L.052 poz.15) Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-331.

PIOTROWSKI ANTONI

ppor.rez.obs.

Brak danych o przebiegu służby i okolicznościach dostania się do niewoli radzieckiej. Wykazany w spisie jeńców obozu w Kozielsku. Wywieziony wiosną 1940 r. do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

PIOTROWSKI HENRYK

ppor.techn.ur.8.II.1917 r.

Absolwent SPLT w Warszawie,(3 promocja) mianowany ppor.techn. z dniem 1.IX. 1939 r.z przydziałem do 1 pl w Warszawie. Odkomenderowany do Bazy Małaszewicze jako oficer techniczny 221 eskadry bombowej „Łosi”, podczas ewakuacji w rejonie Zbaraża dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. Zginął wiosną 1940 r. zamordowany przez NKWD w lasu katyńskim. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

PODŁOWSKI ZBIGNIEW JULIAN

Por.obs. ur.27.II.1910 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (6 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1932 r. i przydzielony do dywizjonu liniowego 3 pl w Poznaniu, skąd w 1937 r. przeniesiony został na stanowisko dowódcy plutonu szkolnego SPL w Dęblinie. Podczas ewakuacji w kierunku Rumunii, dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. Zginął zamordowany przez NKWD w lasu katyńskim wiosną 1940 r. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

POGORZELSKI LECH

kpt. pil. ur.6.II.1895 r

Podczas wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. oficer artylerii w 2 ppLeg. Po zakończeniu działań wojennych, w 1924 r. ukończył kurs pilotażu w CWOL w Dęblinie i przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z przydziałem do 1 pl w Warszawie. Podczas kampanii wrześniowej bez przydziału bojowego. Wraz z Bazą nr 1 ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.. Za udział w wojnie w 1920 r. odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, dwukrotnie Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości.

PRAUSS TADEUSZ

płk pil.ur.21.XII.1896 r. s.Tadeusza i Janiny

Oficer lotnictwa austriackiego, w 1918 r. zgłosił się do Wojska Polskiego i zweryfikowany został w stopniu por.pil. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako pilot 3 eskadry wywiadowczej. Po wojnie pełnił szereg funkcji dowódczych: był komendantem CWPL w Bydgoszczy, dowódca 6 pl we Lwowie, a podczas kampanii wrześniowej 1939 r. dowódca lotnictwa armii „Modlin”. Ranny 2.IX.1939 r. przewieziony został do szpitala w Grodnie, skąd po zdobyciu miasta przez Armię Czerwoną, został zabrany do niewoli. Osadzony początkowo w obozie przejściowym w Szepietówce, po kilku tygodniach przeniesiony został do Starobielska.Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu. Płk Prauss odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych, Krzyżem Niepodległości z Mieczami i Polową Odznaką Pilota.

RADECKI - MIKULICZ EDWARD MARIAN

ppor.rez.pil.ur.16.VII.1888 r. s.Edwarda

Oficer lotnictwa austriackiego, w 1918 r. wstąpił do Wojska Polskiego i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako pilot eskadr wywiadowczych. Wskutek odniesionych ran, po zakończeniu wojny został przeniesiony w stan nieczynny. Nie powołany do służby liniowej w ramach mobilizacji powszechnej, ochotniczo zgłosił się do 5 pl w Wilnie-Lidzie i po ewakuacji na Łotwę został wzięty do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 27.IV.1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. (Lista wywozowa nr L.052 poz.92) Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-317.

RADZISZEWSKI WŁADYSŁAW MARCELI

kpt.admin.ur.2.VI.1894 r. w Ostrzeszowie s.Stanisława

Podczas I wojny światowej ochotnik w I Brygadzie Legionów, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako podoficer 2 ppLeg. Po zakończeniu działań wojennych ukończył szkołę średnią a następnie SPPiech w Warszawie. Skierowany na kurs doszkoleniowy do CWPiech w Rembertowie, uzyskał kwalifikacje oficera administracyjnego i w 1934 r. przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 4 pl w Toruniu. Podczas ewakuacji z Bazą nr 4 w kierunku Rumunii, dostał się do niewoli radzieckiej w rejonie Trembowli i osadzony został w obozie w Kozielsku. W kwietniu 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD (lista wywozowa nr L.029 poz.55) Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-1792.

RANOSZEK GINTER

ppor.pil.ur.21.II.1917 r. s.Franciszka

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja) mianowany ppor.pil.31.VIII.1939 r. W czerwcu tego roku skierowany na praktykę do 6 pl we Lwowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot II plutonu 66 eskadry obserwacyjnej , przydzielonego do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Łódź”. Ranny 2.IX.1939 r. w locie bojowym, odwieziony został do szpitala w Grodnie. Po zdobyciu miasta przez Armię Czerwoną został wzięty do niewoli i osadzony w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu. Wykazany w spisie jeńców pod nr-em 2771.

RAPP KAZIMIERZ JÓZEF

ppor.rez.pil.ur.18.II.1904 r. s.Ignacego i Jadwigi

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do składu 6 plutonu samolotów łącznikowych, działającego podczas kampanii wrześniowej 1939 r. w składzie lotnictwa armii „Poznań”. W dniach od 1 - 17 września wykonał wiele lotów łącznikowych oraz na bliskie rozpoznanie. 17.IX.1939 r. pozostałe dwa samoloty RWD-8 plutonu, odleciały z okrażenia nad Bzurą, kierując się do miejsca postoju Bazy nr 3 w Świdniku. Z braku paliwa samoloty pozostawiono w Świdniku i ppor,Rapp z personelem Bazy ewakuował się do Rumunii. W rejonie Trembowli dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 16.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego został tam

zamordowany przez NKWD (lista wywozowa nr L.035 poz.80) Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

RASTAWIECKI MODEST

ppłk dypl.obs.ur.9.X.1896 r. s.Modesta i Bronisławy

Uczestnik I wojny światowej, oficer Legionów, po zakończeniu wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. zgłosił się do Oficerskiej Szkoły Obserwatorów Lotniczych w Toruniu i po jej ukończeniu w 1923 r. przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa. W latach 1924-1926 studiował w Wyższej Szkole Wojennej w Warszawie i po jej ukończeniu przydzielony został na staż liniowy do 1 pl w Warszawie. W 1929 r. dowodził 11 eskadrą liniową, a następnie był oficerem III Oddziału Sztabu Głównego. W latach 1936-1938 dowodził dywizjonem liniowym w 3 pl w Poznaniu, a od 1938 r. był I oficerem sztabu III Grupy Lotniczej w Krakowie. W marcu 1939 r. mianowany został komendantem Centrum Wyszkozenia Lotnictwa nr 1 w Dęblinie. Podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i po krótkim pobycie w obozie przejściowym w Tiotkinie przeniesiony został do Kozielska. W kwietniu 1940 r. wywieziony został do lasu katyńskiego i tam zginął zamordowany przez NKWD. (Lista wywozowa nr L.017 poz.37) Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

REJECKI JAN MICHAŁ

ppor.rez.pil.ur.20.VIII.1912 r. w Końskich, s.Bolesława i Natalii

Po ukończeniu gimnazjum w Końskich w 1934 r. odbył przeszkolenie w SPRL w Dęblinie i podjął studia na Uniwersytecie Poznańskim. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został do składu 33 eskadry obserwacyjnej jako pilot I plutonu. 17.IX.1939 r. wystartował z lotniska Brzozów Stary z ppor.obs. Józefem Tomaszewskim na RWD-14B „Czapla” w poszukiwaniu Bazy nr 3. Z braku paliwa lądowano w rejonie Chełma, skąd dalej ewakuowano się do Rumunii. Ppor.Rejecki został wzięty do niewoli radzieckiej w rejonie Kowla i osadzony w obozie w Kozielsku. Wywieziony wiosną 1940 r. do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji.

REK FRANCISZEK

ppor.rez.techn.ur.24.IX.1904 r. s.Antoniego i Julii

Mianowany ppor.rez.techn. 1.V.1935 r. zmobilizowany został do 1 pl w Warszawie i wraz z personelem Bazy nr 1 ewakuował się do Rumunii. Pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 14.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach. (Lista wywozowa nr L.032 poz.20)

REK JAN

ppor.rez.techn.

Brak danych o przebiegu służby i wykszoleniu. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, podczas ewakuacji do Rumunii, pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej i

osadzony został w obozie w Kozielsku. Wiosną 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-2935.

RÓJ EDMUND

kpt.obs.ur.25.X.1903 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (7 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1933 r. Przydzielony do 1pl w Warszawie, latał w eskadrach bombowych. W 1938 r. był instruktorem nawigacji w 213 eskadrze szkolnej „Łosi”, a od sierpnia 1939 r. pełnił funkcję oficera nawigacyjnego 221 eskadry bombowej w Małaszewiczach. Pozostał w Brześciu n. Bugiem i w listopadzie 1939 r. został aresztowany przez NKWD i skazany na 10 lat łagru. Zmarł z głodu i wyczerpania w 1942 r. w obozie Kargopol, oddział 3, rejon Kanoszewski, Archangielskaja Oblast.

ROŻEK KAROL WIKTOR

kpt. pil.ur.6.X.1899 r. S.Stanisława i Teodory

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako oficer piechoty, dowódca plutonu i kompanii w 2 ppLeg.Po zakończeniu działań wojennych ukończył kurs pilotażu w CWOL w Dęblinie i w 1925 r. przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z przydziałem do 4 pl w Toruniu. Dowodził m.in. III plutonem 43 eskadry towarzyszącej (obserwacyjnej), a następnie od 1937 r. pełnił służbę w CWL-2 w Bydgoszczy. We wrześniu 1939 r. był dowódcą Oddziału Portowego Bazy Krosno. Podczas ewakuacji personelu Centrum do Rumunii, dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

RUCIŃSKI ALEKSANDER

por.rez.obs.ur.1.XII.1902 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony do 2 eskadry zapasowej, Podczas ewakuacji z personelem Bazy nr 1, z grupą oficerów dołączył do wojsk SGO „Polesie” i brał udział w walkach pod Kockiem. Po kapitulacji wojsk SGO „Polesie” zdołał uniknąć niewoli i przedostał się do rodziny we Lwowie. Tam został aresztowany przez NKWD i osadzony w obozie w Kozielsku. Wywieziony wiosną 1940 r. do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

RUCIŃSKI WINCENTY

ppor.rez.techn ur.10.VII.1910 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 5 pl w Wilnie-Lidzie, przydzielony został do personelu technicznego parku lotniczego Bazy nr 5. Wraz z personelem Bazy ewakuował się na Łotwę, gdzie dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. Wiosną 1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji..

RYLSKI TADEUSZ IZYDOR

por.obs.ur.4.IV.1909 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (4 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1930 r. z jednoczesnym wcieleniem do dywizjonu liniowego 4 pl w Toruniu, skąd w 1938 r. przeniesiony został do 1 pl w Warszawie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako oficer nawigacyjny X dywizjonu bombowego „Łosi”, przydzielonego do Brygady Bombowej. Podczas ewakuacji z rzutem kołowym 211 eskadry bombowej, w rejonie Krzemieńca natknięto się na oddziały Armii Czerwonej. Rzut kołowy został rozproszony i część żołnierzy dostała się do niewoli, w tym por.Rylski. Osadzony w obozie w Kozielsku, wiosną 1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji,

RYMKIEWICZ STANISŁAW

kpt.rez.pil.inż.ur.30.VII.1895 r. w Wilnie, s.Alfonsa i Leontyny z Jasiewiczów
Maturę zdał w gimnazjum w Bobrujsku i w 1915 r. został wcielony do armii rosyjskiej. Skierowany na przeszkolenie lotnicze, w 1916 r. objął funkcję pomocnika instruktora w Moskiewskiej Szkole Lotniczej. W 1917 r. został wysłany na szkolenie lotnicze do Francji i ukończył szkołę pilotów w Pau. Po powrocie z Francji przydzielony został do Inspektoratu Lotniczego w Petersburgu w stopniu chorążego. W 1918 r. wstąpił do I Korpusu Polskiego, a po jego rozwiązaniu wcielony został do Armii Ukraińskiej, później do Ochotniczej Armii Rosyjskiej. Zdołał zbiec z armii i przedostał się do Polski. W 1919 r. wstąpił do Wojska Polskiego i zweryfikowany został w stopniu ppor.pil. z jednoczesnym skierowaniem do II Szkoły Pilotów celem doszkolenia. Po ukończeniu kursu pilotów przydzielony został do 10 eskadry wywiadowczej, w składzie której walczył na froncie polsko-bolszewickim do końca września 1920 r. Podczas walk na froncie wykazał się bohaterską postawą, uczestnicząc w licznych lotach bojowych. Za udział w tych akcjach odznaczony został Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari i Krzyżem Walecznych, a po zakończeniu działań wojennych Krzyżem Niepodległości. Po reorganizacji lotnictwa przydzielony został do 1 pl w Warszawie i 18.VIII.1922 r. otrzymał awans do stopnia porucznika. W następnym roku został zwolniony z wojska i podjął studia na Politechnice Warszawskiej. Po ukończeniu studiów zamieszkał w Zaostrowiecach koło Nieświeża, gdzie jego żona była nauczycielką. W sierpniu 1939 r. zmobilizowany został do KOP w Chomińcach i wraz grupą żołnierzy wycofywał się w kierunku Lublina. W Dubnowiczach został wzięty do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 16.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Wykazany na liście wywozowej nr L.035 poz.38. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

RYMKIEWICZ WŁADYSŁAW

kpt.lek.

Oficer 1 pl w Warszawie, od marca 1939 r. naczelnny lekarz Bazy Małaszewicze. Aresztowany w listopadzie 1939 r. w Brześciu n.Bugiem przez NKWD, skazany został na 10 lat łagru. Zmarł z głodu i wycieńczenia w marcu 1941 r. w łagrze Kotłas, Archangielskaja Oblast.

SCHIRTLADZE ARKADIUSZ

kpt. pil.ur.26.I.1902 r.

Oficer kontraktowy, Gruzin. W 1930 r. był pilotem w 62 eskadrze liniowej we Lwowie, skąd przeszedł do 5 pl w Wilnie-Lidzie i dowodził 55 eskadrą liniową, a następnie 34 eskadrą liniową. Dowodził również I i III plutonem 56 eskadry towarzyszącej (obserwacyjnej). W 1937 roku przeniesiony został na stanowisko kierownika wydziału w Dziale Nauk CWL-1 w Dęblinie. Ranny 2.IX.1939 r. podczas popołudniowego nalotu na lotnisko dęblińskie, przewieziony został do Szpitala Ujazdowskiego w Warszawie. Po kilku dniach opuścił szpital i ewakuował się z oddziałami lotnictwa do Rumunii i dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, wiosną 1940 r. wywieziony został transportem do lasku katyńskiego i tam został zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

SCHMIDT EDWARD

por.pil.ur.14.IX.1902 r. w Berlinie s.Jana i Bolesławy z Weinkaufów

W 1916 r. ukończył 6 klas szkoły w Berlinie i na własną prośbę, jako ochotnik wstąpił do wojska z przydziałem do pułku artylerii polowej w Poznaniu. W 1919 r. odkomenderowany do Szkoły Podoficerskiej nr 6 w Poznaniu. W 1921 r. ukończył Szkołę Podchorążych Artylerii i otrzymał przydział do 9 pac, skąd przeniesiony został do 9 pap. 1.)1.1923 mianowany podporucznikiem, rok później porucznikiem artylerii. W lipcu 1925 r. ukończył kurs obserwatorów artylerii przy 4 pl w Toruniu, gdzie zetknął się z lotnictwem. Na przełomie 1925/1926 ukończył Szkołę Pilotów w Bydgoszczy i przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 4 pl w Toruniu. Latał jako pilot w 44 eskadrze liniowej i w 1928 r. przeniesiony został do CWOL w Dęblinie jako oficer techniczny SPL. W 1930 r. pełnił funkcję oficera materiałowo-technicznego Bazy Dęblin, skąd w 1934 r. przeniesiony został do Głównej Składnicy Lotnictwa w Dęblinie. W 1937 r. ukończył kurs oficerów technicznych w SPLT w Warszawie, po czym został przeniesiony do 6 pl we Lwowie. Bez przydziału bojowego podczas kampanii wrześniowej 1939 r. Brał udział w obronie miasta i z grupą obrońców został wzięty do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 27.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasku katyńskiego i tam zginął zamordowany przez NKWD. (lista wywozowa nr L.032 poz.40) Nie zidentyfikowany podczas ekshumacji w masowych grobach.

SEREK TADEUSZ

por.rez.techn.ur.24.VIII.1904 r. s. Franciszka

Mianowany por.rez.techn. II kl. 1.V.1935 r., w sierpniu 1939 r. zmobilizowany został do 3 pl w Poznaniu na stanowisko oficera technicznego parku lotniczego Bazy nr 3. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Trembowłą dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 27.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasku katyńskiego i zginął tam zamordowany przez NKWD. (lista wywozowa nr L.052 poz.65) Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-3881.

SIDOR JÓZEF

kpt. pil. ur.9.IV.1895 r. s.Jana i Katarzyny

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. przeniesiony do lotnictwa w 1924 r. po ukończeniu kursu pilotażu. Latał jako pilot w eskadrach liniowych 3 pl w Poznaniu.

W 1935 r. przeniesiony został do rezerwy. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony został na stanowisko oficera ewidencji personalnej Bazy nr 3.

Podczas ewakuacji do Rumunii, w rejonie Trembowli dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. W kwietniu 1940 r. wywieziony został transportem do lasku katyńskiego i zginął tam, zamordowany przez NKWD (lista wywozowa nr L.017 poz.3) Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-52.

SIDWA STANISŁAW

por.rez.obs.bal.ur.8.V.1904 r. w Chorzeliach, s.Leonarda i Pelagii z Budzyńskich

W latach 1921-1926 uczęszczał do Państwowego Seminarium Nauczycielskiego Męskiego w Lubawie i otrzymał dyplom nauczyciela. Uczył w szkole podstawowej w Załakowie pow.kartuski. W 1926 r. powołany do służby wojskowej i wcielony do batalionu balonowego w Toruniu odbył kurs unitarny, a następnie odkomenderowany został na kurs podoficerski. W maju 1928 r. ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy Wojsk Balonowych w Toruniu i po odbyciu praktyki w swojej macierzystej jednostce, powrócił do swojego zawodu. Kolejne ćwiczenia rezerwy odbył w latach 1929 i 1930 w 2 batalionie balonowym w Jabłonie.

Mianowany ppor.rez. z dniem 1.I.1930 r., do stopnia porucznika awansowany został 1.III.1937 r. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 batalionu balonowego w Jabłonie, wraz z personelem batalionu ewakuował się w kierunku Rumunii i w nie wyjaśnionych okolicznościach dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 16.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasku katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD.(lista wywozowa nr L.29 poz.55)

Nie zidentyfikowany podczas ekshumacji w masowych grobach.

SIEDLANOWSKI ANDRZEJ WACŁAW

por.techn. ur.12.XI.1912 r.

Absolwent SPLT w Bydgoszczy (1 promocja) mianowany ppor.techn.15.X.1935 r.

Przydzielony do CWL-1 w Dęblinie, w 1937 r. przeniesiony został na stanowisko oficera technicznego SPRL w Radomiu-Sadkowie. Podczas ewakuacji z personelem szkoły, dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. 24.IV.1940 r. wywieziony został transportem w nieznanym kierunku i zginął zamordowany przez NKWD.

SIELEWICZ JULIAN

ppłk obs.bal.ur.20.III.1892 r. s.Franciszka

Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako oficer 1 pułku balonowego, który z braku sprzętu, spieszony, walczył na terenach Polesia. W okresie pokojowym był dowódcą kompanii balonowej, a od 1935 r. dowódcą 2 batalionu balonowego w Jabłonnej. Podczas

kampanii wrześniowej 1939 r. ewakuował się w kierunku Rumunii i dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, w kwietniu 1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD (lista wywozowa nr L.015 poz.56). Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-494. Ppłk Sielewicz odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, dwukrotnie Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości.

SKORUPSKI STANISŁAW

Por.rez.techn. ur.14.VII.1904 r. s.Mariana i Marii

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 pl w Krakowie, przydzielony został do parku lotniczego Bazy nr 2. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony początkowo w Starobielsku, przeniesiony został do Kozielska, skąd wiosną 1940 r. wywieziony został do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

SKĄPSKI BOLESŁAW

ppor.rez.pil ur.23.VII.1905 r. s.Bolesława i Jadwigi

Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, prawnik, prokurator Prokuratury Grodzkiej w Warszawie. Po ukończeniu SPRL w Dęblinie, mianowany ppor.pil. 1.III.1935 r. z przydziałem mob. do 1 pl w Warszawie. Po wybuchu wojny we wrześniu 1939 r. wraz z personelem Bazy nr 1 ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 3.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-1914.

SKROBACKI TADEUSZ BAZYLI

ppor.rez.obs.ur.15.IV.1905 r. w Piotrkowie Tryb. s.Edwarda i Marianny

W 1928 r. ukończył gimnazjum w Piotrkowie Trybunalskim i podjął studia na wydziale prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. W 1931 r. po przeszkoleniu uzyskał stopień ppor.rez.obs. z przydziałem mob. do 1 pl w Warszawie. Wskutek trudności materialnych przerwał studia i podjął pracę w Sądzie Grodzkim w Nowym Mieście n.Pilicą. W sierpniu 1939 r. zmobilizowany został do 3 pl w Poznaniu i podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej w rejonie Tarnopola. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

SKRZYPIŃSKI HENRYK

kpt. pil. ur.3.I.1899 r. s.Franciszka

W 1919 r. ukończył Niższą Szkołę Pilotów w Krakowie oraz kurs wyższego pilotażu w Warszawie i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako pilot eskadr wywiadowczych. Odznaczony za bohaterstwo Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych i Krzyżem Niepodległości. Po reorganizacji lotnictwa, pilot 213 eskadry bombowej 1 pl w Warszawie, czynny pilot sportowy Aeroklubu Warszawskiego oraz uczestnik

Międzynarodowych Zawodów Lotniczych w 1934 r... Od 1934 r. wykładowca w SPL -grupa Techniczna w Warszawie. Podczas ewakuacji z personelem szkoły w kierunku Rumunii, pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu. Wykazany na liście likwidacyjnej obozu Starobielsk pod nr-em 3139.

SOBAŃSKI MICHAŁ

ppor.pil.ur.12.VII.1916 r. we Włocławku s.Jana i Józefy
Po ukończeniu gimnazjum we Włocławku wstąpił do SPL w Dęblinie (12 promocja)
mianowany ppor.pil. 31.VIII.1939 r. Skierowany na praktykę w czerwcu tego roku do 1 pl w Warszawie, w sierpniu 1939 r został odkomenderowany jako pilot do 221 eskadry bombowej „Łosi” w Małaszewiczach.17.IX.1939 r. wystartował na samolocie PZL P-37B „Łoś” nr fabr.72.125 na przelot do Rumunii w składzie załogi: ppor.obs.J.Długosz, kpr.strz.J.Matusiak oraz st.szer.strz.J.Kołodziej. Z braku paliwa samolot został zmuszony do lądowania na polach wsi Bajmacz koło Jampola. Cała załoga dostała się do niewoli radzieckiej. Strzelcy zostali zwolnieni do domów, natomiast oficerowie osadzeni zostali w obozie w Kozielsku.. Ppor.Sobański 14.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji. Wykazany na liście wywozowej nr L.036 poz.92.

SOBAŃSKI ROMAN

por.obs.ur.15.Vi.1909 r. we Włocławku s.Jana i Józefy
Po ukończeniu gimnazjum we Włocławku wstąpił do SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej i po jej ukończeniu skierowany został do pułku piechoty. Po krótkiej służbie w piechocie zgłosił się na kurs obserwatorów do CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. Początkowo latał jako obserwator w 216 eskadrze bombowej „Łosi”, a w marcu 1939 r. odkomenderowany został na lotnisko Małaszewicze na stanowisko oficera taktyczno-operacyjnego XX dywizjonu „Łosi”. Podczas ewakuacji z personelem Bazy Małaszewicze do Rumunii, pod Zbarażem dostał się do niewoli radzieckiej i po krótkim pobycie w obozie przejściowym w Szepietówce, osadzony został w obozie w Kozielsku.14.IV.1940 r. został wraz z bratem Michałem wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach Lista transportowa nr L.036 poz.6.

SOLTYCKI LUDWIK

kpt. pil. ur.25.VIII.1895 r.w m.Krzekliwiec na Podolu, s.Albina i Jadwigi
W 1916r. podjął studia na wydziale mechanicznym Politechniki Kijowskiej. W czerwcu 1917 r. został wcielony do armii rosyjskiej. Kilka miesięcy później przeniósł się do I korpusu Polskiego, w którym służył do jego rozwiązania. Następnie działał w Związku Strzeleckim pod

pseudonimem „Iwanicki. W maju 1918 r. przymusowo został wcielony do armii gen. Denikina i pełnił w niej służbę początkowo w dywizjonie artylerii na Kubaniu, a następnie był kierownikiem warsztatów samochodowych Armii Ochotniczej w Kijowie. Tu wstąpił do POW i prowadził działalność wywiadowczą, utrzymując kontakt z placówkami POW w Noworosyjsku i Charkowie. W kwietniu 1920 r. opuścił szeregi Armii Ochotniczej i udał się do Odessy a następnie do Noworosyjska. Po oblężeniu miasta przez bolszewików odpłynął statkiem do Rumunii, a stamtąd przedostał się do Warszawy. 1.VIII.1920 r. ochotniczo wstąpił do P. i jako ppor. przydzielony został do 1 pap, następnie dowodził baterią w 9 pap i 19 dac. W maju 1921 r. na własną prośbę skierowany został na kurs obserwatorów do OSOL w Toruniu. Po jej ukończeniu przeniesiony został do 1 pl w Warszawie w stopniu por.obs. Ukończył pułkową szkołę pilotażu i latał w eskadrach towarzyszących jako obserwator. W 1934 r. uległ wypadkowi i został przeniesiony do rezerwy. W 1939 r. ewakuował się wraz z personelem Bazy nr 1 do Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w Kozielsku, został zamordowany przez NKWD w lasku katyńskim. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-3772.

SOWA ANTONI

por.obs. ur.1.V.1911 r. w Stryszawie pow.Żywiec, s.Wojciecha i Marii
Po ukończeniu gimnazjum im.W.Jagielly w Dębicy, wstąpił do SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, którą ukończył 15.VIII.1933 r. i otrzymał przydział do 77 pp w Pleszewie. W 1935 r. zgłosił się ochotniczo na kurs obserwatorów do CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym przydziałem do 2 pl w Krakowie. 1>III.1937 r. awansowany do stopnia por.obs. latał w 24 eskadrze liniowej. Ukończył kurs pilotażu we eskadrze treningowej 2 pl w Krakowie, a w czerwcu 1939 r. przeniesiony został do Szkolnego Batalionu Lotnictwa w Świeciu nad Wisłą, na stanowiskodowódcy plutonu szkolnego. Po wybuchu wojny, wraz z personelem ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Kowla dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony początkowo w obozie przejściowym w Szepietówce, pod koniec października 1939 r. przeniesiony został do obozu w Kozielsku. 22.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasku katyńskiego i tam został zamordowany przez NKWD. Lista wywozowa nr L.040 poz.45,teczka personalna nr 449. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-2601.

SPECJALSKI JAN

ppor.obs.ur.19.VI.1914 r. s.Wacława
Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, po ukończeniu kursu obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie przeniesiony został do 1 pl w Warszawie. W marcu 1939 r. odkomenderowany do 221 eskadry bombowej „Łosi” w Małaszewiczach, podczas ewakuacji Bazy we wrześniu 1939 r. do Rumunii, dostał się do niewoli radzieckiej pod Zbarażem i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r., w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

STANIEWICZ ROMUALD

por.obs.ur.14.IV.1907 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (6 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1932 r. z jednoczesnym wcieleniem do dywizjonu liniowego 5 pl w Wilnie-Lidzie. Latał jako obserwator w 51 eskadrze liniowej, a od 1935 r. w 53 eskadrze towarzyszącej (obserwacyjnej). W marcu 1936 r. awansowany do stopnia porucznika, w 1937 r. przeniesiony został na stanowisko dowódcy plutonu szkolnego w SPL w Dęblinie. Po ogłoszeniu mobilizacji, wyznaczony na zastępcę dowódcy Esk.Ćwiczebnej Obserwatorów nr 2 SPL. Brał udział w lotach bojowych w składzie plutonu rozpoznawczego Warszawskiej Brygady Panc.Mot. dowodzonego przez kpt.obs. Juliana Łagowskiego. W połowie września powrócił do eskadry i dowodził plutonem samolotów ewakuowanych w kierunku Rumunii. Na polowym lotnisku Potoczyska dostał się do niewoli radzieckiej. (według innej wersji rzekomo popełnił samobójstwo). W rzeczywistości po dostaniu się do niewoli radzieckiej osadzony został w obozie w Starobielsku i zginął wiosną 1940 r. w Charkowie podczas likwidacji obozu. Por.Staniewicz został pośmiertnie odznaczony Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari rozkazem Naczelnego Wodza PSZ na Zachodzie - Dz.U.R.P. nr 5/47

STANKIEWICZ STANISŁAW

kpt.obs.ur.27.IX.1899 r. w Białymstoku s.Hieronima i Aleksandry Strzedzińskiej

Ukończył szkołę realną w Białymstoku i przez rok studiował na SGGW w Warszawie. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. w składzie 42 i 47 pp. W 1922 r. przeniesiony do rezerwy, zgłosił się do SPPiech w Warszawie, skąd przeszedł do Oficerskiej Szkoły Lotnictwa w Grudziądzu, którą ukończył w 1927 r. w Dęblinie. Przydzielony do 2 pl w Krakowie w stopniu sierż.pchor.obs. latał w 24 eskadrze liniowej. 15.II.1928 r. mianowany ppor.obs. w lipcu przeniesiony został do 5 pl w Wilnie-Lidzie i pełnił służbę w 55 eskadrze liniowej. Awansowany do stopnia porucznika 1.I.1931 r. i kapitana 19.III.1938 r., w chwili wybuchu wojny pełnił funkcję dowódcy kompanii szkolnej w Batalionie Lotnictwa w Świeciu nad Wisłą. Podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej w rejonie Kowla i osadzony został w obozie w Kozielsku. 16.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji.

STEC MIECZYŚLAW

por.rez.obs.ur.10.IV.1909 r. s.Karola

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony do 2 eskadry zapasowej, wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 9.IV.1940 r. został wywieziony transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD (lista wywozowa nr L.025 poz.90) Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-1205.

STEFANICKI MIECZYŚLAW

por.pil.ur.8.III.1907 r. s.Kazimierza

Absolwent OSL w Dęblinie (2 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1928 r. Po promocji przydzielony został do 4 pl w Toruniu i latał jako obserwator w 41 eskadrze liniowej. W 1931 r. odkomenderowany na kurs pilotażu do CWOL w Dęblinie, a następnie na kurs pilotażu myśliwskiego przy 2 pl w Krakowie, po powrocie do pułku latał jako pilot eskadr liniowych. W 1937 r. został przeniesiony do CWL-1 w Dęblinie na stanowisko dowódcy plutonu szkolnego, skąd odszedł do SPRL w Radomiu-Sadkowie na stanowisko adiutanta szkoły. Podczas ewakuacji do Rumunii, dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

STEFAŃSKI MARIAN

ppor.obs.ur.23.III.1914 r. s.Jana

Absolwent SPPiech w Rożanie, po rocznym stażu w pułku piechoty zgłosił się na kurs obserwatorów do CWL-1 w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z przydziałem do 4 pl w Toruniu Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator II plutonu 43 eskadry obserwacyjnej, przydzielonej do dyspozycji dowódcy lotnictwa armii „Pomorze”. W składzie swojego plutonu, od pierwszych dni wojny wykonywał loty bojowe na rozpoznanie latając z kpr.pil.J.Andrzejewskim. 17.IX.1939 r. wystartował z lotniska Brzezina k. Sochaczewa z kpr.pil.J.Andrzejewskim na samolocie R.-XIII/D „Lublin” na przelot na lotniska polowe w rejonie Lublina. W rejonie Łucka samolot został zestrzelony przez oddziały radzieckie. Pilot został ranny, obserwator dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

STRAM MARIAN

pil.cyw.

Brak wszelkich danych. Wykazany na liście jeńców obozu w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

STRUŻEWSKI WITOLD

ppor.rez.pil.ur.1.V.1896 r. s.Pawła

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, podczas ewakuacji z Bazą nr 1, dostał się do niewoli w rejonie Darachowa i osadzony został w obozie w Kozielsku.

16.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-638

STRYJSKI JÓZEF MARIAN

kpt. pil ur.19.III.1898 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako pilot eskadr wywiadowczych. Po zawarciu pokoju pełnił służbę w 1 pl w Warszawie i 3 pl w Poznaniu, skąd w 1935 r. przeniesiony został do CWPL w Bydgoszczy. W 1938 r. objął stanowisko dowódcy eskadry szkolnej w SPLdM w Krośnie. Podczas kampanii wrześniowej wraz z personelem szkoły

ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Łucka dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

STRZAŁKOWSKI STEFAN JAN

kpt. pil.ur.10.II.1900 r. s. Karola i Wandy

Od 1925 r. w korpusie oficerów lotnictwa, początkowo w 1 pl w Warszawie, a od 1937 r. zastępca komendanta Głównej Składnicy Lotniczej nr 1 w Dęblinie. Podczas ewakuacji w kierunku Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

SUDOŁ FRANCISZEK

ppłk pil.ur.4.X.1892 r.

Uczestnik I wojny światowej, jako żołnierz I Brygady Legionów, podczas wojny polsko-bolszewickiej oficer 2 ppLeg. Po zakończeniu działań wojennych ukończył szkołę pilotażu w CWOL w Dęblinie i w 1926 r. przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z przydziałem do 2 pl w Krakowie. W 1938 r. przeniesiony został do Dowództwa Lotnictwa MSWojsk w Warszawie i we wrześniu 1939 r. wraz z personelem ministerstwa ewakuował się do Rumunii. Wzięty do niewoli radzieckiej, osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKED podczas likwidacji obozu. Odznaczony był Krzyżem Srebrnym V kl. Orderu Virtuti Militari, dwukrotnie Krzyżem Walecznych oraz po wojnie, Krzyżem Niepodległości.

SULEWSKI JÓZEF JULIAN

st.szer.rez.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do kompanii lotniskowej Bazy nr 1. Podczas ewakuacji dołączył do wojsk SGO „Polesie” i brał udział w walkach na ziemi, uczestniczył w odparciu szturm Armii Czerwonej w rejonie wsi Jabłoń. Po zakończeniu walk, podczas próby przedostania się do Szczuczyna został aresztowany przez NKWD i skazany na 10 lat łagru. Zmarł w marcu 1941 r. z głodu i wycieńczenia w obozie nr 30, punkt koło rzeki Peczory-Uchty.

SULICKI PIOTR

kpt.obs.ur.13.VIII.1891 r. s.Dymitra i Marii

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako oficer kawalerii. Po zakończeniu działań wojennych ukończył kurs obserwatorów w Grudziądzu i w 1926 r. przeniesiony został do 6 pl we Lwowie. Latał jako obserwator w 64 eskadrze liniowej, a w 1934 r. przeniesiony został na stanowisko wykładowcy do SPLdM w Bydgoszczy. Podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

SZCZEKLIK JAN

por.obs. ur.1.II.1904 r. s. Wawrzyńca

Absolwent SPL w Dęblinie (4 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1930 r. Przydzielony do 6 pl we Lwowie, latał jako obserwator w 64 eskadrze liniowej. W 1935 r. przeniesiony został do SPLDM w Bydgoszczy jako wykładowca w Dziale Nauk. W 1938 r. wraz ze szkołą został przeniesiony do Krosna, skąd ewakuował się do Rumunii i w rejonie Gródka Jagiellońskiego dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 27.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Lista wywozowa nr L.052 poz.15. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji.

SZCZEPANIUK ROMAN

por.pil. ur.8.VII.1909 r. s. Piotra i Katarzyny z Wężowskich

Urodzony we Lwowie, uczył się tam do szkoły podstawowej. Po ukończeniu piątej klasy gimnazjum w Łunińcu złożył egzamin do Korpusu Kadetów nr 1 we Lwowie i tam uzyskał maturę. Absolwent SPL w Dęblinie (6 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1932 r. z przydziałem do 3 pl w Poznaniu. Latał jako obserwator w 34 eskadrze liniowej i w 1934 r. odkomenderowany został do CWOL w Dęblinie na kurs pilotażu. Po powrocie do pułku i awansie na porucznika z dniem 1.I.1935 r. dowodził plutonem w 36 eskadrze towarzyszącej. W 1939 r. dowodził plutonem w 39 eskadrze towarzyszącej, która zgodnie z planami MOB uległa rozwiązaniu, a jej personel przydzielony został do dyspozycji komendanta Bazy nr 3. Podczas ewakuacji z personelem Bazy w kierunku Rumunii, między Zbarażem a Wiśniowcami, we wsi Czarny Las personel Bazy został wzięty do niewoli radzieckiej. Por.Szczepaniuk osadzony został w obozie w Kozielsku, skąd wywieziony został transportem 14.IV.1940 r. do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Lista wywozowa nr L.0.32 poz.92. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-2981.

SZCZĘŚNIAK JÓZEF

kpr.strz.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, w składzie eskadry zapasowej Bazy nr 1. Pozostał w kraju i przedostał się do rodzinnej miejscowości w Kosowie Lackim. Zginął w lutym 1940 r. zastrzelony przez patrol NKWD podczas próby aresztowania go.

SZMIDT WŁADYSŁAW

plut.mech.

Podoficer zawodowy 4 pl w Toruniu. Brak danych o okolicznościach dostania się do niewoli radzieckiej. Wykazany w spisie jeńców obozu w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

SZTEMBARTH TADEUSZ JÓZEF

ppor.rez.pil.ur.17.IV.1893 r. s.Stanisława

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. w szeregach Legionów. Po zakończeniu działań wojennych zwolniony z wojska. Absolwent SPRL w Dęblinie, absolwent wydziału

prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, w 1939 r. wiceprokurator Prokuratury Grodzkiej w Toruniu. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 4 pl w Toruniu, przydzielony do eskadry zapasowej, podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 4.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasku katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Lista wywozowa nr L.014 poz.38. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-3402.

SZUBERT ZBIGNIEW FRANCISZEK

ppor.pil.ur.4.X.1916 r. s.Konrada

Absolwent SPL w Dęblinie (11 promocja) mianowany ppor.pil.15.X.1938 r. Przydzielony do 6 plwe Lwowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 162 eskadry myśliwskiej, walczącej w składzie lotnictwa armii „Łódź”. 3.IX.1939 r. wystartował z lotniska Ksawerów-Widzew pod Łodzią na samolocie PZL P-7a w składzie 6 maszyn na wymiatanie nad Łodzią. Napotkano niemiecką wyprawę bombową w osłonie myśliwców i doszło do walki. Ranny został ppor.Szubert, który zdołał jeszcze dociągnąć do własnego lotniska. Przewieziony do szpitala wojskowego w Łodzi, następnego dnia został odesłany do szpitala w Grodnie. Po zajęciu Grodna przez oddziały Armii Czerwonej został wzięty do niewoli i osadzony w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

SZYDŁOWSKI KAZIMIERZ

por.lek. ur.10.V.1908 r. s.Jana i Jadwigi

Lekarz CWL-1 w Dęblinie, w marcu 1939 r. przydzielony do Szkoły Pilotażu Myśliwskiego na Ułężu. Podczas ewakuacji z personelem szkoły do Rumunii, w Sarkach Średnich dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

SZYFTER JÓZEF

kpt. pil.ur.26.II.1893 r. w Stęszewie s. Walentego i Anny

Po ukończeniu gimnazjum im.Marii Magdaleny w Poznaniu w 1913 r. został powołany do armii niemieckiej, do 2 kompanii I Batalionu Balonowego w Berlinie. Podczas I wojny światowej walczył na froncie zachodnim. W 1918 r. został awansowany do stopnia sierżanta sztabowego i odznaczony Krzyżem Żelaznym II klasy. W 1919 r. po powrocie do Polski brał udział w walkach z Niemcami o Poznań. W kampanii polsko-bolszewickiej w 1920 r. walczył jako pilot 4 eskadry wywiadowczej, a następnie dowodził eskadrą toruńską. Po zakończeniu działań wojennych był komendantem portu lotniczego Ławica, a następnie dowódcą kompanii portowej. 30.VI.1926 r. został przeniesiony w stan nieczynny. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, przydzielony do eskadry zapasowej Bazy nr 3, wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Trembowli dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 2.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasku katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-69.

Kpt.Szyfter odznaczony był za wojnę polsko-bolszewicką w 1920 r. Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, dwukrotnie Krzyżem Walecznych, Polową Odznaką Pilotą, a w latach trzydziestych odznaczony został Krzyżem Niepodległości.

ŚMIAŁKOWSKI ADAM

por.admin.ur.12.XII.1895 r. s.Franciszka

Oficer-płatnik 2 Batalionu Balonowego w Jabłonie. Podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. W kwietniu 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Lista wywozowa nr L.029 poz.68. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-3216

ŚNIADOWSKI STANISŁAW

Brak wszelkich danych. Wykazany w spisie jeńców obozy w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

ŚWIĘCICKI ROMAN

ppor.rez.pil.ur.15.VII.1898 r. s.Jana

Ochotniczo zgłosił się do lotnictwa i jako pchor.obs. latał bojowo podczas wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. w składzie 12 eskadry wywiadowczej. Wskutek ran odniesionych w trakcie działań bojowych, uznany został za niezdolnego do służby i przeniesiony został w stan nieczynny w 1925 r. Odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych i Polową Odznaką Obserwatora. Po wojnie nadany mu został Krzyż Niepodległości. Po ogłoszeniu mobilizacji zgłosił się do 3 pl w Poznaniu i wraz z personelem Bazy nr 3 ewakuował się do Rumunii. W rejonie Trembowli dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. W kwietniu 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Lista wywozowa nr L.017 poz.48. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-550a.

TALASZYN STANISŁAW

por.rez.obs.

Brak danych o przebiegu służby i okolicznościach dostania się do niewoli. Wykazany w spisie jeńców obozu w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

TILL PRZEMYSŁAW

por.rez.obs

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 pl w Krakowie, przydzielony został do eskadry zapasowej Bazy nr 2. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

TOMASZEWSKI WITOLD

por.rez.techn. inż.ur.21.IX.1906 r. s. Juliana i Marii

Absolwent Politechniki Lwowskiej, inżynier chemik, pracownik huty „Florian” w Świętochłowicach. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 2 pl w Krakowie, przydzielony został do personelu technicznego parku lotniczego Bazy nr 2. Wraz z Bazą ewakuował się w kierunku Rumunii i dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, w kwietniu 1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-1182.

TONACZEW LEON

por.lek.ur.27.XI.1912 r. s.Wasyła

Absolwent SPSan w Warszawie, lekarz CWL-1 w Dęblinie. Podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku, skąd przeniesiony został do Starobielska. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu. Wykazany na liście likwidacyjnej nr 3321.

TRACHEL STANISŁAW

por.obs.ur.25.IV.1904 r. w Humaniu, s.Stanisława i Feliksy z Czyńskich

Po przeszkoleniu unitarnym w 41 pp. w Suwałkach przeniesiony został do 11 plm w Lidzie. W 1929 r. skierowany do CSML w Bydgoszczy, po jej ukończeniu przydzielony został do 6 pl we Lwowie jako mechanik 62 eskadry liniowej. 15.X.1935 r. ukończył SPL dla podoficerów w Bydgoszczy i mianowany został ppor.obs. z przydziałem do 4 pl w Toruniu. W 1937 r. został przeniesiony do Szkolnego Batalionu Lotnictwa w Świeciu nad Wisłą i we wrześniu 1939 r. podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, zginął zamordowany przez NKWD wiosną 1940 r. w lasu katyńskim. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-1665

TREGER KAZIMIERZ ROMAN

por.rez.obs.ur.14.VII.1905 r. s.Romana i Heleny

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, wcielony został do eskadry zapasowej Bazy nr 1. Wraz z personelem Bazy ewakuował się do Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 4.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Lista wywozowa Nr L.032 poz.54. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

TRYBULSKI ROMAN

kpt. pil.inż. ur.3.VII.1899 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r., po jej zakończeniu przeniesiony do lotnictwa.Ukończył szkołę pilotażu i latał w 11 pułku myśliwskim w Lidzie. Odkomenderowany na studia do Warszawy, po ukończeniu Politechniki Warszawskiej został skierowany do SPLDM w Bydgoszczy na stanowisko wykładowcy radiotechniki. We wrześniu 1939 r. ewakuował się w kierunku Rumunii i dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w

Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

TWARDOCHLEB ADAM

mech. cyw.

Mechanik Aeroklubu Warszawskiego, nie zmobilizowany we wrześniu 1939 r. Brak danych o okolicznościach dostania się do niewoli radzieckiej. Wykazany w spisie jeńców obozu W Kozielsku. Wywieziony wiosną 1940 r. transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

UNGER JERZY

ppor.techn.ur.1.III.1912 r. s.Stefana i Zofii

Absolwent SPLT w Bydgoszczy, mianowany ppor.techn. 15.X.1935 r. z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie.. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako oficer techniczny X dywizjonu bombowego „Łosi” walczącego w składzie Brygady Bombowej. Podczas ewakuacji z rzutem kołowym dywizjonu dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w Kozielsku. Zginął wiosną 1940 r. zamordowany przez NKWD w lasu katyńskim. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

WAGNER MIECZYŚLAW STANISŁAW

por.rez.obs.ur.8.VIII.1904 r. w Lublinie s.Marcelego

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do Lubelskiej Wytwórni Samolotów (LWS) w Lublinie, Podczas ewakuacji fabryki dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 13.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Lista wywozowa nr L.029 poz.48. Zidentyfikowany W masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-7.

WALANIA EDWARD

kpt.obs.ur.10.XI.1899 r. s.Jana i Teresy

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako artylerzysta. Po zakończeniu wojny w szeregach lotnictwa od 1926 r.. Początkowo w 5 pl w Wilnie-Lidzie, a od 1937 r. w CWL-1 w Dęblinie jako wykładowca działu nauk. Podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

WASIAK JERZY GRZEGORZ

ppor.rez.pil.ur.9.V.1911 r. s.Józefa

Absolwent SPRL w Radomiu-Sadkowie z 1938 r. mianowany ppor.rez.pil. z dniem 1.III.1939 r. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do CWL-1 w Dęblinie, przydzielony został do dyspozycji komendanta Bazy Dęblin,jako pilot łącznikowy. Z braku samolotów ewakuował się z personelem Bazy rzutem kołowym do Rumunii i dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 2.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam

zamordowany przez NKWD. Wykazany na liście wywozowej nr L.012 poz.48, teczka pers.3620. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

WAŚ BOLESŁAW

por.rez.techn.ur.26.IX.1894 r. s.Aleksandra

Uczestnik I wojny światowej w szeregach I Brygady Legionów, walczył podczas wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako oficer kompanii łączności. W marcu 1939 r. powołany został do służby jako wykładowca elektrotechniki w SPLdM w Krośnie. Podczas ewakuacji z personelem SPLdM do Rumunii, w rejonie Łucka dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 9.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego (lista wywozowa nr L.022 poz.53) został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-1451

WAŚKO STANISŁAW

por.rez.obs.ur.5.III.1913 r. s.Franciszka i Agnieszki

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do 2 eskadry zapasowej Bazy nr 1. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

WEINZIECHER JAN JAKUB

ppor.rez.dr med.ur.11.IX.1908 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do służby medycznej Bazy nr 1. Podczas ewakuacji do Rumunii, w rejonie Darachowa został wzięty do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. Wiosną 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-613.

WESTRYCH EDMUND PIOTR

kpt. pil.ur.29.VI.1905 r. s.Bolesława

Absolwent OSL w Dęblinie (2 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1928 r. z przydziałem do dywizjonu liniowego 2 pl w Krakowie, skąd w 1932 r. został odkomenderowany na kurs pilotażu do CWOL w Dęblinie Po kursie skierowany został do CWPL w Bydgoszczy na stanowisko instruktora i dowódcy plutonu szkolnego. Awansowany do stopnia kapitana z dniem 1.I.1938 r. objął stanowisko dowódcy eskadry szkolnej SPLdM w Krośnie. Wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Łuckiem dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Starobielsku, zginął zamordowany przez NKWD wiosną 1940 r. w Charkowie, podczas likwidacji obozu.

WICHLIŃSKI WALENTY

por.pil. ur.29.I.1906 r. s.Aleksandra

Oficer służby stałej, dowódca plutonu szkolnego SPLdM w Krośnie. Podczas ewakuacji z personelem szkoły, dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 2.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-2226.

WIDELEC BRONISŁAW

por.rez.pil.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. w szeregach 2 ppLeg. Po zakończonej wojnie ukończył kurs pilotażu w Grudziądzu i przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie. Wskutek wypadku lotniczego, w 1929 r. został przeniesiony do rezerwy. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony do 2 eskadry zapasowej Bazy nr 1, wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii. Pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. Pod koniec października 1939 r. został przeniesiony do Starobielska. Zginął wiosną 1940 r.

w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

WIDERMAN BOLESŁAW

ppor.techn.ur.23.VI.1917 r. s.Jerzego i Kseni.

Absolwent SPLT w Warszawie (4 promocja) mianowany ppor.techn. w marcu 1939 r.

Przydzielony na praktykę do 3 pl w Poznaniu, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. pełnił funkcję oficera technicznego parku lotniczego Bazy nr 3. Wraz z personelem bazy ewakuował się do Rumunii i pod Trembowłą dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 27.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego został tam zamordowany przez NKWD. Lista transportowa nr L.052 poz.59. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

WIĘCKOWSKI WŁADYSŁAW

por.rez.obs.ur.22.VI.1887 r.s. Franciszka

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako żołnierz 3 ppLeg, awansowany do stopnia ppor. i odznaczony Krzyżem Srebrnym V kl. Orderu Virtuti Militari i Krzyżem Walecznych. Po zakończeniu działań wojennych zgłosił się na kurs obserwatorów w CWOL w Dęblinie i po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 1 pl w Warszawie.. W 1935 r. przeniesiony został w stan spoczynku z uwagi na trwałą niezdolność do służby w powietrzu, spowodowaną wypadkiem lotniczym. W sierpniu 1939 r. zmobilizowany do 3 pl w Poznaniu, wraz z personelem Bazy nr 3 ewakuował się w kierunku Rumunii i pod Trembowłą dostał się do niewoli radzieckiej.. Osadzony w obozie w Kozielsku, wiosną 1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM- 2793.

WIRSZYŁŁO EDWARD

kpt.obs.bal.ur.20.XI.1902 r. s.Stanisława

Oficer służby stałej 1 Batalionu Balonowego w Toruniu. Podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. W kwietniu 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji

WIŚNIEWSKI STANISŁAW

kpt.techn.ur.27.IX.1898 r. s.Jana

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako oficer techniczny eskadr wywiadowczych W 1937 r. przeniesiony do Kierownictwa Zaopatrzenia Lotnictwa - KZL w Warszawie, podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. Wiosną 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Lista wywozowa nr L.036 poz.12. Zidentyfikowany pod nr-em AM-884.

WITKOWIAK WOJCIECH

kpt.int.ur.9.IV.1893 r. s.Wojciecha i Marii

Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako oficer piechoty. W 1928 r. przeniesiony do lotnictwa, pełnił funkcję oficera gospodarczego Bazy nr 3 w Poznaniu.. Wraz z personelem Bazy ewakuował się do Rumunii i w rejonie Trembowli dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, w kwietniu 1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Lista wywozowa Nr L.029 poz.70. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-1811.

WOJCIECHOWSKI MAKSYMILIAN

por.rez.pil.ur.29.IX.1904 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu, podczas ewakuacji z personelem Bazy nr 3 ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Trembowli dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, w listopadzie 1939 r. przeniesiony został do Starobielska. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

WOJCIECHOWSKI RYSZARD STANISŁAW

por.techn. ur.3.IV.1913 r.

Absolwent SPLT w Bydgoszczy (1 promocja) mianowany ppor.techn.15.X.1935 r. z przydziałem do CWOL w Dęblinie, początkowo jako oficer nadzoru technicznego portu lotniczego Dęblin, od 1937 r. wykładowca wytrzymałości materiałów w dziale nauk CWL-1 w Dęblinie. Po ogłoszeniu mobilizacji objął funkcję oficera nadzoru technicznego Bazy Dęblin Ranny 2.IX.1939 r. podczas popołudniowego nalotu na lotnisko w Dęblinie, przewieziony został do szpitala w Dubnie i tam został wzięty do niewoli przez oddziały Armii Czerwonej. Początkowo przebywał w obozie w Starobielsku, skąd pod koniec 1939 r. przeniesiony został do Kozielska. Wywieziony w kwietniu 1940 r. do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

WOJTUSZKIEWICZ JACENTY BOGDAN

por.rez.techn.inż.ur.11.VIII.1908 r. s.Władysława i Izabelli

Absolwent Politechniki Warszawskiej, zatrudniony w Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Warszawie, z przydziałem mobilizacyjnym do 1 pl w Warszawie. Wobec zatrudnienia na PKP nie podlegał mobilizacji, jednak ochotniczo zgłosił się do 1 pl w Warszawie i przydzielony został do parku lotniczego Bazy nr 1. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i w rejonie Darachowa dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 2.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Lista wywozowa nr L.012 poz.53. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-2156.

WOLAŃSKI CZESŁAW

por.obs.ur.17.I.1912 r. s.Ludwika i Wiktorii

Absolwent SPL w Dęblinie (7 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1933 r. z przydziałem do 3 pl w Poznaniu. Latał jako obserwator w eskadrach liniowych, a w 1939 r. był instruktorem w eskadrze szkolnej. Podczas ewakuacji z personelem Bazy nr 3 dostał się do niewoli radzieckiej w rejonie Trembowli i osadzony został w obozie w Kozielsku. 9.IV.1940 r. wywieziony został transportem do lasu katyńskiego i tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany.

WOLAŃSKI JERZY

por.pil.ur.11.VII.1907 r. s.Ludwika i Wiktorii

W 1927 r. powołany do odbycia służby wojskowej w Krakowie, ukończył kurs pilotażu w eskadrze szkolnej 2 pl i otrzymał odznakę pilota nr 1376. Później pełnił funkcję instruktora w eskadrze treningowej 2 pl uzupełniając wykształcenie. Ukończył SPL w Dęblinie (7 promocja) mianowany ppor.obs. 15.VIII.1933 r. W marcu 1938 r. przeniesiony z 2 pl w Krakowie do CWL-1 w Dęblinie, był oficerem MOB Bazy Dęblin. Podczas ewakuacji do Rumunii dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

WOWER STEFAN

ppor.techn.ur.11.IV.1913 r. s. Ignacego

Absolwent SPLT w Warszawie (3 promocja) mianowany ppor.techn.1.IX.1939 r. Przydzielony do 1 pl w Warszawie wraz z personelem Bazy nr 1 ewakuował się w kierunku Rumunii. Po rozbiciu Bazy pod Mrozami, ewakuował się z grupą oficerów i w rejonie Darachowa dostał się do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, 1.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-1932

WOŹNY IGNACY

por.rez.obs.ur.12.IV.1907 r. s.Michała

Absolwent wydziału prawa Uniwersytetu Poznańskiego, zam. w Gostyninie, zmobilizowany został w sierpniu 1939 r. do 3 pl w Poznaniu. Podczas ewakuacji z personelem Bazy nr 3 do Rumunii, w rejonie Trembowli dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 5.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach pod nr-em AM-1960.

WRÓBLEWSKI KAZIMIERZ

por.pil.w st.spocz.ur.3.II.1891 r. s.Kajetana

Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako oficer 1 pułku balonowego, który z braku sprzętu walczył na ziemi w rejonie Pińska. Po wojnie ukończył kurs pilotażu w eskadrze treningowej 1 PL w Warszawie, jednak ze względu na stan zdrowia został przeniesiony w stan spoczynku w 1928 r. Nie zmobilizowany, zgłosił się ochotniczo do 1 pl w Warszawie i wraz z personelem Bazy nr 1 ewakuował się w kierunku Rumunii. Podczas potyczki z oddziałami Armii Czerwonej dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku. 16.IV.1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Lista wywozowa nr L.035 poz.39. Nie zidentyfikowany w masowych grobach.

WRÓBLEWSKI WOJCIECH por.rez.pil.

Brak danych o przebiegu służby. Wraz z grupą lotników z 2 eskadry zapasowej 1 pl w Warszawie, dołączył do wojsk SGO „Polesie” i brał udział w walkach na ziemi. Podczas starcia pod wsią Jabłoń, został wzięty do niewoli radzieckiej i osadzony w obozie w Kozielsku. Wiosną 1940 r. wywieziony do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Nie zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji.

ZAKRZEWSKI JAN GASTON

ppor.rez.techn.inż.ur.6.XI.1911 r. s.Tadeusza i Marii

Absolwent Politechniki Warszawskiej, inżynier mechanik, konstruktor silników lotniczych. Przed wybuchem wojny szef działu Kontroli Technicznej w PZL Wytwórnia Płatowców nr 1 w Warszawie. Podczas ewakuacji z personelem zakładów w rejonie Zbaraża dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Starobielsku. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

ZALESKI ADAM JULIUSZ

ppłk pil.inż.ur.15.XII.1900 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako żołnierz 2 ppLeg. Po zakończeniu działań wojennych ukończył Oficerską Szkołę Piechoty w Warszawie i jednocześnie podjął studia na wydziale mechanicznym Politechniki Warszawskiej. W 1929 r. ukończył szkołę pilotażu w Bydgoszczy i przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa, z jednoczesnym przydziałem na stanowisko wykładowcy w CWPL w Bydgoszczy. W okresie międzywojennym pełnił funkcję dowódcy plutonu szkolnego, dowódcy eskadry, dowódcy dywizjonu oraz zastępcy komendanta CWPL w Bydgoszczy. Od 1938 r. komendant CWL-2 w Krośnie. Podczas

ewakuacji Centrum dostał się do niewoli radzieckiej w rejonie Łucka i osadzony został w obozie przejściowym w Szepietówce, skąd przeniesiony został do Starobielska. Zginął wiosną 1940 r. w Charkowie, zamordowany przez NKWD podczas likwidacji obozu.

ZAWADZKI MARIAN

kpt. pil.w st.spoczur.21.VIII.1879 r. s.Walentego

Uczestnik I wojny światowej, walczył na froncie zachodnim w eskadrach austriackich. W 1918 r. zgłosił się do Wojska Polskiego i został zweryfikowany w stopniu por.obs. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako obserwator 4 eskadry wywiadowczej. Ranny podczas lotu bojowego, w 1921 r. przeniesiony został w stan spoczynku. We wrześniu 1939 r. zgłosił się ochotniczo do 1 pl w Warszawie i z personelem Bazy nr 1 ewakuował się w kierunku Rumunii. Pod Darachowem dostał się do niewoli radzieckiej i osadzony został w obozie w Kozielsku.. W kwietniu 1940 r. wywieziony transportem do lasu katyńskiego, został tam zamordowany przez NKWD. Zidentyfikowany w masowych grobach podczas ekshumacji pod nr-em AM-740 Kpt.Zawadzki odznaczony był dwukrotnie Krzyżem Walecznych i Polową Odznaką Obserwatora a po wojnie odznaczony został Krzyżem Niepodległości.

ŻYTO CZESŁAW

kpr.pil.ur.23.XI.1915 r.

Powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 1 pl w Warszawie, ukończył kurs pilotażu w eskadrze szkolnej i pozostał jako nadterminowy. We wrześniu 1939 r. przydzielony do eskadry zapasowej dołączył do wojsk SGO „Polesie” i walczył na ziemi do dnia kapitulacji. Zdołał uniknąć niewoli niemieckiej i powrócił do rodzinnego Stanisławowa, gdzie został aresztowany przez NKWD. Skazany na 10 lat łagru, zmarł z głodu i wyczerpania w zespole Ust-Wymskich łagrów w kwietniu 1941 r.

D O D A T K O W O

FREIDENBERG TADEUSZ

pchor.rez.pil.inż. ur. 1915 r.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 6 pl we Lwowie - zamordowany przez NKWD w obozie w Ostaszkowie. Brak danych.

KACZOROWSKI JULIAN TADEUSZ

ppor.rez.piech. ur.5.IX.1911 r.

Cywilny radiotelegrafista, zmobilizowany do 2 pl w Krakowie. Osadzony w Kozielsku, został zamordowany przez NKWD w lasu katyńskim. Nie zidentyfikowany.

**LOTNICY POLSCY POLEGLI, ZMARLI I POMORDOWANI
PRZEZ OKUPANTA W LATACH 1940 - 1945**

BARTOSIK SYLWESTER

kpt. pil.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. po jej zakończeniu pracował w Departamencie Aeronautyki MSWojsk w Warszawie. W 1923 r. z powodów personalnych odszedł ze służby, ukończył studia i pozostawał poza wojskiem. Po wybuchu wojny bez przydziału bojowego. Podjął działalność konspiracyjną w Gwardii Ludowej i warszawskiej organizacji PPR. Aresztowany przez gestapo, zginął zamordowany 16.X.1942 r.

BIAŁY ALBERT

kpr.nadterm.ur.21.IV.1915 r.

Po ukończeniu służby wojskowej pozostał w 3 pl w Poznaniu jako nadterminowy i brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. w składzie kompanii lotniskowej przydzielonej do 34 eskadry rozpoznawczej walczącej w składzie lotnictwa armii „Poznań”. 2.IX.1939 r. brał udział w patrolu, podczas którego w rejonie Swarzędza napotkano grupę niemieckich dywersantów, montujących w stodole ckm. Jednego z nich postrzelono. Po powrocie z wojny został

rozpoznany przez volksdeutscha ze Swarzędza, aresztowany przez gestapo i rozstrzelany 26.IV.1941 r. wraz z pozostałymi uczestnikami patrolu: B.Golikiem, M.Kowalewskim, J.Wardeńskim i E.Zdechlikiem.

BLASZCZYŃSKI KAZIMIERZ

instr.modelarstwa ur.1898 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. nie przyjęty do lotnictwa z powodu stanu zdrowia. W okresie międzywojennym wybitny modelarz i instruktor modelarstwa lotniczego Zarządu Głównego LOPP. Po zakończeniu kampanii wrześniowej podjął działalność konspiracyjną na terenie Warszawy. Aresztowany przez gestapo, zamordowany został podczas przesłuchań w listopadzie 1942 r.

BOJARSKI STEFAN

ppor.techn.

Absolwent SPLT w Warszawie (II promocja) mianowany ppor.15.X.1936 r. Po promocji przydzielony został do CWL-1 w Dęblinie na stanowisko dowódcy plutonu obsługi. Pozostał w kraju i podjął działalność w szeregach ZWZ-AK. Aresztowany przez gestapo w Białej Podlaskiej, został zamordowany 16.VI.1943 r. jako zakładnik.

BOHUSZEWICZ JERZY

mjr pil.ur.8.IX.1890 r.

Uczestnik I wojny światowej w szeregach I Brygady Legionów, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r., ukończył szkołę pilotażu w Bydgoszczy i od 1937 r. pełnił służbę w Dowództwie Lotnictwa MSWojsk w Warszawie. Pozostał w mieście i brał udział w obronie stolicy, jako dowódca Lotniczego Batalionu Szturmowego. Ranny podczas walk w Warszawie, wzięty został do niewoli niemieckiej i osadzony został w Oflagu VI B Dossel. 19.IX.1943 r. uciekł z obozu i przedostał się do Polski. Rozpoznany przypadkowo przez konfidenta na stacji kolejowej w Kutnie, został rozstrzelany 23.IX.1943 r. przez gestapo.

BRAMA WITALIS

ppor.obs.ur.28.IV.1913 r.

Absolwent SPPiech w Ostrowi Mazowieckiej, po jej ukończeniu i obowiązkowej praktyce w pułku piechoty, zgłosił się na kurs obserwatorów w CWL-1 w Dęblinie. Po jego ukończeniu przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z jednoczesnym wcieleniem do 2 pl w Krakowie. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako obserwator 21 eskadry bombowej „Karasi” walczącej w składzie Brygady Bombowej. W dniu 7.IX.1939 r. wystartował na lot bojowy z zadaniem rozpoznania rejonu na północ od Łodzi z załogą: plut.pil.Mikołaj Zykow i kpr.strz.T.Gara. W rejonie Rawy Mazowieckiej polski „Karaś” został zestrzelony przez niemieckie myśliwce. Pilot zdołał wylądować w przygodnym terenie na postrzelanej maszynie i ze strzelcem powrócili do eskadry. Ranny obserwator umieszczony został w szpitalu w Rawie Mazowieckiej. Po wyleczeniu podjął działalność konspiracyjną w ZWZ-AK. Aresztowany w sierpniu 1943 r. przez gestapo - został rozstrzelany.

BRODZIAK EDWARD

plut.mech. ur.1915 r.

Podoficer zawodowy 4 pl w Toruniu, mechanik Bazy nr 4. Po zakończeniu działań wojennych wstąpił do organizacji „Gryf Pomorski” i w 1941 r. wraz z innymi został aresztowany przez gestapo za działalność konspiracyjną i rozstrzelany.

BRYNDAL JAN

st.sierż.mech. ur.7.VI.1900 r.

Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. mechanik 42 eskadry rozpoznawczej lotnictwa armii „Pomorze”. Po powrocie do Torunia podjął działalność konspiracyjną w organizacji „Gryf Pomorski” W 1941 r. aresztowany wraz z innymi przez gestapo - został rozstrzelany.

BUDZYŃSKI WIT

mjr pil.ur.15.VI.1899 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r.po zakończeniu działań wojennych ukończył Szkołę Pilotów w Bydgoszczy i przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa. Pełnił służbę w 1 pl w Warszawie, a następnie w Dowództwie Lotnictwa MSWojsk. Pozostał w Warszawie i brał udział w obronie miasta. Wzięty do niewoli niemieckiej, osadzony został w Oflagu VI B Dossel. Zginął w styczniu 1945 r. podczas ewakuacji Oflagu. Pochowany został w kwaterze jeńców na cmentarzu w Dossel - Niemcy.

BURGHARDT FRANCISZEK

kpr.pil.ur.17.III.1914 r.

Absolwent Podoficerskiej Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, przydzielony do 2 pl w Krakowie brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 22 eskadry bombowej „Karasi” walczącej w składzie Brygady Bombowej. Po zakończeniu działań wojennych pozostał w kraju i podjął działalność konspiracyjną w szeregach ZWZ-AK. Zagrożony aresztowaniem przez gestapo, odszedł do oddziału leśnego i zginął w styczniu 1945 r. podczas walki z Niemcami w okolicach Limanowej. Miejsce grobu nieznane.

CHEŁCHOWSKI ROMAN

kpr.pchor.techn.

Słuchacz II roku SPLT w Warszawie, brał udział w obronie miasta w szeregach lotniczego batalionu szturmowego. Po kapitulacji Warszawy zdołał uniknąć niewoli i podjął działalność konspiracyjną , początkowo w szeregach TAP, a następnie ZWZ-AK. Zginął w Powstaniu Warszawskim w sierpniu 1944 r.

CHLEBEK ADOLF

ppor.obs.ur.16.VIII.1916 r. w Gutach na Zaolziu

Absolwent SPL w Dęblinie (13 promocja) mianowany ppor.obs.1.IX.1939 r. Wraz z eskadrą szkolną ewakuował się w kierunku Rumunii i w m.Dolina dostał się do niewoli niemieckiej. Osadzony w więzieniu w Przemyślu, zdołał zbiec z grupą kolegów i powrócił do rodzinnego Cieszyna. Był jednym z organizatorów Organizacji Orła Białego (OOB). Aresztowany w 1942 r. przez gestapo, został powieszony 20.III.1942 r. na rynku w Cieszynie z grupą Polaków, za działalność konspiracyjną.

CIARKOWSKI KAZIMIERZ

ppor.rez.pil.ur.4.XI.1910 r.

Absolwent SPRL w Dęblinie, zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 4 pl w Toruniu, bez przydziału bojowego. Dostał się do niewoli niemieckiej w rejonie dolnej Bzury i osadzony został w Oflagu II C Woldenberg (Dobiegiewo). Zginął w nocy z 5/6 sierpnia 1942 r. zastrzelony przez wartownika podczas próby ucieczki. Pochowany został na cmentarzu obozowym w Woldenbergu - obecnie Dobiegiewo.

CICHOCKI TADEUSZ

kpr.pchor.rez.pil

Absolwent ostatniego kursu SPRL w Radomiu-Sadkowie, początkowo ewakuował się do Rumunii, jednak zawrócił z trasy ewakuacji i powrócił do rodzinnego Skarżyska-Kamiennej, gdzie podjął działalność konspiracyjną w szeregach Organizacji Orła Białego. Aresztowany przez gestapo, torturowany, rozstrzelany został 29.VI.1940 r. w lesie na Brzasku k.Skarżyska Kam. wraz z innymi członkami organizacji.

CIESIELSKI KAZIMIERZ

kpt.obs.ur.27.II.1899 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. po jej zakończeniu wstąpił do OSOL w Toruniu i w 1923 r. przeniesiony został do korpusu oficerów lotnictwa z przydziałem do 1 pl w Warszawie. Latał jako obserwator w eskadrach bombowych i towarzyszących. W 1937 r. dowodził 19 eskadrą towarzyszącą, skąd w 1938 r. odszedł na stanowisko oficera do zleceń Wyższej Szkoły Lotniczej w Warszawie. Po mobilizacji otrzymał przydział do sztabu lotniczego armii „Pomorze”. Wraz z personelem sztabu przebiegał się z okrażenia nad Bzurą w kierunku Warszawy. Brał udział w obronie miasta i podczas walk został ranny. Umieszczony w Szpitalu Ujazdowskim, został wzięty do niewoli, skąd w 1940 r. został zwolniony jako inwalida. Po powrocie do Warszawy podjął działalność konspiracyjną w szeregach ZWZ-AK. Zginął we wrześniu 1944 r. podczas Powstania Warszawskiego.

DEC KAZIMIERZ

kpr.rez.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, przydzielony do 2 eskadry zapasowej, podczas ewakuacji do Rumunii dołączył do wojsk SGO „Polesie” i zginął 3.X.1939 r. w walce z Niemcami pod Kockiem. Pochowany na cmentarzu wojennym w Kocku, grób nr 30.

DEKA MIECZYŚLAW

plut.pchor.rez.pil.

Absolwent SPRL w Radomiu-Sadkowie, podczas ewakuacji z personelem szkoły dostał się do niewoli radzieckiej, z której zdołał zbiec i powrócił do rodzinnej Łodzi. Tu podjął działalność konspiracyjną w szeregach ZWZ-AK i w 1943 r. został aresztowany przez łódzkie gestapo i zamordowany podczas przesłuchań.

DERENGOWSKI TADEUSZ

pil.cyw.inż.ur.1.III.1912 r.

Absolwent Politechniki Warszawskiej, członek Aeroklubu Warszawskiego, organizator lotniczych drużyn harcerskich, kierownik sekcji szybowcowej Aeroklubu Warszawskiego, dziennikarz „Skrzydlatej Polski”. W czerwcu 1939 r. uczestnik Zlotu Gwiazdzistego we Włoszech na szybowcu „Bąk” II (zdobył II miejsce na 42 samoloty), od 1940 r. w SZP, następnie kierownik oddziału organizacyjnego „Wachlarza”, od 1943 r. w oddziale dyspozycyjnym „Kedywu” - „Motor 30” pod pseudonimem „Szary”. Aresztowany 20.III.1943 r. przez gestapo w Krakowie, podczas próby ratowania łączniczki, został osadzony w więzieniu przy ul.Montelupich. Zginął w połowie 1943 r. podczas próby ucieczki z tego więzienia.

DLUGOSZ PIOTR

sierż.pil.mech.ur.1909 r.

Podoficer zawodowy 1 pl w Warszawie, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. pilot 1 eskadry zapasowej Bazy nr 1. Wraz z eskadrą ewakuował się w kierunku Rumunii i dołączył do wojsk SGO „Polesie”. Brał udział w walkach z Niemcami w rejonie Kocka i Krzywdy. Po kapitulacji zdołał uniknąć niewoli i powrócił do Warszawy podejmując działalność w szeregach ZWZ-AK. Zginął w sierpniu 1944 r. podczas Powstania Warszawskiego. Pochowany na cmentarzu Bródnowskim w Warszawie, kwatera Powstańców.

DOBA JAN

szer.ucz.mech.

Słuchacz Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Krośnie, ranny 1.IX.1939 r. Podczas niemieckiego nalotu na Krosno, pozostał w kraju i przez cały okres okupacji działał w szeregach AK na terenie Krosna. Zginął w styczniu 1945 r. podczas wycofywania się Niemców.

DOMANIECKI JÓZEF

por.pil.ur.23.II.1909 r.

Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. dowódca plutonu szkolnego w SPLdM w Krośnie. Pozostał w kraju i od 1940 r. działał w SZP-ZWZ-AK. Aresztowany w lipcu 1943 r. w Warszawie, zamordowany został podczas przesłuchań w siedzibie gestapo na Al.Szucha.

DOBRZAŃSKI WIKTOR ZENON ANTONI

kpt.obs.bal.ur.12.IX.1906 r.

Oficer służby stałej 2 batalionu balonowego w Jabłonnej, pozostał w kraju i po powrocie do Warszawy podjął działalność konspiracyjną. Podczas okupacji oficer wydziału lotniczego Komendy Głównej AK ps.”Wład”. Podczas Powstania Warszawskiego, zastępca dowódcy batalionu im.W.Łukasieńskiego. Zginął 25.VIII.1944 r. podczas walki w pasażu Simonsa w Warszawie. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, kwatera Powstańców. Pośmiertnie odznaczony został Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari.

DOLIWA WACŁAW

kpr.strz.rtg. ur.1916 r.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 1 pl w Warszawie, w sierpniu 1939 r. przeniesiony jako instruktor strzelecki do 213 eskadry szkolnej „Łosi” na lotnisko Małaszewicze. Po zakończeniu działań wojennych powrócił do Warszawy i działał w konspiracji. Zginął 17.VIII.1944 r. podczas walk z Niemcami. Pochowany został na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie, kwatera Powstańców.

DOMES AUGUSTYN

płk pil.ur.8.IV.1885 r.

Uczestnik I wojny światowej jako pilot lotnictwa austriackiego. W 1918 r. wstąpił do Wojska Polskiego i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako pilot 1 eskadry wywiadowczej. Po wojnie pełnił szereg funkcji dowódczych. M.in. był zastępcą dowódcy 2 pl w Krakowie w 1928 r., dowodził 6pl we Lwowie w 1934 r. a następnie był oficerem Departamentu Aeronautyki MSWojsk. W 1939 r. pracował jako dyrektor Departamentu Lotnictwa Cywilnego Ministerstwa Komunikacji. Wraz z personelem lotniczym ewakuował się na Węgry, gdzie zmarł 18.I.1940 r. Odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, dwukrotnie Krzyżem Walecznych i Polową Odznaką Pilota.

DZIAMA TEOFIL BOGUMIŁ

ppłk pil.ur.5.I.1885 r.

Uczestnik I wojny światowej w lotnictwie austriackim, od 1918 r. w lotnictwie polskim. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako pilot 16 a następnie 17 eskadry wywiadowczej. Po zakończeniu działań wojennych dowodził m.in. 7 eskadrą myśliwską, w 1928 r. dowodził III/1 dywizjonem myśliwskim, a od 1932 r. był komendantem Bazy nr 1 w Warszawie. W 1938 r. został przeniesiony do Dowództwa Lotnictwa MSWojsk jako oficer dyspozycyjny. Pozostał w kraju i podjął działalność konspiracyjną jako jeden ze współtwórców organizacji „Muszkietery”, następnie przeszedł do ZWZ-AK. Aresztowany przez gestapo na początku 1942 r. został 17.IV.1942 r. wywieziony transportem 461 mężczyzn z Pawiaka do Oświęcimia. Brał czynny udział w obozowej organizacji konspiracyjnej. Po dekonspiracji osadzony został w celi śmierci i zamordowany 25.X.1943 r. Odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, Krzyżem Niepodległości z Mieczami, dwukrotnie Krzyżem Walecznych i Polową Odznaką Pilota.

DZIOCH CZESŁAW

kpr.pil. ur.12.I.1916 r.

Podoficer zawodowy 1 pl w Warszawie, pilot 113 eskadry myśliwskiej, w 1939 r. przeniesiony jako instruktor do eskadry treningowej. Podczas ewakuacji z eskadrą w kierunku Rumunii, pozostał w kraju i podjął działalność konspiracyjną w szeregach ZWZ-AK w Zamościu. Zagrożony aresztowaniem przeszedł do oddziału partyzanckiego i walczył pod ps. „Grabowy”. Zginął w lipcu 1944 r. podczas walk na Zamojszczyźnie.

GILEWICZ JULIUSZ

ppłk pil. ur.1.XI.1890 r.

Od 1918 r. w Wojsku Polskim jako ppor.pil. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako pilot, a następnie dowódca 5 i 18 eskadry wywiadowczej. Po zakończeniu działań wojennych pełnił szereg funkcji dowódczych w 4 pl w Toruniu. W 1926 r. dowodził III/4 dywizjonem myśliwskim, w 1928 r. był kwatermistrzem 4 pl w Toruniu, od 1929 r. dowódca dywizjonu szkolnego 2 pl w Krakowie. W 1933 r. powrócił do Torunia i był komendantem Bazy nr 4 w Toruniu do sierpnia 1939 r. Po ogłoszeniu mobilizacji został o odkomenderowany do PLL „LOT” w Warszawie, dla ewakuacji samolotów do Rumunii. Pozostał w kraju i podjął wraz z ppłk T.Dziamą działalność konspiracyjną jako współorganizator „Muszkietierów”, a następnie w ZWZ-AK. Aresztowany pod koniec 1941 r. i osadzony na Pawiaku, 17.IV.1942 r. transportem

461 mężczyzn wywieziony został do Oświęcimia. Za działalność w konspiracyjnej organizacji na terenie obozu osadzony został w celi śmierci wraz z ppłk pil.T.Dziamą i wraz z nim zamordowany 25.X.1943 r. Odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, Krzyżem Niepodległości, Krzyżem Walecznych i Polową Odznaką Pilota.

GLABISZ ALEKSANDER

kpr.mech.ur.13.VI.1917 r.

Podoficer zawodowy 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako mechanik 34 eskadry rozpoznawczej lotnictwa armii „Poznań”. Po zakończeniu działań wojennych powrócił do Poznania i podjął działalność konspiracyjną w szeregach ZWZ-AK. Aresztowany przez gestapo wiosną 1943 r. został rozstrzelany w czerwcu 1943 r.

GOLIK BOLESŁAW

st.szer.sł.czynnej

Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. pełnił służbę w kompanii lotniskowej Bazy nr 3, przydzielonej do dyspozycji dowódcy 34 eskadry rozpoznawczej, walczącej w składzie lotnictwa armii „Poznań”. 2.IX.1939 r. uczestniczył w patrolu, podczas którego w stodole koło Swarzędza napotkano niemieckich dywersantów montujących ckm. Jednego z nich postrzelono podczas ucieczki. Po powrocie z wojny do domu, został rozpoznany przez volksdeutscha ze Swarzędza i aresztowany przez gestapo. Skazany przez niemiecki sąd na karę śmierci, został rozstrzelany 26.IV.1941 r. wraz z pozostałymi uczestnikami patrolu.

GONERA BOLESŁAW

por.pil.mar.

Oficer MDLot w Pucku, po zniszczeniu przez Niemców samolotów, brał udział w obronie Helu w składzie 1 kompanii marynarskiej. Po kapitulacji Helu został wzięty do niewoli i osadzony w Oflagu II C w Woldenbergu. 26.II.1943 r. został zastrzelony przez wartownika podczas próby ucieczki. Pochowany na cmentarzu obozowym w Woldenbergu (Dobiegniewo)

GÓRCZAK STEFAN

sierż.mech. ur.13.III.1909 r.

Podoficer zawodowy 4 pl w Toruniu, mechanik parku lotniczego Bazy nr 4. Pozostał w kraju i podjął działalność konspiracyjną w szeregach organizacji „Gryf Pomorski”. W 1941 r. podczas aresztowań członków „Gryfa” został wywieziony do Oświęcimia, gdzie zmarł z głodu i wycieńczenia w 1943 r.

HAUFT WŁADYSŁAW

st.sierż.mech. ur.4.II.1906 r.

Podoficer zawodowy 4 pl w Toruniu, pozostał w kraju i podjął działania organizacyjne w grupie podoficerów lotnictwa, tworząc konspiracyjną organizację „Gryf Pomorski”. Podczas „wsypy” organizacji w 1941 r. został aresztowany przez gestapo i wywieziony do pracy przymusowej do Niemiec. Zmarł z wycieńczenia w 1942 r.

HERDIN JULIUSZ

plut.pchor.techn. ur 1920 r.

Słuchacz II rocznika SPLT w Warszawie, brał udział w obronie miasta w składzie Lotniczego Batalionu Szturmowego dowodzonego przez mjr obs.Zygmunta Zbrowskiego. Zdołał uniknąć niewoli i podjął działalność konspiracyjną w szeregach ZWZ-AK pod pseudonimem „Żbik”. Zginął w sierpniu 1944 r. podczas Powstania Warszawskiego, jako żołnierz 2 batalionu AK. Pochowany na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

IWANOWSKI STEFAN

pil.cyw.

Czynny pilot Aeroklubu Warszawskiego, zwycięzca w zawodach lotniczych w 1933, 1934 i 1936 roku wspólnie z red.Osińskim. po zakończeniu działań wojennych - w szeregach ZWZ-AK. Zginął w 1943 r. jako partyzant AK w walkach z Niemcami nad Pilicą.

JACH FRANCISZEK

kpt. pil.ur.16.III.1895 r.

W 1919 r. wstąpił do lotnictwa i po przeszkoleniu na lotnisku Ławica w Poznaniu uzyskał dyplom pilota. Brał udział w wojnie polsko-radzieckiej w 1920 r. jako pilot 12 eskadry wywiadowczej.

Po zakończeniu wojny, jako konstruktor-amator zbudował w 1923 r. szybowiec „Żabuś”, który wziął udział w II konkursie szybowców w Gdyni w 1925 r. W tym samym roku skonstruował szybowiec „Bimbuś”. W 1931 r. ustanowił na szybowcu „Czajka I” krajowy rekord długości lotu: 3 godziny, 12 minut i 16 sekund. Był czynnym szybownikiem i instruktorem Wojskowego Ośrodka Szybowcowego w Ustianowej, jednocześnie pełniąc funkcję dowódcy eskadry szkolnej w SPLdM w Bydgoszczy. W 1938 r. wraz ze szkołą został przeniesiony do Krosna, skąd we wrześniu 1939 r. wraz z personelem szkoły ewakuował się do Rumunii, jednak pozostał w kraju i podjął działalność konspiracyjną w szeregach ZWZ-AK. Zginął zastrzelony przez Niemców 11.V.1944 r. w Lublinie. Pochowany w kwaterze lotników na cmentarzu w Lublinie przy ul.Lipowej, skąd po wojnie ekshumowany został na Cmentarz

Wojskowy na Powązkach w Warszawie. Kpt.Jach odznaczony był Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, dwukrotnie Krzyżem Walecznych i polową Odznaką Pilota.

JALOWIECKI BOHDAN

kpt.rez.obs. ur.13.XII.1897 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako oficer piechoty 2 ppLeg. Po zakończeniu działań wojennych ukończył Oficerską Szkołę Obserwatorów Lotniczych w Toruniu i został przeniesiony do korpusu oficerów lotnictwa z przydziałem do 1 pl w Warszawie. Przeniesiony do rezerwy w 1935 r., zmobilizowany został w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie. Pozostał w mieście i brał udział w obronie stolicy. Po kapitulacji Warszawy został wzięty do niewoli niemieckiej i zesłany do obozu pracy przymusowej w rejonie Olsztyna. Zmarł w 1943 r.

JEDYNAK WŁADYSŁAW

sierż.mech. ur.1907 r.

Absolwent Szkoły podoficerów Lotnictwa w Bydgoszczy, mechanik 142 eskadry myśliwskiej 4 pl w Toruniu, walczącej w składzie lotnictwa armii „Pomorze”. Po zakończeniu działań wojennych powrócił do Torunia i wstąpił do organizacji „Gryf Pomorski”. Aresztowany przez gestapo podczas wsypy organizacji, został zamordowany podczas przesłuchań w 1941 r.

KOCJAN ANTONI

pil.cyw.inż. ur,12.VIII.1902 r. w m.Skalskie k.Olkusza

Po ukończeniu gimnazjum w Olkuszu podjął studia na Politechnice Warszawskiej. Po dyplomie podjął pracę w Departamencie Aeronautyki MSWojsk (od 1931 do 1939 r.) jednocześnie będąc czynnym członkiem Aeroklubu Warszawskiego i konstruktorem szybowców. Podczas okupacji szef referatu technicznego wydziału lotniczego KG AK. Uczestnik akcji wywiadu AK dla zdobycia części pocisku raketowego V-2. Aresztowany przez gestapo i zesłany do Oświęcimia, po 10 miesiącach pobytu został wydobyty z obozu dzięki pomocy kolegów. Po raz drugi aresztowany przez Niemców 2.VI.1944 r. został zamordowany podczas przesłuchań na Pawiaku 13.VIII.1944 r.

KONDRATIUK WŁODZIMIERZ

mjr techn. ur.3.IV.1898 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako oficer techniczny eskadr wywiadowczych. Po zakończeniu działań wojennych wykładowca budowy silników w Oficerskiej Szkole Lotnictwa w Grudziądzu i SPL w Dęblinie. Wraz z personelem szkoły ewakuował się do Rumunii i zginął śmiercią tragiczną 23.I.1940 r. Pochowany został na cmentarzu katolickim w Belu koło Cal Seban Voda w Rumunii.

KOWAL FRANCISZEK

st.bosman pil.

Podoficer zawodowy MDLot w Pucku, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. walczył z Niemcami na ziemi w obronie Helu, w składzie 1 kompanii marynarskiej. Zdołał uniknąć niewoli i przedostał się do Warszawy, gdzie podjął działalność konspiracyjną w szeregach ZWZ-AK. Zginął w 1943 r. podczas łapanki w Warszawie, zastrzelony przez Niemców podczas ucieczki. Miejsce grobu nieznane.

KOWALEWSKI MAKSYMILIAN

sierż.pil. ur.17.VI.1898 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. w składzie eskadr wywiadowczych, podoficer zawodowy 3 pl w Poznaniu. Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. szef pilotów 36 eskadry obserwacyjnej lotnictwa armii „Poznań”. 2.IX.1939 r. dowodził patrolem który w Gwiazdowie pod Swarzędzem natknął się na niemieckich dywersantów montujących w stodole ckm. Wydał rozkaz strzelania do uciekających Niemców, w wyniku czego jeden z nich został postrzelony. Po powrocie z wojny do Poznania, rozpoznany został przez volksdeutscha ze Swarzędza i skazany przez niemiecki sąd na karę śmierci. Rozstrzelany 26.IV.1941 r. wraz z pozostałymi żołnierzami patrolu: Albertem Białym, Bolesławem Golikiem, Janem Wardęńskim i Euzebiuszem Zdechlikiem.

KRUSZEWICZ ZYGMUNT

kpt.obs. ur.17.IV.1907 r.

Absolwent kursu obserwatorów w CWOL w Dęblinie. Przydzielony do 1 pl w Warszawie, bez przydziału bojowego w 1939 r pozostał w stolicy i brał udział w obronie miasta. Po kapitulacji Warszawy wzięty został do niewoli i przebywał w Oflagu VI B w Dossel. Zginął 21.III.1945 r. podczas nalotu alianckich samolotów „Lightning” na obóz. Pochowany został na obozowym cmentarzu w Dossel, Niemcy.

KRYŁOWICZ BOGDAN

ppor.techn. ur.30.IX.1917 r.

Absolwent SPLT w Warszawie (4 promocja), mianowany ppor.techn. w 1939 r. i przydzielony do 3 pl w Poznaniu. Po zakończeniu kampanii wrześniowej powrócił do Warszawy i brał udział w konspiracji w szeregach ZWZ-AK. Delegat do odbioru zrzutów lotniczych ps. „Topór”, zginął 1.VIII.1944 r. podczas drogi na placówkę odbiorczą.

KRYSIEGA JÓZEF

kpr.pil. ur.2.III.1910 r.

Podoficer zawodowy 1 pl w Warszawie, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. pilot eskadry Bazy nr 1. Po zakończeniu działań wojennych powrócił do Warszawy i zginął w 1941 r. w nie ustalonych okolicznościach. Pochowany na Powązkach w Warszawie.

KRZYSZTOŃ LESZEK

kpr.pchor.techn.

Sluchacz II roku SPLT w Warszawie, brał udział w obronie stolicy w składzie lotniczego batalionu szturmowego mjr obs.Z.Zbrowskiego. Po kapitulacji Warszawy zdołał uniknąć wzięcia do niewoli i działał w AK. Zginął w sierpniu 1944 r. podczas Powstania Warszawskiego. Pochowany na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie, kwatera Powstańców.

KUCIEL WŁADYSŁAW

kpr.mech. ur.10.VI.1915 r.

Podoficer 2 pl w Krakowie, po powrocie z wojny został aresztowany przez gestapo w czerwcu 1942 r. za posiadanie broni. Zamordowany podczas przesłuchań w więzieniu na ul.Montelupich w Krakowie.

KULIGOWSKI JAROSŁAW

plut.pchor.pil.

Absolwent ostatniego kursu SPRL w Radomiu-Sadkowie.Wraz z personelem szkoły ewakuował się w kierunku Rumunii i dostał się do niewoli radzieckiej. Zdołał zbiec z niewoli i powrócił do Warszawy, gdzie podjął działalność konspiracyjną w ZWZ-AK. Aresztowany przez gestapo w 1943 r. został zamordowany podczas przesłuchań w Al.Szucha w Warszawie.

LEONOWICZ KAZIMIERZ

szer.sł.czynnej

Podczas kampanii wrześniowej pełnił służbę w kompanii lotniskowej Bazy nr 5 w Wilnie. Po zakończeniu działań wojennych pozostał w kraju i podjął działalność konspiracyjną w szeregach ZWZ-AK. Po dekonspiracji przerzucony do oddziału partyzanckiego Zgrupowania płk Rybickiego. Zginął w 1942 r. od wybuchu granatu (wypadek).

ŁAPACZYŃSKI JAN

st.sierz.pil.ur.21.VI.1894 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako żołnierz piechoty, po wojnie ukończył Podoficerską Szkołę Pilotów w Bydgoszczy i pełnił służbę w 1 pl w Warszawie. Zginął 8.I.1944 r. w nieustalonych okolicznościach. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie.

MAKOWSKI MICHAŁ

ppor.obs.ur.14.XI.1916 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (13 promocja) mianowany ppor.obs.1.IX.1939 r. Wraz z 4 eskadrą obserwatorów ewakuował się do Rumunii i w m.Dolina dostał się do niewoli niemieckiej. Osadzony w więzieniu w Przemyślu, zdołał zbiec i powrócił do Warszawy. Aresztowany przez Niemców podczas łapanki na ulicach Warszawy, zginął w 1943 r. rozstrzelany jako zakładnik.

MARCZYK ZBIGNIEW

ppor.techn. ur.14.VIII.1917 r.

Absolwent SPLT w Warszawie (5 promocja) mianowany ppor.techn.1.IX.1939 r. i przydzielony do Bazy nr 1 w Warszawie. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii. Po rozbiciu bazy pod Mrozami powrócił do Warszawy i wraz z kolegą podjął próbę przedostania się do Rumunii w listopadzie 1939 r. Aresztowany przez NKWD, spędził w radzieckim więzieniu ponad rok (do lipca 1941 r.) i zdołał uciec z transportu do łagru. Po powrocie do Warszawy podjął działalność konspiracyjną w szeregach ZWZ-AK. Po wybuchu Powstania Warszawskiego walczył w szeregach batalionu „Czata 49”. Ranny, przeprawił się na Saską Kępę jako oficer łącznikowy płk Radosława do gen.Berlinga. Wrócił na Czerniaków i zginął od wybuchu bomby Porucznik AK, odznaczony Srebrnym Krzyżem V kl Orderu Virtuti Militari i Krzyżem Walecznych.

MARCINIAK WALENTY

kpr.pil. ur.11.VI.1916 r..

Podoficer 4 pl w Toruniu, podczas kampanii wrześniowej pilot eskadry zapasowej, przeznaczony do transportu samolotów na tyły. Po zakończeniu działań wojennych powrócił do Torunia i działał w „Gryfie Pomorskim”. Po wyspie organizacji aresztowany przez gestapo i zamordowany podczas przesłuchań w 1942 r.

MARINGE JERZY

ppor.techn.ur.4.IV.1916 r.

Absolwent SPLT w Warszawie (9III promocja) mianowany ppor.techn. 1.IX.1939 r. z przydziałem do 1 pl w Warszawie. Wraz z personelem Bazy nr 1 ewakuował się w kierunku Rumunii i po rozbiciu Bazy pod Mrozami powrócił do Warszawy i podjął działalność konspiracyjną w szeregach ZWZ-AK. Zagrożony aresztowaniem w Warszawie, przeniesiony został do Okręgu Kraków, jako szef komórki odbioru zrzutów Krakowskiego Okręgu AK pod ps.”Jerzy” Aresztowany przez gestapo, zamordowany został podczas przesłuchań w więzieniu na ul.Montelupich w sierpniu 1944 r.

MATUSZAK STANISŁAW

kpr.pil. ur.11.VI.1916 r.

Podoficer zawodowy 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 131 eskadry myśliwskiej lotnictwa armii „Poznań”. 9.IX.1939 r. z rozkazu dowódcy lotnictwa armii „Poznań” odleciał na uszkodzonym samolocie do Bazy nr 3 w Kierzu pod Lublinem. Z braku samolotów nie latał bojowo. Pozostał w kraju i w styczniu 1940 r. podjął próbę przedostania się na Węgry przez Słowację. Aresztowany na granicy przez gestapo, został rozstrzelany w siedzibie gestapo w Nowym Sączu.

MAZURKIEWICZ WACŁAW

kpr,mech.

Podoficer zawodowy 4 pl w Toruniu, po masowych aresztowaniach w organizacji „Gryf

Pomorski” przedostał się do Warszawy i działał w ZWZ-AK. Aresztowany pod koniec 1942 r. zastrzelony został w marcu 1943 r. podczas próby ucieczki, podjętej podczas przewożenia z więzienia na Pawiaku do siedziby gestapo przy Al.Szucha w Warszawie.

MICKIEWICZ IGOR

ppor.techn.ur.12.VI.1910 r.

Absolwent SPLT w Warszawie (4 promocja) mianowany ppor.techn. 1.IX.1939 r. z przydziałem do 5 pl w Wilnie-Lidzie. Wraz z personelem Bazy nr 5 ewakuował się na Łotwę, gdzie został wzięty do niewoli radzieckiej. Osadzony w obozie w Kozielsku, jednym z transportów został wywieziony do obozu Pawliszczew-Bór, a następnie do Griazowca. Tam zgłosił się na skok do kraju, jako radiotelegrafista grupy dowodzonej przez kpt.Arciszewskiego „Michała”. Po skoku grupa „Michała” prowadziła działalność wywiadowczą na tyłach frontu. Ppor.Mickiewicz zaskoczony przez Niemców podczas nadawania depe sz radiowych, bronił się do ostatniego naboju, który skierował do siebie. Ciężko ranny, przewieziony przez Niemców do szpitala, po trepanacji czaszki został osadzony na Pawiaku, skąd wysłany został do obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie i tam zamordowany w 1943 r. Pośmiertnie odznaczony został Krzyżem Grunwaldu III kl.

MIERNIK TADEUSZ

kpr.mech.

Podoficer SPLdM w Krośnie, wraz z personelem szkoły ewakuował się do Rumunii. Zmarł w 1940 r. w Bejrucie podczas ewakuacji z Rumunii do Francji.

MRÓWKA ADAM

ppłk techn. ur.6.XII.1890 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. w składzie personelu technicznego eskadr wywiadowczych. Po zakończeniu wojny w Departamencie Aeronautyki MSWojsk na stanowiskach technicznych. We wrześniu 1939 r. wraz z personelem Dowództwa Lotnictwa MSWojsk ewakuował się do Rumunii, gdzie zmarł w lutym 1940 r.

NEUMAN MARIAN

kpr.mech.

Podoficer 5 pl w Wilnie-Lidzie, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. mechanik 55 samodzielnej eskadry bombowej. Po zakończeniu działań wojennych pozostał w kraju. Aresztowany przez gestapo za odmowę podpisania volkslisty w 1942 r. został wysłany do Oświęcimia i tam zamordowany.

NIKODEM ZDZISŁAW

plut.mech.

Podoficer SPLdM w Krośnie, pozostał w kraju i włączył się w nurt pracy konspiracyjnej w szeregach ZWZ-AK.. Walczył w Powstaniu Warszawskim i zginął w walce 8.IX.1944 r. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach, kwatera Powstańców

NOWAKOWSKI WŁADYSŁAW

ppor.pil. ur.27.III.1917 r.

Absolwent SPL w Dęblinie (12 promocja) mianowany ppor.pil.31.VIII.1939 r.. Skierowany na praktykę w czerwcu tego roku do 1 pl w Warszawie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 112 eskadry myśliwskiej Brygady Pościgowej. 5.IX.1939 r. wystartował w składzie eskadry na patrol bojowy. Podczas walki został zestrzelony. Z uwagi na małą wysokość , po skoku ze spadochronem doznał poważnej kontuzji kręgosłupa i odwieziony został do Szpitala Ujazdowskiego w Warszawie. Po wyzdrowieniu podjął działalność w szeregach ZWZ-AK. Aresztowany przez gestapo w kwietniu 1943 r. został rozstrzelany miesiąc później.

PAWŁOWSKI CZESŁAW

St.sierż.mech. ur.1908 r.

Podoficer zawodowy 4 pl w Toruniu, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. mechanik Bazy nr 4 Po zakończeniu działań wojennych powrócił do Torunia i włączył się czynnie do konspiracji. Był współ-założycielem organizacji „Gryf Pomorski”. Aresztowany przez gestapo w 1942 r. został zesłany do obozu w Stutthofie (Sztutowo), gdzie zginął w 1943 r.

PERRINI CAMILLO

plk pil. ur.18.VI.1887 r.

Uzyskał obywatelstwo polskie w 1919 r. i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. Po wojnie był m.inn. dowódcą 1 pl w Warszawie, 3 pl w Poznaniu i 6 pl we Lwowie. Od 1930 r. na emeryturze. Pracował w referacie szybowcowym ZG Aeroklubu RP w Warszawie. Nie powołany do służby, we wrześniu 1939 r. wyjechał do Włoch. Mianowany przez polską ambasadę pełnomocnikiem d.s.ewakuacji Polaków. Aresztowany przez włoską policję i osiedlony pod nadzorem w Viterbo, zmarł w czerwcu 1940 r. w tamtejszym szpitalu..Plk Perrini był odznaczony Srebrnym Krzyżem V kl. Orderu Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych oraz Polową Odznaką Pilotą.

PIĄTKOWSKI PAWEŁ

ppor.techn.

Absolwent SPLT w Warszawie (4 promocja) mianowany ppor.techn. 1.IX.1939 r. z przydziałem do 3 pl w Poznaniu. Po zakończeniu działań wojennych osiadł w Toruniu i podjął działalność konspiracyjną w szeregach organizacji „Gryf Pomorski” Aresztowany przez gestapo, został rozstrzelany 13.I.1942 r.

PIECZYŃSKI ALEKSANDER

kpr.mech.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, podczas okupacji żołnierz AK. Zagrożony aresztowaniem przeszedł do oddziału partyzanckiego i zginął w walce z Niemcami w czerwcu 1944 r.

PLUCIŃSKI IGNACY

ppor.techn.ur.12.IV.1911 r.

Absolwent SPLT w Warszawie (2 promocja) mianowany ppor. 15.X.1936 r. Po promocji przydzielony został do 5 pl w Wilnie-Lidzie i podczas kampanii wrześniowej 1939 r. był oficerem technicznym III/5 dywizjonu myśliwskiego. Po zakończeniu działań wojennych zamieszkał w Warszawie i działał w szeregach AK. Aresztowany przez gestapo w 1942 r. w Warszawie, został zamordowany podczas przesłuchań w Al.Szucha.

POPIELA ANTONI

kpt. pil.

W okresie międzywojennym pełnił służbę w 3 pl w Poznaniu, 2 pl w Krakowie i CWL-1 w Dęblinie. Pozostał w kraju i podjął działalność konspiracyjną. W kwietniu 1941 r. został aresztowany przez gestapo w Krakowie i ścięty toporem w więzieniu na ul. Montelupich.

POPIELEWICZ MIECZYŚLAW JÓZEF

ppor.techn.ur.14.VIII.1915 r.

Absolwent SPLT w Warszawie (3 promocja) mianowany ppor. 15.X.1937 r. z przydziałem do CWL-1 w Dęblinie. Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. był oficerem materiałowo- - technicznym bazy Dęblin. Po zakończeniu działań wojennych osiadł w Białej Podlaskiej i tam został aresztowany przez gestapo i rozstrzelany 16.VIII.1941 jako zakładnik.

PROHAZKA WŁADYSŁAW JAN

kpt. pil. ur.20.III.1896 r.

Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako oficer 13 dywizjonu artylerii konnej. Po zakończeniu działań wojennych zgłosił się do szkoły pilotażu w Dęblinie i po jej ukończeniu przydzielony został na kurs pilotażu myśliwskiego do 11 pułku myśliwskiego w Lidzie. Po kursie pilotażu myśliwskiego przydzielony został do 1 pl w Warszawie. Dowodził 113 eskadrą myśliwską, był oficerem taktycznym IV/1 dywizjonu myśliwskiego. Podczas kampanii wrześniowej pełnił funkcję dowódcy dywizjonu szkolnego Bazy nr 1. Po zakończeniu kampanii wrześniowej powrócił do Warszawy i podjął działalność konspiracyjną. Był szefem komórki wywiadu wydziału lotniczego KG AK. Aresztowany przez gestapo w 1943 r. został osadzony w obozie jenieckim w Barth. Zginął w 1944 r. podczas bombardowania Oflagu przez lotnictwo alianckie.

PRUSZKOWSKI TADEUSZ

pil.cyw.prof. ur.1888 r.

Brał udział w działaniach wojennych w 1914-1918 r. w składzie I Brygady Legionów, podczas wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. oficer tej Brygady. Po wojnie, czynny pilot Akademickiego Aeroklubu Warszawskiego, rektor Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. 1.VII.1942 r. wzięty w łapance na ulicy w Warszawie, został zastrzelony przez gestapo podczas próby ucieczki.

REYMAN TADEUSZ

kpr.pchor.rez.pil.

Absolwent SPRL w Radomiu-Sadkowie. We wrześniu 1939 r. wraz z personelem szkoły

ewakuował się do Rumunii i dostał się do niewoli radzieckiej, z której zdołał zbiec. Przedostał się do Limanowej i tam został aresztowany przez gestapo i zamordowany podczas przesłuchań.

ROJEK JÓZEF

pil.cyw.

Czynny pilot szybowcowy i samolotowy Aeroklubu Krakowskiego. Podczas okupacji w ZWZ-AK na terenie Krakowa. Aresztowany przez gestapo w 1943 r. został zamordowany podczas przesłuchań w więzieniu przy ul.Montelupich w Krakowie.

ROZPONDEK JÓZEF

kpr.mech.

Podoficer 2 pl w Krakowie, pozostał w kraju. Za działalność konspiracyjną aresztowany przez gestapo i zesłany do Oświęcimia, gdzie zmarł w 1942 r.

RYBACKI TADEUSZ

st.szer.strz.

Absolwent SPLdM w Bydgoszczy, przydzielony do 4 pl w Toruniu, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. strzelec pokładowy 42 eskadry rozpoznawczej lotnictwa armii „Pomorze” Po zakończeniu działań wojennych powrócił do Torunia i wstąpił do ZWZ. Aresztowany przez gestapo w 1942 r. został zamordowany podczas przesłuchań.

RYCHTER FELIKS

kpt. pil.

Brak wszelkich danych. Zginął w nieustalonych okolicznościach w 1944 r. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie.

SCHUCH PIOTR

ppor.techn.

Absolwent SPLT w Warszawie (5 promocja - skrócona) mianowany ppor. 1.IX.1939 r. Przydzielony do Bazy nr 1 w Warszawie, pozostał w kraju i działał w konspiracji ps.”Szajba”.Zginął w sierpniu 1944 r. podczas walk w Powstaniu Warszawskim. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach, kwatera Powstańców.

SKOWROŃSKI BRUNON

ppor.rez.obs.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 4 pl w Toruniu, przydzielony został do eskadry zapasowej i po powrocie z wojny, został aresztowany przez gestapo w Toruniu i osadzony w Oflagu II C Woldenberg (Dobiegniewo). W styczniu 1945 r. podczas ewakuacji obozu w głąb Niemiec eskortowana grupa jeńców zatrzymała się w opuszczonym majątku Detz (Dziedzice). 31.I.1945 r. ppor.Skowroński wraz z innymi jeńcami zginął od pocisków czołgów radzieckich. Pochowany został we wspólnym grobie na cmentarzu w Barlinku.

SKRABA BOLESŁAW

pil.cyw.oblatywacz

Absolwent szkoły pilotów w Wiener Neustadt w 1914 r. latał podczas I wojny światowej w lotnictwie austriackim. Od 1918 r. w polskim lotnictwie, m.inn. oblatywacz w Centralnych Warsztatach Lotniczych w Warszawie. Po tragicznej śmierci syna wycofał się z lotnictwa i dorabiał sobie lotami propagandowymi w LOPP. Podczas wojny prowadził warsztat mechaniczny, zajmując się rozwiercaniem palników kuchenek gazowych. Zginął w 1943 r. w Warszawie, we własnym mieszkaniu wskutek zatrucia gazem.

STACHOWSKI WINCENTY

chor.strz. ur.23.VI.1899 r.

Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako mechanik toruńskiej eskadry wywiadowczej. Po zakończeniu działań wojennych ukończył kurs strzelców pokładowych i latał jako strzelec w eskadrach liniowych 4 pl w Toruniu. W 1939 r. był instruktorem strzeleckim eskadry treningowej Bazy nr 4. Pozostał w kraju i był współorganizatorem tajnej organizacji „Gryf Pomorski”. Aresztowany przez gestapo w 1941 r. zginął w obozie w Stutthof, (Sztutowo) w 1942 r.

STEGLIŃSKI JÓZEF

por.rez.obs.

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 4 pl w Toruniu, przydzielony został do eskadry zapasowej Bazy nr 4. Po zakończeniu działań wojennych pozostał w kraju i osiedlił się w Łodzi podejmując działalność konspiracyjną w szeregach ZWZ-AK. Zagrożony aresztowaniem, przeniesiony został na stanowisko komendanta rejonu AK w Biłgoraju ps.”Cord”. Zginął w 1944 r. w walce z Niemcami w lasach Puszczy Solskiej.

SZAL JAN ALFRED

por.rez.pil ur.24.XII.1899 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. w I Brygadzie Legionów, zmobilizowany został w sierpniu 1939 r. do wydziału lotniczego RKU Warszawa-Miasto. W 1941 r. został aresztowany przez gestapo i zamordowany podczas przesłuchań na Al.Szucha.

SZANIAWSKI WŁODZIMIERZ

por.rez.pil.inż. ur.2.II.1887 r.

Po wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. ukończył studia na Politechnice Warszawskiej, mieszkał we Lwowie. Zmobilizowany do 1 pl w Warszawie, nie ewakuował się ze stolicy. Po kapitulacji aresztowany przez gestapo i rozstrzelany kilka miesięcy później w 1940 r.

SZMIDT GODFRYD

kpr.pil. ur.1914 r.

Podoficer zawodowy 2 pl w Krakowie, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako pilot 22 eskadry bombowej „Karasi”. Po zakończeniu działań wojennych pozostał w kraju i walczył w oddziale partyzanckim AK. Zginął w 1944 r. w walce z Niemcami w okolicach Limanowej.

SZYMBORSKI WŁADYSŁAW

ppor.techn.

Absolwent SPLT w Warszawie (4 promocja) mianowany ppor. 1.IX.1939 r. z przydziałem do 5 pl w Wilnie - Lidzie. Po zakończeniu kampanii wrześniowej powrócił w swoje rodzinne strony, na białostoczczyznę i w 1940 r. wyznaczony został do pracy przymusowej w Niemczech. Zginął podczas próby ucieczki z transportu, zastrzelony przez konwojenta.

TAŃSKI CZESŁAW

Konstruktor lotniczy, artysta malarz, urodzony w 1861 r. w majątku Pieczyska koło Grójca. Prekursor polskich konstrukcji lotniczych, projektant lotni oraz wiroplata, zmarł 24.II.1942 r. w Olszance k.Skierniewic. Pochowany na cmentarzu w Puszczy Mariańskiej.

TOMASZEWSKI JÓZEF

kpr.rez.pil

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. do 1 pl w Warszawie, z braku przydziału bojowego pozostał w mieście i brał udział w obronie stolicy. Po zakończeniu działań wojennych podjął działalność konspiracyjną. Zginął w 1942 r. zamordowany przez gestapo. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie.

TRACZ WACŁAW

st.szer.sł.czynnej.

Podczas kampanii wrześniowej żołnierz personelu obsługi 42 eskadry rozpoznawczej lotnictwa armii „Pomorze”. Po powrocie z wojny wstąpił do konspiracji ZWZ-AK. Aresztowany w 1943 r. przez gestapo został zamordowany podczas przesłuchań.

TROCHA WŁADYSŁAW

plut.mech.

Podoficer 4 pl w Toruniu, mechanik parku lotniczego Bazy nr 4. Po powrocie z wojny do Torunia przystąpił do organizacji „Gryf Pomorski”. Aresztowany w listopadzie 1940 r. przez gestapo, został zamordowany podczas przesłuchań.

TRUCHANOWSKI KAZIMIERZ

ppor.rez.pil.ur.3.VI.1909 r.

Absolwent SPRL w Dęblinie, mianowany ppor.rez.pil. 1.III.1937 r. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r.do 1 pl w Warszawie, przydzielony został do 2 eskadry zapasowej Bazy nr 1. Wraz z personelem Bazy ewakuował się w kierunku Rumunii i po rozbiciu Bazy pod Mrozami powrócił do Warszawy. Aresztowany w 1943 r. przez gestapo pod zarzutem przynależności do podziemnej organizacji, zesłany został do obozu koncentracyjnego Mauthausen-Gusen. Zginął w 1945 r. podczas wyzwalań obozu.

UKLEJEWSKI JAN

st.sierż.mech.ur.17.IV.1897 r.

Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. jako mechanik eskadr wywiadowczych. Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. szef mechaników eskadry szkolnej CWL-2 w Bydgoszczy. Po zakończeniu działań wojennych podjął działalność w organizacji „Gryf Pomorski” Aresztowany przez gestapo w 1942 r. został zamordowany podczas przesłuchań.

WAGNER MIECZYŚLAW

kpr.mech.ur.17.VIII.1915 r.

Podoficer 5 pl w Wilnie-Lidzie, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. mechanik 55 eskadry Bombowej „Karasi”. Aresztowany przez gestapo w 1941 r. w Krakowie, został zesłany do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, gdzie zginął w 1943 r.

WARDEŃSKI JAN

kpr. ur.12.IV.1914 r..

Podoficer 3 pl w Poznaniu, podczas kampanii wrześniowej w 1939 r. w składzie kompanii lotniskowej, przydzielonej do 34 eskadry rozpoznawczej. 2.IX.1939 r. wyznaczony został na patrol wraz z Albertem Białym, Bolesławem Golikiem, Maksymilianem Kowalewskim i Euzebiuszem Zdechlikiem, podczas którego, w stodole w Gwiazdowie, natknięto się na niemieckich dywersantów montujących ckm. Jeden z nich został podczas ucieczki postrzelony. Po powrocie z wojny został aresztowany przez gestapo i rozstrzelany wraz z pozostałymi uczestnikami patrolu - 26.IV.1941 r.

WOJTULEWICZ WACŁAW

ppor.techn.

Absolwent SPLT w Warszawie (2 promocja) mianowany ppor.techn. 15.X.1937 r. Po promocji przydzielony został do CWL-1 w Dęblinie jako dowódca plutonu obsługi. Po zakończeniu działań wojennych powrócił do Warszawy i podjął działalność konspiracyjną w szeregach ZWZ Aresztowany przez gestapo, został rozstrzelany w czerwcu 1942 r.

WOŁKOWIŃSKI-TARAS STANISŁAW

kpt. pil.ur.5.III.1902 r.

Absolwent OSŁ w Dęblinie (2 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1928 r. Po promocji przydzielony został do dywizjonu liniowego 1 pl w Warszawie, skąd w 1930 r. odkomenderowany został do CWOL w Dęblinie - na kurs pilotażu. Po jego ukończeniu powrócił do pułku i latał jako pilot eskadr bombowych. Podczas kampanii wrześniowej w 1939 r. dowodził 212 eskadrą bombową „Łosi” w składzie Brygady Bombowej. Ranny 4.IX.1939 r. w locie bojowym, przewieziony został do szpitala w Łodzi a następnie do szpitala w Warszawie. Po wyzdrowieniu podjął działalność konspiracyjną w szeregach ZWZ-AK..Był oficerem wydziału lotniczego Komendy Głównej AK pod pseudonimem „Lubicz”.

Aresztowany przypadkowo w łapance na ulicy, rozstrzelany został w 1943 r. pod innym nazwiskiem jako zakładnik. Za udział w kampanii wrześniowej 1939 r. odznaczony został pośmiertnie Krzyżem Walecznych (Dz.U.nr.5/47)

ZDECHLIK EUZEBIUSZ

kpr.mech.ur.5.VI.1913 r.

Podoficer 3 pl w Poznaniu, brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako mechanik 34 eskadry rozpoznawczej lotnictwa armii „Poznań”. 2.IX.1939 r. uczestniczył w patrolu, podczas którego w Gwiazdowie napotkano niemieckich dywersantów montujących w stodole ckm. Jeden z nich został postrzelony podczas ucieczki. Po powrocie z wojny został rozpoznany przez volksdeutscha ze Swarzędza, aresztowany przez gestapo i rozstrzelany 26.IV.1941 r. wraz z pozostałymi uczestnikami patrolu.:Albertem Białym, Bolesławem Golikiem, Maksymilianem Kowalewskim i Janem Wardeńskim.

ZŁOTKOWSKI WIKTOR

por.obs ur.24.III.1904 r.

Absolwent OSL w Dęblinie (3 promocja) mianowany ppor.obs.15.VIII.1929 r.. po promocji został przydzielony do Morskiego Dywizjonu Lotniczego w Pucku. Z braku samolotów brał udział w walkach na ziemi w obronie Helu we wrześniu 1939 r. Po kapitulacji garnizonu helskiego został wzięty do niewoli. Zginął 26.VII.1944 r. podczas ataku alianckich samolotów „Lightning” na Oflag VI B w Dossel. Pochowany z innymi na cmentarzu obozowym Dossel.

BURGHARDT WŁADYSŁAW

pil.sam.i szyb.

Instruktor spadochronowy i instruktor lotniczy w ZHP. Pozostał podczas okupacji w Warszawie i zginął w lipcu 1944 r. zastrzelony przez patrol żandarmerii na ulicy. Pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach w Warszawie.

BUDŻETY LOTNICZE
w procentach ogółu budżetów wojskowych poszczególnych krajów.

FRANCJA:

1935	22% - 160 mln
1936	24% - 162 mln
1937	22% - 170 mln
1938	27% - 230 mln
1939	27% - 380 mln

WIELKA BRYTANIA

1935	23% - 140 mln
1936	34% - 280 mln
1937	34% - 420 mln
1938	34% - 600 mln
1939	32% - 700 mln

NIEMCY:

1935	30% - 900 mln
1936	33% - 1000 mln
1937	34% - 1200 mln
1938	33% - 1550 mln
1939	33% - 2550 mln

POLSKA ;

1935	9% - 12,5 mln
1936	9,3% - 13,6 mln
1937	10% - 14 mln
1938	10% - 16,6 mln
1939	10% - 18,4 mln.

Wartości liczbowe podane są w milionach dolarów i stanowią określony procent wielkości budżetów wojskowych poszczególnych państw, przeznaczonych na uzbrojenie i modernizację armii. Charakterystycznym jest bardzo niski procent budżetu wojskowego przeznaczony na rozwój lotnictwa przez polskie władze wojskowe. Stąd zrozumiałym się staje fakt, że polskie lotnictwo w chwili wybuchu wojny nie było w stanie stawić czoła niemieckiej Luftwaffe.

Ministerstwo Spraw Wojskowych
Sztab Generalny
L.dz.9276/26

Wytyczne Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych
dla organizacji i użycia lotnictwa.

Dnia 13.X.1926 r. Generalny Inspektor Sił Zbrojnych dał następujące wytyczne i uwagi do organizacji i użycia lotnictwa.

I. Uwagi organizacyjno-mobilizacyjne

1. Niejednolity rozwój poszczególnych czynników składających się na lotnictwo, powoduje dysproporcje między zasobami personalnymi, ilością płatowców, motorów, części zapasowych, uzbrojenia, materiałów radio i foto, materiałów pędnych, hangarów i tp. Przykłady: brak pilotów myśliwskich przy nadmiarze płatowców myśliwskich, brak obserwatorów, brak mechaników, nadmiar płatowców zakupionych za granicą, brak hangarów, brak zupełny hangarów dla sprowadzanych aparatów niszczycielskich, brak zbiorników na materiały pędne przy stosunkowo dużych zapasach.
2. Wobec powyższego stanu lotnictwa należy dążyć do zupełnego skompletowania 28 eskadr, uważając to za program minimalny. Po osiągnięciu tego, powinien nastąpić dalszy, harmonijny rozwój.
3. Dla zapewnienia potrzebnej ilości personelu winien być przeprowadzony szybki awans oraz dopływ starszych szarż do administracji lotnictwa i innych broni.
4. Uzbrojenie lotnictwa powinno być jak najszybciej ustalone i doprowadzone do porządku.
5. Środki lokomocji powinny być uporządkowane.

6. Należy rozstrzygnąć sprawę dowodzenia w lotnictwie.

7. Dalszy program rozbudowy lotnictwa ustali Generalny Inspektorat Sił Zbrojnych przy współpracy szefa Sztabu Generalnego, II wiceministra i szefa Departamentu IV.

II. Kwestia baz lotniczych.

8. W związku z przygotowaniem baz lotniczych winny być przeprowadzone następujące prace

a/ przestudiowanie dyslokacji stałej i warunków dyslokacji wojennej oraz poczynienie przygotowań dla zapewnienia ruchomych, prowizorycznych baz, dostosowanych do zmiennych warunków.

b/ określenie czasu do urządzenia baz tymczasowych

c/ wywiad lotnisk na pograniczu własnym,

d/ ewidencje lotnisk w pobliżu granicy na terenie sąsiadów.

III. Użycie lotnictwa w czasie wojny.

Lotnictwo w czasie wojny musi służyć i pracować przede wszystkim dla zapewnienia wywiadu i łączności.

Generalny Inspektor Sił Zbrojnych

Józef Piłsudski
Marszałek Polski

(dokument w zbiorach CAW, akta kancelarii Sztabu Generalnego, tom 9)

Notatka służbowa

W dniu 7 lipca 1937 r. odbyłem konferencję z szefem Departamentu Aeronautyki - gen.Rayskim. Na konferencji omówiono:

1. Możliwość redukcji jednostek bojowych w projektowanym przez Departament Aeronautyki planie rozbudowy, z uwagi na wysokie koszty
- 1.153.000.000 zł.
2. Sprawy przemysłu lotniczego.

Ad1. Wobec potężnego lotnictwa naszych sąsiadów oraz tendencji do dalszego powiększania, gen.Rayski nie widzi możliwości na ścieśnienie swojego programu (załączona tabela 1) a w ostateczności w stosunku do liczebności eskadr przewidzianej na rok 1942, mógłby zrezygnować z pewnej ilości eskadr myśliwskich (1 - 3) oraz pewnej ilości eskadr liniowych. Ilość redukcji tych ostatnich trudno ustalić, gdyż zależy to od sprecyzowanych zadań, które znów wiążą się z poszukiwanym nowym typem samolotu (P-38). W każdym razie jest przeciwny zmniejszaniu lotnictwa bombardującego, uważając proponowaną ilość za skromną.

Ad 2. Szef Departamentu Aeronautyki jest za przyjęciem przez PZL zamówień zagranicznych na produkcję w 1937 r. płatowców P-23 i P-24 i uważa to za korzystne z wielu względów, zapewnia przy tym, że wykonanie własnych zamówień na 200 szt. P-23 na czerwiec 1937 r. będzie bezwzględnie dotrzymane. Termin ten jest liczony z procentem bezpieczeństwa (tabela 2).

Uruchomienie produkcji płatowców metalowych P-37 i P-38 od października 1937 r. jest możliwe pod warunkiem niezwłocznego przystąpienia do budowy wytwórni. Najdogodniejsze z punktu widzenia szybkości rozpoczęcia produkcji i kosztów była by budowa tej wytwórni w Lublinie (oparcie początkowe o fabrykę Plage&Laškiewicz, posiadanie na miejscu robotników wykwalifikowanych, a co za tym idzie oszczędność na ewentualnej budowie mieszkań robotniczych). Wyasygnowanie na ten cel na początek 3 mln zł. W zupełności wystarczy. Wniosek konkretny na piśmie przedstawi szef Departamentu Aeronautyki do 10 lipca b.r. Równocześnie przedstawi wniosek uzasadniający potrzebę budowy wytwórni silników w Rzeszowie względnie w Dębicy.

Malinowski T. gen.bryg.

3.09.37

PLAN ROZBUDOWY LOTNICTWA GEN..L.RAYSKIEGO
1937 - 1942

z czerwca 1936 r. - koszt ogólny 1 miliard 153 mln zł.

1.IV.1937.

18 eskadr współpracy	- 126 sam. R.-XIII „Lublin”
9 eskadr liniowych	- 90 sam. PZL P-23B „Karaś”
15 eskadr myśliwskich	- 150 sam. PZL P-11c
8 eskadr liniowych	- 80 sam. PZL P-23B „Karaś”
9 eskadr bombowych	- 54 sam. „Fokker”
<hr/>	
59 eskadr	500 samolotów

1.IV.1938.

18 eskadr współpracy	- 126 sam.R-XII lub RWD-14b
9 eskadr liniowych	- 90 sam. PZL P-23B
15 eskadr myśliwskich	- 150 sam. PZL P-11c
8 eskadr liniowych	- 80 sam. PZL P-23B
9 eskadr bombowych	- 54 sam. „Fokker” lub PZL P-37B
<hr/>	
59 eskadr	500 samolotów

1.IV.1939.

18 eskadr współpracy	- 126 sam. R.-XII, RWD-14b lub LWS-3
9 eskadr liniowych	- 90 sam. PZL P-23B
15 eskadr myśliwskich	- 150 sam. PZL P-11c
8 eskadr liniowych	- 80 sam. PZL P-23B
15 eskadr bombowych	- 90 sam. PZL P-30 lub PZL P-37B
<hr/>	
65 eskadr	- 536 samolotów

1.IV.1940

18 eskadr współpracy	- 126 sam. RWD-14b lub LWS-3
9 eskadr liniowych	- 90 sam. PZL P-23B
17 eskadr myśliwskich	- 150 sam. PZL P-11c
10 eskadr liniowych	- 100 sam. PZL P-38
24 eskadry bombowe	- 114 sam. PZL P-30 lub PZL P-37B
<hr/>	

1.IV.1941

18 eskadr współpracy	- 126 sam. RWD-14b lub LWS-3
9 eskadr liniowych	- 90 sam. PZL P-23B
18 eskadr myśliwskich	- 180 sam. PZL P-38
16 eskadr liniowych	- 160 sam. PZL P-38

<u>30 eskadr bombowych</u>	<u>- 180 sam. PZL P-37B</u>
91 eskadr	736 samolotów
1.IV.1942	
18 eskadr współpracy	- 126 sam. RWD-14b lub LWS-3
8 eskadr liniowych	- 80 sam. PZL P-38
18 eskadr myśliwskich	- 180 sam. PZL P-38
32 eskadry liniowe	- 320 sam. PZL P-38
<u>30 eskadr bombowych</u>	<u>- 180 sam. PZL P-37B</u>
106 eskadr	886 samolotów.

P r o t o k ó ł

końcowy z francusko - polskich rozmów sztabowych
w dniach 15-17 maja 1939 r.

Francuskie i polskie Dowództwo Naczelne, działające w ramach decyzji podjętych przez oba rządy po:

- a/ zapoznaniu się ze swoimi punktami widzenia na niemieckie siły i możliwości strategiczne,
- b/ wymianie informacji o siłach Wojska Polskiego i Armii Francuskiej oraz ich możliwościach w zakresie mobilizacji i koncentracji, ustaliły co następuje:

- I. W wypadku agresji niemieckiej przeciwko Polsce lub zagrożenia żywotnych interesów Polski w Gdańsku, co wywołało by zbrojną akcją Polski, Francuskie Siły Zbrojne rozpoczną automatycznie działania w sposób następujący:
 - 1/ Francja podejmie natychmiast działania powietrzne zgodnie z ustalonym planem,
 - 2/ gdy tylko część francuskich sił będzie gotowa (około trzeciego dnia powszechnej mobilizacji) Francja stopniowo przystąpi do działań ofensywnych o ograniczonych celach,
 - 3/ gdy tylko zaznaczy się główny wysiłek niemiecki przeciwko Polsce, Francja głównymi siłami rozpocznie działania ofensywne przeciw Niemcom, poczynając od piętnastego dnia mobilizacji.
- II. W pierwszej fazie wojny Polska zaangażuje całość swych sił w działaniach obronnych przeciwko Niemcom, przechodząc do działań ofensywnych, gdy tylko okoliczności pozwolą, na ogólnych warunkach uzgodnionych przez oba dowództwa.
- III. Na odwrót, jeśli gros sił niemieckich zaatakuje Francję, w szczególności przez Belgię lub Szwajcarię, co pociągnie za sobą wszczęcie działań bojowych przez armię francuską, Wojsko Polskie dokładać będzie wszelkich starań, by związać możliwie największą część sił niemieckich, na ogólnych warunkach uzgodnionych przez oba dowództwa.
- IV. Aby wzmocnić uzbrojenie i wyposażenie Polskich Sił Zbrojnych oba dowództwa naczelne

uznają za konieczne we wspólnym interesie natychmiastowe przyjście z pomocą materiałową

i finansową rządowi polskiemu przez Francję. Pomoc ta pozwoli wydatnie zwiększyć siły Wojska Polskiego i rozwinąć w Polsce przemysł wojenny, tak na potrzeby Wojska Polskiego jak i na potrzeby jego sojuszników na wschodnim teatrze działań wojennych.

V. Oba Naczelne Dowództwa uznają za niezbędne kontynuowanie bardziej szczegółowych rokowań, mających na celu rozpracowanie wytycznych zawartych w niniejszym protokóle.

/-/ Maurice Gamelin

Naczelny Dowódca Francuskich Sił Zbrojnych

/-/ Tadeusz Kasprzycki

gen.dyw.

Minister Spraw Wojskowych

Paryż, 19 maja 1939 r.

S A M O L O T Y

polskiej produkcji sprzedane za granicę według typów:

A. Samoloty fabrycznie nowe:

PZL P-11a	1 szt. do Portugalii
PZL P-11b	50 szt. do Rumunii
PZL P-24	1 szt. do Etiopii
PZL P-24a	14 szt. do Turcji
PZL P-24c	26 szt. do Turcji
PZL P-24a i c	20 szt. do Turcji (w częściach)
PZL P-24a	5 szt. do Grecji
PZL P-24b	14 szt. do Bułgarii
PZL P-24e	6 szt. do Rumunii
PZL P-24f	25 szt. do Grecji
PZL P-24g	6 szt. do Grecji
PZL P-24c	20 szt. do Bułgarii
PZL P-24f	26 szt. do Bułgarii
PZL P-43A	12 szt. do Bułgarii
PZL P-43B	42 szt. do Bułgarii
PWS-16 bis	5 szt. do Bułgarii
R a z e m :	273 samoloty

B. Samoloty stokowe:

De Havilland DH-9	10 szt. na Łotwę
Breguet XIX	20 szt. do Hiszpanii
PWS-10	20 szt. do Hiszpanii
Fokker G-VIII/B/3m	3 szt. do Hiszpanii
Różne wojskowe	30 szt. do krajów bałtyckich
Różne wojskowe	6 szt. do Hondurasu
R a z e m :	89 samolotów

Ogółem sprzedano w przededniu wojny - 362 samoloty wojskowe.

(w tej liczbie 153 najnowsze myśliwce PZL P-24)

OGÓLNE WYTYCZNE UŻYCIA LOTNICTWA

I. Lotnictwo w dyspozycji dowódców armii.

1. Granice rozpoznania lotnictwa armii - podane na szkicu
2. Konieczność oszczędzania sił lotniczych.

Słabe wyposażenie armii w siły lotnicze oraz bardzo ograniczone możliwości uzupełnienia strat narzucają na wszystkich dowódców dysponujących lotnictwem stosowanie jak największej oszczędności w jego użyciu a dowódców armii, jednostek lotniczych - sumiennej analizy sposobu wykonania zadania, tak aby przez wykorzystanie warunków atmosferycznych, korzystnej pory dnia oraz przez uwzględnienie wiadomości o lotnictwie n-pla i jego czynnych środkach OPL umożliwić wykonanie zadania w najkorzystniejszych w każdym konkretnym przypadku warunkach. Uchronienie lotnictwa przed stratami na ziemi wymaga przede wszystkim zabezpieczenia lotnisk przed rozpoznaniem n-pl. W tym celu należy:

- a/ przestrzegać jak największej dyscypliny w maskowaniu na każdym lotnisku, tak sprzętu jak i personelu,
- b/ wystrzegać się lądowania na lotnisku jednostki pod obserwacją n-pla. Lot za samolotem powracającym z zadania i obserwacja jego miejsca lądowania będzie częstym sposobem rozpoznania lotnisk. Załoga samolotu powracającego na lotnisko musi pilnie obserwować powietrze, czy nie jest śledzona przez samolot n-pla. W przypadku pozytywnym powinna lądować na lotnisku zapasowym lub w terenie. Bardzo skutecznym sposobem, który należy stosować jako zasadę, jest naprowadzić samolot n-pla na zasadzkę własnych myśliwców, którzy go zaatakują.
- c/ zmieniać lotnisko natychmiast, gdy rozpoznanie przez n-pla stało się prawdopodobne.

3. Użycie lotnictwa liniowego.

Głównym zadaniem lotnictwa liniowego przydzielonego armiom jest rozpoznanie. Jednakże w tym przypadku, gdy położenie wymaga rzucenia w bój wszystkich rozporządzalnych środków, nie należy się wahać przed wykorzystaniem lotnictwa liniowego w charakterze lotnictwa bombowego przeciwko siłom żywym nieprzyjaciela. Dając zadanie rozpoznania należy przemyśleć czy wiadomości uzyskane przez lotnika mogą dać realną podstawę do wyciągnięcia wniosków o zamiarach nieprzyjaciela. N.p. jest rzeczą niewątpliwą, że przy bogatej sieci komunikacyjnej jaką rozporządzają Niemcy, dozorowanie tej sieci dla wyciągnięcia wniosków odnośnie zamiarów operacyjnych n-pla jest przy tych siłach lotnictwa, jakimi dysponuje armia zupełnie nierealne i dając okrucieństwo wiadomości, a więc bezwartościowe, doprowadziłoby w krótkim czasie do zupełnego zniszczenia lotnictwa. Należy więc ograniczyć się do rozpoznania bliskiego, sięgającego nie dalej jak w rejony stacji wylądowczych i na

odległość dziennego przemarszu jednostki pancernej, a więc o charakterze raczej taktycznym niż operacyjnym. Jest to tym bardziej konieczne, że lotnictwo towarzyszące wyposażone w sprzęt przestarzały nie może być użyte do tego rodzaju działań.

4. Użycie lotnictwa myśliwskiego.

Zadaniem lotnictwa myśliwskiego jest:

- zwalczanie lotnictwa n-pla działającego nad obszarem armii, przede wszystkim w strefie bojowej,
- ubezpieczenie własnego lotnictwa działającego w strefie bojowej,
- w krytycznym momencie walki na ziemi, bezpośredni udział w tej walce przez zwalczanie sił żywych n-pla.

Skutkiem braku dobrze zorganizowanej sieci dozoru zwalczanie lotnictwa n-pla kierującego się na tyły będzie możliwe jedynie przy pomocy zasadzek. W tym celu każdy dyon myśliwski zorganizuje na obszarze armii kilka zasadzek na najbardziej prawdopodobnym kierunku rozpoznania n-pla (ważne komunikacje i tp.). Dla zwalczania lotnictwa n-pla działającego w strefie bojowej, jak również dla osłony własnego lotnictwa działającego w tej strefie, wystrzegać się użycia sił myśliwskich w słabych a częstotliwych działaniach, przeciwnie, występować rzadko lecz silnie, uzgadniając z akcją lotnictwa myśliwskiego działanie lotnictwa współpracy.

5. Użycie lotnictwa towarzyszącego.

Lotnictwo towarzyszące przy obecnym wyposażeniu może wykonać tylko rozpoznanie z nad własnych linii, względnie wykonując krótkie wypady na najbliższe tyły n-pla i to tylko w tych okresach dnia, w których działalność lotnictwa myśliwskiego jest najmniejsza. Na własnych tyłach należy tworzyć punkty czynnej obrony przeciwlotniczej przy pomocy broni maszynowej i ręcznej oddziałów odwodowych. Punkty te powinny być znane załogom samolotów wykonujących rozpoznanie bojowe, będą się one chronić pod ich osłoną w czasie ataków myśliwców n-pla. Lotnictwo towarzyszące przy swej małej prędkości będzie wrażliwe na działanie czynnych środków obrony przeciwlotniczej. Dla zmniejszenia skutków działania, rozpoznanie przedmiotów położonych na tyłach prowadzić przy pomocy krótkich wypadów skierowanych na dany przedmiot rozpoznania. Ten sposób działania wymaga od dowódców dysponujących lotnictwem bardzo szczegółowego określenia zadań dawanych załogom.

Lotnictwo w dyspozycji Naczelnego Wodza.

1. W skład lotnictwa dyspozycyjnego Naczelnego Wodza wejdzie:

- lotnictwo bombowe
- część lotnictwa liniowego
- część lotnictwa myśliwskiego

2. Zadania lotnictwa dyspozycyjnego Naczelnego Wodza są następujące:

a/ rozpoznanie na rzecz Naczelnego Wodza, szczególnie na skrzydłach frontu,

b/ działania bombowe, których głównym celem będzie:

- działania interwencyjne na polu bitwy, na bliskich tyłach na żywe siły n-pla,
- zwalczanie na lotniskach lotnictwa n-pla, przede wszystkim myśliwskiego i bombowego.

- zwalczanie transportów kolejowych i samochodowych n-pla

Rozpoznanie celów działania bombowego będzie w zasadzie przeprowadzać lotnictwo dyspozycyjne Naczelnego Wodza, wykorzystując jak najbardziej jednak, rozpoznanie lotnictwa armii. W związku z tym, wszystkie wyniki rozpoznania, które mogą być wykorzystane do działań bombowych lotnictwa dyspozycyjnego Naczelnego Wodza, winny być przekazywane najkrótszą drogą do dowódcy lotnictwa i OPL przy Naczelnym Wodzu.

c/ Lotnictwo myśliwskie w dyspozycji Naczelnego Wodza będzie użyte do obrony przeciwlotniczej kraju.

Opracowano przez:

Sztab Lotniczy przy Sztabie Głównym

i wydano 28.7.1939 r.

Sztab Główny
L.dz.687/Mob/S.Lotn./39
L.26/Teka 1/Subt.5

Przedstawiam do wykonania wytyczne dotyczące bombardowania lotniczego. Wytyczne te, uzgodnione z rządami: angielskim i francuskim mają na celu nie dopuścić do rozpoczęcia przez nas działań niezgodnych z prawem międzynarodowym. Polecam ich ściśle przestrzeganie, zmiana wytycznych może nastąpić wyłącznie na moje zarządzenie. Wytyczne podać do wiadomości wszystkim dowódcom lotnictwa oraz dowódcom jednostek bombowych i liniowych.

WYTYCZNE DOTYCZĄCE BOMBARDOWANIA LOTNICZEGO

I. Instrukcje brzmią jak następuje:

Jedynie niżej wymienione obiekty, ściśle wojskowe w najwęższym tego słowa znaczeniu mogą być bombardowane z morza lub powietrza. Dowódcy winni ogólnie stosować się do ducha tych instrukcji.

- a/ Siły morskie, tzn. okręty wojenne oraz pomocnicze, stanowiące w danym momencie część floty wojennej, doki morskie, składy i inne urządzenia nadzorowane i prowadzone przez personel marynarki wojennej.
- b/ Jednostki armii, fortyfikacje, urządzenia obrony nadbrzeżnej, zabudowania, obozy, kwaterunki
i inne urządzenia nadzorowane i prowadzone przez personel wojskowy.
- c/ Jednostki floty powietrznej, lotniska wojskowe, depot, składy jednostek i składy bomb oraz inne urządzenia nadzorowane i prowadzone przez personel lotniczy.
- d/ Transporty oddziałów wojskowych (czy to na morzu czy w porcie), drogi, kanały, linie komunikacyjne służące do komunikacji o charakterze wojskowym, drogi wojenne i transporty rzeczne. Pociągi i drogi wewnętrzne oraz transporty rzeczne winny być atakowane tylko w razie słusznego przypuszczenia, że posiadają charakter wojskowy.
- e/ Połączone składy morskie, lądowe i powietrzne (nie upoważnia to jednak do ataku na fabryki)
- f/ Urządzenia i składy ropy pędnej morskie, lądowe i powietrzne oraz budynki położone w polu względnie w granicach zabudowań marynarki, lotnictwa lub armii wymienione pod a/c

Uwaga: zapasy ropy o charakterze ogólnym, nie zdefiniowane powyżej nie powinny być w związku z niniejszymi instrukcjami bombardowane

II. Działalność wymieniona w poprzednim paragrafie, skierowana przeciwko wymienionym obiektom winna być zgodna z następującymi zasadami ogólnymi:

a/ bombardowanie ludności cywilnej jest niezgodne z prawem międzynarodowym,

b/ rozpoznanie i zidentyfikowanie obiektów winno być możliwe,

c/ bombardowanie powinno się kierować słusznym przypuszczeniem, że szkód doznają tylko te obiekty i że ludność cywilna w sąsiedztwie nie zostanie zbombardowana przez niedopatrzenie. Jest rzeczą niezgodną z prawem międzynarodowym bombardowanie obszarów w nadziei na natrafienie na obiekty uzasadniające to bombardowanie, o których się wie, że istnieją w takich okolicach, lecz nie zna się dokładnego miejsca ich dyslokacji.

III. Zgodnie z wymienionymi wyżej postanowieniami, dowódcy winni przy wydawaniu rozkazów zwracać uwagę raczej na ducha tych wytycznych, a nie koniecznie stosować się do ich litery. W szczególności winno się pamiętać o tym, iż fakt, że obiekt posiada niewątpliwy charakter wojskowy, nie koniecznie i nie zawsze usprawiedliwia jego bombardowanie. Tak więc urządzenia przeciwlotnicze i działa obrony przybrzeżnej w centrum zaludnionego okręgu, mogłyby być bombardowane tylko w przypadku gdyby zachodziło słuszne przypuszczenie, że wywołane szkody uzasadniają to bombardowanie.

Drobne oddziały na kwaterach, oddział wojskowy przechodzący przez miasto, względnie wojsko znajdujące się na nabrzeżu handlowym (w porcie) - są obiektami niewątpliwie o charakterze wojskowym, tym niemniej bombardowanie tego rodzaju obiektów w mieście mogło by spowodować nieproporcjonalne niebezpieczeństwo dla ludności cywilnej, w stosunku do wojskowego znaczenia tej akcji, a tym samym nie było by uzasadnione.

Uzasadnienie bombardowania nawet zdecydowanie wojskowych obiektów musi być uzależnione od okoliczności i powinno być decydowane przez dowódców działających zgodnie z duchem niniejszej instrukcji.

Generalny Inspektor Sił Zbrojnych

/-/ Edward Rydz-Śmigły
Marszałek Polski

S T A N

personelu polskiego lotnictwa na dzień 1.09.1939 r.

(CAW zespół DWL, teczka nr 599 prot.4)

Ogółem stan personelu polskiego lotnictwa wynosił 12.043 żołnierzy. W tej liczbie było:

4 generałów

1437 oficerów

3602 podoficerów

7000 szeregowych

Stan personelu latającego wynosił 1897 żołnierzy. Z podziałem na specjalności wynosiło

1181 pilotów

497 obserwatorów

219 strzelców pokładowych

Z tej liczby w działaniach wojennych w 1939 r. udział wzięło:

594 pilotów

347 obserwatorów

210 strzelców pokładowych (łącznie 1151 żołnierzy)

Uwzględniając stopnie wojskowe wynosiło to odpowiednio:

159 oficerów - pilotów

279 oficerów - obserwatorów

101 podchorążych - pilotów

68 podchorążych - obserwatorów

334 podoficerów - pilotów

210 podoficerów strzelców pokładowych

Z dniem 1.09.1939 r. zostało utworzone przy NDLot szefostwo lotnictwa komunikacyjnego, któremu podlegały PLL „LOT” ze swoimi stanami:

26 samolotami różnych typów

649 pracownikami

Z dziesięciu zakupionych przez PLL „LOT” nowoczesnych samolotów typu „Lockheed L-14H ewakuowano w przededniu wybuchu woj

4 szt. do Rumunii

4 szt. do Szkocji

2 szt. los nieznany.

Jedyny polski samolot pasażerski rodzimej produkcji PZL P - 44 „Wicher” został uszkodzony pod Lwowem, natomiast starszy PWS-24 uległ rozbiciu pod Brześciem n.Bugiem.

STAN SAMOLOTÓW

w polskim lotnictwie wojskowym według typów na dzień 1 września 1939 r.

- samoloty myśliwskie PZL P-7a	105 szt.
- samoloty myśliwskie PZL P-11a i P-11c	172 szt.
- samoloty liniowe PZL P-23A „Karaś”	35 szt.
- samoloty liniowe PZL P-23B „Karaś”	168 szt.
- samoloty bombowe PZL P-37 B „Łoś”	76 szt.
- samoloty obserwacyjne R.-XIII/C i D „Lublin”	174 szt.
- samoloty obserwacyjne RWD-14b „Czapla”	65 szt.
- samoloty łącznikowe RWD-8	40 szt.
- samoloty łącznikowe RWD-13	12 szt.
- samoloty transportowe Fokker F-VIII/B/3m	9 szt.
R. a z e m :	856 szt.

Z tego znajdowało się:

w linii	458 szt.
w rezerwie	146 szt.
w remontach	135 szt.
w szkolnictwie	117 szt.

Wymienione 458 samolotów w linii to

- myśliwskie PZL P-7a	30 szt.
- myśliwskie PZL P-11a i P-11c	129 szt.
- samoloty bombowe PZL P-37B „Łoś”	36 szt.
- liniowe PZL P-23B „Karaś”	118 szt.
- obserwacyjne R.-XIII/C i D „Lublin”	49 szt.
- obserwacyjne RWD-14b „Czapla”	35 szt.
R. a z e m :	397 szt.

Uwaga: pozostałe 61 samolotów z liczby 458 maszyn, to samoloty nie posiadające żadnego uzbrojenia, a zatem nie mogą być wliczane do stanu samolotów bojowych polskiego lotnictwa.

B I L A N S

sprzętowy polskiego lotnictwa za okres od:
1.09. - 3.10.1939 r.

A.Stan wyjściowy - 397 samolotów bojowych, w t

159 samolotów myśliwskich
36 samolotów bombowych
118 samolotów liniowych
84 samoloty obserwacyjne

B.Uzupelnienia wyniosły - 36 samolotów, w tym

7 samolotów myśliwskich
9 samolotów bombowych
5 samolotów liniowych
15 samolotów obserwacyjnych

C. Użyto ogółem - 433 samoloty bojowe, w tym:

166 samolotów myśliwskich
45 samolotów bombowych
123 samoloty liniowe
99 samolotów obserwacyjnych

D. Straty bezpowrotne wyniosły -336 samolotów, w tym:

116 samolotów myśliwskich
26 samolotów bombowych
123 samoloty liniowe
71 samolotów obserwacyjnych

W liczbie strat mieszczą się zestrzelenia przez własne wojska - 33 samoloty i zestrzelenia przez niemiecką OPL - 19 samolotów.

Zestrzelenia własne:

1 samolot bombowy
8 samolotów liniowych
8 samolotów myśliwskich
16 samolotów obserwacyjnych.

Zestrzelenia przez niemiecką OPL

1 samolot bombowy
9 samolotów liniowych
3 samoloty myśliwskie
6 samolotów obserwacyjnych

E. Wyewakuowano do Rumunii i na Węgry razem:

87 samolotów

F. Los nieznaný :

10 samolotów.

**ODZNACZENIA NADANE POLSKIM LOTNIKOM ZA UDZIAŁ
W WOJNIE W 1939 R.**

Dz.Pers.Ministerstwa Obrony Narodowej nr 5/47 z dn.31.10.1947 r.

Złoty Krzyż IV kl Orderu Virtuti Militari

por.pil. Marian Pisarek 141 esk.
(dekret Prezydenta R.P. z dn. 11.VI.1945 r. Dz.U.R.P. nr 8/45 poz.20)

Srebrny Krzyż V kl. Orderu Virtuti Militari

kpt.obs. Baliński Jan	212 eb
ppor.pil. Bibrowicz Henryk	132 em
ppor.pil. Borowski Jan	113 em
ppor.pil. Bury-Burzymiski Jan	152 em
kpr.pil. Czejgis Zygmunt	64 eb
ppor.pil. Dudwał Hieronim	113 em
ppor.pil. Dzwonek-Jasiński Jan	161 em
ppor.pil. Elsner Juliusz	43 eo
ppor.pil. Gedymin Włodzimierz	131 em
sierż.pil. Gintrowski Wojciech	32 er
ppor.pil. Głowczyński Czesław	162 em
ppor.pil. Grzybowski Lech	131 em
ppor.obs. Jastrzębski Aleksander	66 eo
ppor.obs. Kaniewski Zdzisław	65 eb
kpr.pil. Kruszewski Czesław	32 er
ppor.pil. Latawiec Michał	64 eb
kpt. pil. Lesniewski Mirosław	142 em
kpr.pil. Leszek Adolf	65 eb
ppor.pil. Łuczyński Paweł	132 em
ppor.obs. Makowski Bogdan	42 er
kpr.pil. Malinowski Jan	162 em
kpt. pil. Nikonow Witalis	31 er
por.obs. Nowicki Leon	31 er
por.pil. Okrzeja Stefan	112 em
kpr.pil. Omieliaszko Michał	66 eo

ppor.obs. Osmiałowski Leon	41 er
ppor.pil. Palusiński Jerzy Hipolit	111 em
ppor.pil. Pudelewicz Jan	132 em
ppor.pil. Ryżko Władysław	216 eb
kpr.strz. Semaniuk Jan	65 eb
kpr.pil. Skrzyński Roman	56 eo
por.obs. Staniewicz Romuald	CWL-1
ppor.pil. Strzembosz Wiktor	112 em
por.obs. Szkuta Alojzy	217 eb
kpr.strz. Szulierz Ryszard	64 eb
ppor.pil. Wapniarek Stefan	132 em
por.pil. Woliński Kazimierz	III/5 dm
mjr dypl.pil. Wyrwicki Eugeniusz Sylwester	B.Pościg.

Krzyż Walecznych czterokrotnie:

kpt. pil. Jastrzębski Franciszek	132 em
----------------------------------	--------

Krzyż Walecznych trzykrotnie:

por.pil. Januszewicz Wojciech	111 em
kpr.pil. Mazur Kazimierz	132 em
ppor.pil. Pietrzyk Mieczysław	26 eo

Krzyż Walecznych dwukrotnie:

kpr.pil. Bahanek Jan	13 eo
kpr.pil. Bełc Marian	152 em
mjr pil. Biały Jan	II/2 db
kpr.pil. Bujak Rudolf	23 eo
ppor.pil. Czerniak Jerzy	123 em
ppor.pil. Daszewski Jan	112 em
plut.pil. Domagała Marian	161 em
ppor.pil. Feric Mirosław	111 em
kpr.strz. Frąckowiak Kazimierz	42 er
kpt. pil. Frey Juliusz	114 em
ppor.pil. Kalpas Rajmund	113 em
kpr.pil. Karubin Stanisław	111 em
kpr.pil. Kita Szymon	56 eo
ppor.pil. Kostecki Mikołaj	132 em
kpt. pil. Kowalczyk Adam	IV/1 dm
kpr.pil. Krawczyński Karol	112 em
kpr.pil. Kremski Jan	121 em
por.obs. Kucza Kazimierz	56 eo

kpr.pil. Kulczycki Włodzimierz	64 eb
kpr.pil. Laskowski Stanisław	63 eo
por.obs. Lintzel Stefan	23 eo
por.obs. Łacina Leopold	51 er
kpt.obs. Łagowski Julian	CWL-1
por.pil. Łapkowski Wacław	112 em
ppor.pil. Maliński Jan	132 em
kpt.obs. Misiewicz Feliks	13 eo
por.obs. Okoński Brunon	56 eo
kpt. pil. Opulski Tadeusz	112 em
kpr.pil. Piaskowski Andrzej	13 eo
kpr.pil. Piwko Jan	13 eo
sierż.pil. Podwysocki Romuald	13 eo
plut.pil. Prętkiewicz Franciszek	161 em
ppor.obs. Rudnicki Franciszek	13 eo
por.pil. Sobolewski Jerzy	sztab lot.
kpr.pil. Szałkiewicz Jan	CWL-1
ppor.pil. Szmejł Stanisław	114 em
kpr.pil. Tubis Tomasz	56 eo
plut.pil. Trybulec Henryk	32 er
por.obs. Waciński Jan	23 eo
kpr.pil. Wieprzkowicz Stanisław	141 em
kpr.pil. Wojtkiewicz Henryk	53 eo
ppor.obs. Wojtowicz Marian	31 er
por.obs. Zajączkowski Antoni	56 eo
por.pil. Zieliński Stanisław	142 em

Krzyż Walecznych po raz pierwszy:

kpr.pil. Adamek Mieczysław	113 em
kpr.strz. Aranowski Tadeusz	42 er
ppor.pil. Bagiński Czesław	51 er
kpr.strz. Banyś Jan	24 er
kpr.pil. Baranowski Tadeusz	64 eb
por.obs. Barański Antoni	63 eo
por.pil. Barański Wincesław	113 em
kpr.strz. Berger Antoni	216 eb
por.obs. Bernaś Kazimierz	216 eb
por.obs. Bidziński Niemir	24 er
por.obs. Biegański Tadeusz	65 eb
szer.strz. Blachowski Zygfryd	41 er
ppor.pil. Blicharz Tadeusz	21 eb

plut.pil. Borys Władysław	51 er.
plut.pil. Bonkowski Roman	212 eb
ppor.pil. Bożek Władysław	123 em
kpr.strz. Broda Józef	65 eb
ppor.pil. Brzozowski Władysław	24 er
por.obs. Buczuński Stanisław	Esk.Sztab.
por.pil. Bursztyn Kazimierz	CWL-1
por.pil. Butkiewicz Waclaw	212 eb
por.pil. Cebrzyński Arsen	III/1 dm
ppor.pil. Chałupa Stanisław	123 em
kpr.pil. Ciepinski Franciszek	26 eo
ppor.obs. Cybulski Jan	51 er
ppor.pil. Czachowski Jan	132 em
ppor.pil. Czapiewski Jan	142 em
st.sierz.pil. Czarnecki Jan	56 eo
kpr.strz. Czech Józef	65 eb
por.obs. Daab Mieczysław	42 er
kpr.pil. Daczka Jan	31 er
kpr.strz. Danielak Aleksander	212 eb
kpt.obs. Dawidek Władysław	43 eo
ppor.pil. Drecki Władysław	111 em
ppor.pil. Drybański Zygmunt	141 em
kpr.pil. Dukszto Witold	55 eb
ppor.pil. Dziubiński Tadeusz	21 er
ppor.pil. Ebenrytter Eugeniusz	32 er
kpr.pil. Fajks Wincenty	53 eo
sierz.pil. Flanek Leopold	121 em
por.pil. Gabszewicz Aleksander	IV/1 dm
kpr strz. Gaik Zygmunt	24 er
por.obs. Gajewski Cezary Jan	216 eb
por.obs. Gałczyński Zbigniew	64 eb
kpr.pil. Gawlik Konstanty	56 eo
por.obs. Gisman Adam	24 er
ppor.pil. Gnyś Władysław	121 em
ppor.obs. Godlewski Sylwester	32 er
kpr.pil. Goebel Gerhard	211 eb
por.obs. Górnjak Zdzisław	211 eb
por.obs. Gorzeński Mieczysław	56 eo
por.pil. Grodzki Alfred	CWL-1
kpr.pil. Gwóźdź Zdzisław	65 eb
kpr.strz. Harnuszkiewicz Czesław	55 eb

kpr.strz. Hejnowski Jan	212 eb
kpr.strz. Horbatowski Czesław	51 er
por.obs. Hubicki Edward	13 eo
kpr.strz. Idzikowski Zbigniew	211 eb
kpr.pil. Illaszewicz Władysław	51 er
kpt.obs. Jaklewicz Kazimierz	64 eb
por.obs. Jakubowski Franciszek	212 eb
por.pil. Janicki Ryszard	65 eb
por.obs. Jankowiak Wiktor	32 er
por.pil. Jankowski Antoni	56 eo
por.pil. Janota-Bzowski Jerzy	Baza 6
por.obs. Jaroszyński Zbigniew	65 eb
kpr.pil. Jasiński Wawrzyniec	132 em
por.obs. Jeżewski Konrad	24 er
kpr.pil. Joda Antoni	152 em
por.obs. Joszt Kazimierz	31 er
kpr.strz. Juk Jan	64 eb
kpr.strz. Kaliszewski Stanisław	65 eb
ppor.obs. Kandziora Adam	32 er
kpr.strz. Karais Jerzy	64 eb
kpr.strz. Kasianowski Gustaw	217 eb
por.obs. Kasprzyk Ludwik	- - -
ppor.pil. Kaszycki Tadeusz	23 eo
plut.pil. Kaźmierczak Mieczysław	113 em
plut.pil. Kiedrzyński Władysław	114 em
ppor.obs. Kielkiewicz Antoni	16 eo
kpr.strz. Kielpiński Antoni	217 eb
ppor.pil. Klawe Włodzimierz	113 em
kpr.pil. Klein Zygmunt	142 em
kpr.pil. Kleinschmidt Marian	211 eb
kpr.pil. Kłyszcz Karol	23 eo
kpr.strz. Kobyliński Edmund	211 eb
ppor.pil. Kogut Stanisław	142 em
ppor.obs. Kolczak Stanisław	216 em
por.obs. Kołodziejski Tadeusz	31 er
ppor.obs. Koń Stanisław	64 eb
kpr.strz. Kondras Stanisław	64 eb
kpr.strz. Koniuszewski Henryk	211 eb
st.sierz.pil. Korzeniowski Konstanty	31 er
plut.pil. Kosarz Wilhelm	CWL-1
kpr.strz. Kowalski Franciszek	211 eb

ppor.pil. Kozłowski Franciszek	122 em
ppor.pil. Kramarski Edward	161 em
ppor.pil. Kramarz Władysław	211 eb
kpt. pil. Krasnodebski Zdzisław	III/1 dm
kpr.pil. Kroczyński Brunon	131 em
kpr.pil. Kuik Władysław	132 em
plut.pil. Kulesza Antoni Tadeusz	65 eb
ppor.obs. Kuliński Józef	32 er
por.obs. Kupidłowski Franciszek	211 eb
ppor.pil. Kurowski Zdzisław	64 eb
ppor.pil. Kawnik Erwin	123 em
ppor.obs. Kawiatkowski Stefan	217 eb
kpr.strz. Kwiecień Andrzej	21 eb
ppor.pil. Lachowicki-Czechowicz Lech	141 em
ppor.obs. Langier Edward	63 eo
kpt.pil. Laskowski Stanisław	III/4 dm
sierż. Lasocki Juliusz	- - -
kpr.pil. Ligęza Mieczysław	42 er
kpr.pil. Lipiec Władysław Kazimierz	66 eo
por.obs. Ławreńczuk Bogdan	32 er
ppor.pil. Łazowski Jerzy	132 em
ppor.pil. Łokuciewski Witold	112 em
ppor.obs.Łotecki Marian	66 eo
ppor.obs. Łucki Jan	51 er
st.sierż. Łyduch Ignacy	142 em
por.obs. Machalski Józef	65 eb
ppor.pil. Maciejewski Stefan	31 er
ppor.pil. Maciński Janusz	111 em
kpr.strz. Macudziński Jan	32 er
ppor.pil. Makarewicz Władysław	31 er
ppor.pil. Malarowski Andrzej	161 em
por.obs. Maliszewski Edward	32 er
kpr.strz. Manasiak Marian	42 er
ppor.pil. Marcisz Stanisław	32 er
ppor.obs. Marcola Mieczysław	56 eo
plut.pil. Markiewicz Antoni	122 em
por.obs. Maślanka Ludwik	216 eb
st.szer.strz. Materla Wilhelm	22 eb
kpr.pil. Matus Mieczysław	63 eo
por.obs. Martysek-Orsza Jan	211 eb
ppor.pil. Mazak Feliks (Żarnowski Jan)	212 eb

ppor.obs. Mazurkiewicz Zygmunt	42 er
ppor.obs. Męciński Adam	26 eo
por.obs. Miarczyński Roman	24 er
kpr.pil. Mielczyński Benedykt	141 em
ppor.pil. Mielecki Leopold	217 eb
ppor.pil. Mierzwa Bogusław	114 em
ppor.pil. Miksa Włodzimierz	114 em
ppor.pil. Milanowski Zenon	51 er
por.obs. Mdlkowski Alfons	211 eb
kpr.pil. Mirończuk Ludwik	55 eb
kpr.strz. Młodzik Antoni	24 er
por.pil. Moszyński Zbigniew	131 em
kpr.strz. Mroziński Marian	32 er
por.obs. Mrozowski Edmund	211 eb
kpr.strz. Niedobylski Adam Tadeusz	65 eb
kpr.pil. Niewiara Andrzej	114 em
ppor.pil. Nogal Józef	66 eo
por.obs. Nowak Kazimierz	53 eo
ppor.pil. Nowak Mirosław	131 em
ppor.pil. Nowak Tadeusz	121 em
kpr.pil. Nowakowski Walerian	65 eb
kpr.pil. Okrój Jan	55 eb
kpr.pil. Oleksiński Stanisław	41 er
ppor.pil. Olewiński Kazimierz	132 em
kpt.obs. Omulak Franciszek	211 eb
ppor.pil. Orda Stanisław	56 eo
ppor.obs. Ostaszewski Stanisław	56 eo
ppor.pil. Ostrowski Michał	212 eb
st.sierz.mech. Oyrzanowski Wacław	212 eb
kpr.strz. Pacut Kazimierz	55 eb
por.obs. Palka Julian	42 er
por.obs. Paszkowski Aleksander	24 er
por.obs. Pawelski Jan	217 eb
por.obs. Pęski Włodzimierz	13 eo
ppor.pil. Peszkowski Bolesław	24 er
ppor.obs. Pfleger Włodzimierz	42 er
kpr.pil. Piasecki Marian	56 eo
ppor.pil. Pietruszka Stanisław	24 er
por.pil. Piorunkiewicz Edmund	13 eo
ppor.pil. Piotrowski Anatol	152 em
ppor.obs. Piwowarek Bolesław	216 eb

chor.strz. Podgórzak Józef	CWL-1	
sierz.pil. Podsiad Leonard	Baza 1	
ppor.obs. Popek Władysław	65 eb	
por.obs. Porada Edward Jan	56 eo	
ppor.obs. Prażmowski Jan	26 eo	
kpt. pil. Pronaszko Mieczysław	64 eb	
kpr.strz. Przybylski Marian	212 eb	
por.obs. Przykorski Kazimierz	212 eb	
kpr.strz. Przysło Franciszek	211 eb	
ppor.pil. Przywara Stanisław	211 eb	. kpr.strz.
Puchała Józef	211 eb	
por.obs. Pułczyński Antoni	24 er	
ppor.obs. Pytlakowski Stanisław	55 eb	
ppor.obs. Reda Wacław	53 eo	
ppor.pil. Radomski Jerzy	113 em	
kpr.strz. Radowiecki Henryk	24 er	
ppor.pil. Radwański Władysław	41 er	
ppor.pil. Ranoszek Gerhard Karol	24 er	
kpt.obs. Rochowski Leonid	66 eo	
por.obs. Roubo Stanisław	CWL-1	
ppor.pil. Rozwadowski Mieczysław	111 em	
ppor.pil. Różycki Władysław	141 em	
por.obs. Rudowski Eugeniusz	64 eb	
kpr.pil. Rudy Aleksander	24 er	
ppor.pil. Ryński Józef	51 er	
kpt.obs. Ryszkiewicz Mieczysław	32 er	
kpr.strz. Ryszka Alfred	24 er	
por.obs. Sablik Oskar	23 eo	
kpr.strz. Salomon Bolesław	51 er	
ppor.pil. Samoliński Michał	122 em	
kpt.obs. Sawczyński Stanisław	53 eo	
kpr.strz. Sawicki Antoni	217 eb	
kpr.strz. Sawicki Jan	65 eb	
kpr.strz. Sawicz Kazimierz	211 eb	
kpr.pil. Schmidt Godfryd	22 eb	
kpr.pil. Siciński Walenty	65 eb	
kpt. pil. Sidorowicz Gustaw	111 em	
kpr.strz. Siedlecki Eugeniusz	217 eb	
ppor.pil. Sierpiński Stanisław	211 eb	
ppor.obs. Siuda Witold	42 er	
ppor.obs. Siuzdak Tadeusz	66 eo	

ppor.obs. Siwiec Jan	55 eb
st.szer.strz. Skorczyk Józef	31 er
kpr.pil. Śmigielski Jan	142 em
ppor.obs. Sobieralski Feliks	24 er
por.obs. Sokoliński Tadeusz	66 eo
ppor.obs. Srzednicki Tadeusz	216 eb
ppor.obs. Stangret Kazimierz	65 eb
kpr.strz. Starosta Józef	31 er
ppor.pil. Stefankiewicz Henryk	113 em
ppor.obs. Strejmik Brunon	41 er
por.obs. Sukiennik Jerzy	31 er
kpt.obs. Sukniewicz Marian	56 eo
kpr.pil. Sulikowski Wacław Czesław	23 eo
ppor.pil. Szablowski Stanisław	65 eb
ppor.obs. Szabuniewicz Juliusz	32 er
ppor.obs. Szajdzicki Adam	31 er
ppor.pil. Szalewicz Marian	114 em
por.pil. Szałowski Jerzy	114 em
kpr.pil. Szposznikow Eugeniusz	111 em
ppor.obs. Szczepański Stefan	31 er
kpr.pil. Szope Henryk	111 em
plut.pil. Sztramko Kazimierz	113 em
kpt.obs. Szumbarski Wiktor	42 er
st.sierż.pil. Szwedowski Henryk	216 eb
por.pil. Szymoński Tomasz	32 er
kpr.strz. Taratajcio Władysław	64 eb
kpr.strz. Turuta Zygmunt	51 er
kpr.pil. Thiesler Kazimierz	41 er
kpr.pil. Tomicki Stefan	217 eb
ppor.pil. Trzebiński Marian	161 em
kpr.pil. Twardawa Karol	217 eb
kpr.pil. Urbańczyk Zdzisław	162 em
kpr.strz. Urbanowicz Władysław	216 eb
por.obs. Voellnagel Antoni	CWL-1
por.obs. Wajda Antoni	23 eo
ppor.pil. Waltoś Antoni	65 eb
ppor.pil. Waroński Józef	51 er
kpr.strz. Wasilewski Walenty	212 eb
kpr.strz. Waszczuk Kazimierz	217 eb
por.obs. Waszkiewicz Stanisław	53 eo
kpt. pil. Wczelik Antoni	CWL-1

plut.pil. Weiss Adam	211 eb
kpr.strz. Widuch Rudolf	24 er
kpr.strz. Więckowski Bronisław	42 er
por.obs. Wieczorek Cezary	64 eb
ppor.obs. Wieliczko Kazimierz	217 eb
por.pil. Wilczewski Waław	142 em
kpr.strz. Winek Stanisław	217 eb
sierz.pil. Wismont Czesław	56 eo
ppor.obs. Wiśniewski Andrzej	217 eb
por.pil. Wiśniewski Kazimierz	III/3 dm
ppor.pil. Własnowolski Bolesław	122 em
ppor.obs. Wójcicki Kazimierz	24 er
ppor.pil. Wójcik Józef	217 eb
kpr.pil. Wójcok Stefan	21 eb
por.obs. Wojciechowicz Bronisław	32 er
kpr.pil. Wojciechowski Stefan	42 er
ppor.obs. Wojtal Tadeusz	21 eb
por.pil. Wojtulewicz Waław	Esk.Sztab.
kpr.strz. Wolny Jan	21 eb
kpt. pil. Wołkowiński Stanisław	212 eb
kpr.strz. Woźny Jan	24 er
ppor.pil. Wróblewski Aleksander Jan	131 em
ppor.pil. Wróblewski Zbigniew	114 em
kpr.strz. Wybraniec Stefan	216 eb
por.obs. Wyrożemski Ksawery	217 eb
ppor.obs. Ząbik Jan	64 eb
ppor.pil. Zadroziński Zdzisław	162 em
kpr.strz. Zakrocki Mieczysław	24 er
kpt. pil. Zremba Jerzy	131 em
kpr.pil. Zarzecki Stanisław	55 eb
ppor.pil. Zatorski Stanisław Bogusław	113 em
kpr.strz. Zemmler Feliks	31 er
ppor.pil. Zenker Paweł	142 em
kpr.pil. Zieliński Jerzy	114 em
kpr.strz. Zieliński Józef	211 eb
por.obs. Ziółkowski Henryk	24 er
por.obs. Żerebecki Kazimierz	63 eo
ppor.pil. Żmigrodzki Zbigniew	56 eo
sierz.pil. Żołnowski Władysław	42 er

Złoty Krzyż Zasługi z Mieczami:

kpt. pil. Hryniewicz Jan

CWL-1

Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami:

por.lek. Chełchowski Bolesław

III/3 dm

ppor.techn. Dyszlewski Zygmunt

41 er

ppor.pil. Jarzabek Władysław

Baza 1

mjr obs. Lepszy Leonard

Baza 1

pil.tur. Modlibowska Wanda

Esk.Sztab.

pil.tur. Szczecińska Zofia

Esk.Sztab.

ppor.techn. Siedlecki Henryk

CWL-1

pil.tur. Wojtulanis Stefania

Esk.Sztab.

Brązowy Krzyż Zasługi z Mieczami

st.m.w. Andrzejewski Józef

41 er

szer. Buskiewicz Seweryn

--

kpr.mech. Buczkiewicz Józef

st.m.w. Butrym Augustyn

56 eo

sierż.pchor.obs. Chromiński Wacław

24 er

podm.w. Domański Józef

23 eo

st.m.w. Iwanicki Walerian

66 eo

st.m.w. Jamroz Michał

111 em

szer. Kamiński Franciszek

kpr.mech. Korwel Wacław

3 pł

kpr.pil. Kubica Jan

kpr.pil. Kubarski Leon

26 eo

strażak cyw. Kuczyński Aleksander

Baza 1

światl. Lange Jadwiga

CWL-1

st.szer. Majza Herman

162 em

mł.m.w. Mazurkiewicz Roman

kpr.pil. Mierniczek Stanisław

24 er

kpr.mech. Myszora Marian

22 eb

m.cyw. Nowicki Józef

Baza 1

podm.w. Pałasz Stanisław

32 er

st.m.w. Posłuszny Mieczysław

CWL-1

m.w. Rajca Józef

114 em

m.m.w. Rakowski Walerian

41 er

m.cyw. Ratyński Kazimierz

Baza 1

podm.w. Rutkowski Władysław

23 eo

st.m.w. Sieczkowski Franciszek

56 eo

kpr.kier. Stobień vel Stobienik

32 er

kpr.pil. Szumilewicz Aleksander

3 pł

kpr.mech. Surma Stanisław	21 eb
m.w. Szumiński Leon	32 er
szer. Światowski	---
pchor.pil. Urban Mieczysław	---
m.m.w. Wszyński Włodzimierz	26 eo

BILANS DZIAŁAŃ POLSKIEGO LOTNICTWA

Za okres od 1 września do 17 września 1939 r.

A. Lotnictwo myśliwskie (dyspozycyjne i armijne)

ppor. Skalski Stanisław	142 esk.	6 zestrzeleń
ppor. Dudwał Hieronim	113 esk	4
ppor. Gedymin Włodzimierz	131 esk.	3,5
ppor. Głowczyński Czesław	162 esk.	3,5
mjr Mumler Mieczysław	III/3 dm	3
kpt. Jstrzębski Franciszek	132 esk.	3
kpt. Leśniewski Mirosław	142 esk.	3
por. Jnuszewicz Wojciech	111 esk.	3
ppor. Wapniarek Stefan	132 esk.	3
kpt. Kowalczyk Adam	IV/1 dm	2,5
ppor. Grzybowski Lech	131 esk.	2,5
kpr. Mazur Kazimierz	132 esk.	2,5
kpt. Rolski Tadeusz	141 esk.	2
kpt. Zaremba Jerzy	131 esk.	2
por. Szczęsny Henryk	CWL-1	2
ppor. Bibrowicz Henryk	132 esk.	2
ppor. Bury-Burzyński Jan	152 esk.	2
ppor. Łuczyński Paweł	132 esk.	2
ppor. Zadroziński Zdzisław	162 esk.	2
ppor. Gnyś Władysław	121 esk.	2
ppor. Maliński Jan	132 esk.	2
ppor. Pniak Karol	142 esk.	2
ppor. Pudelewicz Jan	132 esk.	2
Zespołowo	152 esk.	2
Zespołowo	Bryg.Pościg.	2
por. Pisarek Marian	141 esk.	1,5
kpt. Fry Juliusz	114 esk.	1,5
por. Cebrzyński Arsen	III/1 dm	1,5

por. Okrzeja Stefan	112esk.	1,5
ppor. Czerniak Jerzy	123 esk.	1,5
ppor. Koc Tadeusz	161 esk	1,5
ppor. Sawicz Tadeusz	114 esk.	1,5
ppor. Nowak Mirosław	131 esk.	1,5
plut. Flanek Leopold	121 esk.	1,5
plut. Markiewicz Antoni	122 esk.	1,5
plut. Prętkiewicz Franciszek	161 esk.	1,5
kpr. Kremiski Jan	121 esk.	1,5
kpr. Urbańczyk Zdzisław	162 esk.	1,5
mjr Pamuła Leopold	Bryg.Pościg.	1
kpt. Opulski Tadeusz	112 esk.	1
kpt. Sidorowicz Gustaw	111 esk.	1
kpt. Wiórkiewicz Mieczysław	122 esk.	1
por. Barański Wieńczysław	113 esk.	1
por. Łapkowski Waclaw	112 esk.	1
por. Moszyński ZBigniew	131 e	1
por. Wiśniewski Kazimierz	III/3 dm	1
por. Zieliński Stanisław	142 esk.	1
por. Borowski Jan	113 esk.	1
ppor. Lachowicki-Czechowicz Lech	141 esk.	1
ppor. Daszewski Kazimierz	112 esk.	1
ppor. Klawe Włodzimierz	113 esk.	1
ppor. Kostecki Mikołaj	132 esk.	1
ppor. Łokuciewski Witold	112 esk.	1
ppor. Palusiński Jerzy	111 esk.	1
ppor. Piotrowski Anatol	152 esk.	1
ppor. Strzembosz Wiktor	112 esk..	1
ppor. Szalewicz Marian	114 esk.	1
ppor. Szmejł Stanisław	114 esk.	1
ppor. Trzebiński Marian	162 esk.	1
ppor. Zenker Paweł	142 esk.	1
ppor. Drybański Zygmunt	141 esk.	1
ppor. Kabat Alfons	131 esk.	1
ppor. Kalpas Rajmund	113 esk.	1
ppor. Kogut Stanisław	142 esk.	1
ppor. Olewiński Kazimierz	132 esk.	1
ppor. Radomski Jerzy	113 esk.	1
plut. Krawczyński Karol	112 esk.	1
plut. Majchrzyk Władysław	122 esk.	1
plut. Sztramko Kazimierz	113 esk.	1

kpr. Bełc Marian	152 esk.	1
kpr. Brzeski Stanisław	152 esk.	1
kpr. Jasiński Wawrzyniec	132 esk.	1
kpr. Karubin Stanisław	111 esk.	1
kpr. Kuik Władysław	132 esk.	1
kpr. Malinowski Jan	162 esk.	1
kpr. Niewiara Andrzej	114 esk.	1
kpr. Parafiński Mieczysław	122 esk.	1
kpr. Popławski Aleksander	152 esk.	1
kpr. Wieprzkowicz Stanisław	142 esk.	1
st.szer. Arabski Tadeusz	121 esk.	1
st.szer. Dąbrowski Benedykt	114 esk.	1
Zespołowo	Bryg. Pościg.	1
Zespołowo	112 esk.	1
Zespołowo	112 esk.	1
Zespołowo	III/1 dm	1
Zespołowo	113 esk.	1
Zespołowo	113 esk.	1
Zespołowo	113 esk.	1
Zespołowo	113 esk.	1
Zespołowo	IV/1 dm	1
Zespołowo	121 esk.	1
Zespołowo	123 esk.	1
Zespołowo	161 esk.	1
por. Gabszewicz Aleksander	IV/1 dm	0,5
ppor. Dzwonek-Jasiński Jan	161 esk.	0,5
ppor. Król Waław	121 esk.	0,5
ppor. Nowak Tadeusz	121 esk.	0,5
ppor. Janicki Zbigniew	111 esk.	0,5
ppor. Kozłowski Franciszek	122 esk.	0,5
ppor. Kramarski Edward	161 esk.	0,5
ppor. Własnowolski Bolesław	122 esk.	0,5
plut. Kiedrzyński Władysław	114 esk.	0,5
kpr. Bielecki Czesław	114 esk.	0,5
kpr. Widlarz Stanisław	123 esk.	0,5
kpr. Zaniewski Piotr	121 esk.	0,5
kpr. Mielczyński Benedykt	141 esk.	0,5
st.szer. Adamek Mieczysław	113 esk.	0,5
Ogółem zestrzelono na pewno		147 samolotów

Samoloty niemieckie uszkodzone:

ppor. Palusinski Jerzy	111 esk.	1
kpr. Szaposznikow Eugeniusz	111 esk.	1
kpt. Opulski Tadeusz	112 esk.	1
ppor. Łokuciewski Witold	112 esk.	1
ppor. Marciniak Janusz	112 esk.	1
por. Borowski Jan	113 esk.	1
ppor. Klawe Włodzimierz	113 esk.	1
ppor. Radomski Jerzy	113 esk.	1
plut. Sztramko Kazimierz	113 esk.	1
ppor. Sawicz Tadeusz	114 esk.	1
st. Szer. Dąbrowski Benedykt	114 esk.	1
ppor. Kawalecki Tadeusz	121 esk.	1
ppor. Król W. i st. szer. Kowala	121 esk.	1
kpr. Kremski B. i st. szer. Arabski	121 esk.	1
kpt. Wiórkiewicz Mieczysław	122 esk.	1
plut. Majchrzyk Władysław	122 esk.	1
ppor. Danek Antoni	123 esk.	1
ppor. Czerniak i kpr. Widlarz	123 esk.	1
kpr. Mazur Kazimierz	132 esk.	1
kpt. Rolski Tadeusz	141 esk.	1
ppor. Łukaszewicz Marian	151 esk.	1
kpr. Brzeski Stanisław	152 esk.	1
ppor. Dzwonek- Jasiński Jan	161 esk.	1
kpr. Gmur Feliks	161 esk.	1
Ogółem uszkodzono:		25 samolotów

Uwaga: Na podstawie sprawozdania Generalnego Kwatermistrza Luftwaffe z 31.12.1939 r. według którego zdjęto ze stanu 279 samolotów niemieckich ciężko uszkodzonych, uszkodzenia polskich myśliwców można zaliczyć jako pewne zestrzelenia.

Ponadto zestrzelono samoloty radzieckie:

ppor. Zatorski Bogusław	113 esk.	1
ppor. Koc Tadeusz	161 esk.	1

Uszkodzono:

ppor. Zatorski Bogusław

113 esk.

1

**Ogółem polskie lotnictwo myśliwskie zniszczyło podczas kampanii wrześniowej
1939 r.
175 samolotów nieprzyjacielskich.**

B. Lotnictwo bombowe (w dyspozycji NDLot)

- 211 eskadra bombowa: wykonano 36 lotów bojowych, zrzucono 31 ton bomb,
zestrzelono 1 samolot niemiecki
- 212 eskadra bombowa: wykonano 21 lotów bojowych, zrzucono 16 ton bomb,
zestrzelono 1 samolot niemiecki.
- 216 eskadra bombowa: wykonano 48 lotów bojowych, zrzucono 40 ton bomb,
zestrzelono 2 samoloty niemieckie.
- 217 eskadra bombowa: wykonano 41 lotów bojowych, zrzucono 33 tony bomb,
zestrzelono 1 samolot niemiecki.
- 21 eskadra bombowa: wykonano 32 loty bojowe, zrzucono 10 ton bomb,
zestrzelono 2 samoloty niemieckie.
- 22 eskadra bombowa: wykonano 38 lotów bojowych, zrzucono 12 ton bomb,
zestrzelono 1 samolot niemiecki.
- 55 eskadra bombowa: wykonano 40 lotów bojowych, zrzucono 14 ton bomb,
zestrzelono 2 samoloty niemieckie.
- 64 eskadra bombowa: wykonano 39 lotów bojowych, zrzucono 14 ton bomb,
zestrzelono 3 samoloty niemieckie.
- 65 eskadra bombowa: wykonano 32 loty bojowe, zrzucono 11 ton bomb.

Ogółem, lotnictwo bombowe wykonało 327 lotów bojowych, zrzucając na różne cele 181 ton bomb, oraz zestrzeliło w walkach 12 samolotów niemieckich. Straty własne wyniosły: 69 poległych lotników i 87 szt. samolotów, a więc ponad 100% stanu wyjściowego.

C. Lotnictwo rozpoznawcze(armijne)

- 24 eskadra: wykonano 57 lotów, zrzucono 4 tony bomb,
- 31 eskadra: 48 lotów, zrzucono 8 ton bomb,
- 32 eskadra 28 lotów, zestrzelono 1 samolot niemiecki,
- 34 eskadra: 48 lotów,
- 41 eskadra: 32 loty, zrzucono 2 tony bomb, zestrzelono 1 balon,
- 42 eskadra: 23 loty, zrzucono 3 tony bomb
- 51 eskadra: 22 loty, zrzucono 4 tony bomb.

Łącznie lotnictwo rozpoznawcze w dyspozycji dowódców lotnictwa armii, wykonało 258 lotów bojowych, zrzucając na różne cele 21 ton bomb. Ponadto zestrzelono jeden samolot niemiecki i jeden balon obserwacyjny.

D. Lotnictwo obserwacyjne:

13 eskadra:	45 lotów bojowych,
16 eskadra:	12 lotów bojowych,
23 eskadra:	92 loty bojowe,
26 eskadra:	52 loty bojowe,
33 eskadra:	44 loty bojowe,
36 eskadra:	40 lotów bojowych,
43 eskadra:	55 lotów bojowych
46 eskadra:	46 eskadra,
53 eskadra:	42 loty bojowe,
56 eskadra:	71 lotów bojowych,
63 eskadra:	36 lotów bojowych,
66 eskadra	<u>31 lotów bojowych</u>
	Ogółem: 566 lotów bojowych

Eskadry obserwacyjne, obok zadań bliskiego rozpoznania wykonywały loty łącznikowe i kurierskie. Wszystkie te zadania zaliczone zostały do lotów bojowych. Brak jest danych dotyczących lotów, wykonanych przez doraźnie zorganizowane jednostki lotnicze oraz jednostki szkolne.

STAN SAMOLOTÓW

w polskim lotnictwie na 1.09.1939 r. według typów i przydziałów do eskadr.

Samoloty myśliwskie PZL P-7a

Brygada Pościgowa	123 esk.	10 szt.
SGO „Narew”	151 esk.	10 szt.
Armia „Łódź”	162 esk.	10 szt.

Razem w linii: 30 szt.

Szkolnictwo		40 szt.
Rezerwa		10 szt.
Remonty		25 szt.

O g ó ł e m: 105 szt.

Samoloty myśliwskie PZL P-11a i P-11c

Brygada Pościgowa	111,112,113,114 esk.	44 szt.
Armia „Modlin”	152 esk.	10 szt.
Armia „Pomorze”	141,142 esk.	22 szt.
Armia „Poznań”	131,132 esk.	21 szt.
Armia „Łódź”	161 esk.	12 szt.
Armia „Kraków”	121,122 esk.	20 szt.

Razem w linii: 129 szt.

Szkolnictwo		7 szt.
Rezerwa		6 szt.
Remonty		30 szt.

O g ó ł e m: 172 szt

Samoloty rozpoznawcze(liniowe) PZL P-23B „Karaś”

Brygada Bombowa	21,22,55,64,65 esk.	50 szt.
SGO „Narew”	51 esk.	10 szt.
Armia „Modlin”	41 esk.	8 szt.
Armia „Poznań”	34 esk.	10 szt.
Armia „Pomorze”	42 esk.	10 szt.
Armia „Łódź”	32 esk.	10 szt.
Armia „Kraków”	24 esk.	10 szt.
Armia „Karpaty”	31 esk.	10 szt/

Razem w linii 118 szt.

Szkolnictwo		5 szt.
Rezerwa		10 szt.
Remonty		35 szt.

O g ó ł e m : 168 szt.

Samoloty liniowe PZL P-23A „Karaś”

Szkolnictwo		25 szt.
Rezerwa		10 szt.

Razem 35 szt.

Ogółem samoloty liniowe PZL P-23A i PZL – 23B „Karaś” 203 szt.

Samoloty bombowe PZL P-37B „Łoś”

Brygada Bombowa	211,212,216,217 esk.	36 szt.
Rezerwa		40 szt.

O g ó ł e m : 76 szt.

Samoloty obserwacyjne R-XIII/C i D „Lublin”

Brygada Bombowa	16 esk.	7 szt.
Armia „Kraków”	26 esk.	7 szt.
Armia „Poznań”	36 esk.	7 szt.
Armia „Pomorze”	43,46 esk.	14 szt.
Armia „Łódź”	66 esk.	7 szt.
Armia „Karpaty”	56 esk.	7 szt.

Razem w linii : 49 szt.

Szkolnictwo		30 szt.
Rezerwa		60 szt.
Remonty		35 szt.

	O g ó ł e m :	174 szt.
<u>Samoloty obserwacyjne RWD-14b (LWS) „Czapla”</u>		
SGO „Narew”	13 esk.	7 szt.
Armia „Kraków”	23 esk.	7 szt.
Armia „Poznań”	33 esk.	7 szt.
Armia „Modlin”	53 esk.	7 szt.
Armia Łódź”	63 esk.	7 szt.

Razem w linii: 35 szt.

Szkolnictwo	10 szt.
Rezerwa	10 szt.
Remonty	10 szt.

O g ó ł e m : 65 szt.

<u>Samoloty łącznikowe RWD-8 (PWS)</u>		
Brygada Bombowa	1,2,4,12 pluton	12 szt.
Brygada Pościgowa	b.n.	3 szt.
SGO „Narew”	9 pluton	3 szt.
Armia „Modlin”	11 pluton	3 szt.
Armia „Pomorze”	7,8 pluton	7 szt.
Armia „Poznań”	6 pluton	3 szt.
Armia „Łódź”	10 pluton	3 szt.
Armia „Kraków”	3 pluton	3 szt.
Armia „Karpaty”	5 pluton	3 szt.

Razem w linii: 40 szt.

<u>Samoloty łącznikowe RWD-13</u>		
Eskadra Sztabowa NDLot		3 szt.
31 eskadra rozpoznawcza		1 szt.
10 pluton łącznikowy		2 szt.
Pluton łącznikowy MDLot Oksywie		2 szt.
MDLot w Pucku		1 szt.
SPL Dęblin nr fabr.174 SP-BJN własność ppłk J.Bajana		1 szt.

R a z e m : 10 szt.

Obok wymienionych typów samolotów, w poszczególnych jednostkach znajdowały się pojedyncze egzemplarze maszyn, takich jak:

Potez XV i Potez XXV
 LWS „Mewa”
 PZLP-11g „Kobuz”

PZL P-43B „Karaś”

R-XIV „Lublin”

PWS-10 i PWS-26

oraz inne, które były używane doraźnie przez eskadry w trakcie działań bojowych. Ponadto użyto 9 samolotów Fokker F-VIII/B/3m, które przed wybuchem wojny zostały przerobione na transportowe i były używane przez Brygadę Bombową.

S T A N

Luftwaffe na dzień 1.09.1939 r. według rodzajów samolotów;

Samoloty bojowe:

bombowce	1176 szt.
bombowce nurkujące	336 szt.
szturmowe	40 szt.
myśliwskie	771 szt.
myśliwskie ciężkie	408 szt.
Razem samoloty bojowe:	2731 szt.

Samoloty niebojowe:

dalekiego rozpoznania	257 szt
bliskiego rozpoznania	356 szt
transportowe	552 szt
morskie	167 szt
specjalne	55 szt.

=====

Razem samoloty niebojowe:	1387 szt.
---------------------------	-----------

Ogółem stan samolotów Luftwaffe: **4118 szt.**

(na podstawie K.H.Volker „Die Deutsche Luftwaffe 1933-1939” str.34
 .Bonn 1970 r. Wydawnictwo Verlag)

R A P O R T

Generalnego Kwatermistrza Luftwaffe o stanie samolotów na dzień 1.09.1939 r.

30 dywizjonów samolotów bombowych:

Heinkel He-111H	400 szt.
Heinkel He-111 P	349 szt.
Heinkel He-111 E	38 szt.
Dornier Do-17Z	212 szt.
Dornier Do-17E	40 szt.
Dornier Do-17M	119 szt.
Junkers Ju-86	18 szt.

=====

R a z e m :	1176 szt.
-------------	-----------

9 dywizjonów bombowców nurkujących

Junkers Ju-87B „Stuka”	336 szt.
------------------------	----------

1 dywizjon samolotów szturmowych		
Henschel Hs-123 B		40 szt.
13 dywizjonów samolotów myśliwskich		
Messerschmitt Me-109E		631 szt.
Messerschmitt Me-109 D		112 szt.
Arado Ar-68		28 szt.
		=====
	R a z e m :	408 szt.
23 eskadry dalekiego rozpoznania		
Dornier Do-17F		257 szt.
30 eskadr bliskiego rozpoznania		
Henschel Hs-126		275 szt.
Heinkel He-46		67 szt.
Heinkel He-45		14 szt.
		=====
	R a z e m :	356 szt.
14 eskadr lotnictwa morskiego		
(He-59, He-60, He-115, Do-18)		167 szt.
Eskadra samolotów specjalnych		55 szt.
Samoloty transportowe Junkers Ju-52		552 szt.
		=====
	O g ó ł e m :	4.118 szt.

S P R A W O Z D A N I E

II oddziału Sztabu Głównego o składzie i dyslokacji Luftwaffe
w sierpniu 1939 r.

1 Flota powietrzna „Ost” - Berlin

1 plb „Hindenburg”	I-IV	-Neubrandenburg, Kołobrzeg
2 plb	I-II	- Cottbus, Legnica
4 plb „Vewer”	I – III	- Gotha, Erfurth, Nordhausen
2 plbn	I – II	- Frankfurt n/O, Słupsk
2 plm	I – III	- Doberitz, Damm
plm	I – III	- Bernburg, Zerbst
1 plmc	I – II	- Damm, Olmutz
11 plr	I – V	-Grossenhain
11 dyw. 3 esk.F		- Grossenhain

21 dyw. 3 esk.H + 1F
 41 dyw. 3 esk.H + 1F
 52 dyw. 3 esk.H + 1 F
 121 dyw. 3 esk.F.

- Stargard
 - Reichenberg
 - Cottbus
 - Prentzlau.

Dywizja lotnicza „Prusy Wschodnie”

3 plm I – III
 plb I
 plb I
 10 dyw. 2 esk.H + 1F

- Heiligenbeil, Królewiec
 - Wystruc
 - Jessau
 - Jessau.

2 Flota Powietrzna „Nord” - Brunszwik

26 plb I – III
 27 plb I – III
 plbn I
 26 plm „Schlageter”
 28 plb I – IV
 26 plmc I – III
 12 plr
 12 dyw. 3 esk.F + 1 H
 27 dyw. 3 esk.H + 1 F
 122 dyw. 3 esk.F
 126 dyw. 3 esk.F + 1 H.

- Lubeka, Luneburg
 - Hannover, Wunschdorf
 - Gutersloch, Fritzlar
 - Jever
 - Kolonia, Dusseldorf
 - Dortmund, Werl, Lippstadt
 - Munster
 - Munster
 - Goslar
 - Neumunster
 - Hude

3 Flota Powietrzna „West” - Monachium

51 plb „Alpengeschwader”
 53 plb „Condor” I-III
 plbn I-III
 plm I-III
 51 plm I-II
 plm I-III
 52 plmc I
 13 plr I-II
 13 dyw. 3 esk.H + 1 F
 123 dyw. 3 esk.F

- Landsberg, Giebelstadt
 - Ansbach, Memmingen
 - Bad Aibling
 - Schwinfurth, Wartheim
 - Marienburg, Eger, Pilzen
 - Augsburg, Gablingen
 - Wiesbaden, Mannheim
 - Goppingen
 - Goppingen
 - Goppingen

4 Flota Powietrzna „Sud-Ost” - Wiedeń

76 plb I-III
 77 plb I-III
 plbn I-II

- Wiener Neustadt, Wels
 - Praga, Hradec-Kralove
 - Graz

77 plbn	I-II	- Wrocław, Brzeg
plbn	I	- m.p. NN
plm	I	- Wiedeń, Aspern
plm	I	- Wrocław
76 plmc	I-II	- m.p. NN
14 plr	I-III	- Bad Woslau (Kottingbrunn)
14 dyw. 3 esk.H + 1 F		- Bad Woslau
? dyw. 3 esk.F		- Klagenfurth
31 dyw. 3 esk.H + 1 F		- Brzeg

Cyfry rzymskie oznaczają przypuszczalną liczbę dywizjonów w pułku.

Skróty oznaczają:

plb – pułk lotnictwa bombowego

plm – pułk lotnictwa myśliwskiego

plbn – pułk lotnictwa bombowego-nurkującego

plmc – pułk lotnictwa myśliwskiego-ciężkiego

plr – pułk lotnictwa rozpoznawczego

esk.H – eskadry bliskiego rozpoznania

esk.F – eskadry dalekiego rozpoznania

Według danych polskiego wywiadu, personel Luftwaffe w końcu sierpnia 1939 r. liczył około 4.800 oficerów, 44.000 podoficerów i 80.000 szeregowców.- łącznie 128.000

żołnierzy. Po przeprowadzeniu mobilizacji, personel Luftwaffe mógł osiągnąć stan około 267.000 żołnierzy.

